

ԹՐԽԹՐԽԵՐ

„ՆԱՏԻՄՈՒՆ ԳՆՆԱԸՆԴ“

„Նատիմն իմանալով իր անհարկ զանգվածների շարժմանը, զուգահեռաբար կոմունիստներին կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա“

Նատիմը կրկին — ինչպես նախորդ անգամ — անհարկ զանգվածների շարժմանը կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա: Նատիմը կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա — ինչպես նախորդ անգամ — անհարկ զանգվածների շարժմանը կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա: Նատիմը կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա — ինչպես նախորդ անգամ — անհարկ զանգվածների շարժմանը կանգնեցնեց իրենց հարկի վրա:

საპეიოზო ბაცნობა

ახლა კი ესწავილი ჩემს თავს და ამ ბნელ საქანში რომ ვიზიარ ჩემი მოუფიქრებელი საქციელის გამო. მაგრამ რაღა დაღოსია. არა, შენ რეგო ჩემო თავო, შენთვის არ გინდა სიკეთე და სხვაზედ რა ვაწყებდნა? მაგრამ რომ შევიჯდება ვშმაკი, რას არ ვაფიქრებინებს.

ვაისტუმრე თუ არა ცოლი სოფელში დიდი დავიდარაბით, თავისუფლება ვიგრძენი და დავიწყე ღლაბუკი. მართალია: საქსკურსიოდ არსად არ წავსულვარ, მაგრამ ექსკურსანტების სანახავად კი მუდამ საქსკურსიო ბახასთან ვიყავი გაჩერებული. ჩამოვიდოდა თუ არა ვინმე უცხო ქალი, აუცილებლივ ავედმენებოდი.

თქვენ ექსკურსანტი ხართ?—შემეკითხა ერთ დღეს ერთი ახალ ჩამოსული ქალიშვილი.

— არა—მიუგე მე—მე გახლავარ ადგილობრივი მცხოვრები, ბათუმის კარვად მცოდნე. თუ ნებას მომცემთ, შემიძლია თქვენც გაგაცნოთ აქაურობა! შეეთავაზე.

— დიდათ დამაყალბეთ, —ღმილით მითხრა მან. პირველი ჩემი პატივისცემა ნაყინზე დაპატრეებამი გამოეხატე. პასუხ უარი არ უთქვამს და ორივემ ერთად ჩამოვეციქით. ბევრი ვილაპარაკეთ აქეთური და ბოლოს საბჭოთა წყობილების შეფასებას შევუდევით.

— უბედურ დღეში იქნებოდით ყველა ქართველები რომ საბჭოთა მთავრობას არ გაენთავისუფლებიეთ მენშევიკების ბრწყალებისაგან; მითხრა, ცოტა არ იყოს, თავმოწონებით მან.

— რატომ ფიქრობთ აგრე? — წყენით ვუთხარი მე. — რა იცით თქვენ, რომ მენშევიკები ჩვენ ბოლშევიკებს არ ვეფერხიან? ბოლშევიკებისათვის ერთი კენჭი არ ჩავვიგდია ყუთში; მენშევიკებს კი თითო ბუთ კენჭსაც ვუგდებთ, რომ არ დამარტებულიყვნენ არჩევენბში.

— აბა როგორ ფიქრობთ — დაიწყო ისეე მან. — მენშევიკები რომ დღემდე დარჩნენიყვნენ, ასეთი აღმშენებლობა იქნებოდა დღეს საქართველოში? აუარებელი ხილდები გააკეთეს, აუარებელი გზები გაიყვანეს, სწავლა-გახათლების საქმე გაუფიქრესეს, ამასთანავე ერთად მუშებო მდგომარეობაც გაუფიქრესდა. წარმოდგინეთ, მარტო ექსკურსიებზე რამდენი ფულები ეხარჯება მთავრობას! გარდა ამის თავდაცვის საქმე; ხომ ხელდათ ყველა მოქალაქეს ასწავლიან იარაღის ხმარებას. ერთი სიტყვით ვინ მოსთელის რამდენ რას არ აკეთებენ!

ჩემში პატრიოტული თავმოყვარეობა ისე აშხედრდა, რომ მზად ვიყავი ეს ქალი გამწვდოიჯა.

— ქალიშვილო, თქვენ ცდებით—ცოტა ხმამაღლა ვთქვი მე. — რაც მენშევიკებს იმ საში წლის განმავლობაში გაუკეთებიათ, თქვენს ბოლშევიკებს ვერასოდეს ვერ გააკეთებენ. „ხილდები გააკეთესო“... ჩვენ რომ ის ხილდები არ ავეფიქრებდით, რას გააკეთებდნენ მაშინ თქვენი ბოლშევიკები? „ექსკურსიებს აწყობს მთავრობაო“. ვერე რა! ეს ზაფხულობით და ისიც ზოგისათვის. მენშევიკების დროს კი 1918 წლიდან რომ წამიყვანეს ექსკურსიანზე, სანამ საქართველოს ყველა კუბით არ შემომარონის არ მომწვევენ. არც გზის ფული და არც სახარჯო არ გადამიხდია. ამათუჰმანი, ბოჯოში, არდავანი, ართვინი, დარიალი, დუშეთი, ახალციხე, ალავერდი და ყველა ადგილები ჩვენს ხელში იყო. მერმე არ იტყვიან, — სადაც არ შევიღოდით, მთელი სოფლები ჩვენ გვეცმდა პატივს. ცხვარი და ძროხის ხორცი თავზე საყარად გვექონდა, წამოსვლისას რამოდენიმე ხალიჩაც და ოჯახის ნივთებიც მოვქონდა. საშხედრო მომზადებაზე ეხლა ლაპარაკიც არ ღირს; მაშინ ამას განსაკუთრებული ყურადღება ჰქონდა ნოქციული, თლფი და ტყვია მაშინ მუდამ დაგვექონდა, ვარჯიშობა მაშინ იყო, — თვარა ეხლა რა არის, მარტო დღეშის და ახალციხის მახრაში რომ ტყვია დავიგარაჯავს იმდენი კომუნისტებს არ გაუკეთებია მაგონი... დიას!

ეს ასეა; თქვენ ვერ იცნობთ მაშინდელ ჩვენს მუშაობას, თორემ აგრე არ იტყოდით, — ნაღვლიანად ვუთხარი მე და ამოვიხორე.

— მაშ როგორც ვეცდობათ თქვენ დიდი თანაგრძნობი ყოფილხართ მათი? — შემეკითხა ის.

— რაც სიძაროთა, მას ვერ დავფარავ. სიბნელე მოატანა. ბუღეარში აქა-იქ წვეილ-წყვილები გამოჩნდნენ, მეც ვსთხოვე გასეირნება ჩემს მოსაუბრეს და ერთ ბნელ ადგილისაკენ გავიტყუილე. შემდეგ ერთ ადგილას ჩამოვეჯექით და კიდევ საუბარს შევეუდექით. სიბნელე ჩვენი საუბრის კილო შესცვალა. მე ნელ-ნელა ხელები ამოთამაშდენ და ძალა უნებურად ჩემს მოსაუბრისაკენ წაიწვიე. პირველად მან იუცხოვე ასეთი საქციელი, მაგრამ ბოლოს შეეჩვია და ხელებზე კონცის უფლებაც დამართო. ხელებიდან საკითხი ფეხებზე გადავიტახე და სწორედ ის ვახდა ჩემი საბედისწერო.

— რატომ „ვეიქორიას“ ჩულქები არ გაცვიათ მოსულ ექსკურსიანებს? შევეკითხე მე და ფეხებზე მოუსვი ხელი.

— იმიტომ, რომ ძვირი ღირს

— იყიდეთ კონტრახანდი!

— კონტრახანდი ჩვენში არ იშოვება. მართლა შეიძლება აქ იშოვებოდეს?

— იშოვება რომელია, იშოვება კი არა, თუ გინდა ასობით იშოვით.

— რა ღირს?

— თითო წყვილი ორ მანეთად, ან ორ ნახევარად— მიუეგე მე და თან გამიხარდა, რომ ასეთი ბედნიერი აღმოვჩნდი.

— არ შეგიძლიათ მიშოვოთ ათ წვილამდე? — მითხრა მან.

— შემიძლია... შემიძლია... გენაცვალე— ვუთხარი ხმის კანკალით და ხელზე მოვხევიე.

— თქვენ თავს დიდ უფლებას აძლევთ... წავიდეთ, ნვალ შევეხდეთ ერთმანეთს... აუცილებლად მომიტანეთ კონტრახანდი! — წამოდგა მან და ხელები გამამშვებინა.

— მაშ ხვალ ისეე აქ ხომ აუცილებლივ?..

— აუცილებლივ... მხოლოდ ათი წვილი უნდა მომიტანოთ, სხვადასხვა ფერის. — მითხრა მან და ჩვენც წამოვედი.

მთელი ღამე არ მიძინია. ბათუმში დავბერდი და კონტრახანდს ვეძებდი. ბოლოს მომაგონდა, რომ ერთი ჩემი ნაცნობი ახალგაზრდა ამ ხელობას ეწეოდა; ავენტუბიც ჰყავდა გამსალბელი და მისი ნახვა გადაესწყვიტე.

— ეხლა შოდი ჩემთან? — საყვედურით მითხრა მან. — მარშან რომ გეხვეწებოდი, მაშინ მოსულიყავი! კარგი, გაგატან ათ წვილს მხოლოდ ნახევრის ფული ეხლა უნდა მომეცე და ნახევარს კი გაყიდვის შემდეგ. — ტანში დამტყელა. სად მქონდა ამოდება ფული. უცებ მომაგონდა საწინდარი. ჩემ ცოლს ორი ოქროს ბეჭედი დარჩა ყუთში და ყოველ შემთხვევისათვის ჯიბით ვატარებდნი. ამოვიღე და ბეთ დაუტრეკე, მგე კი ათი წვილი ჩულქები უბეში ჩავიღვი და წამოვიედი.

შეორე დღე ძლივს დალაგა. დანიშნულ დროს ჩამვიწყე ისეე უბეში ჩულქები და დანიშნულ ადგილისაკენ გავსწვიე.

ჯერ კიდევ ბაღის კარებთან არ მივსულიყავი, რომ ვილაცამ მხარზე ხელი დამკრა. მოვიხდენე, იმისთანა თქვენს მტერს, ერთი მწვანე ქუდიანი ახალგაზრდა აეყუდა ჩემს წინ.

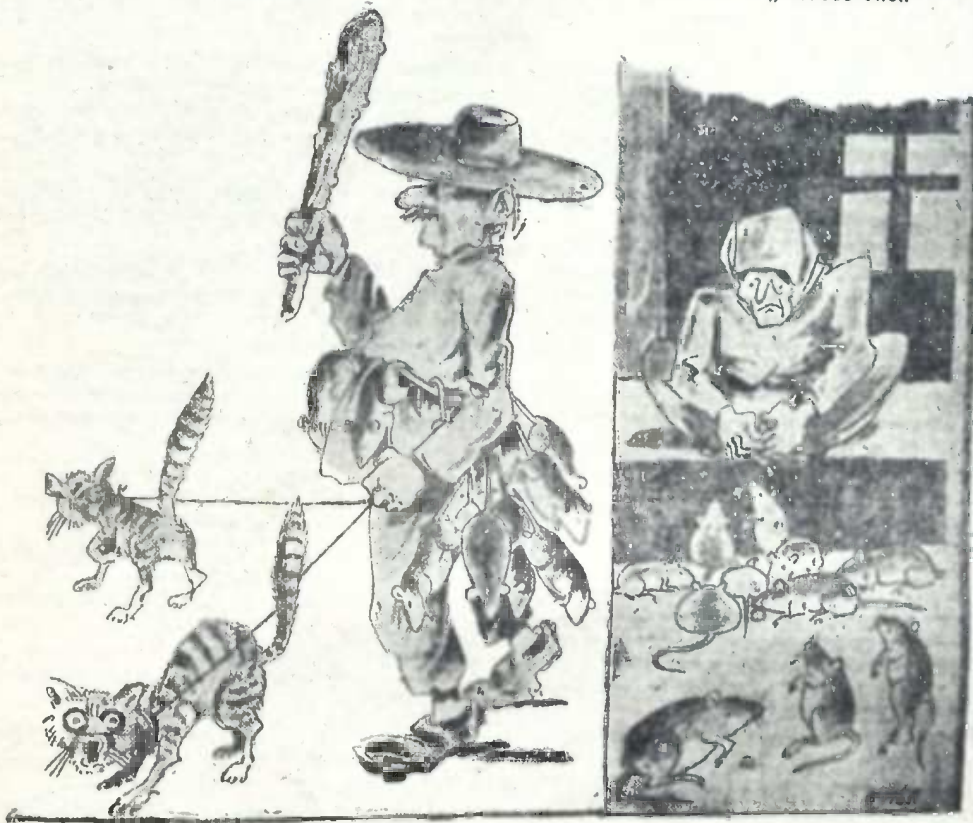
— ამოიღეთ რა გაქვთ უბეში? — მიბრძანა მან. მეტე მე არაფერი მახსოვს; მხოლოდ, როცა ახრზე მოვიდი და თვალები გავახილე, ბნელ საქანში ავლმოვჩნდი. რა მოუვიდა ჩემს ვაცნობილს, რამდენ ხანს მულოდა იქ, — ეს აღარ ვიცი და არც მაინტერესებს; მხოლოდ ის კი მინდა ვიტყუდე — რა მომელის მე? ნეტავ თვალები დამდგომოდა და საქსკურსიო ბაზა თვალით არ დამშენახა... მაგრამ გვიპინია სწანული!.

ახალი „მეურნეობა“

„ბათუმის ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია“ ცდების საპრობისსთვის ყიდულობს ვირთხებს: ცოცხალს—40 კპ., მკვლავს—25 კპ.

„მონადირე“

„ღიასხლისი“

„კატებით გადინადირა ხერხელები თავთა სავლი. არ გაუწბილდა იმელი — მოჰკლა ვირთხები მრავალი. აღარ დაინდო არც ერთი გარეშე თუ შინაური. ცოცხალში — ორი აბაზი და მკვლარში ხუთი შაური.“

წრიბი, წრიბი, თავუნებო, გაიზარდეთ ვირთხებათო,— რომ გავკვიდო თვითყული ვერცხლის ორ-ორ აბაზათო.

მ გ ზ ა კ რ ო ბ ა

სულ ხუთნი ვიყავით. ცხრას აღარაფერი უკლდა, როდესაც გამოცხადდა შოფერიც მოლიმარ სახით. ჩვენთვის სასიამოვნო შესახედავი იქნებოდა მისი ჯანდონით სავსე ფიგურა, რომ სამი საათი მის მოლოდინში არ ვყოფილიყავით. —სანაძლეო იყოს, — გადმოგვძება შოფერმა მზიარულად—თუ შეიღის ხახვერიდან აქ არა ხართ? ვინ წავიღოდა ასეთ სანაძლეოზე, როდესაც კიდევ უშუალო აღრე ვიყავით მოსული. ამიტომ შოფერის წინადადებას მწარე ლიმილით შეგვდით. ინსპექტორმა დახედა საათს, შემდეგ იქვე დაფაზე დაწერილ ცხრილს მიაჩერდა და შემდეგ შოფერს გაუსწორა თვალები. ამ ცქერის შემდეგ შოფერი გაგულისხმა და მოლულს სახით აგვათვალიერა-ჩავეთვალიერა. შოფერის გაგულისებამ ცოტა არ იყოს საგონებელში ჩაგვავდო, რადგან როცა ავტომობილით მგზავრობას ემზადები, იმდენად მანქანის და ხეუნარალების არ უნდა გეშინოდეს, რამდენიც შოფერის,რომელსაც სულ აღვიღალ

შეუძლია გადაგაფრინოს ამ ხეში. ეს მისთვის არც სინილისის შემაწუხებელ საქციელია და არც საშიში რამე, რადგან ჯერ არ ყოფილა შემთხვევა, რომ ასეთ გადაფრენის დროს შოფერი სხეებზე უფრო დაშავებულიყოს.

ყოველ მოგზაურის ვალია, სანამ დანიშნულ ადგილას არ ბისულა, შოფერთან ისევე კარგ განწყობილებაში იყოს, როგორც თვით პრემუსთან, როცა ჩაის დალევს აქვს განზრახული. ვაი, იმ მოგზაურს, რომელიც გაბედავს და გვერდს აუხვევს მგზავრობის ამ უდიდეს კანონს.

მე მომიყვენ ერთ ადამიანზე, რომელმაც არაფერად ჩააგდო ეს კანონი და ერთბელ კოჯორში გაგზავრების წინ იმდენი უსაყვედურა შოფერს დაგვიანების ნიადაგზე, იმდენი ნოტაკები უკითხა მას პატრონებზე და სინდისიერებაზე, რომ შოფერს თვალზეში სინათლე დაეკარგა. იმ საოპონოს შოფერი მშვიდობით დაბრუნდა უკან, ხოლო მისი მესაყვედურეს გეამი კი მთავარ სააქადმყოფოს პროტექტურაში იქნა გადაჯზავნილი.

ჩვენი შოფერის სულიერი მდგომარეობა სულ უარესდებოდა და უარესდებოდა.

იგა მოლულს სახით ათვალიერებდა მანქანას,

— მე კრლ-შეილს არც კი გამოვთხოვებოვარ, ისე წამოვედი.

წამოვედი. — სთქვა ჩუმად ინსპექტორმა.

— მე მხოლოდ გუშინ დამნიშნეს საპასუხისმგებლო ადგილზე! — დაუმატა ნაღვლიანად ახალგაზრდამ.

— ჩვენი საქმე გათავებულა. — დაასრულა გამოურკვეველ ხნოვანობის და პროფესიის პიროვნებამ. მძიმე სიჩუმე ჩამოვარდა.

მხოლოდ თმა შეტრეკილმა ქალმა არ იცოდა. რუ რა საშინელი ბედი გველოდა წინ.

ასეთ უიმედო მდგომარეობიდან ისევ ინსპექტორმა გამოვიყვანა. მან მოხვია შოფერს ხელი, რაღაც ჩაულაპარაკა მხიარულად და საღიაც წაიყვანა. დაბრუნდნენ ნახევარ საათის შემდეგ და მათი სახე ისე ბრწყინავდა, როგორც კარგად გაფერილი სამურაბე ტაშტი.

— აწი ნულარაფრის გეშინათ. — ჩავეიჩურჩულა ინსპექტორმა. და ჩვენც ადგილები დავიკავეთ. შოფერი მიუჯდა საქვს, რაღაც გადასწია, რაღაც შეატრიალა, ჩაიცინა, რაღაც ჩაიბურტყუნა თავისთვის და მანქანაც პანდურამონაკრავივით შეინჯღრა. შემდეგ კიდევ გადასწია რაღაც და გაეჭროლეთ.

ეს იყო ათ საათზე დანიშნულ შეიდის ნახევრის ნაცვლად. ჩვენ წინ 50 კილომეტრის გზა იყო. მაშასადამე თორმეტზე, თუ უფრო ადრე არა, დანიშნულ ადგილას ვიქნებოდით.

რომ ეს იმედი გავვიმართლდებოდა, ამაში კიდევ ერთმა ამბავმა დაგვარწმუნა. გამოვედით თუ არა მთავარ ქუჩაზე, ავტომობილმა პირდაპირ სემაფორზე აიღო გზი. ჩვენ კარგად ვხედავდით, როგორ გულდამშვდიდებიდნენ იღვაჯები მილიციელი დარწმუნებული სემაფორთა ძლიერებაში. შემდეგ უეცრად რაღაც ექვი აიღო. დაავლო სემაფორს ხელი და თავის საშველად სემაფორიანად ფილაქანისაკენ უნდა მოეჭურცხლა, რომ ჩვენმა მანქანამ მოხდენილად შემოუარა მას გვერდს.

წარმოსადგენია, როგორ მდგომარეობაში უნდა დარჩებილიყო მილიციელი.

ამ გაუგებრობის შემდეგ ჩვენი გული საესებით დამშვიდდა და ლიბოლით გადავხედეთ ერთმანეთს.

ათი წუთის შემდეგ ქალმა გავცდილი.

ზოგიერთები ამბობენ, როდესაც შოფერი ქალაქგარედ გრძნობს თავს, ისე მიუშვებს მანქანას. რომ მგზავოები გუხნებაში ცოდვების მოხანებებს შეუღდებიანო.

შეიძლება ეს ხანდისხან მართალი იყოს, მაგრამ ჩვენი შოფერის საუტხოგო გაწერთნა არაგითარ საბუთს არ გვაძლევდა იმისას, რომ ცოდვების მონანებებს შევდგომოდით. პირიქით, ინსპექტორი, რომელიც ქალის გვერდით იჯდა უკანა სკამზე, მზად იყო ახალ ცოდვების ჩასადენად, და მისი მარჯვენა ხელი მოხერხებულად მიიწვედა ქალი-საკენ მზერაზე შემოსახვევად.

მიეჭროდით ასე დამშვიდებული და თან ბუნების სიმშვენიერეს ვათვალიერებდით.

— რა წარმტაცი ბუნებაა... მთები... კლდეები... მე სიამოვნებით დავოჩებოდი აქ სამუდამოდ! — გადმოსძახა ინსპექტორმა ახალგაზრდას პროვინციიდან.

ახალგაზრდამ იმედით შეხედა მას თვალბში.

— გინდათ ვადვინაცულოთ... საღაც მე ვმუშაობ იქაც მთები და კლდეები... თქვენ იქ... მე კიდევ თქვენს ადგილას ქალაქში...

ინსპექტორი სრულებითაც არ მოელოდა თავის სურვილის ასე სწრაფად ასრულებას და უარი თქვა. სადაა გარანტია რომ ფეხით ან ქანცაოომეულ ცხენით არ მოუხდებოდა სიარული ამ მთებზე და კლდეებზე...

— მე ეს ძლიერ მსურს. — უპასუხა ინსპექტორმა, — მაგრამ საქმე მოითხოვს, რომ ისევ იმან იაროს, ვისაც უყვლია.

ასეთი ბასი იყო, როდესაც მოულოდნელად მანქანამ სიჩქარეს უკლო და შეჩერდა.

ცოტა დუმილის შემდეგ შოფერმა უკმაყოფილოდ გადმოგძახა:

— ცუდათაა საქმე... კარბითრატორს ზასარენიე მოუვიდა... თუ არ მოაწეკით, ისე არაფერი გამოვა...

ჩვენ იორის ოდენადაც არ გვინტერსებდა, თუ რა იყო ეს კარბითრატორი და ამიტომ მიწოლის გუნებაზე აკვირავით.

— არაფერია, — დაგვანუგეშა შოფერმა, — რამდენიმე ნაბიჯი და ისევ კარგად წავალთ... მხოლოდ ერთხელ მოაწეკით...

შოფერი საქვსთან დარჩა, ჩვენ კი შეერთებულ ძალებით მანქანა აღმართზე ავავორეთ. სამაგიეროდ დაღმართზე თვითონ მანქანამ ჩამოგვავარიალა ქვევით და შორეაღმართთან ისევ შედგა მძიმე ხენეშით.

შოფერმა ისევ გადმოგძახა გაუგებარი სიტყვებით.

— დიფერენციაში შესტურნა უნდა იყოს ჩამოვარდნილი... ცოტა კიდევ მოაწეკით და მერე აღარაფერი გვიშავს...

ისეი მივაწეკით. ეს „ცოტა“ მთელი ერთი საათი გაგრძელდა. ბოლოს ისე გავერთეთ ამ საქმეში, რომ სულ და გვევიწყემა, ავტომობილი იყო შვეთეის გაჩენილი თუ ჩვენ ავტომობილისათვის. უკვე სასოწარკვეთილებდა იპყრობდა ჩვენს გულს, რომ მანქანამ კვლავ აიღვა ფეხი და დაღმართი ათი ვერსის სისწრაფით ჩგვეაქროლა რამოდენიმე წამში.

არაფერი არაა ისეთი სასიამოვნო, როგორც ასეთი პატარა თავგადასავალი გზაში. რა იქნებოდა ცხოვრება, რომ ეს მცირე წინააღმდეგობანი არ ახალისებდნენ მას.

ამ თემაზე მხიარულ ბასის გამართვას ვაპირებდით, რომ ავტომობილი ისევ გაჯიუტდა. ე სუკვე არც ისე სახალისო იყო.

შოფერის სიტყვისა, ეხლა თურმე მანეტროს დაემართა რაღაცა. ერთ საათის შემდეგ „სცეპლენიე“ მოხდა კოლოფში და შემდეგ კიდევ „პყრებოეში“ დაიწყო ძრავში.

ანის შემდეგ მანქანა გაჩერდა კიდევ შეიღვერ. ერთ ასე შეჩერების დროს, ინსპექტორმა ურემზე დაიწყო ოცნება და კიდევ გავვიზიარა ეს თავის ოცნება. ვინ იცის, შეიძლება კიდევ დაგვეჯდომოდა ეს აზრი თავში, რომ ურემის გაგონებაზე ჩვენ თანამგზავრს ქალს ისტრიკა არ მოსვლოდა და შოფერისაკენ არ წაწეულიყო მანიქიუზი კაცეთებულ ფრჩხილებით.

ამის შემდეგ მანქანას უეცარი გაუმჯობესება დაეცო და ღამის ათ საათზე დანიშნულ ადგილას ვიყავით. შოფერი ძლივს შევიდა გარაჟში, ისე იყო დაქანცული.

ჩვენ უკვე დაშლას ვაპირებდით, რომ ვგარაჟიდან შოფერის გაბრაზებული ხმა მოგვესმა. თუმცა ყველაფერი არ გავვიგონია, მაგრამ რაც საჭირო იყო, იმას მაინც მოვკარით ყური.

— ძაბათი დედა... შავა... დაგვიანება როგორ უნდა მე მკითხონ... ნახევარი გზა სულ ხელით ვავორებინე მანქანა ყანდათ... ბეხზინი ნახევარიც არ დამიხარჯავს...

ამის შემდეგ ისეთი გამაყრუებელი ხარხარი მოისმა, რომ მტერი ყურის დაგდება აღარ შეიძლებოდა. ერთი მწუხარედ გადავხედეთ ჩვენს მიერ ამ აღმართზე ამოთრეულ ავტომობილს და უსიტყუოდ დავეშალეთ.

სინემატო.

ბრატანას ოინი

— პაპი ბრატანავ! მე შენ გიჩვე-
ნებ სამგორს!

— რას უზამ, რას, რო ემუქრები?

— რას უზამ და ტყვიას გაეასლა-
პებ.

— რათა?

— თავი რო ეტყეს ქვათა!

— მაინც რათა?

— იმათა, რომ ჩემი და შაირთო,
ზაჭებია თუ კამეჩები, იქ მატარა და
ეხლა იძახის—ალარ მამწონსო. კარგია
მელაჩემმა ღმერთმა! წაიყვანა, იქეი-
ფა და ეხლა ალარ მოსწონს! ახლა არ
იტყვიტ როგო მომატყუეა!

დაიღო კინკრინოზე ნათხვარი კრა-
ვილი.

შემოირტყა ვერცხლის ნათხვარი-
ვე ქაშარი.

ჩაიცვა ვილაცის ჩეჭმები და მოადვა
ჩემს დას.

— უი ქა! რა მშვენიერი ყმაწვილი
ბრძანდებით!

— მართლა?—გაეხარდა ბრატანას.

— მართლა მაშ!

— მაშ მოგწონვარ?..

— როგორ არ მომწონხარ... შესახე-
დათ კი კარგი ხარ—ჩვენი ლაჩხა ხა-
რეით...

— მაშ წავიდეთ ზაქში!

— უი ქაა. ზაქში რა მინდა?

— ი! შე ჯიშაღლო, რას გეზინან,
განა შაქამს ი ზაქი! ზაქი ღვდლობა-
სა ნიშნავს.

— უი ქაა! თუ ზაქი ღვდლობას
ნიშნავს, ჩვენი კამეჩები სულ ბლალ-
ჩინები იქნებიან!

— რას ამბობ, გოგო შე გამჩენ-
ძაღლო! ჩვენებიანთ გიგოლაა ზაქი?

— რასა ყვირი ქა! ისე ყვირი ზაქი
ჩვენებიანთ გიგოლააო, თათქო შენ
ყიდევ ყროყინა იყო...

და ერთ მშვენიერ დაუს ეს ბრატანა
მოვიდა ჩემთან.

— სიძე—წამკრეს მუჯალუგუნი
ბქეთ-იქიდან შეზობლებმა დაკინებით
ჩემმა დამ კ, რაკი ვერცხლის ქაშა-
რი დინანსა ჰის წელ ხე, დაიწყო საე-
მოწონება: მითომ კარგი დიასახლისი
ვიყო, წამოავლო ცოცხს ხელი და,
თუმცა სხვა დროს არ მახსოვს მისგან
დაველი სახლი, გვა დაიწყო.

სიძე არსიყობის გუნებაზე დადგა:
— კაი დიასახლისი ჰყოფილხარ, შე
ღმერთაღლო!

— რალასა მლანძღავ ქაა!

— მოვიდე ცოცხი შეგიჭამო?

— უი ქაა, ჩვენებიანთ ვირი ხომ
არა ხარ?

და ასეთ არსიყობაში გაიცნეს ერთმა-
ნეთი ახლო.

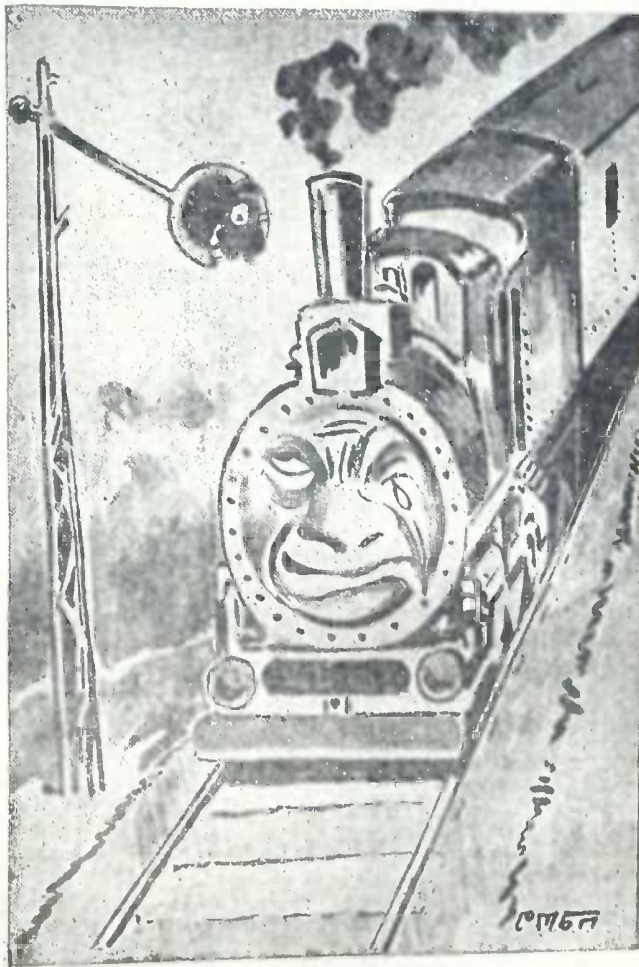
დაუძახე: ნაცნობებს ნათესავენს
შეზობლებს ყველას, ვისი პურბარო-
ლიც მახსოვდა და;

დიდი ქორწილი ექნით. იგეთი
ქორწილი ექნით, რომ მეგონა მას
ქრისტე ღმერთიც ველარ დაარღვე-
და.

ა ბ უ რ ა თ - ა გ დ ე ზ უ ლ ი

„იშვიათია სურამის მატარებლის ცხოვრებაში, რომ იგი ხაშურ-
მა სხვა მატარებლებსავეთ მიიღოს და დიდი ხნით არ აცდევინოს
სემაფორთან. ჰკვირს თბილისავეთ საწყალიორთქლმავალი, მაგრამ
ხაშურს არ ენის მისი მოთქმა“.

(თვალნახელიდან).

ორთქლმავალი (მოსთქვამს):
გამიდე კარი, მომყავს მგზ: კრები...
ნება ვიცოდე რად გეჯავრები?

მაგრამ ერთ ღღეს:

— ალარ მინდინარ ღელა-კაცო!—
ეუბნება ჩემ დას.

— რატომა შე პირუტყლმა დასამარ
ხაო!

— იმიტომ, რომა ალარ მინდინარ
იგეთი არ გამოძღექი, როგორც მინ-
ლოდა.

— მეზი კი დაგაყარე მაგ თაფში
იქნება ხემწიფის ქალი გინდოდა!

— ვერ გაიგე, რო ხემწიფეები
ალარ არიან!

— ალარ მინდინარ, ანა—მორჩა და
გათავდა.

— მაშ ერთი თვით მითხოვე? პა?!

ასე იციან ეხლა!

— ეეი, რა ძან გაგრივირდა, შეი-
ლოსა:

— უი დამიდგეს თვლი! პაპი შე
წუნკალას შევილა შენა..

და მოუვიდათ დაკა-დაკა.

ასე მოვიდა ჩემი და ჩემთან ასე
დაირღვა დიდი ქორწილი.

მაგრამ არ შევიჩენე მაგ ბრატანას,
მაგასა. ტყვიას გაეასლაკებ, ტყვიას!

უიშანი.

ქუთაისელი
„გეგეჩიანი“

ანუ

„გ. გ. გ.“

გადღეობის დღის არ გეგონოთ!

ტრადელია ქუთაისის ცხოვრებიდან

მოკმედება პირველი

თითრი ხიდი. ხიდის მოაჯირზე წამომაჯდარია ახალგაზრდა ყმაწვილი პავლეშკა. მის გვერდით მორცხვად დგას მისი შეყვარებული ქალი ანუშკა. საღამო ხანია.

პავლეშკა: ოჰ, ჩემო სიცოცხლე! ჩემო ანუშკი!

ანუშკა: ჩემო ბიჭუნია!

პავლ.: როის დაღამდება, რომ ერთი გებდღენე და გააკოცო, ჩემო კიბულას წყარო!

ანუშკა: ნუ თუ ასე გამწარებული გიყვარვარ, პავლეშკა?

პავლ.: რას ამბობ ანუშკი! მეორედ არ გამაგონო! შენი გულიზა გაგანია სიტყვში გადმოვარდი დღეს სახლიდან. შენთვის იცოდე ყოროფელს ვიხამ!

ანუშკა: მეც ქე მიყვარხარ, პავლეშკა, მასთე, ზიარების მადმა. შენ რო ქუთეის არ იყავი ამას წინად. თელი ორი კვირა გარეთ არგავსულვარ უშენოთ,—სულ სახლში ვიჯექი.

პავლ.: მასთე ქენი, ჩამო ანუშკა, აბა რაეა? ზინ, რომ სტეისი „ნაშა“ ვახდე, მაშინათეე თავს მევიკლავ; მერე რო მოხვიდე შენ ჩემ საფლავზე და იქვე მახლობლად ჩამოვადე ქვაზე, ძან ადრე კი იქნება!

ანუშკა: ღმერთმა ნუ მომასწროს, რომ შენს საფლავზე ჩამოვადე! არ გრცხენია, პავლეშკა მაგას რო ამბობ?

პავლ.: იცოდე, ანუშკა, სანამდი შენ ჩემს გვერდში იქნები, ჩემს სიცოცხლეში ერთი ფეხის ნაბიჯზე არ მოგშორდები ბზიკივით. საცხა არ უღდა იყო, ყველგან მოგვხეფ, მოვალ და მეგესეკვალაქინები მაგ გულზე ვარდივით. იცოდე, როცა შენთან ვარ არცა სმა მახსოვს არც ჰამა ისე ვარ გაბრუებული (მღერის): „შენ ვარდი და მე ბულბულიი“...

(ანუშკა: და პავლეშკა ამ ამბავში რომ არიან გართული ამ დროს ვიღაცა დაიყვირებს: არიქა, პური, პური! პურა გახმობცხვარა ფურნეში.... პავლეშკა გაიგონებს პური სახელს თუ არა, ერთბაშად დაიწყევლება ანუშკა, მოწყდება ადგილიდან და თავ-ქუდ მოგლეჯილი გარბის კოოპერატიულ ფურნისაკენ).

ანუშკა (მეკივლებს): პავლეშკა, გენაცვალე, ნუ მიხვალ ხელს! შემბარალე, თავი არ შეწირო ფურნეს; მჯერა რომ გიყვარვარ! ვაიმე! (სტირის).

მოკმედება მეორე

კოოპერატივის ფურნე. ხალხი პურის გაგონებაზე საჩქაროდ თავს იყრის ფურნესთან. ფურნე ჯერ კიდევ დაკეტილია.

მა: არიქა, პურია ფურნეში!

ხალხი: აბა სადაა პური. ფურნე დაკეტილია! შოგვატყვილეს! ციგანია ვილაცა!

მარდახა (ხალხს): ხალხო, რას ცხარობთ რომ ცხარობთ?! თუ ნებრემხნად გვინდა გავიგოთ არის პური თუ არა, ავერ უსუნოთ დარაბაში ფურნეს და ხელათ არ შიგხედებით?! საღდა წაგვივა მერე! (ქალი და კაცი—ზოგა ფორთხვით, ზოგიც სხვით მიესევიან დარაბებს და სუნავენ).

მარდახა: ნაღდათ ეტყობა, რომე პურია!

ხალხი (აღტაცებით): არის, არის!

მიკიტანი ისაკა: ოჩერედი, ოჩერედი, ხალხნო!

მეხილე გიგო: დადექით, კაცო, თვარა თუ პირველობაზეა საქმე, დედას გიტორეფთ ყველას: ერთს მოგაწობი კაბეჩივით და ყველას მირეკავთ გვერდზე!

ქალი (მარდახას): ვეიწი იქით, შე ბანჯგელიანო შეხა, რო მაწობი მოხვერივით!

მარდახა: ბანჯგელიანიც შენა ხარ და ბუნდლიანიც, შე ხახამის კერძო! შე დოფხოჯო შენე!

ქალი: გაგიცივდა მაგ ენა!

ყასაბი ივანე: ყაძახო, ნუ ჯიკაობ უშნოთ, თვარა მე მეცა სიცოცხლე ამ დანას ფაშეში გამოვისოფ!

წყალის გამყიდველი კოსტა: ცივია! ცივია! (მივა ფურნესთან). კაზო, სოტო მეც დაუღვე ოჩერელში სამი დღე,—არ გიქამიოს პური!

მეხილე გიგა: მიკიტანო, შენ იქით წადი. შენი რესტორანისათვის არაა აქანე პური!

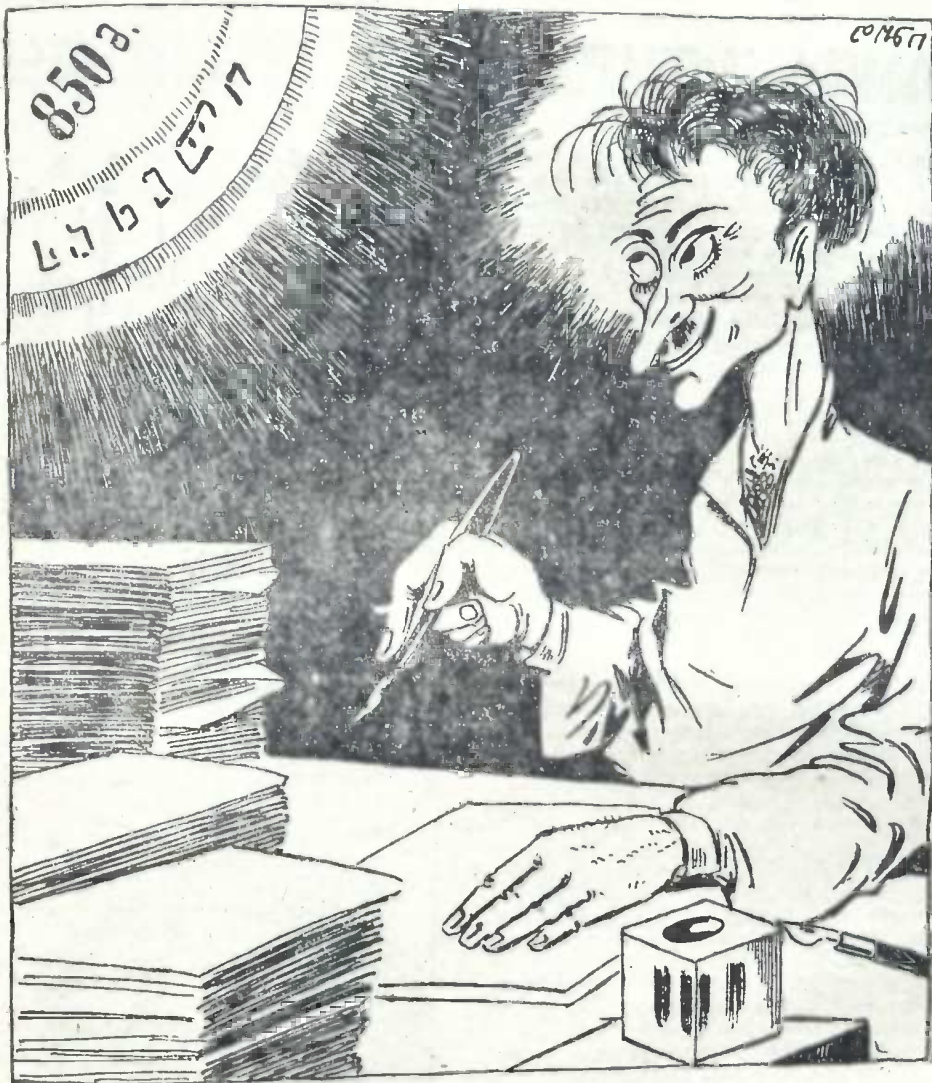
ისაკა: რეიზა, შე კაი კაცო? აბა რა ექნა? მუშტრებ მიყრია იმ საოხროში.

ყასაბი ივანე (ხაიშას): იქით გეიწი შენ დღეს 20 ფუთი გექნება ნაყიდი პური. კილო აქანე გინდა იყიდოო?!

ხაიშა: იმდენი ზახრუმალი გეცეს, რამდენი პური მე მქონდეს ნაყიდი. რაეა, მარტო შენ გინდა ჩაეცხოო?!

(ხალხი მატულობს. ქალებს უწყუბდებათ გული. **იქონტა ცივია**—ს უჩაღდება გაჭრობა: უკვე მეთორმეტჯერ მოაქვს წყალი).

ბაზოსაჩკვევი საკითხი

მწერალი: — ნეტავი რა უფრო მეტი ღირს: გონიარობა, ხახელი თუ ჩემი პენსა*)

კოსტა: ასე გეგოსალეთ! თქვენ, ოკეო, რში დაუდევრით, ერთი მეორეს თავზე ურტყით, გული შუშფლოს, მე ზღალი გამისაღდოს! ისოსხლოს კოპერატივის ფურნემ! ცივია! ცივია! ცივია! (იღება ფუოე, ხალხი ირევა. საშინელი ღრიანცელია. მოდის მილიციელი).

ხალხი (მილიციელს): დაიკავი წესრიგი! **მილიციელი:** რა დროს წესრიგია, ძაო! სამი დღეა არაფერი მიჭამია, — გადაამრია პურის სუნმა! სულელი ხომ არა ხარ მენ?!

უობო (მარდახას): 'ბიკო მარდახა, ვითომ ვერ დევია-ღებთ დღეს პურსეე!

მარდახა: ვაი შენს მარდახას! იცოდე, ყობია. ამ სიტყვში ისე მაწობიენ, რომე კვანწარახი გამდინდა ზურგშია!

ხალხი: ნელა კაცო! ვაიმე, მოკვდი! (საშინელი არეულობაა ფურნის კარებთან ჩხუბთა. ყასაბი ივანე დანით ხელში ვილაცას ემუჭრება. იმართება ხელჩართული ბრძოლა დანებით და ქვეებით. დაბოლოს ქუთაისის მილიციის მთელი შემადგენლობა დიდის გაქირევებით ამწვიდებენ მოჩხუბრებს. ბევრი თავ-ცხვირ გატეხილია. ფურნე დამტვრეულია. ფურნის მასლობლად მიწაზე უსულოთ აგდია პავლუშა).

ანუშკა (მიგარდება ფურნესთან კვილით): პავლუშკა, გენაცვალე, სიყვარულმა გამსხვერალა, შენი ქირი-მეეე!!!

მარდახა: ასე ძნელია, ბარიშნა ჩემო, პურის სიყვარული!

ბ. ალაგაშვილი

*) თუ მხედველობაში მივიღებთ თქვენს პენსას დახაჯულქალღის მელანის და კალბის ღირებულებას, მაშინ, რასაკვირველია თქვენი პენსა უფრო მეტი ღირება, ვიდრე გონიარობა და სხეული.

..ს ი ნ ა

მოსენება ჭიათურის

ინტერვიუ აღმასკომის თავჯდ-თან

ერთა ლიგის ეხლანდელ სესიას არ დაესწრენ და სავსებით უთის წარმომადგენელმა დი-უუვენელმა და ინგლისის-სესილმა. ბრ. ბელგიის წარმომადგენელი ვანდერველდე გამოცხადდა, მაგრამ-

დამნიშნეთ რა ჭიათურის რაიონში თქვენი მოადგილეთ და, მივიღე რა საამისო ბრძანება თქვენი უსუტარტაროზობის დიდებულებისა, მყისვე შეუდექი ჩემი მოვალეობის აღსრულებას და ელვის სისწრაფით გავქუსლე აღმასკომისაკენ. გაველი რა ხილს, მოუხეივ მარჯვნივ აღმასკომისკენ და შევეცურდი ტალახში. ვაქნეუ ხელეხ და ვყვირი, მაგრამ მშველელი არავინაა! ნამდვილათ ამ ტალახის მორევის მსხვერპლი გავხდებოდი, რომ იქვე იღბლათ პატივცემული მოქალაქე სტეფანე უგულავა არ გამოჩენილიყო. დატრიალდა სტეფანე, აქეთ ბესარიონ თაბაგარს გადმოსახა, იქით ნიკო ბერს შეუძახა და მსწრფელ აამოძრავა ხალხი ჩემს საშველათ. ტრიალებს სტეფანე, ლოცულობს ნიკო ბერი, დაფაცურდა ბესარიონ თაბაგარი და უნდა მიშველოს, მაგრამ ვერაფრით ვერ დასძრა ადგილიდან მისი ღიბი. სდვას ერთ ადვილას, უქირავეს ხელში ბაწარი და ყვირის:

— ე, ბიჭო, მოგნმარეთ!

ღეთის წინაშე, მოხმარება გულით უნდა, მაგრამ ღიბი არ უშვებს. ამ ყვირილზე გამოცვივდნენ ძმები ბლუაშვილები, მოაწვენერ უკანდან ბესარიონ თაბაგარს და რაკი ერთი „ბოდი“ ააღებინეს, დაიძრა ადგილიდან და გადმოვიღო ბაწარი. ჩავებლაუქე ბაწარს, მომწიფეს და გამოამართიეს!

როგორც ყო, მივაწიე აღმასკომამდე. გავალე კაზები და შესვლისთანავე შევეციოთხე თაქჯდომარის შესახებ ერთ თანამშრომელ ქალს, რომელსაც გავხსნა რელიკუმი, იხედებოდა სარკეში და უხვალ იფრქვევდა ლორიგანს. როცა მორჩა შეთეთრებას, გადმოხედა და მკვახეთ მიპასუხა:

—თავმჯდომარე თუ გინდათ, კაბინეტშია, და შედიით! ცოტა მივიფერთხ - მოვიფერთხე, მოვიკრიფე ენერგია და შეველი თაქმჯდომარესთან. განუცხადე რა თავმჯდომარეს, რომ მე „ტარტაროზის“ წარმომადგენელი ვარ და თქვენი ნახეა მინდა მეთქი, მაშინვე გასწომინდა თავმჯდომარემ კაბინეტი ხალხისაგან და მაგიდასთან ახლოს მიმიპატიუა.

— თქვენ, ალბათ, ქალაქის დასათვლიერებლათ გვესტუმრეთ — შემეკითხა თავმჯდომარე.

— დიახ, ქალაქი, თითქმის, დაეთვალე რე და ეხლა ზოგიერთი ახსნა - განმარტებისათვის გახეღით თქვენთან.

— კეთილი, კეთილი, უნდა ითქვას მართალი, ამხანაგო, რომ არავითარ სახსარს და ენერგიას არა ეზოგავთ ქალაქის სისუფთავისათვის და ამ მხრივ ჩვენი ქალაქი, უნდა ითქვას მართალი, სანიმუშოა სწორეთ. ვერც მტვერსა, ვერც ტალახსა და ვერც სხვა რაიმე სიბინძურეს ჩვენს ქალაქში ვერ იხილავთ! — ეს უკანასკნელი სიტყვები კმაყოფილებით წარმოსთქვა თავმჯდომარემ და უდარდელათ მიეყულა სკამის საზურგეს.

— ამხ. თავმჯდომარე! რომ ანტისანიტარიას თქვენს ქალაქში ადგილი არა აქვს, ამაში მე დღეს სრულიად დაერწმუნდი. ამ მხრივ ერთობ კარგათაა საქმე დაყენებული. მე მაინტერესებს ამხ. თავმჯდომარე ერთი რამ და არ შემიძლიან არ შეგეკითხოთ. მართალია საქონლის ნაკელი და ნაგავი ანტი - სანიტარულ ნივთიერებათა რიცხეში არ ჩაითვლება, მაგრამ საინტერესოა გავიგო, რისთვის გვირდებთ ამდენი ნაგავი და საქონლის ნაკელი რომ ჰყარია ქალაქში და განსაკუთრებით საყვარე მდინარე ყვირილის ნაპირები?

— უნდა ითქვას მართალი ამხანაგო, რომ მეც ნაკელსაც თავისი დანიშნულება აქვს. განზრახვა მქვს:

ერთა ლიგის მომავალ სესიაზე რომ თავდან ავიღებ ბერლენმა გაატაროს ტარტაროზის შემდეგი პროექტი: მთიჯავოს (დაიბას) სავარძელზე და გვირდში ამოუღებოდე დღეს დღეგატებზე ფხიზელი თვალის დევნა.

1950 წლის ხარჯთ - აღრიცხვაში შევიტანო ბალის აშენება ყვირილის ნაპირებზე და მიწის გასანაყოფიერებლათ ვაგროვებ იმ ნაკლს, რომელსაც თქვენ ესოდენ დაუინტერესებინათ.

— პიდაპირ გენიოსური აზრია თქვენ ნუ მომიკვდებით! თქვენ უკვე 23 წლის საქმეს ახლავე აკეთებთ. აი, მშენებლობა, აი, მუყაითობა ამასა ჰქვინ! დიდებულო!

გ მ გ კ

ქარი განაცხადებს წარმომადგენლობაზე საფრანგეთში
 რანმა ავადმყოფობა მოიმიზეზა და არ დაესწრო.
 მალე გაიპარა პერეოლანით უკანვე.
 (დემეგებიდან)

უიღბებულ იქნეს დღეგატების დეზერტირობა, საჭიროა ჩემ-
 ტი არაბაზი დაიკეთოს ბოქლომით, თვითნებური დღეგატი
 გემო არადებული დარაჯები, რომლებსაც უნდა ევალდებო-

ჩინებული აზრია ღმერთო ჩემო, რა შორისპერტული
 ყოფილხარა! 23 წელიწადში მთელი ქალაქი აივსება ნა-
 გითა და ნაკელით და ამერიკელებმა მთლიანად რომ გა-
 ზიდონ ეს უშველებელი მთები მარგანეცისა — სამაგიე-
 როთ აღიმართება ისეთივე მთები ნაკელისა და ამნაირად
 მაყურებელის თვალში მუდმივ ამართული იქნება მთები
 და მარგანეცის შთაბეჭდილებით დაუწყებს ყურებას, ჩი-

ნებულია, ჩინებული! ალბათ ადამიანთა ფილტვებზედაც
 კარგი განმელობა ექნება ამ ნაგავ - ნაკელს, რომ ჩვენი
 უკიბები ასე ნეტარებით მისჩეობიან ამ ნაკელის მთებზე
 ქალაქში.

— მე ვფიქრობ და, უნდა ითქვას მართალი, რომ
 ფილტვებისათვისაც არ უნდა იყოს საზიანო. თუ ბოტანი-
 კის დაუჯერებთ: ხეები სუნთქავენ. მაშასადამე, ფილტ-
 ვებიცა აქვთ ხეებს, და თუ ხეების ფილტვებს უხდება ნა-
 კელი, რასაკვირველია, კაცისასაც მოუხდება.

— ღმერთო ჩემო, ეს რა მესმის! აი, ანგარიში, აი,
 ნაყოფიერი მუშაობა ქალაქის საკეთილდღეოთ, ამასა
 ჰქვიან! 23 წელიწადში, სანამ ეს ნაკელი თქვენს მიერ
 განზრახულ ბაღს დასპირდება, რამდენ ქლექიანს გან-
 კურნავს! მე ვფიქრობ ძალიან კარგი იქნებოდა, რომ
 არაზინდოს სანატორიუმი აქ გადმოგვეტანა და მით
 გვეხსნა კაცობრიობა ამ უღმობელ სენის — ქლექისა-
 ვან.

— ადგილის სიფიწროვე რომ არა გვბორკავდეს, მე
 ვიცი, მაგრამ...

— დიან, დიან... რასაკვირველია ბევრი საკაცობრიო
 იდეა კვდება ჭიათურაში ადგილის სიფიწროვის ვაშო. გეტ
 ყობათ საფინანსო - საბუჯეტო სექცია ერთობ ძლიერა
 გყავთ, რომ ასეთ დიდ იდეებს ჰკიდებთ ხელს.

— რასაკვირველია გყავს.

— რამდენი წვერისაგან შესდგება?

— ოცი კაციდან.

— საინტერესოა პირველ სხდომას რამდენი კაცი
 დაესწრო?

— რვა.

— ოცი კაციდან — რვა!

— დიან, რვა. რატომ გაგიკვირდათ! ჩვენ ისეთი ნა-
 ყოფიერი, ნიჭიერი და საქმის მოყვარე წვერები გყავს,
 რომ არ გეინდა დაეღალოთ კრებებით და ვასიყებთ,
 ვინახავთ, უფრო რთულ საქმეებისთვის.

— დიდებული აზრია, დიდებული ბიურო რამდენ
 კაციდან შესდგება?

— ხუთიდან.

— როგორ, რვამ ხუთი კაცი აირჩია? მაგრამ... არა...
 ხო... თქვენ წვერებს ასვენებთ... ეს ხუთი კაცი ხომ დაი-
 რება სხდომებზე?..

— დადის სისტემატიურად სამი და...

— ორს ასვენებთ... დიან, მესმის. მე წაიციტხებ ქა-
 ლაქში რამდენიმე განცხადება კრების მოწვევის შესახებ,
 და ერთი რამ მაკვირებს! ყველა განცხადებას ასე იწყება
 თქვენი მდივანი: „დღეს მოწვეულია საბჭოს კრება და
 სხ...“ არსად რიცხვი არ უწერია და, გეთაყვა, ამისენითა;

როგორ უნდა გაიგოს წვერმა და რა დღეს უნდა მოვრდეს
 კრებაზე? ალბათ თქვენ მუშაობის მაქსიმუმამდე აყვანის
 გამო ყოველ დღე თუ გაქვთ კრებები და ამიტომ რიცხვი
 აღარ არის საჭირო განცხადებებზე!

— დიან, ეგრეც არის, მაგრამ აქ რეჟიმ-ეკონომიასაც
 აქვს ადგილი, რომ ქალაქი ცოტა დაიხარჯოს და თა-
 ნაც ლაკონიურიც იყოს.

— ახ... დიან, დიან, რეჟიმ-ეკონომია!.. კარგია, ჩინე-
 ბულია. ერთი სიტყვით დიდათ მოხარული ვარ, რომ და-
 წესებულების ყოველი დარგო მის სათანადო სიმაღლეზე
 ავიყვანიათ.

დიდის მოწინავეთა დაეშორდით ერთმანეთს. მივასწ
 სენებ რა ყოველივე ამას თქვენს უუღლიდებულესობას.
 ესტოგებ აღმასკომს და პროფკავშირებისაკენ მივმუჭრე-
 ბი. ვეცდები მესამე ინტერგიუ საავადმყოფოს გაუკეთო.
კიკრიბაძე.

მწერგეთ-მონატარის ეტლი

ფ. შლინგა

„აკადემიკოსი“

სოფალში ყურ-მოკრალი

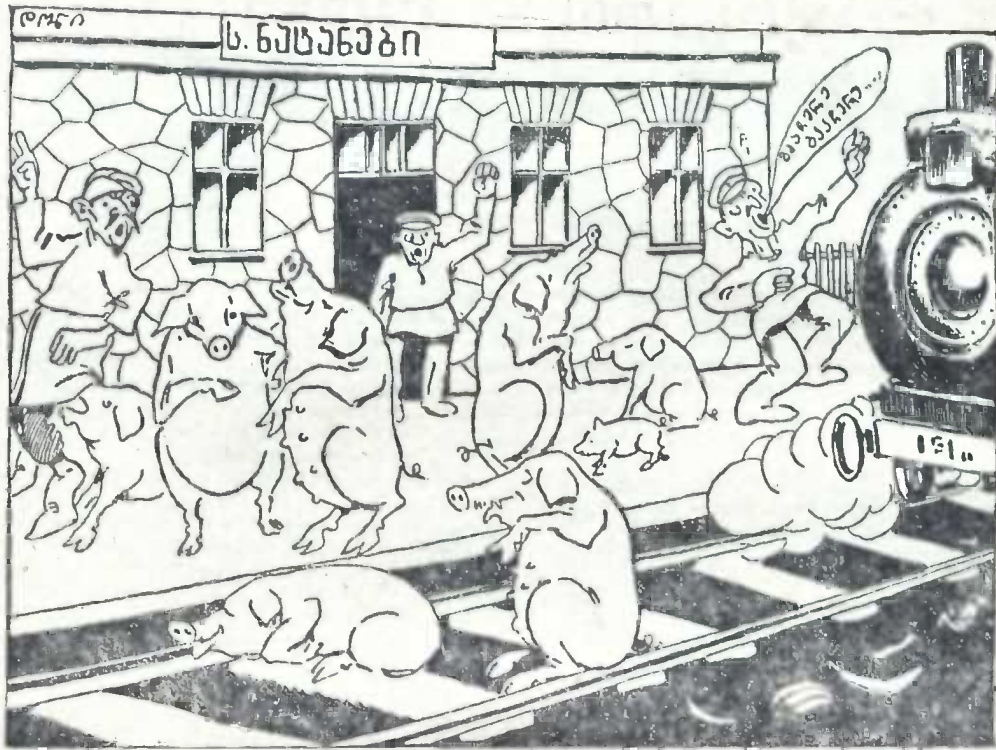
- როგორ ხარ, დათო! რაღა მისუსტებულხარ, კაკო?
- ვაი, ვაი... ნულარ მკითხვე თუ კაცი ხარ! ძალიან ცუდით ვარ... ენას ძლივს-ღა ეაბრუნებ პირში... სადაც არის დამახრობს...
- რა დავახრობს, კაკო! რა დავემართა?! რა ავადმყოფობა გაქვს ასეთი?!
- საშინელი სენია, საშინელი... აგერ ჩვენს ბიჭებსაც დაჰმართია, და მეცოდება საწყლები.
- რომელ ჩვენს ბიჭებს, დათო?
- როემლს—და: სერგოს, ვალენტის, საერთოდ მასწავლებლობას; სხვებსაც კი ემჩნევა; გლეხკომებშიაც ირინა თავი; სამების გლეხკომი კვდება და რაც ხანია მალე ეღირსება საწყალს სიკვდილი; ამდენი ხანია კვდება და აღარ დადგა საშველი; სიკვდილი მისთვის მოსვენება იქნება. შუა-ამაღლების გლეხკომი უკვე დავმარხვით „ჩანჩალა“-ს წყალობით და ხელისშეწყობით.
- მერე და ეჭიმს რატომ არ მიმართეთ?!
- კი მიემართეთ, მერამ ივაც ჩვენსათი ავად ყოფილა ამ უტურნებელი სენით. მერამე ხობატურში ვავადი, და იქ გვითხრეს, რომ აქ თქვენს ავადმყოფს დიდი ყურადღების მიქცევა სჭირაო, თორემ...
- ნეტა რა არის ასეთი საშინელი სენი?
- რა არის და—ჯიბის „ჩახოტა“—(ქლექი)!
- წამალი არ გამოგიწერეს?
- როგორ ზაა! სამი თავი წამალი მუშაობა, ბეჯი-

თობა და საქმისადმი მუყაითობა. რალაც დიეტა ყოფილა,—და ასე დაიცავით:

— კვანწარახი ბლომად, ახლად გაკეთებული ტყე-მალე, ქინძის-მმარი, ნიორ-წყალი, ლობიო, კიტრიც შეიძლება ცოტა, პამიდორი უფრო ნაკლები. ბადრიჯანი, მჭადი, ქვილის-ლომი, იშვიათად ლომის-ლომი. გამხმარ მჭადზე შეიძლება მწვანილიც დაატანო და ერთი პატარა ქიქა ღვინოც დაალიო; თუ ძალიან დასუსტდეს. მაშინ შეაეე კიტრით პირი გამოიკეთეო. არ გეჭმევა და გაწყენს, რადგან ვერ მოინელებო: რძე, კვერცხი, მწვადი, ცხერის ღუმე, კარაქი ერბო,, ქათამი, წიწილა... ესენი რომ სქამო, ჯიბის „ჩახოტა“-ს უფრო გაართულებს და უტებად მოგკლავსო.

სასმელებში შეგიძლია დალიო სუფთა წყალი, როგორც მოხარშული, ისე უმი. სასიკვდილოთ გაწყენს: აროყი, კონიაკი, ლომანდი, ბორჯომის წყალი და ღვინო.

- აგარაკი ხომ მოგიხდებაო?
- აა, პა, პა, პა! შენ რომ აგარაკზე წახვადეო, გული გაგისკდება და იმ წუთშივე მოკვდებაო.
- აა, პაერის გამოსაცვლელად სად წადიო?
- სათოხავში, სამარგელში, ყანაში, ბაჩჩაში, ტყეში შეშის დასაპობად და ასეთებში.
- კი ეჭიმი ყოფილა, კაი,—ააშენა ღმერთმა... აა—ლა მშვიდობით, ჩემო დათო; შე აქეთ უნდა ვადავუხეო. კიდევ ვნახავ; ნუ გეშინია, არ მოკვდები, ხოლო ისე ყო მოიქცეო, როგორც დავაროგეს და მაგი რალაც ჯიბის „ჩახოტა“ ყოფილა, მალე ვავიგლის. ქაჩორა.

სურათი, რომელსაც წარწერა არ სჭირია

შემთხვევები

ჩამკარბუარის მსაბაძე. ტფილისის ოპერის თეატრის დირექციას ვიღაც ბოროტმოქმედმა ზაფხულის განხვავლობაში მოპარა მომავალ საზაფხულო სეზონის რეპერტუარი, რომელიც ჩაიღო ჯიბეში (ან უბეში) და გაუყუდა საიქიოს. ეს მოხდა წინასწარი განზრახვით და როგორც ამბობენ დირექციას არც სწყენია ეს ამბავი: აქაო და რეპერტუარი სახეირო მინც არ გექონდა, ახლა საზოგადოების წინაშე გააპარტოლევილი სასუსი იცო.

ჯიგბირობა. თავისუფლების მოედანზე, ტფილისის აღმასკომის განათლების განყოფილებას ჯიბიდან ამოართევს თავისუფალი სეკანსიო ადგილები მასწავლებელთათვის. ამის გამო უძუძვერად დარჩენილმა მასწავლებლებმა გადასწყვიტეს ჩაატრონ სამგლოვიარო კვირეულში.

ბამოსტუმბა. ვასიკო სიკინჯილიძეს მისმა ახლად შერთულმა ცოლმა გამოსტუმბა ერთი კოვრეკოტის საკასტიოზე, ინდიკოს პალტო, ერთი დუიენი „ვიქტორიას“ წინდები, 10 ცალი „ლორიგან კოტი“ და შემდეგ „რაზვოლი“ მისცა ქმარს. სახტად დარჩენილმა ვასიკომ გადასწყვიტა თავის მოწამულა და ერთი მოსმით დალია ნახევარი კედროი ღვინო ჩოფურაშვილის ღუქანში. დაზარალებულს აღმოუჩინეს სასწრაფოთი დაზმარება სამილიციო უბანში, სადაც მან ღამეც გაათია.

შუშარი გარდაცვალება. სოფ. კურკანტელში ორი წლის მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ უცოლად გარდაიცვალა ადგილობრივი კომპარტივი. გამოძიების შემდეგ გამოირკვა, რომ კომპარტივი მოკვდა ვადამდები ავადმყოფობით. ექიმების საექსპერტო კომისიამ შეამოწმა კო-

პარტივის ნოქარი, რომელსაც აღმოაჩნდა ჯიბის ავადმყოფობის ბაცილები, რასაც კავშირი უნდა ქონდეს ევოს გარდაცვალებასთან.

თავის ჩამოსხრობა. ნატახტარის წყალსადენის გამოყვანის დაწყების გამო ზაქესის ბოძზე თავი ჩამოიხრო ავქალის წყალსადენმა, რომელიც სიკვდილს გადაარჩინეს.

პიი ქალღი. სადგურ სანდარის ბუფეტში ძაღლებმა შექამეს ექვსი ძეზაფერი და ორი „ბუფეტოკი“. კვლევიძიება ჩაიშოვებ.

გასკლომა. ზემო ბაღნიანიდან მოსულ ცნობებით, ადგილობრივ საკრედიტო ამბ-ბის მოლოარეს გაუსყუდა ჯიბე. ექვით დააპარტოვრეს საკრედიტო ამბ-ბის სალორი.

უსინდისო ჟურღი. კვირას, ღამით საშვეფო სოფლიდან დაბრუნებულ მკვრალ სარინანიძეს (დაწესებულების გამგეა) დასძინებოდა ბინის აივანზე. ღრმა ძილის დროს ვიღაც: ქურდმა მკობ. რა გამგის მიერ ქურდში დატოვებული ავტომობილი მძინარე შოფერით და მიიმალა. სასწრაფოც მიღებულ ზამპით ერთი კვირის შემდეგ შეიპყრეს ბოროტმოქმედი, რომელიც აღმოჩნდა გამგის ცოლისძმა. ამ ყნაწვილს ავტომობილი წაუყვანა ერთ-ერთ მახლობელ ავარაკზე და ექვითნა. ამის გამო გაჯავრებულმა სარინანიძემ წაახდინა თავისი დაწესებულების შტატის შემცირება 41 პროცენტით. კვლევიძიება სწარმოებთა. აღლარ.

ვაგონის დაქარბვა. ზაფხულის სიტყების დროს ამ.-კავ. რკინისგზების სამშაბრთველოს სადაც გაეპარა ტფილის-ოზურგეთის შორის დანიშნული პირდაპირი ვაგონი ამის გამო ოზურგეთის მხარის მოსახლეობა განსაცდელშია ჩაეარდნილი. რადგანაც ოზურგეთიდან მომავალ მგზავრებს ნატანებში უხდებათ ვაგონში ხელახლად გადაჯლომა.

ხმებია, რომ დაქარგული ვაგონი რომელიღაც ავარაკზე გაიპარა და დასასვენებელ სახლს მიეკედლაო.

ჯოჯობათის კუთხე

„ძაღლის მწვადი“

ამერიკაში ფეხსაცმელების მწმობადებს („მეჩისტელები“) სავარძელთან უდგიათ რადიო - აპარატი, რომლითაც მუშტარი ისმენს კონცერტს ფეხსაცმელის გაწმენდის დროს. ეს, რასაკვირველია, რეკლამაა „მეჩისტელებისათვის“, რომ მეტი მუშტარი ჰყავდეთ.

ალბად ამას მიჰბაძა საგარეჯოელმა მიკიტანმა—საქულ ოსკანოვმა. მან თავის სამიკიტროში დადგა ერთი ხრინწიანი გრამაფონი.

და ამ გრამაფონით მას ისეთი ვაქრობა გაუჩაღდა, რომ სამწვადე ხორცი არ ჰყოფნის. მაგრამ საქულა რისი საქულაა, თუ ხორცს ვერ გააჩენს. მერე რა ვუყოთ, რომ საყასბოში ხორცი აღარ იშოვება! ძაღლების მეტი რა არის!

თუ ჩვენნი არ გვერათ, ყური დაუგდეთ „ლახეარს“: „ამას წინეთ ა. ასლამაზოვის ძაღლმა (მაძებარი) გაიარა საქულას სამიკიტნოს წინ. საქულა გამოვარდა და ძაღლს ცალი გვერდი ჩამოაცალა.

„ლახეარი“ არ იტყობინება, თუ რამდენი აიღო საქულამ ძაღლის მწვადში; არც იმას, ძაღლის მეორე ნახევარი განაგრძობს თუ არა არს. აობას!

ჩვენ თავიდანვე არ გვრწამდა ძველებური თქმულება: „ძაღლი, ძაღლის ძეგლს არ დაჰხრავსო“.

აწი ხომ არც თქვენ გეწამებათ ეს თქმულება?!

„მოკლე ანო“

ამბავი ესე საგარეჯოდან არის. ქალი ესე დარბაისელი გახლავთ ანო ოქროპირიძისა, ყოფილი ფოფოლია და არსებული მასწავლებელი.

რამდენი ყოფილი ფოფოლიაა, იმათი სურათი რომ ჩვენ ვათავსოთ, მაშინ მიკითხვებში ჰკუიდან შეგვეშლენ ბოდენ. მაგრამ ანოს სურათს ვათავსებთ იმიტომ, რომ

ის ამბობს: — როგორც მიწირავს

აწიც მე ისე ვსწირაო.

რისი ახალი მეთოდი?

ზე გადავავდე ყირაო.

მე დეკანოზის ცოლი ვარ

საკურთხით ვასუქებული.

ქამაში ვერვინ მაჯობებს,

ღვინის სმაში ვარ ქებული.

და, მართლაც, ვისაც კი უნახავს ქელებში ანო, როცა

იგი ტოლუმბაშობდა და ყანწით ღვინოს მიირთმევდა, ყველა დაერწმუნება „კრაზანა“-ს.

ტარტაროზის ფოტოგრაფ — თანამშრომელმა მოახერხა წაჰპარებოდა ასეთ შემთხვევის დროს და გადაეღო სურათი, რომელიც აქვეა მოთავსებული.

„ცხვრის ღუმა“

სენაკის მაზრაში არის მარნის თემი, ხოლო ამ თემში არის ეპოს ოთხი განყოფილება. ეპოს ჰყავს თავისი სარევიზო კომისია, რომელიც ყოველთვიურად აკეთებს რევიზიას... მაშასადამე: არტემი და ერმილე (სარევიზო კომისიის წევრები) თავდადებულნი მუშაენ ყოფილან.

მაგრამ რატომაც არ იქნებიან, როცა

ამისათვის ოთხ-ოთხ მანეთს

ჯიბისაკენ აგზავნიან?)

აი, რაში ყოფილა საქმე! აი, თურმე რატომ მოუხშირეს რევიზია!

რა თქმა უნდა, პირველ ხანებში სარევიზო კომისია გულუბრყვილო იყო... მაგრამ რევიზიის დროს შეისწავლეს (უფრო სწორით რომ ვსთქვათ შეაწავლა გამგეობამ):

რომ ქვეყანა ცხვრის ღუმაა,

ხერხით არის მოსათალი...

და მართლაც კარგი ხერხი გამოუნახავთ: სარევიზო კომისიის რევიზია შეჰყვარებია; ხოლო გაქეებს (ორი გამგეა) საქმისათვის „ფართეთ ხელის მოკიდება“.

ტფილისის ტრესტებს არ კადრულობენ,—

ასე ამბობენ:—რა გვარგია.

და მოსკოვიდან იწერენ... საპონს;

(წასვლა-წამოსვლა ალბად კარგია!).

ეს ფასდადება. ეს დღიურიო,

ეს მოტანისო და ეს კი ისო...

და ამიტომაც ნუ გაიკვირვებთ

რომ საქონელი ძვირად გვიღირსო.

და, ბზიკის მეგობარს, რომ დაეუჯეროთ, ეს იმიტომ ხდება, რომ:

ახალი რწმენით ვეღარ მონათლავ

მეფისდროინდელ მამასახლისსა.

და ჩვენც ვეთანხმებით ამ შეზღუდულებას, ხოლო რამდენად გაიზიარებს ადგილობრივი ხელისუფლება ჩვენს შეზღუდულებას, ამას დავენახებთ ახლო მომავალი.

სასიხარული ზარალი

როცა მიკითხველი ამ სათათურს წაიკითხავდა, ალბად გაუტყირდებოდა:—ეს როგორ შეიძლება?!

როგორ შეიძლება და აი ასე::

აღმასკომის ავტორის ქარხნებს № № 4, 5, 6 და 7.

ჰყავს ზედამხედველი, რომელიც 100 მან. დებუ-

ლობს თვეში. მისი მოვალეობაა: ჩასწაროს, თუ რამა-

ღვნი ლაფათის ტარი გატყდება დღეში. არც მეტი,

არც ნაკლები.

ჰო-და ამის შემდეგ, რატომ არ უნდა გაუხარდეს „ზედამხედველს“ რაც ბევრი ზარალი იქნება!

*) ავტორს—ბზიკის მეგობარს დღიანში ჰქონდა „საიჭიოს გზაზე ნიან“

და ჩვენ არც გვიკვირს, რომ ღ. დაგბაშვიცი მუხლმოდრე-
ვით ვგვდრება ღმერთს:

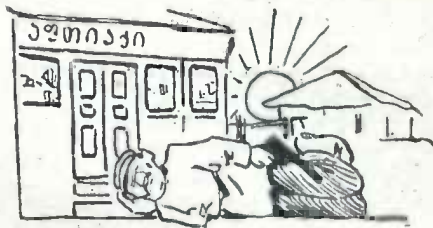

ღმერთო, გვედრები, რომ რაც შეიძლება ბევრი გა-
ტყდეს ლაფათების ტარები, თორემ მე საქმე აღარ მექნება
და ღამითხოვენი.

თუმცაღა მოქ. დაგბაშვიცი ტყვილად ეშინია დათხოვე-
ნის. სადაც ყოვლად ძლიერმა პროტექციამ და უშუნი-
დგესა ნათლიმამობამ არარაობიდან შექმნა თანამდებობა
თექვსმეტ თუმნიანი, ისინი სხვაგანაც უშუნიან „ადგილსა
ყიდევ უკეთესსა ამისა“.

მეჩივანები

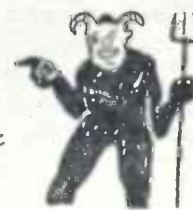
ძნელია საზოგადო (და ისიც სოფლად) მოღვაწეობა.
იმა, რას ერჩის „ეშმაკუნა“ ასკანის თემის (გურია) აღმას-
კომის თავმჯდომარეს—ანდრო მქანაძეს? კაცი ისე მუ-
შაობს სოფლის საკეთილდღეოდ, რომ ღამით სახლშიაც
კი ვერ იძინებს... და ამიტომ აფთიაქის წინ ნახულობენ
დილ-დილაობით დაძინებულს. (აბა, სად ექნება მთერალ
კაცს იმის თავი, რომ ღამით სახლში წავიდეს? ის არ სჯო-
ბია სადმე მეზობლის ქალებში „მოისვენოს“ და გათენე-
ბისას... აფთიაქის წინ გამოიღვიძოს!?)

და ყველა ამის შემდეგ, არავის არ უნდა გაუკვირდეს,
რომ მიძინარე თავმჯდომარის „სამთაიროში“ ყოველივე სა-
ქმე მიძინებული იყოს.

იმ არის

ხაშურელი სწერს, რომ „ხაშურში (სადგურში) მეტად
გამრავლდენ ჯიბგირები და ქურდები“-ო და კითხულობს:
სად არის ამ ღროს, ნეტავი, მილიცია?!

აი, ალბად იქ არის — უჩვენებს ტარტაროზი!

ცნობათა

მრეცხა

მოვლენლა: ერთ ალაგას ასე სწერია თქვენს ლექსში:

უცხო ურმები და კონკა ქალაქისა;

ჯიბგირიცა ხელაობს უმალ ჯიბებს მჭრისა.

იგი მათ! გაუცრუვდა იმედი... და ალბად იმიტომ შე-
მოგანინათ, რომ შიგ ვერათფერი ნახა. ანდა რა უნდა ენა-
ხა თქვენს ჯიბეში, როცა ჩვენ ამოდენა ლექსში ორი ხეი-
რიანი რითმა ვერ ენახეთ.

სურვილი კარგი გქონიათ. მაგრამ თქვენი სურვილის
შესრულება თქვენ არა ძალგიძთ და ისევ სხვას დააუ-
ლეთ.

მიშელიოს: ყველაზე უფრო შესაფერისი ადგილა
თქვენი „პაემანი“-სათვის უფსკერო გოდორი ესცანიტ და
იქ გადავგზავნეთ. ასე, რომ მყუდრო-საიმედო ადგილას
არის; თქვენ შეგიძლიათ არხენად და უშიშრად იყოთ—
გერც ერთი ჩვენი მკითხველი მას ვერასოდეს და ვერსაი-
დან თვალს ვერ მოჰკრავს.

როტონტოს: თქვენ გვწერთ, რომ თქვენში „ბევრი
არის „ბეკუა-მხიარული ხალხი“. მაგრამ მათ სააქიმოთ ექი
მი არ არის. თუ თქვენ ეს ამბავი არ გვერათ, შეგიძლიათ
მოხვიდეთ და დარწმუნდეთ ამაში“.

აი არის საჭირო ჩვენი ჩამოსვლა და ადგილობრივად
სიმართლის გამოკვლევა. თქვენი წერილის შინაარსიდან
და შინაარსის დალაგებიდან სჩანს, რომ თქვენ მართლაც
აწმობთ. ამიტომაც ვერათფერი მალაპო დასდო ტარტაროზ-

მა თქვენს წერილს და იგი მოათავსა მისთვის საჭირო სპე-
ციალურ სამკურნალოში (თუ სად,—კი მიხვდებით).

ფლამინგოს (ქუთაისი. ბამბის ქარხანა): თქვენ
გვწერთ, რომ:

როგორც სხვა ქარხნებს ჩვენცა გვყავს
ადკომი მხნე და მარდია;
ნაცვლად საჭირო წიგნების
გამოგვიწერა ნარდია.

ამბ. ფლაშინგო, თავი იმით ინუგეშეთ, რომ ეს ჩვეუ-
ლებრივი მოვლენაა ყველა ქარხ-ად-კომებში.

ნ. ბუ—ს: თქვენი ლექსიდან მოგვყავს ორი კუბლიტი
—დასაწყისი და დასასრული:

—კოტობა დაგვიყია
ეს კარგი და გასახარი.
ბედის წერს აუგდინხარ,
გაქაახავებს ცოდვის ქარი.

გაურთხილემ და გირჩენია
სამტროდ ნუ იქმნ თავდადებას,
თორემ ჩემი ვადაშვიდე
დაიწყველი დაბადებას.

ტარტაროზმა შემდეგი შესწორება შეიტანა ამ თქვენს
ლექსში:

მოეტობა დაგიწყვი,
 ეს ვერ არის გასახარი.
 ბედის წერას აუგდინხარ,
 თავში გიქრის ალბად ქარი.

გაფრთხილებ და გირჩევენია
 დაეთხოვით თავგადებებს,
 თორემ ჩემი ვადამკიდევ
 დაიწყებელი დაბადებას.

ჩვენ წინააღმდეგი ვიყავით ასეთი შესწორებისა, მაგრამ ტარტაროზთან რას გავხედობოდი! მან ასე სთქვა:— თქვენ კი კაცობ, ნუ თუ არ შეიძლება ჩვენს თანამშრომლებსაც გაეგებებოთ ხანდახან? მერე რა ვუყოთ, რომ ეს საჯავახური ხუმრობაა-ო!

ნო კერძის (ხახნეტაური. სამტრედია): თქვენი ლექსი (თუ ეს ლექსია) ასე იწყება:

მე არ ვიცოდი ლექსისა წერა,
 მაგრამ მდგომარეობამ მე ის მასწავლა,
 რომ ნახნეტაურის ბურთის თამაში
 „ტარტაროზში“ გამოიწერა.

კაცი მაშინ ყოფილხართ, როცა ლექსის წერა არ იცოდით, მაგრამ თქვენ არც ასლა იცით. „მდგომარეობა“ ვერ ყოფილა კარგი მასწავლებელი; ანდა თქვენ ყოფილხართ ცუდი მოწაფე, რადგან „მდგომარეობამ“ მაინც ვერ გასწავლა ლექსის წერა.

„ტარტაროზში“ გამოიწერას. „ტარტაროზი“-ს გამოწერა სჯობია. იგი „მდგომარეობაზე“ უფრო გასწავლის, თუ როგორ არ უნდა ლექს წერა.

ჩაფხუტებელს: თქვენ გიკვირს:

ხალხო განა შეიძლება
 ნალოვები ასეთით?
 კვერცხ-ქათამი ინდაური
 შეგვარჩინეს არც ერთით.

„მე კი კაცო, ასეთი ლექსის წერა თუ კი შეიძლება, რატომ არ შეიძლება გადასახადი ინდაურზე? (ამ წერილს ჩვენ ინდაური გვირჩევენია, თუ გინდ იგი შემწვარი იყოს... ჩახოხობილზედაც არ ვიტყვით უარს).

„ეშმაკის ფეხს“ (ლანჩუთი): ეშმაკის ფეხს ეშმაკზე თავი რომ გკონდეს, ის სჯობია. და ასეთი კორესპონდენციის დაწერას, რომ არ დასწეროთ უკეთესია. (ცნობათ: ნამდვილ გვარს და სახელს ფსევდონიმი არ ჰქვია. ფსევდონიმი შედგება სახელი).

„გურულ ბიკს“ (შუხუთი): თქვენ ალბად კარგად იცნობთ „ეშმაკის ფეხს“!

აქა გვყავს კარგი ვაჭრები:
 დოტე, ალე და კახია.
 ხამთავს ერთად თუ ვიტყვით
 შაურიც დიდი ფასია.

ჩვენ კი თქვენს წერილს პატივი ვეცით და შევფასეთ სამ კაცად: დოტეთ, ალეთ და კასიათ. ამავე დროს ჩვენ ვეთანხმებით თქვენ შეფასებას დოტეს, ალეს და კასიას შესახებ.

ეს ამბავი უკვე გვქონდა ჩვენ დაბეჭდილი. იაქეს (ფოთი): ასეთი წერილი თუ თქვენში სიცილს იწყებს, ეს ცუდი ნიშანია. და დროზე მიხედეთ თავის თავს.

ოსტინ ჩემბერლენს*) (ლონდონში კი არა, ქუთაისში): ვათავსებთ თქვენს ნოტას:

*) ნამდვილი ოსტინ ჩემბერლენი კი არა არაა. ცნობილი ოსტინ ჩემბერლენი (კუთაისელი); თუკი და სხვანი ინგლისელ ჩემბერლენს უფრო ახასიათებს.

ტარტაროზის სრულუფლებიან წარმომადგენელს ქუთაისში. ასლი ქუთაისის შრომის კომისარს.

შრომის ბირჟის დაარსებიდან ვირცხები ქუთაისის შრომის ბირჟის უმუშევრის თანამდებობაზე.

ჩემს მრავალეობას პირნათლად ვასრულებ; ე. ი. დილის 8 საათიდან (უფრო ადრე დარაჯი არ მიშვებს) დღის 8 საათამდე (შემდეგ იგივე დარაჯი აღარ მაყენებს) რიგში ვდგევარ.

დღის სამ საათიდან ღამის 12 საათამდე ვსწერ სატარტაროზო წერილებს, რომლებსაც ვუგზავნი ტარტაროზს, მაგრამ იგი ჩემს წერილებს გოდრისაკენ აგზავნის.

გაცნობებთ რა ყველა ამას, ე. ი. ჩემს მიერ პირნათლად ორი თანამდებობის ასრულებას, გთხოვთ მოახდინოთ შესაფერისი განკარგულება, რომ მე პირველ სამსახურიდან მომეცეს კუთვნილი ხაუზზე, ხოლო მეორემ ამინაზლა უროს ჩემს მიერ დახარჯული ქაღალდი და სხვა.

ხომ გაგიგონიათ: ორი კურდღლის მწვეარი ვერც ერთს ვერ დაიჭერს-ო“. ანდა: „ორი წესვი ერთ ხელში არ დაიჭირება-ო“.

ტარტაროზი წინააღმდეგია, რომ ერთი ადამიანი ორ თანამდებობას ასრულებდეს. ამიტომ, არ დაბეჭდა თქვენი წერილები და გაგანთავისუფლა ჩვენს თანამშრომლობისაგან.

ნაპერწყალს (ზესტაფონი): როგორც თქვენ გეწეროთ, მასწავლებელი ნადია თურმე გრიშას ურჩევს:

დასტოვე შენი ცოლ-შვილი,
 შენთვის ზედ-მეტი ბარგია.
 დაიწყე ჩემთან ცხოვრება,
 იქნება უფრო კარგია.

ტარტაროზი აფრთხილებს გრიშას, თუ მან დაუჯერა ნადიას, მაშინ მას უარესი შარგი აეკიდება. აწ არჩევანს მასწავ.

შოსე ასლა—ს: თქვენი ლექსი ასე იწყება:

ხუთი თვეა ვენაცვალე,
 დამეწო მე თავს გვირგვინი.
 შესახედავად კარგი ვარ
 როგორც ინგლისური ვირი.

და გვთხოვთ, რომ ამაში ჩვენ ეტყვი არ შევიტანოთ თქვენს გაუფრთხილებლადაც არ შეგვდიოდა ეტყვი თქვენს მართალ სიტყვამი.

სად. რიონში

მეპაურო (მეკადეს). — ჭადი თუ გაქვს, პურში გააღამიცვალე, გახაუილამ მინდა.

მიწადმი: გაგიყდი? თორმეტ კაპიკიანი მგალი. ცხრა: გაპიკიან პურში გადაგიცვალაო?

ბ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ე ბ ი

ჩემმა ცოლმა თავის საკუთარ სახლში გახსნა ქმარიან ქალებსათვის

სახვალბერიო კურსები

სადაც ის წავლება, თუ რამდენს ღებულობს ქმარი ჯამგირს, ზედმეტ ნაშუშევიარის ჯილდოს, რას ურიცხავენ გადაახადებდასთვის, რამდენი უნდა დარჩეს ჯამაგირიდან, როგორ უნდა დახარჯოს ცოლმა თავისი საქროებისათვის ქმრის ნაშოენი ფული, როგორ უნდა „გაატურო“ ქმარი ოჯახის სახარჯების ანგარიშებში და სხვა.

შველასათვის საშიროსა ჩაფხადეთ კურსებზე

ემი თქვენ რა გიკირთ. ცხოვრება წინ მიდის. ყველაფერა შხადმწარეულად მიდის! გაიხარეთ!

საცოლო ახალბაჯრდების საშუალებოლო

სრულად უსასყიდლოდ ეუთობ და ვთავაზობ ვისაც სურს

ცოლ-შვილს

ხუმრობა ხომ არ არის თქვენ არ დაგვირდებთ: საცოლოს ძებნა, მისი შეყვარება, პაექანზე სიარული, (რაც ხშირად საბიფათოა და მეტის-მეტად ხარჯიანი). ქორწილის გადახდა (ოი, რამდენი დამხარჯა მე სულელს), შემდეგ: ცოლის მშობიარობა, ბავშვის პატრონობა-გაზრდა და მრავალი ასეთი ხარჯები და ხლათფორთები.

მომთხოვთ შველბან დამზადებული (ГОТОВЫЙ) ცოლ-შვილი.

აყლით უთავბოლო ხარჯბბს

დღევანდელ ჩვენს ხანაში, როცა, ზღამიანი ყველაფერს კომერციული და ეკონომიური მოსაზრებით უნდა უდგებოდეს, ამაზე უკეთესი რაღა იქ ნება?!

შხუშხვარი ექვსი წლის სტაფით და უმუშევრობის საჯი ასწავლის თავის ახალ კოლეგებს: რაში დგომას, რევისტრაციას გატარებას. ხელახლა აღრიცხვას, სად რომელი სექციას, წასვლის და მოსვლის საათებს, მოთბინებას, ცდას და იმედის გატრუებას.

მშარბბ, რომელიც ცოლმა გამომატანა აგარკიდან, შატარებელში დაიღვრა ქილის გატების გამო, რამაც გამოიწვია მგზავრებში სიცილ-ხარხარი. ჩემში კი—სიწითლი და ბრახი.

პალბტო მოჰპარეს სადგურში ერთ მგზავრს, რომელიც ხალათის აბრა გაემგზავრა ბაკურჩანში ცოლ-შვილის ჩამოსაყვანად.

კოხვარკობის კოსტიუმი ძალიან მინდა ჩავიცვა, მგზავრ არა მაქვს და რა ვქნა!! რა ჩემი ბრალია?!

ძალლი ამეღვენა და აღარ მშორდება. პატრონს ესთხოვ მოიკითხოს და წაიყვანოს, თორემ მოკლავ და შემდეგ პასუხს არ ვაგებ. (აბა რა ვქნა! ძალლი კი არა, ბავშები ვერ შირჩენია).

„ტარტაროზი“-ს საგანცხადებო განყოფილების მმართველის-საქმის მწარმოებელი და რევისტრატორი:

დამპარბ აბანოში ყოფნის შემდეგ შევიროს ახალი კორტველი, რომელშიაც იყო მხოლოდ ერთი წყვილი ძველი და ტუტყიანი საცვლები. ვინაიდან მცხვენია ჩემი ვინაობის გამოცხადება, ღმერთმა მოახპაროს მპოვნელს.

დამპარბ საკუთარი თავი, რომელშიაც არაფერი არ იყო გარდა ნახევარი კილო თავისა. მპოვნელს ესთხოვ — თიგავამოგზავნოს და სამაგიეროთ ჯილდოს საფასურათ დაიტოვოს თავი.

ქარ-ბუტრესტის სავაქრო განყოფილების გამგე.

დამპარბ აგარაკზე ყოფნის დროს სამი კილო და ორხახევარი გირეანქა ჭინი, რომელიც მიირთვეს ბალიონ-ჯოთბმა. ჩაითვალოს გაუქმებულად (აბა, მეტი რა გზაა)?!

დამპარბ შეგბულებბში ყოფნის დროს სამახხური და ბინა. ორივე ჩაითვალოს სხვის კუთვნილებბთ, ხოლო მე კი ჩაითვალო უმუშევრათ და უბინათ.

დამპარბ ერთა ლიგის იმედი (თუმცაღა არასოდეა არ შქობდა). ბარემ ჩაითვალოს (ერთა ლიგა) გაუქმებულად.

დამპარბ აზრი-გონება ჩინეთის ამბების თვალყურდევბაში.

დამპარბ დაბადებბიდან გუშინამდე ჩემი ცხოვრბბს ოცდარეა წელიწადი. ჩაითვალოს გაუქმებულად.

დამპარბ ათი მანეთი, რომელიც ვასტხებ სტუდენტს. მისი აღების იმედი გაუქმებულა ჩემს გულში. შევიღია დაშვიდებულად იყოს; თუმცაღა თავს არც აქამდღი იტუებბდა მინცადამანც.

დამპარბ აგარაკზე ცოლი და მისი ჩემდამი სიყვარული, რაც მეტად გამიხარა და რისთვისაც მადლობას უძღვნი ჩემს კეთილისმსურველს. (მან იტაროს აწი, თორემ მე რა მიჰირს—ქირი მოვიშორე)

პინინო უნდა შევიღა ჩემი პატარა ქალისათვის, მაგრამ უფულობის გამო ვერ შევასრულე ჩემი დაბირება.

ავბომბილი კარგია სასეირნოთ, მაგრამ მე ისე მოგვედები, რომ შიგ ჩაჯდობა ერთხელაც არ შეღირსება:

კოიალი ბეკერის იყიდება ნაღდზე. ვისაც უნდა იყიდოს. და ფულ აქვს, თუ მოეწონა აღბად აუცილებლად იყიდის.

გამგე, გამგე თანაშემწე და მდივანი, მდივნის საქმეთა-შხუი.

საქულას ღარღები

ტფილისის უნივერსიტეტის განმარტებითი, ბუნების მეცნიერებათა ფაკულტეტის (საზოგადოებრივი მეცნიერებების განყოფილება) პროფესორი

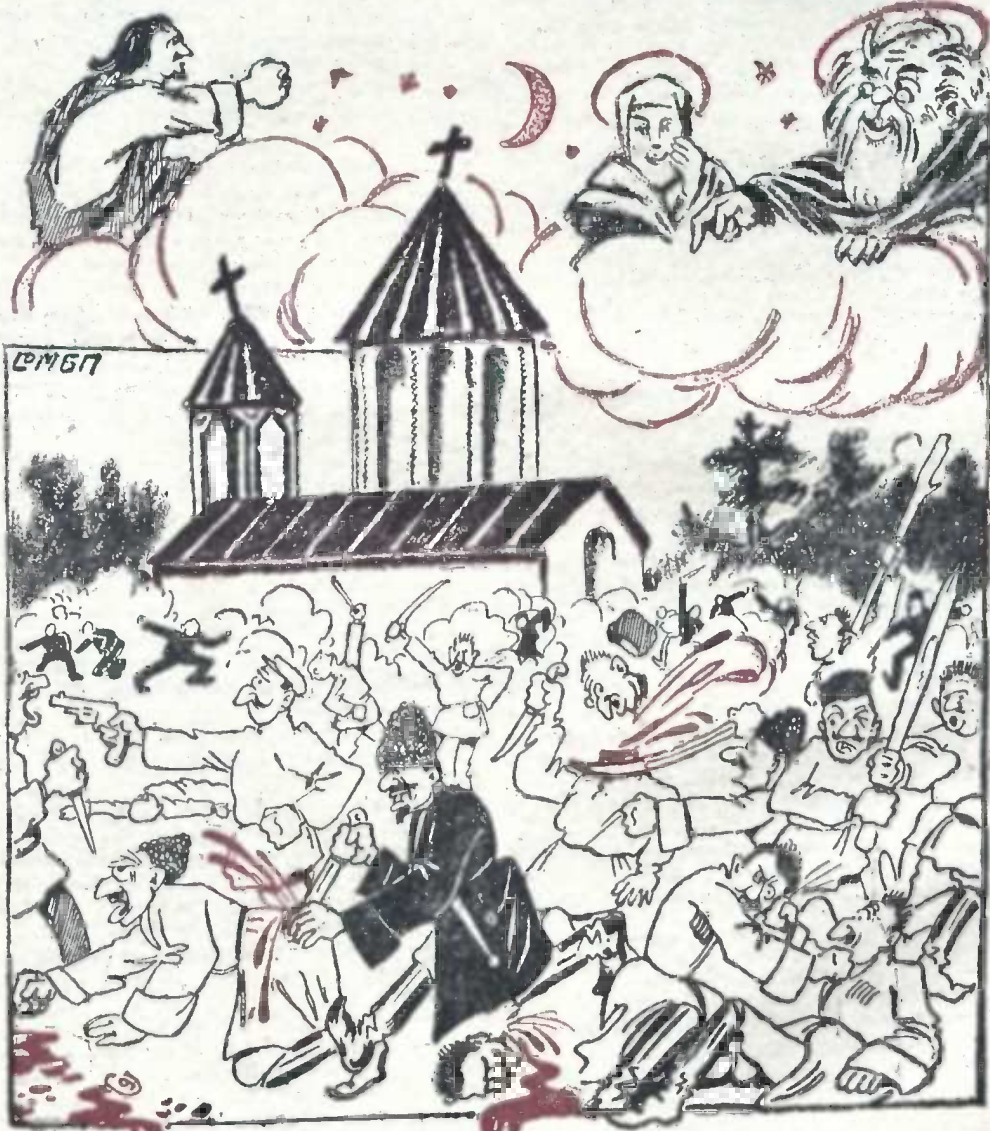

...ვა, კაცო, რომ ამ ხეშეშენებს უარე და? წალოცებით, ტყავს ქუდის ობიექტი ვეჭრობენ... ესეც...
 ეჭვარეს; ეხლა გ რამდამს... ი პოლ ეს უაზრს... სტარ ი ეზოდსკო ვოლ... სუხსხვილი ჩადაცა კრუ...
 მატუმიო იმას აწიებებს; რომ სიკადილის შეწვევა ხავ მ დაგვოს, წაცრდ ვეკტოლ... ნა ბაშიათე...
 ზინასხოს მუ...
 ზორკაში ჩვენი ფერუდლი... სოცედლის შემდეგაც... აღ რ აწიებებს ღმერთის ჩვენს თავს... ვაშხ, ააშხ, რა პალოენიაში
 ჩავა

ტატატატი

პროტესტია საიქიოში

საეკლესიო დღესასწაულებს სოფლად ქველბუ-რად ზედმიან. იზარტება კელი, რასაც ძალიან ხშირად ადამიანის მსხვერპლი ჰყვება.

ლმირთი (ბარიაშს):—აი, ხომ ხელავ. ჩემო მშენიერო, ჩვენთვის სიცოცხლეს არ იშურებენ!

მარიაში (თვალის ჩაქნევი):— ეს ყველა მხოლოდ ჩემ სსაპატივსაცემლოოდ ხდება.

ლმირთი:—ღირსი ხარ, ღირსი... სამაგიეროთ, საიქიოში აქ ყველას დავაჯილდოვებ.

მარიაში:—თუ მეტი არა, გამგეების ადგილი მაინცუნდა მისცე.

ქრისტე (იქიდან შემოპყვირებს ლმირთს):—შენ, ეი, ზებრუნა, რას ეარშიყები მანდ დელაჩემს?—ხომ აწ გინა და, რომ კინის კვრით გადაგაყირო და იქ მიწაზე ბრაგვანი გააღინო?

პ ი რ ჯ ე პ რ ი

ჯერ კიდევ ბავშობისას ვიყავი ურწმუნო. საუბარში რომ ქული შეგვედლოთ ჩემთვის, შიგ არ შევიდოდი გამოსატანათ. (რა თქმა უნდა—ქული თუ კარიელი იქნებოდა; თორემ ქულში რომ რამე ჩაგედლოთ, თუ გინდ ეაშლი, და ისე შეგვედლოთ, მაშინ შევიდოდი კი არა,—შევევარდებოდი).

ბებია ჩემი მეტყოდა:—მტერმა არ ჰქნას იმის მეტი ხეირო, რაც შენ ხეირო ვერაჰქნა!

მართალია: ბებია ჩემი არ იყო წინასწარმეტყველი, მაგრამ მისი წინასწარმეტყველობა ჩემზე კი გამართლდა ცხოვრებაში. (ამაში, ვინც მიცნობთ, ყველა დარწმუნებულნი იქნებით).

ერთი სიტყვით: მე ურწმუნო ვიყავი... და, მაშასადამე: პირველადი არასოდეს არ დამიწერია.

ამ წილადობილას იმიტომ მოვყევი, რომ ამის წინეთ სოფელში ვიყავი... და ცხოვრებაში ერთხელ პირველად დავიწერე და ღმერთს მადლობა შევწერე.

აი, როგორ იყო საქმე: სადღურადან სოფლამდე ორი საათის სავლელი გზაა. ეტლი არ იშოვნებოდა.

დიდი ბარგი-ბარხანი მეც არ მქონდა და ქვევითი გავუშვეი გზას.

მალე დამეწია ერთი სოფლელი მგზავრი, გამარჯობა-გაჯიარჯოს შემდეგ, ჩვენ ლაპარაკი გაგაბით ერთმანეთში!

— როგორც გეტყობათ, თქვე თბილისიდან მიბრძანდებით, მგონი!—შეუკითხა ჩემი თანამგზავრი... მე დაუდასტურე.

— ტფილისის გზებთან შედარებით, ეს გზები აღარ მოგეწონება, მაგრამ რა ექნათ, ბიძია,—წვიმებმა ავიკლო პირდაპირ... თქვენ ნასწავლი კაცი ხართ, და, გეტყობინებთ, როდის გამოვა დარი?

—სწორეთ ვითხრათ არ ვიცი როდის შეწყდება წვიმები.

— თქვენ ის მიბრძანეთ,—სად მსახურობთ და რა ცოდნა გაქვთ, —ექვით შემომხედა ჩემმა თანამგზავრმა.

— მე ვმსახურობ რედაქციაში და თანაც უნივერსიტეტში ესწავლებ.

— ავაშენა ღმერთმა, ასე დიდი კაცი ყოფილხარ და ნუ თუ არ იცი როდის გამოვა დარი! მაგრამ მაგას თავი დაეანებოთ... გაზეთში ცისა და ქვეყნის ამბები სწერია და კარგად გეტყობინებთ: ომი იქნება თუ არა?... თუ ღმერთი გწამს, ნუ დამიშალავ; ნუ გემინია, არსად არ ვიტყვი... — რა ვითხრა, ბატონო! არც „კი“ შემიძლია ვსთქვა და არც „არა“... არ ვიცი სწორეთ.

— როგორ გეკადრება ნასწავლ კაცს ტყუილი!—ამ დროს ჩვენ გზაში შემოგვხდა გლეხი, რომელმაც სოფლის ჩვეულებისამებრ „გამარჯობა“ გვითხრა.

— ვინ არის ეს კაცი?—შევიკითხა ისევ ჩემი თანამგზავრი.

— იმ ვიცი სწორეთ; ვერ ვიცნობ!

— ნასწავლი კაცი ხარ და ის სოფლელი ვინ იყო არ იცი?!—გაუკვირდა ჩემს თანამგზავრს ჩემი პასუხი და შეგატყვე: რომ ეწყინა.

— ყველაფერი ძვირდება,—დაიწყო ისევ მან,—აი ამ წალებში რას მივსცემდი თუ იცი?—და აბჯიდან ამოიღო ახალი წალები.

— მართალი ვითხრათ, ვერ ვიტყვი მაგის ფასს. ბავშობის შემდეგ არც კი მცნია და არც ვიცი მისი ფასი.

— კაცო უნივერსიტეტში ხარ და წალების ფასი თუ არ იცი, მაშ სხვა რა იცი?!—ამ ლაპარაკში ჩვენ გაუფუთ-ნასწორდით ერთ ეზოს.

— აქ ვისი მოსახლეობაა?—

— არც ის იცი, თუ იქ ვინ ცხოვრობს? მიმოიხილა მეორე სახლკარზე.

— დაგეტყეს ოჯახი!—გაიფიქრე, ჩემთვის და ვუთხარი:—დიდი ხანია აქეთ არ ვყოფილვარ და არც კი ვიცი აქ ვინ ცხოვრობს.

— როგორ არა, ვიცრუე მე—მანდ ცხოვრობს. ყარამან ვერმიცანიძე.

— მადლობა ღმერთს, ერთი რომ გცოდნია. მაგის ბებიას ვიცნობდი და, ნეტავი, ცოცხალია თუ არა?—

— ეს კი არ ვიცი სწორეთ!

— იაპონიის და ამერიკის ამბებს სწერ გაზეთში და ყურისძირის მეზობლის ამბავი არ იცი, ყმაწვილო!

— საიდგან უნდა ვიცოდე, როცა..

— კარგი, კარგი ყმაწვილო, შემაწყვეტინა სიტყვა:—აბა ის მითხარი—აღმასკომს სამი ურემი სიმინდი უყიდი გასაყიდათ და როგორ მოკვიდის ნეტავი?

— სწორედ ვითხრა, არ ვიცი.

— განათლებულმა კაცმა, რომელიც კარგ საქმეებს მიირთმევ ქალაქში:დავიჯერო არ იცოდე სოფელში სიმინდის ფასი?

— თქვენ ახირებული კაცი ყოფილხართ...

— კარგი აბა ის მაინც მითხარით, ამ თემში ვინ აირჩიეს აღმასკომის თავმჯდომარეთ?

— შოო, შენ განათლებული და დიდი კაცი ხარ.. თუ იცი გერმანიაში ვინ არის პრეზიდენტათ?

— ჰინდერბურგია!

— ავაშენა ღმერთმა... გერმანიის ამბები რომ ყველაფერი იცი, შენი ქვეყნის ამბები არ უნდა იცოდე? ასე ხართ ნასწავლი ხალხი. როგორც სწავლული გახდებით, იეიწყებთ თავის ქვეყანას და სხვებისას სწავლულობთ.

მე შევატყე, რომ ცუდათ იყო საქმე და გადავწყვიტე ჩამოვშორებოდი.

— უკაცრავად, მაგრამ დავიღალე და მე აქ უნდა ჩამოვვდე დასავენებლად!—ვუთხარი და წამსვე გზის პირათ ქვაზე ჩამოვვდექი.

— შენ, ახალგაზრდა კაცს თუ გჭირია დასვენება, მე მოხუცებულს უფრო მინდა!—და ისიც ჩაომგდა იქვე.

—ერთი ის მითხარი—დაიწყო ისევ—ერთი ჩემი მეზობელი დამბლით არს ავით და ჩაჯარდნა ლოგინათა გადაწყვეთ თავისიანები, მაგრამ მისი მორჩინა არ იქნა. თქვენ ნასწავლი ხართ და მითხარით—როდის მოკვდება?

— აბა, რა ვიცი მე როდის მოკვდება?!

— არა, თქმა ნუ კი დაგეხატობთ! ჩემი მოკეთე კი არ არის,—შორეული მეზობელია.

— არ ვიცი, ბატონო, არა!—ცოტა არ იყო გაჯავრებული ვითხარი.

— რო ვჯერობ, ყმაწვილო, ნასწავლ კაცს მაგი შეეფერება?! ჩვენისთანა საწყლებისათვის არ უნდა იშურებდე თავის სწავლას და განათლებას. ის მაინც მითხარი—ეს ერთი წელიწადია რაღაც წელკავი გამიჩნდა წელში და თი ასე მომხარა რომ მხედავ; რა წამალი მომიხდება?

— შიმართეთ ეჭმს... მე რა ვიცი!

— ჰმ! რანაირი ხართ ეს ნასწავლი ხალხი არაფერს სხვას არ ასწავლით და ერთმანეთს უგდებთ ლუქათ საწყალ ხალხს.

— ბატონო მე ეჭმი კი არა ვარ!—

— ამას რა ეჭიობა უნდა?! ამის წამალი ყველა ნასწავლს ეცოდინება, ჩვენს სოფიო დედაბერია და ყველაფერს არჩენს. ნუ თუ იმაზე მეტი შენ არ გეტყობინება?! კაცი გაზეთში მსახურობ, ქვეყნის ამბები იცი, უნივერსიტეტში პროფესორობას სწავლობ და, დავიჯერო, წელკავის წამალი არ იცი?!

— ყველაფერს თავისი სპეციალური ცოდნა აქვს!—დავიწყე განმარტება, მაგრამ მან სხვა შეკითხვა მომცა:

— კარგი, მარა ის მაინც მითხარი—ქართოფილის და ლესეა მინდა, ყმაწვილო; მომაგალში ჭიდის სიძიარე იქნება... რანაირი მიწა უმჯობესი ქართოფილისათვის?—

მ ი ნ ი

ა ნ უ

სახლის პასტრონთა ხახლი გეგმა

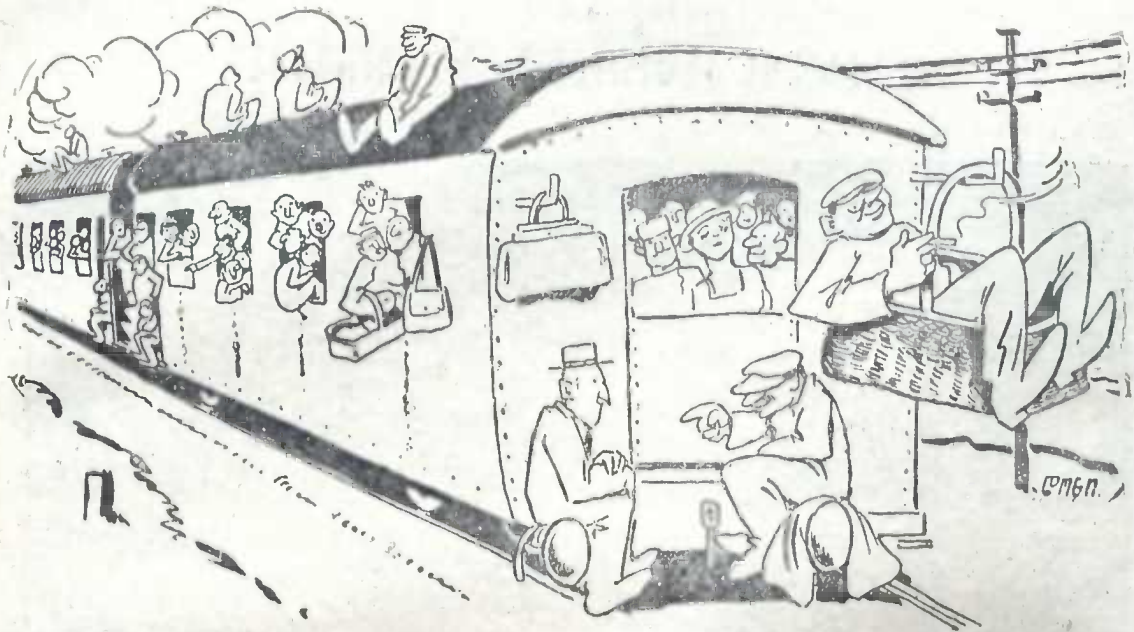
ქალაქ ტვილისში (საქართველოშია) სახლის მებატრონების ბინის კრიზისის და თავისი ჯიბის მდგომარეობის მოსაგვარებლად იმუშავებენ ახალ ოინს, რომლის მიხედვით ოთახები იყოფა შუაზე არა პერპენდიკულიარულად, არამედ ვერტიკალურ-ჰორიზონტალურად. ასეთ გაყოფვის დროს ოთახები ინარჩუნებენ თავის პირვანდელ მოცულობას; მაგ. ერთ ორმოცკვადრატთან ოთახიდან სახლისპატრონი მიიღებს ორ ოთახს თვითიფულს ორმოცკვადრატთანს. მართალია ასეთ შემთხვევაში ოთახის სიმაღლე ნახევრდება, მაგრამ ეს მათ არ აწუხებს, რადგან ბინის ჭირა აღმასკომის მიერ დაწესებულია არა კუბიკურ, არამედ კვადრატულ არშინზე.

— თუ რამე არ ვუთხარი, საშველი მაინც არა მაქვს, — გავიფიქრე და ვუთხარი: — ჭაობიანი ადგილი ყველაზე უკეთესია.
 — მატყვილებ, ყმაწვილო? ჭაობიანი ადგილში დაეთესე, მაგრამ შოლად გამიწვილიდა.
 — აბა, არ ვიცო, როგორი ადგილი სჯობია! —
 — ჭერიპაა! — ამოიხრა მან. — ჩენისთანა საწყელებს საშველი არასოდეს არ დაგვადგება! — გზა განვაგრძეთ.
 — რატომ გგონიათ? საშველი მხოლოდ მაშინ იქნება, როცა ჩვენშია შემოვა სწავლა-განათლება, როგორც ეს ევროპაშია.
 — რა ვიცი, შეკაი კაცო, აგერ ხარ დიდი ნასწავლი ცაცი, მაგრამ რაზედ შეგეკითხე, ყველაფერზე „არ ვიცი“ მითხარი.

ჩვენ მიუუახლოვდით გზა გჯარედინს.
 — ეს გზა სად მიდის? — შეჩერდა და შემეკიოხა იგი.
 — არ ვიცი სწორებ! —
 — ხა-ხა-ხა-ხა? — ნელა ჩაიხვივინა თანამგზავრმა. — სტამბოლის და ანგლიის ყველა გზები იცი, და აქ კი ეს შარა-გზა სად მიდის იგი არ იცი? კაი ნასწავლი შენ ყოფილხარ, კაი შენს ცხვირს მოუვა! — ჩაილაპარაკა ჩემს გასაგონათ და გზა-გჯარედინზე გადაუხვია.
 — მადლობა ღმერთს! — წაიჩურჩულე და ჩემდღუნებურად პირჯვარი დავიწერე.
 ეს იყო პირველი შემთხვევა ჩემს ცხოვრებაში, როცა მე პირჯვარი დავიწერე.

იხელი.

ა გ ა რ ა კ ი დ ა ნ დ ა ბ რ უ ნ ე ბ ა

პ ი ტ რ ა კ ი

ს ა ბ ი რ ა 1 ო მ ზ .

— მ ი ჯ მ ე მ დ ნ ი :

კიტრაძე—თემალმასკომის თავ-რე.
 მარუსია—სოფლის მასწავლებელი.
 პეტრე—გლეხი.
 ვასო—კომკავშირელი.
 დარაჯი—
 კიტრაძის ცოლის ხმა.

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 1 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა რ ბ რ

კიტრაძის ხმა (კულისებში): არა მავის დროი, ბიძია, გეიგონე ყურში; პო, გეიგონე! (შემოდის სცენაზე).
 კიტრაძე (სცენაზე): დედა ნუ წამიწყდება, დასაწვავია ეს სოფლის ხალხი! რაცხა მისთანას გეტყვიან, რომე ზედ კაკალ გულზე გასკდები კაცი! „კომუნისტი ხარო, მამეჯღღმარეთ ავირჩიეთო და ყოლიფერი შენ უნდა გააყეთოვო“. ბრანჭი თქვენ საქმეს! კომუნისტი რომ ვარ, რავე სოფლის ვირი კი არა ვარ, რომე ვინცხა მვისურვებს—„აჩი“ მიძახოს! მოგვედი, ბიძია, აღარ შემიძლიან! დღეი აღარა მძინავს და ლამე! სამოცდა ათი კამპანია ქე ჩავეტარე და მეტრია რა ექნა!

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 2 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა რ ო ს ი ა

მარუსია: ამხანაგო კიტრაძე?
 კიტრაძე: ა, ბატონო, აი არ ვითხარითი ერთი მინუტო არა მაქვს მოსვენებასრა გინდა, ბოშო, რა?
 მარუსია: სკოლაში სრულიად აღარა გვაქვს სახელმძღვანელოები და რვეულები. ამ მდგომარეობაში სწავლის გაგრძელება შეუძლებელია და გამოგვიწერეთ ფული.

კიტრაძე (გაჯავრებული): აი მასწავლებელს დამიხედეთი არა, უჩიტელი რომ ასეთი შეუგნებელი იქნება, გლენს რალა უნდა გოუმტყუნო! (მარუსიას) ძალიან კარგათ იცი, რომ ეხლა ფასების დაკლების კამპანია ტარდება და არა წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია! რატომ ეჩრები წინ უოჩერებოთ? არა გცხვენია!
 მარუსია: კი, მარა...

კიტრაძე: მალჩატ! (მარუსია ვადის და შემოდის პეტრე).

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 3 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა მ ო ს ვ ლ ა

პეტრე: ამხანაგო კიტრაძე!
 კიტრაძე: რა გინდა, ბოშო, რა? მობათქმით სული; თვარა დევირჩეი კაცი!

პეტრე: ჩვენს კომპერატიაში ვერაა კარგათ საქმე და...

კიტრაძე (გაჯავრებული): აწი?
 პეტრე: აწი და გაფლანგვის სუნი უდის და რევიზია საქირო, ამხანაგო, კიტრაძე.

კიტრაძე: დედა, რა ეშველება ამდენ ყრუს! გედვირიე სწორეთი! მომავალ კვირეში დანიშნულია კრებების გამოცდების კამპანია და ეს კი კომპერატიაზე მემუსაიდება! (პეტრეს): მეიცადე და როცხა დეიწყება გაფლანგვის საწინაღმდეგო კამპანია, მაშინ გოუკეთებ რევიზიას.

პეტრე: იი მანამდე ხომ ვაატყავეს კომპერატია!

კიტრაძე (ძალიან გაჯავრებული): ა, სულელი! გაატყავებენ და მოვა კომპერატივის გაძლიერების კამპანია და აღვადგენ მაშინ. აჰა, რავე გგონია შენ! ავი არ უნდა იცოდეს შენხელა კაცმა!

პეტრე: ბოშო!...
 კიტრაძე: ხმა! გადი აქედან! (პეტრე ვადის).

ბამოსვლა 4.

კიტრაძე და მასო

ვასო: ამხანაგო, კიტრაძე! კანტრაბანდისტები ჩამოსულან კეახაძის ღუქებში და საჭიროა ზომების მიღება.

კიტრაძე: ე, კილო, ე! ახალი ტყემალი ამ კომსომოლებმა ამიღეს სწორეთ სული! (აჯაერებს) „ზომების მიღება არის საქირო!“ რა ლა მაცლია ახლა, რომ შენ უჩიტლათ გავიხადო ბიჭო, შე ბრიყვო, რავე არ უნდა იცოდეს მენხელა კაცმა, რომ ახლა ვალაკიტის საწინააღმდეგო კამპანია და არა კონტრაბანდის საწინააღმდეგო უნდა დაფიქრდე, ბიძია, როცა უშაღლეს პოლიტიკაში ჩარევას შეინდომებ.

ვასო: აპა, ასეთ უნდა იარონ კონტრაბანდისტებმა და არაფერს არ ეტყვი?

კიტრაძე: არაა შენი საქმე, გვიგონე ყურში! ვოტოება ნაი გელაპარაკებ: კონტრაბანდის საწინააღმდეგო კამპანია იქნება და ყველას დევიქერ. დევიქერ, ბატონო, და შეტი რა ექნა! რა ექნა, კაცო, რა? (ვასო გაჯაერებული გადის თავის ქნევით და შემოდის დარაჯი).

ბამოსვლა 5.

კიტრაძე და დარაჯი

დარაჯი: ამხანაგო, კიტრაძე? გლესკომს ცეცხლი წაეცი-და და...

კიტრაძე: ჩუმათ!

დარაჯი: გლესკომს ცეცხლი წაეციდა და სახანძრო იარაღები გაუფუჭებულია. რავე ექნათ, ამხანაგო?

კიტრაძე: ჩუმათ თქვა—გელაპარაკები ბრიყვი! სულელი! არა, ვინ გკითხავს შენ, რომ შენი უდროვო დროის კამპანიებით ეჩრები ა, ბატონო, ა! რა უნდა უქნა ასეთ ბრიყვებმა! ხანძარის საწინააღმდეგო კამპანია მომავალ თვისთვისაა დანიშნული და ეს კი ერთი თვით ადრე მელაპარაკება და მთელ პლანებს მირღევს! (დარაჯს) აპა ვინ მოგცა შენ უფლება, რომ მთავრობის დაპლანული კამპანიები შესცვალო, შე ბრიყვო, შენა! ვასწი, დაიკარგე აქედან! (დარაჯი გადის). ვოტოება ნაი სმოდოხი ასტე ბრიყვი რავე უნდა იქნეს კაცი! საეკირველია სწორედ! სეუქელი არ უნდა იცოდეს ამხელა კაცმა, რომ ყველა კამპანიები მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს! აგი, რავე, ძნელი მისახვედრია ვითამ! მარა კაცს თავის მაგიერ ხაბურობაკი, რომ ებმება ტანზე, აპა, რა უნდა გელაპარაკო?

ბამოსვლა 6.

კიტრაძე და ცოლის ხმა

ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ?

კიტრაძე: ა, ბატონო, ა! ცოლი რომ ვერ გვიგებს მენს გაკირვებას, სხვა რავე გაეამტყუნო!...

ცოლის ხმა: ვარდენ?

კიტრაძე: რა გინდა ბოზო, რა? აპა, ეცადე რომე ამომხადო სული, პო!

ცოლის ხმა: ვარდენ? მიშველე, კვდები!...

კიტრაძე: (მიდის საიდანაც ხმა ისმის) იმე! რა გინდა, იმე უკულმა - დაბადებულო, არ იტყვი!

ცოლის ხმა: უი, უი, უი! მიშველე!...

კიტრაძე: რა გინდა, ბოზო, რას კივი, მშობიარე ქალივით?

ცოლის ხმა: კაცო, მუცელი მტკივა და მშობიარე ვარ, აპა, რა ვარ!

კიტრაძე: მშობიარე?!

ცოლის ხმა: პო, პო, მშობიარე ვარ და მიშველე! მუცელი მტკივა!

კიტრაძე: რა უყვით მერე, რომ გტკივა! მშობიარობის ტკივილების საწინააღმდეგო კამპანია რომ ტარდებოდეს ეხლა, ექიმს მოგიყვანიდი უღარი პარიატით, მაგრამ ეხლა სასწრაფოთ ტარდება ცოფის წინააღმდეგ საბრძოლო. მელი კამპანია და ცოლიან ძალღებებს უნდა ეებრძოლო.

ცოლის ხმა: ბოზო, რას დაეებებ მე შენ კამპანიას! მუცელი მტკივა და მომეხმარე.

კიტრაძე: შენ არ დაეებებ, მარა მე დაეებებ. ყველაფერი კამპანია მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს. დედა, რა ეუყო ამდენ ყრუ ხალხს. რა წყალს მიეცე თავი?

ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოვეკლი ქალი!

კიტრაძე: არაა მშობიარობის კამპანია გერე, გვიგონე ყურში! (უცებ იტაცებს ხელს ლოყაზე). აპ! ვაიმე, დედა! რავე უცებ ამტკივდა ეს ოხერი კბილი! ვაი, ვაი, ვაი! (შემოდის დარაჯი).

ბამოსვლა 7.

კიტრაძე და დარაჯი

დარაჯი: ამხანაგო კიტრაძე?

კიტრაძე: ა, კილო, ა!... ხმა, კრინტი! არ დაბერო სული, თვარა გაგათევე ესაა! (ლოყაზე ხელს იკიდებს) ვაი, ვაი, ვაი!

დარაჯი: რა მოგივიდა, ამხანაგო?

კიტრაძე: კბილი ამტკივდა უცებ და ვკვდები კაცი!

დარაჯი: შე კაცო, მიდი ექიმთან და მოათხრეინე.

კიტრაძე: აი, ვირი! არა, შე დათვო, კბილის ტკივილის კამპანია, რომ არ დაწყებულა გერე, რავე წვევიდე, სად წვევიდე! მითხარი, პო, მითხარი! აქანე კულტმუშაობის კამპანია ტარდება უღარი პარიატით და ეს დათვი კი მელაპარაკება: „კბილი მითხარეო!“ არა, ან მე უნდა ვიყო და, ან თქვენ. თუ ბიკი ვყოფილვარ გასწავლით რავე უნდა კამპანიების ჩატარება. (დარაჯი გადის, შემოდის ვასო).

ბამოსვლა 8.

კიტრაძე და მასო

ვასო: (კიტრაძეს) ამხანაგო!

კიტრაძე: (ძლიერ გაკვირებით) კილო!! რა გინდა, ბოზო, რა? დედა, დედა! რა ხალხია ეს კომსომოლები! მომასევენ, ბიძია, დევიცალე, აღარ შემიძლიან!

ვასო: (ქალაღმდეგად აძლევს) ბრძანებაა, ამხანაგო, ბრძანებაა და წეიკითხე.

კიტრაძე: (კითხულობს) „ბიუროკრატიზმისა და კაზიონშიზის საწინააღმდეგო კამპანიის ჩამტარებელი სამსახრო კომისიის მიერ, ამხანაგი კიტრაძე მოხსნილია სამსახურიდან, როგორც კაზიონშიზის დამცველი და ბიუროკრატი“... (ვასოს). რაიო, რაიო? მე ვარ ბიუროკრატი, ბოზო, მე?!

ვასო: აპა, მე ვარ! შე კაცო, გლესკომი დეიწვა და ყური არ გვიბერტყე! „მეცა, ხანძრის საწინააღმდეგო კამპანია რომ იქნება, მაშინ მოეკტრობო!“ აპა, რავე გგონია შენ!

კიტრაძე: დედა! რაღა ექნა ახლა რავე დევილუპე კაცი! სამოცდა ათი კამპანია ჩაეტარე პირნათლათ და ახლა მადლობის მაგიერ სამსახურიდან მითხოვენ! გედვირიე კაცი, შევიშალე! ჭკუიდან ვიდავედი!!!

ვასო: რეიხა იშლები შე კაცო! კამპანიები გოყვარდა და კამპანიამ ამოგისო ნიახური! (მიდის).

კიტრაძე: ვასო! მიშველე, მომეხმარე, იქნება დამტოვონ სამსახურში.

ვასო: (ძალიან გაკვირებით) ა, ბრიყვი, ა! (კიტრაძეს) კაცო, დღეს ბიუროკრატიზმის საწინააღმდეგო კამპანია ტარდება და აპა, როგორ მოგეხმარო! აი, რომ დეიწყება სამსახურიდან გამოყრილ თავმჯდომარის მიღების ჩამტარებელი კამპანია, მაშინ მოგეხმარები, (გადის).

კიტრაძე: (იქვე ჩაიკეცება მოწყვეტილი) ვაიმე, მიშველეთ, დევილუპე!

ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ! მიშველე!...

კიტრაძე: გეიქრე ხმა, თვარა, იტოვალოს ვარდენმა, მე შენ...!

ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოვეკლი!...

კიტრაძე: (წამოავლებს ხელს სკამს გაჯაერებული და გაიქცევა ცოლისკენ) ხმა გეიქრე თქვა, თვარა ამოვარე სული!

გოგია.

ა გ ა რ ა კ ი დ ა ნ დ ა ბ რ უ ნ ე ბ ა

პ ი ტ რ ა კ ი მ

ს ა ბ ი რ ა 1 მ ო ჭ .

— მ ო მ მ ე დ ნ ი :

ციტრაძე—თემალმასკომის თავ-რე.
 მარუსია—სოფლის მასწავლებლი.
 პეტრე—გლეხი.
 ვასო—კომკაეშირელი.
 დარაჯი—
 ციტრაძის ცოლის ხმა.

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 1 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა რ ბ რ

ციტრაძის ხმა (კულისებში): არაა მაგის დროი, ბიძა, გეიგონე ყურში; ჰო, გეიგონე! (შემოდის სცენაზე).
 ციტრაძე (სცენაზე): დედა ნუ წამიწყდება, დასაწვავია ეს სოფლის ხალხი! რაცა მისთანან გეტყვიან, რომე ზედ ქაქალ გულზე გასკდები კაცი! „კომუნისტი“ ხარო, თავგებდომარეთ ავირჩიეთო და ყოლიფერი შენ უნდა გააკეთოეო!“. ბრანწი თქვენ საქმეს! კომუნისტი რომ ვარ, რაეა სოფლის ვირი კი არა ვარ, რომე ვინცა მისურვებს—„აიი“ მიძახოს! მოვედო, ბიძა, აღარ შემოძლიან! დღეი აღარა მიძინავს და ლაშე სამოცდა ათი კამპანია ქე ჩავატარე და მეტი რა ექნა!

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 2 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა მ ა რ ო ს ი ა

მარუსია: ამხანაგო ციტრაძე?
 ციტრაძე: ა, ბატონო, აი არ გითხარით! ერთი მინუტი ჰაეა მაქვს მოსვენება! არა გინდა, ბოშო, რა?
 მარუსია: სკოლაში სრულიად აღარა გვაქვს სახელმძღვანელოები და რეველები. ამ მდგომარეობაში სწავლის გაგრძელება შეუძლებელია და გამოგვიწერეთ ფული.

ციტრაძე (გაჯავრებული): აი მასწავლებელს დამიხედეთ! არა, უჩიტელი რომ ასეთი შეუგნებელი იქნება, გლეხს რალა უნდა გოუმტყუნო! (მარუსიას) ძალიან კარგათ იცი, რომ ეხლა ფასების დაკლების კამპანია ტარდება და არა წერა-კითხვის უკოდინარობის ლიკვიდაცია! რატომ ეჩრები წინ უოჩერებოთ? არა გცხვენია!

მარუსია: კი, მარა...

ციტრაძე: მალჩატი! (მარუსია გადის და შემოდის პეტრე).

გ ა მ ო ს ვ ლ ა 3 .

კ ი ტ რ ა ძ ე მ ა მ პ ი ტ რ ი

პეტრე: ამხანაგო ციტრაძე!
 ციტრაძე: რა გინდა, ბოშო, რა? მომათქმეხეთ სული, თვარა დევირჩეი კაცი!

პეტრე: ჩვენს კომპერატრაში ვერაა კარგათ საქმე და...

ციტრაძე (გაჯავრებული): აწი?

პეტრე: აწი და გაულანგვის სუნი უდის და რევიზია საქირო, ამხანაგო, ციტრაძე.

ციტრაძე: დედა, რა ეშველება ამდენ ყრუს! გედვირჩე სწორეთ!! მომეველ კვირეში დანიშნულია კრებების გამორკოცხლების კამპანია და ეს კი კომპერატრაზე შემუსაიდება! (პეტრეს): შეიცადე და როცა დეიწყება გაფულანგვის საწინაღმდეგო კამპანია, მაშინ გოუეყოებ რევიზიას.

პეტრე: იი! მანამდე ხომ გაატყავეს კომპერატრია!

ციტრაძე (ძალიან გაჯავრებული): ა, სულელი! გაატყავებენ და მოვა კომპერატრეის გაძლიერების კამპანია და აღვადგენ მაშინ. აჰა, რაეა გგონია შენ! აგი არ უნდა იცოდეს შენხელა კაცმა!

პეტრე: ბოშო...

ციტრაძე: ხმა! გადი აქედან! (პეტრე გადის).

ბამოსვლა 4.

კიტრამე და ვასო

ვასო: აზნაუგო, კიტრამე! კანტრაბანდისტები ჩამოსულან კეახაძის ღუქანში და საჭიროა ზომების მიღება.
კიტრამე: ე, კილო, ეს ახალი ტყემალი ამ კომსომოლებმა ახელიეს სწორეთ სული! (აჯავრებს) „ზომების მიღება არის საჭირო!“ რს და მეკლია ახლა, რომ შენ უჩიტლათ გაგინადო ბიჭო, შე ბრიყვო, რავე არ უნდა იცოდეს მენსელა კაცმა, რომ ახლა ვალაკიტის საწინააღმდეგო კამპანიაა და არა კონტრაბანდის საწინააღმდეგო უნდა დაიქრდე, ბიძია, როცა უშაღლეს პოლიტიკაში ჩაჩევის შეინდომებ.

ვასო: აპა, ასეთ უნდა იარონ კონტრაბანდისტებმა და არაფერს არ იტყვი?
კიტრამე: არაა შენი საქმე, გეგონე ყურში ვოტ თება ნაი გელაპარაკები: კონტრაბანდის საწინააღმდეგო კამპანია იქნება და ყველას დევიქურ. დევიქურ, ბატონო, და მეტი რა ექნა! რა ეჭა, კაცო, რა? (ვასო გაჯავრებულად გადის თავის ქნეთი და შემოდის დარაჯი).

ბამოსვლა 6.

კიტრამე და ლარაჯი

დარაჯი: აზნაუგო, კიტრამე? გლებკომს ცეცხლი წაეცი და და...
კიტრამე: ჩუმათ!
დარაჯი: გლებკომს ცეცხლი წაეკიდა და სახანძრო იარაღები გაფუჭებულია. რავე ექნათ, აზნაუგო?

კიტრამე: ჩუმათ თქვა—გელაპარაკები ბრიყვი! სულელი! არა, ვინ გაითხავს შენ, რომ შენი უდროვო დროის კამპანიებით ეჩრები ა, ბატონო, ა! რა უნდა უქნა ასეთ ბრიყვეებს! ხანძარის საწინააღმდეგო კამპანია მომავალ თვისთვისაა დანიშნული და ეს კი ერთი თვით ადრე მელაპარაკება და მთელ პლანებს მირღვევს (დარაჯს) აბა ვინ მოგცა შენ უფლება, რომ მთავრობის დაპლანული კამპანიები შესცვალო, შე ბრიყვო, შენა! ვასწი, დიკარგე აქედან! (დარაჯი გადის). ვოტ თებე ნაი სმოლოხი ასტე ბრიყვი რავე უნდა იქნეს კაცი საკვირველია სწორედ! ნუფუელი არ უნდა იცოდეს აზნელა კაცმა, რომ ყველა კამპანიები მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს! აგი, რავე, ძნელი მისახვედრია ვითამ! მარა კაცს თავის მაგიერ ხაზურძაკი, რომ ებმება ტანზე. აპა, რა უნდა ეელაპარაკო!?

ბამოსვლა 6.

კიტრამე და ცოლის ხმა

ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ?
კიტრამე: ა, ბატონო, ა! ცოლი რომ ვერ გეიგებს შენს გაკირვებას, სხვა რავე გავამტყუნო...
ცოლის ხმა: ვარდენ?
კიტრამე: რა ვინდა ბოზო, რა? აპა, ეცადე რომე ამომხადო სული, პო!
ცოლის ხმა: ვარდენ? მიშველე, კვდები...
კიტრამე: (მიდის საიდანაც ხმა ისმის) იმე რა ვინდა, შე უკუღმა - დაბადებულო, არ იტყვი!
ცოლის ხმა: უი, უი, უი! მიშველე...
კიტრამე: რა ვინდა, ბოზო, რას კივი, მშობიარე ქალივით?
ცოლის ხმა: კაცო, მუტელი მტკივა და მშობიარე ვარ, აპა, რა ვარ!
კიტრამე: მშობიარე?!
ცოლის ხმა: პო, პო, მშობიარე ვარ და მიშველე! მუტელი მტკივა!
კიტრამე: რა უყოთ მერე, რომ გტკივა მშობიარობის ტკივილების საწინააღმდეგო კამპანია რომ ტარდებოდეს უხლა, ექიმს მოგიყვანდი უდარნი პარიატკით, მაგრამ ეხლა სასწრაფო ტარდება ცოფის წინააღმდეგ საბრძოლველი კამპანია და ცოფთან ძალღებს უნდა ვებრძოლო.
ცოლის ხმა: ბოზო, რას დავეძებ მე შენ კამპანიას მუტელი მტკივა და მშობიარე.

კიტრამე: შენ არ დაეძებ, მარა მე დავეძებ. ყველაფერი კამპანია მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს. დედა, რა უფუო ამდენ ყრუ ხალხს. რა წყალს მიეცე თავი?
ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოვეკდი ქალი!
კიტრამე: არაა მშობიარობის კამპანია ჯერე, გეგონენე ყურში! (უცებ იტაცებს ხელს ლოყაზე). აპა ვინმე, დედავი რავე უცებ ამტკივდა ეს ოხერი კბილი! ვაი, ვაი, ვაი! (შემოდის დარაჯი).

ბამოსვლა 7.

კიტრამე და ლარაჯი

დარაჯი: აზნაუგო კიტრამე?
კიტრამე: ა, კილო, ა!... ხმა, კრინტი! არ დაბერო სული, თვარა გაათევე ესაა! (ლოყაზე ხელს იკიდებს) ვაი, ვაი, ვაი!
დარაჯი: რა მოვივიდა, აზნაუგო?
კიტრამე: კბილი ამტკივდა უცებ და ვკვდები კაცი!
დარაჯი: შე კაცო, მიდი ექიმთან და მოახრევიენე.
კიტრამე: აი, ვიჩი არა, შე დათეო, კბილის ტკივილის კამპანია, რომ არ დაწყებულა ჯერე, რავე წვივდე, სდ წვივდე! მითხარი, პო, მითხარი! აქნე კულტმუშაობის კამპანია ტარდება უდარნი პარიადკით და ეს დათევი კი მელაპარაკება: „კბილი მეითხარეო!“ არა, ან შე უნდა ვიყო და, ას თქვენ. თუ ბიჭი ცყოფილვარ გასწავლით რავე უნდა კამპანიების ჩატარება. (დარაჯი გადის. შემოდის ვასო).

ბამოსვლა 8.

კიტრამე და ვასო

ვასო: (კიტრამეს) აზნაუგო!
კიტრამე: (ძლიერ გაკვირვებით) კილო!!! რა ვინდა, ბოზო, რა? დედა, დედა. რა ხალხია ეს კომსომოლები! შომასვესე, ბიძია, დევიდლე, აღარ შემოიძიან!
ვასო: (ქალაღს აძლევს) ბრძანებაა, აზნაუგო, ბრძანებაა და წყაიხთე.
კიტრამე: (კითხულობს) „ბიუროკრატიზმისა და კაზიონშინის საწინააღმდეგო კამპანიის ჩამტარებელი სამსახრო კომისიის მიერ, აზნაუგო კიტრამე მოხსნილია სამსახურიდან, როგორც კაზიონშინის დამცველი და ბიუროკრატი“... (ვასოს). რაიო, რაიო? მე ვარ ბიუროკრატი, ბოზო, შე!...
ვასო: აპა, მე ვარ! შე კაცო, გლებკომი დეიწვა და ყური არ გეიბერტყე! „მეცა, ხანძრის საწინააღმდეგო კამპანია რომ იქნება, მაშინ მოვაქრობო!“ აპა, რავე გგონია შენ!
კიტრამე: დედა! რაღა ექნა ახლა! რავე დევიდლე კაცი! სამოცდა ათი კამპანია ჩავატარე პირნათლათ და ახლა მადლობის მაგიერ სამსახურიდან მითხოვენ! გედვირიე კაცი, შევიშალე! კეუიდან გადავედი!!!
ვასო: რეიზა იშლები შე კაცო! კამპანიები გიყვარდა და კამპანიამ ამოვისო ნიახური! (მიდის).
კიტრამე: ვასო! მიშველე. მომეხმარე, იქნება დამტოვონ სამსახურში.
ვასო: (ძალიან გაკვირვებით) ა, ბრიყვი, ა! (კიტრამეს) კაცო, დღეს ბიუროკრატიზმის საწინააღმდეგო კამპანია ტარდება და აპა, როგორ მოგეხმარო! აი, რომ დეიწყება სამსახურიდან გამოყრილ თავმჯდომარის მიღების ჩამტარებელი კამპანია, მაშინ მოგეხმარები, (გადის).
კიტრამე: (იქვე ჩაიკეცება მოწყვეტილი) ვაიმე, მიშველეთ, დევიდლე!
ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ! მიშველე...
კიტრამე: გეიქრე ხმა, თვარა, იცოცხლოს ვარდენმა, მე შენ...
ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოვეკდი...
კიტრამე: (წამოავლენს ხელს სკამს გაჯავრებულად და გაიქცევა ცოლისკენ) ხმა გეიქრე თქვა, თვარა, ამოგაძრე სული!

გოგია.

შტატების შემცირება

არონ როინაძე მსახურობდა სახკანტყავტრესტში მო-
ანგარიშის თანაშემწე. იგი მიიღო საწარმოო განყოფი-
ლების მოლარემ როინაძის ცოლის დის პროტექციით და
ამიტომ არონს გული საგულეს ჰქონდა ა რდამიბიბოვენო,
მით უმეტეს, რომ მოლარის სიდღერი კარგ განწყობილე-
ბაში იყო საწარმოო განყოფილების გამგის შოადგილეს-
თან.

ამიტომ იყო, რომ მოლარის მიღებულ მოანგარიშეს
სრულებით არ შეშინებია, როცა შტატების შემცირების
კამპანია გამოაცხადეს.

— შემცირება ხდება არონ! — უთხრა თანაშემწეს ში-
შათ ფერდაკარგულმა მოანგარიშემ.

— მერე?

— მერე და არ გეშინია კაცო დაბოენის?

— სრულებით არა, ჩემო კარგო. ჩემისთანა კაცს
სახელმწიფოც აფასებს და ჩვენი ტრესტიც. შენ არ იფიქ-
რო, რომ პროტექციის იმედი მქონდეს...

მოხდა შემცირება და... ჰოი უმადურობავე! ტრესტმა
არ დაათხა არონის ღვაწლი, არ მიხედა პროტექციასაც
და არონა შემცირებულ იქნა.

— შეგიმცირდათ გული! რა დროს ჩემი შემცირება
თყო? მერე როგორი მუშაქის!.. იწყველებოდა არონი.

სულ მცირე ხნის განმავლობაში მოახერხა არონმა
ერთი ლანაზი ქალის გაცნობა, დაუმეგობრდა მას და რად-
განაც ამ ქალს ხინკლტრესტში კარგი ნაცნობი ჰყავდა,
ამიტომ ხინკლტრესტს მიაწვა მეკრდით.

— არ იფიქროთ, რომ ფულის გულისთვის მოვდივარ
თქვენთან სამსახურში? — სწერდა არონი თავის განცხადე-
ბაში, რომელიც მან ტრესტის გამგეს მიართვა, — მე შამოქა
მედებს ზოლოდ ხინკლტრესტის საქმიანობის გაფურჩქ-
ენა, რადგანაც ხინკლის მეურნეობის განვითარება წარმო-
უდგენელ ბიასს ჰქრავს საერთოდ ჩვენს მეურნეობას ფა-
სების დაკლების დარგში, რომ დაგვიტყვიოთ ჩემი ნეიტ-
რალიტეტი ფულისადმი, მოგახსენებთ, რომ მე ნახევარ
ჯამაგირს ავიღებ: მართალია, როგორც ხინკლის სპექს.
მერეკება ოთხასი მანეთი, მაგრამ თანახმა ვარ ორას მენათ-
ზედაც თვეში.

განცხადება გამგეს მიართვა არონის ნაცნობმა ქალ-
მა.

ხინკლტრესტში შტატების შემცირება უკვე ჩატარე-
ბული იყო და ამიტომ ახალი კაცის მიღებას არაფერა
ელოლებოდა წინ. ასე რომ არონი მიიღეს. მასთან ერთად მი-
იღეს კიდევ რამდენიმე კაცი.

„ერთი ღაიბივე“

ზოგი რკინიგზელები სტებენ საბარგო ვაგონებს და იბარვენსაზამთროებს“.

(გაზეთიდან).

ბარტაროზი (თავისთვის) — მართალია, გარეგნულად მათი ეხლანდელი თავი განხვავდება უწინდელიაგან; მაგრამ შინაგანი ღირსებით ერთი და იგივეა.

ო მ გ ა ღ ა ხ დ ი ლ ნ ი

„მარიამოვის“ ღლესაწაულის გაბარების „შემდეგ“

ხანი გავიდა. სელახლა დაიწყო შტატების შემციოვ-
ბას კამპანია.

— არონ ჯან, ვიღუპებით, შტატს ამცირებენ...—
აკანკალებული ხმით ეჩურჩულებოდა არონს ბუხპალტერი,

— შეამოკლონ მაგის დარდი არა მაქვს.

— შენ რა გიჭირს, არ დაგიფხვნი, — ჩუმად ჩაილაპა-
რაკა ბუხპალტერმა.

შტატები შეამოკლეს და... არ დაიჯერებთ, მაგრამ
არონი აქაც შემოკლებში მოჰყვა.

— შეგიმოკლდით დღე, ექვსი თვეა მიმიღეთ და
სულს მოთქმაც აღარ მაცალეთ? — ბუზღუნობდა შემოკ-
ლებული არონი.

— „ჭირსა შიგან გამაგრებო“, — ანუგეშა არონმა
თავისი დამწუხრებული გული და მამიდას ესტუმრა.

— მამიდაჩემო, ახლა მჭირისხარ. შენ იცნობ ვგონებ
აჯაფსანდალაკაეშორის გამგეობის წევრს. გამიკეთე საქმე,
იქნება მიმიღონ.

— არა შეილო, იმას ჩემი სიძის და იცნობს კარგად.
იქნება მან გიშველოს.

არონი ეცა თავის მამიდას სიძის დას და აჯაბსანდალ-
ტრესტში გაატანა განცხადება, სადაც სწერდა:

„ჩვენი ქვეყანა სასოფლო-სამეურნეო ქვეყანა და
ამიტომ არც გასაკვირალია, თუ ხალხი აჯაფსანდალის
წულტურას ეტანება. აჯაფსანდალი მნიშვნელოვან აღ-
გვილს დაიჭერს ქალაქის მრეწველობაშიც, რადგანაც
პროლეტარიატი მეტად ეტანება ამ საკვებ პროდუქტს.
პირადად მე სამსახური არ მაინტერესებს, გული ვერ ით-
მენს არ მივიღო მონაწილეობა აჯაფსანდალაკაეშორის მუ-
შაობაში, რომელმაც ასე დიდებულად დააყენა აჯაფსან-
დალის წარმოების საქმე. ამიტომ ვთხოვთ ჩამრიცხოთ.
შექვენდამი რწმუნებულ დაწესებულებაში“.

მამიდას სიძის დამ მიიტანა განცხადება და ხანგრ-
ძლივი ვიზიტი გაუკეთა გამგეობის წევრს.

არონი მიიღეს ინსტრუქტორად.

კიდევ გავიდა ხანი. კიდევ დაიწყო შემციოვება.

— შენ რა გიჭირს, სპეცი ხარ; მე უნდა ვიკითხო, —
ეუბნებოდა არონს უნცტროსი ინსტრუქტორი.

— ნუ გეშინია, არც ერთს არ შეამცირებენ, — გაუუე-
თა გული არონმა.

შემციოვება მოხდა და... გინდ დაიჯერეთ, გინდ ნუ—
არონი მაინც შეამცირეს.

არონი მაინც არ დაეცა სულთ და ფართო განცხადე-
ბით მიაშურა ბოლოკვაჭრობის სამმართველოს.

განცხადებაში ეწერა:

„არც თუ ისე ასაგდება ბოლოკის მეურნეობა, მით
უმეტეს ჩვენში, სადაც ბოლოკის მეურნეობას დიდი მიღ-
წევები აქვს. თვით მე პატარაობიდანვე მიყვარდა ბოლო-
კი და ახლა ხომ სულს არ დაეიშურებ მისთვის. ბოლოკ-
ვაჭრობის სამმართველოს დაარსებას მე ყოველთვის ეტრ-
ფული და კრებებზედაც ვიცავდი. მისი ორგანიზაციის
აზრს. ამიტომ, ვთხოვთ, როგორც სპეცი, მიმიღოთ თქვენ-
თან თანამშრომლად“.

არონი მიიღეს, რადგანაც შტატების შემციოვების კამ-
პანია ჩატარებული იყო.

ამას წინად არონმა გაიგო, რომ კვლავ ტარდება შტა-
ტების შემციოვება.

— შეამცირონ! — ჩაიკინა არონმა, — ეცი მეც შემა-
ციოვებენ, მაგრამ რას ვდარდობ? ცენტრობუხპალის თა-
მგდომარის მოადგილემ ჩემი ცოლის მძის ნათლის ქა-
ლით შეირთო ცოლად და მე მგონია, რომ ასეთი პროტექ-
ციით იქ მაინც მიმიღებენ... ჯერ დავიციდი, იქაც ჩატარ-
დეს შემციოვება და შემდეგ მივაკითხავ, — ჩაიბიბითა.
არონმა და განცხადების წერას შეუდგა.

აღლარ-აღლარხანა.

ტარტარო ზოიან გარუშვილი

კიდევ ეკრებიზე

გერეობი ზენე გამოგონილი გვერდი და ამიტომ არის იგი ზენის მიერ კბულთ აღდებული.

ეს შეცდომაა. მკრები არსებობს ღლიდან სამცხრის გაყენისა.

იგი ბუნების მიერ არის გამოგონილი. იგი თვით ბუნებაშია. მიწა რომ ტრიალებს, ეს გონი მსლა ყოფილ მიღღლებსაც კი სჯერათ. (თორემ მაწმულუბოლბას ვინ მასკედა!)... ყველადღურათ მიწა თავისი დერბის გარემო ტრიალის დროს გონილის შერეობა და ზედმეტი რჩება ირთილ სეკუნდში.

ჩა თქვა უნდა, ეს ასეთი უზენიფენელი რამეა, რომ ლამაზადაც არ ღირს, წყენი „ხაზისტყენიებზე“ - სათვის.

კომიუმბეც ერთს საათს პასუხს არ გლიბებენ, თუ გაინდ თავზე აღდგი. მაგრამ მიწის ტრიალება ეს სეკუნდები იწება და ცამეტი რცდოთხსაათიანი აღდგი მოგვცა.

ბეჭდურ უმბღურს ეს ცამეტი დღე არაფრად მიაჩნია.

ჩა თქვა უნდა გამგულანგველებს ცუხეში ჯღიშის ვილა ცამეტი დღით გუდილი და ისინი გურ იქნებოდნენ. ამასი გამოყოფილი, მაგრამ, სამბეგროდ, ვისაც ეს თავისი თავი უყვარს, მიზარულნი იქნებოდნენ, რომ ცამეტი დღით ისინი მესტ იტოვებდნენ ამ ქვეყნად.

ასე კარგა მკრებიები და... დიციციით იგი.

დღევანდის რიხზრხაძე

უხუთეთის

გაუპაბიურება

უხუთეა, ერთა ლოვის დაბაზში სემბოლონე გაუპაბურა პოლონეთის უხუთე ზოიანებზე თავდელსხმელობის შესახებ. წინასწარი გამოხებით გამოირჩება, რომ ძალიანინებას აღდგი არ უყვარება. დაზარალებული. თანხა ხასიათ გაუბღუს დამზარალბელს და დიკმაფლოდებს აღმბეცდით.

სახარული

საფსა, აღმასკიმის მოტილი სიმონის ფეილისაგან ბეჭდურ აღდგას ცხდის მბეჭდურ კეცე უთი გამოცხება.

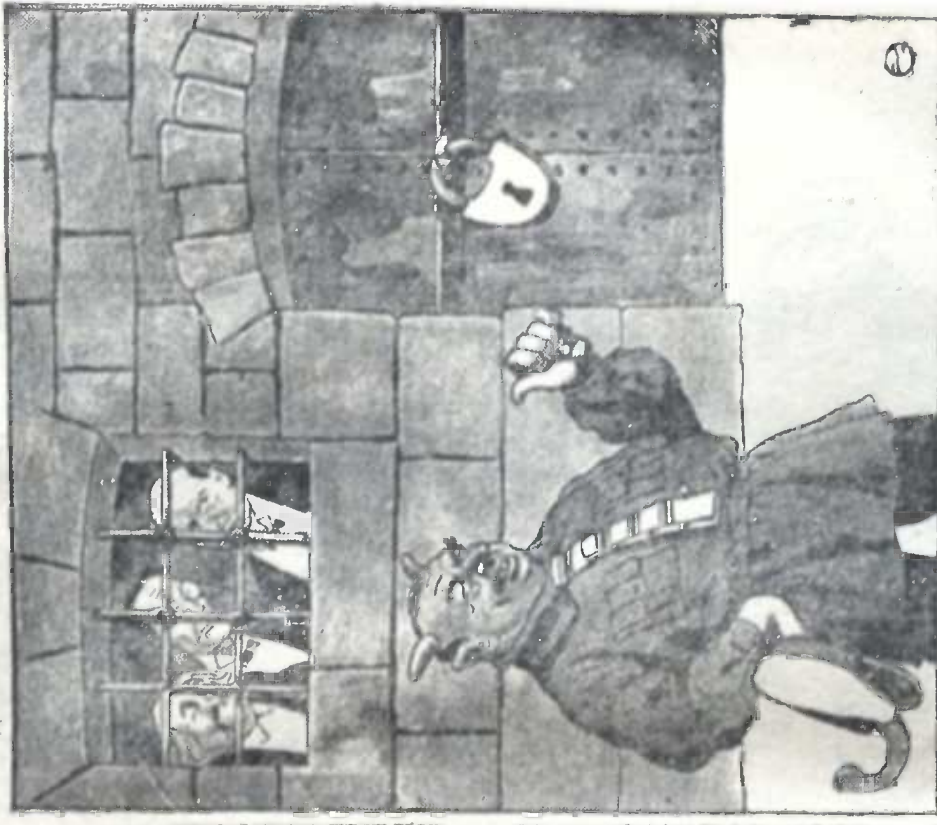
ტაბილი სიზგანი

საგაგაგო. ადგილობრივმა მკრებრებლებმა ტეპილი სიზგანი ნახეს—თითო ტის უკონკრეტული მიაგარი მიაგაზა. მთავრებულყოფის დიდ დრობაზე.

„გვერდო ბიანი დღე“

თავისა ლაგას

უხუთეში ერთა ლოვის სესიაზე ბიანი სტაქა—უცვილებლია, რომ ერთა ლოვის უხუთეზე თავი იტარებენ ერთ მთლიან თვეხის წვერებში და განბმეკულან შველიბიანიბის სეკეაბულთი. (დენე მეტიანი)

ბარბარო ზი (ბრანს): არ, ეს არის თქვენი მთლიანი თვეხი, მანდ განბმეკულებით მშველიბიანიბის სეკეაბულთი. ახა სხვა რა გზა გაქვთ?

წერილებიდან

აკვიანი გილიციონი (აღმასკიმის სეკეაბულთი) | „მისაბაძი მავალითი“ დღეს ჩემი ცოლი დილით აღრე აღდგა

საქართველოს მთავრობის განცხადება

დღეს... პარტი... რომ ენის ბლევი... დღეს სავაყბო.

ნადვარი

ლოდონი. რუსეთ - ინგლისს... ზოგიერთების გაუქმების შემდეგ... და ახალგაზრდის ენერგიით ემსახურის.

პენიონი

გაგლინი. გერმანიის დედაქალაქში... ერთა ლეგში - მტრ-გემანში ყველაში... ციცილობის არ უმზადებს კარგ მომხ-

უკრაინის სახალხო

კათალიკი. ქეთაის - ხონის შორის... მომავალ ძღვენს ვაზნე ხალხიან ხნო... იტაცებენ სურსათ - სანოვაცეს მცროს... საჭიროა გლეხებს მათ წინააღმდეგ მიი-

გაგლინი

სამთო ტრესტს და რე... გზის სანაპიროებზე ტრესტებიდან მკ... ლათინებში ავტო ტრესტის ტენისკენ...

საქართველოში სოფელი

სოფელი. გუმინ ოპორების... გზით მოვიდა სიმბოლო და ტერიტორია... ორი გემი: "პენიონი" და "კვირი".

არ შეუძლია ცნობა... სურსათი... რამაც მხრეებზე 17 ცილი.

საქართველო

"ხუმრობა"

პარტი ფილიტა ასთიანმა სილა გააწინ... საქართველოს უზარმაზარ მანერაზე სიყ...

პარტი წივი ფიჭუნა... ვერ დაამყარა ერთობა... მას ავიღებდა წარსული... ხელში უჭირავს ამბიციას...

სუბიდ გილო კარები... შემოდის ასათიანი... სილა გააწინა ცქვირ-პირმა... იყინა ლაზარისი...

დაც მილიტარული სურვილები... უზღველი ხელიდან... გემსა და სურსათს...

მაგრამ ბუნია... მილიტარი მათვე და გამოიყენოს... თი წამოვიდ არ გადაუდგამს და სი...

მაგრამ გამოუყენო მილიტარი... მდგომარეობა სურსათზე უმჯობესია... ხელისუფლება მტრად მიიჩნევენ...

საქართველო

საქართველო

გაგმა - მილიტარული, ცივი (რე-... ვიზის ელოდება). საქართველოში - დიდი მოწ...

მდინარი - თორმეტ საათზე ქარაი... რეფორმისათვის ქალი - რაიკოსი... რელიწა სხიდან ჩამოაქვს ბუღარი და...

მეგანქანე ქალი - უჭრის წელი ქარი... (რადგან ავივიდან გადმოკლებს ქუჩის... მოპარობებს).

"პირადად სურვილია..." - მოწვევი... ლი, კამკაში. სიტყვი 40 გრ. (როცა გაგე...

შეიცვალა - ძლიერი ქარი; (რომელიც... ქუჩებში ახერხებს დასტოვებულ... დებს).

სახარჯო ფულის უქონლობის გამო... მინდა გადავიხადო ორმოცდა ათი წლის...

სურვილი

რისთვისაც ვერც კომპანიონი (აგა... ნაგს), რომელსაც ახლო ხანში ჩემთვის... უსრულდება დაბალებიდან ოცდახუთი...

დამღეწენა და გაწმენა თვითონ... და. წარმოიდგინეთ თქვენ - სადღის... ჩემს დაუბრალებელთა გაცემთა.

— გენაცვალე, თუ არ გეყვინება კი... ნოში წავალ! ვაშა ვაშა. აი, ცოლიც ასეთი უნდა.

საქართველო

მატრო ქართველს (რე. გ. ბუნი),... როცა ვამბობდი მიიღო, წავიდა ზაცტ... კოში და ცოლს ერთი ჩიხის საკაბე...

დანიარჩენი ფული სახლი წილი... მარტო ერთხელავე ღირსია მდღეო... ბის თვის ცოლისგან.

საქართველო

წლის იუბილე, მაგრამ შემოსავალი ნაკ... ლები იყნებოდა).

შოკისმი. გამოიყენო, მეფის დრო... ინდელი, რომელმაც იტის: რამდენი ნა... ბიჯია დაწესებულებიდან დაწესებულე...

მივიხვე: უგრესიონი და კიშერ... ბაუში (სურამში) აქცხადებენ მოქალაქე... საყურადღებოთ, რომ ვინც თავის მოწე...

ბაუში. კვირა პირთა საფარავო სხ... ტების ამბ-ბა ამით აცხადებს ტყვეობის...

გაგმა. გამოიხვე მიწისმოქმედობით... მელა სურთ, უნდა მოიწამლონ სილამო... დე, თორემ უმეტეს იხიან დაბრუნებას არ...

გაგმა. გამოიხვე მიწისმოქმედობით... მელა სურთ, უნდა მოიწამლონ სილამო... დე, თორემ უმეტეს იხიან დაბრუნებას არ...

გაგმა. გამოიხვე მიწისმოქმედობით... მელა სურთ, უნდა მოიწამლონ სილამო... დე, თორემ უმეტეს იხიან დაბრუნებას არ...

„ქვა-ბიჭები“

კომედია ერთ სანახავედ.

(საწირე. ქუთ. მაზრა)

სცენა წარმოადგენს ვანია კაკაბაძის ლუქანს, რომელსაც ღვინის გაყიდვის უფლება არა აქვს. საღამოა. კვირა დღე. ლუქანს აივანზე სდგას ერთი მაგიდა, რომელსაც უსხედან გარშემო: აღმასკომის თავმჯდომარე მ. ბუბაშვილი, მდივანი ბ. ჯანაჯღაძე, მუშები: ერომინე ქარქაშაძე, გ. გაბრიანი და სხვები. ყველა შეზარბოვებულია და მღერიათ:

აღმასკომის თავმჯდომარე,
შენ გენაცვალეო...
ჩემი ცოლი დამიბერდა,
გამომიცვალეო...

ერომინე: ვანო, აბა ჩქარა მოიტა სამი ბოთლი ღვინო, თორემ ხომ იცი ჩვენ ვინა ვართ?!

ვანო: კი მე გენაცვალე, ამ მინუტში... (მოაქვს ღვინო. მოქეიფენი მღერიათ):

წრიპინ, წრიპინ, წრიპინ, წრიპინ
წრიპინ, წრიპინეო...
ტყეში გოგო დავიჭირე,
ავაწრიპინეო...

ყველანი: ო, რა კარგია. (ამ დროს შემოდის გრიშა გაბრიანი და მისი ამხანაგები, ერთმანეთს ესალმებიან).

ერომინე (გრიშას): აქ მოდი... ჩვენთან დაჯექით. მარა ჯერ ეს გამოსცალე (მისცემს ღვინით სავსე ჩაის ჭიქას. გრიშა სვამს) ესლა აქ დაჯექით.

გრიშა: მადლობ, მადლობ, ჩვენ შიგ დავეჯდებით.

ერომინე (შეაჩერებს): აქ მოდი, თორემ რომ ცალკე დაჯდეთ, ცხონებულ ბებიაჩემის სული ნუ წამიწყდება, ერთს ისეთს ლაევას ვაქმნე, რომ სამ თვეს ვერ მოხვიდე მკუხაზე.

გრიშა (ხუპრობათ ლებულობს და შედის ლუქანში. ეუბნება ვანოს): აბა, ვანო ჩამოღვი ცოცხლად ექვსი ბოთლი ღვინო ლიმონათ ნარევი.

ვანო: ესლავე შე გენაცვალე. (მოაქვს) იფ, იფ რა „სმეშახია“, რა „სმეშახია“... ვინც არ დაღვეს, ან დღე მოკვდება, ან ღამე. (გრიშას კამპანია მღერის):

ჩენისთანა ხალხის ბინა
არის ვანოს ლუქანის წინა.
ქეიფობა არ მოგვწყინდა,
ვანო, ღვინო, ღვინო გვინდა.

ერომინე (იგინება): გამიშვით, მე მაგის პატრონის დედა... როგორ გაბედა მაგ ლაწირაკმა და ჩვენს სულ-რაზე არ დაჯდა ჩვენთან?! მაგან დამკრას თავისი დაუბანელი წიხლი თავში, თუ „ვაი-დედა“ არ ვაძახო.

მოსე: გაუშვი მაგის... ხომ ხედავ უზნური ყოფილა, ვერ შევიგნო ჩვენი პატივისცემა.

გრიშა (ბქიდან): ქკუთ იყავი, თორემ წიხლზე მეტი მოგზებდა მაგ გამოლაყებულ თავში.

ერომინე: აბა, ვნახოთ რა ვეჯაკი ხარ. (შემოჰკრავს გრიშას და ისევ თავის ალაგას ჯდება).

გრიშა (გაბრაზებული წამოვარდება): არა, მასე კა არ უნდა გარტყმა, აი ასე უნდა (და ერომინეს რამდენჯერმე შემოჰკრავს).

მოსე (ყველანი წამოკვივდებიან. იმტერევა ქურქ-ლეულობა): კაცო, თქვენ ხომ არ გადაირიეთ? ქკუდინან ხომ არ შეიშალეთ?

გრიშა: შევიშალე კი არა, უარესსაც ვიხამ: მთლად დავამტერე აქაურობას.

ვანო: ბიჭოს! მე რას მერჩით, რომ ყველაფერი დამიმტერიეთ?! აქანე საჩხუბარი ადგილი კი არ არის! აქანე საქეიფო ადგილია.

გრიშა (ვანოს): გაჩუმდი შე „ხორჩია“, შენა! მოხე: წამობრძანდით აღმასკომში. აქ ვახშმის ქამას არ აცლით პატიოსან კაცს.

გრიშა: შენისანა პატიოსანი კიდევ გამოვიდეს შენს გეარში. ვახშამი კი არა, ვერა ხედავ როგორ გალუშული ხარ? (მოსეს მიჰყავს).

ვანო (მოსეს): შენი ჭირიმე, მოხე, ოქმი არ დასწერო, თორემ მეც ხლაფოროში ჩავარდები. როგორმე შეარიგე.

მოსე: ნუ გეშინია. მაგათ ცოტა ხნის შემდეგ შეეარიგებ და შესარიგებულ მაყარიხსაც აქ გადაეხდებიანებოროივს.

ვანო: შე გენაცვალე, შენ, —რა კარგი თავმჯდომარე ხარ.

მოსე: შენ არხეინად იყავ (მიდის და მიჰყავს გრიშა და ერომინე).

ლონ-ვან.

წარმოდგენა

(მურული სცენა)

გამოაკრენ გაშანშალებული „აბელენიები“, რომ წარმოდგენა „აუფირციონერი, ფოშტა“ იქნება და ზურნა ლოუკრავსო!

ავგენს სუყველას ძაან აქებდენ, მარა მე შევილიდან კაი ხანია წერილი არ მიმიღია და ფოშტა მაინტერესებდა.

ვაშობობდი:—რაცხა ფარცავი რამე იქნება, ძველ და ახალ წერილებს გარმოალაგებენთქვა!

თანაც ზურნაც მეამა, თუმცა არღან ვერ გაუტოლდება, მარა არა უშავსთქვა.

ეგა რო ჩემ ქალს ყურში მოხვდა, ჩამემეკიდა კისერზე ხურჯინივით, „წვევიდეთ, და წვევიდეთ, თვალს წყალი დაეალევიოთ“.

რაც მართალი, მართალია, —არ მინდოდა მისი წყყენა, მარა რო ბტყდა, შოუჯდა ბზიკი, ვერ დაეამაგრე და თან წვევითანე.

იმდენი ხალხი იყო, რა დასაჯდომ ადგილს კა არა, დასადგომსაც ვერ შოულობდენ და ერთმეორეს თავზე აჯდებოდენ.

ქვაბის ნატები იყო თუ რაცხა, დაარაწყუნენ. ხალხმა პირი დალო და თხასავით შეაჩერდა: რაი და „ძაანი საყურებელია, ცოლქმრობიას ითამაშებენო“. ერთი, ორი, და შესამეზე ზეწრები ააკაპიწენ და რას ვხედავ: ადის სკამზე რაღაცით შეითონილი, თხასავით წვეერ-ულვაშ გაკეთებული ივანის პეტრიე, და გოგოის ქეთიე, ერთი ვითომც ქმარია და მეორე ცოლი! იჭუჭუნეს ცის, ბარის, და შერე „გენაცვალე კეკალ გულში, როგორც ყველი საქაპურშიო“ და ქარ ჩეგკრა ლავაშ პურივით პეტრიე ქეთიას! აწი შენ მოაცილებ გატკეცილივებულ გოგოს და სისხლ აღუღებულ ბიჭს ერთიმეორეს? მოხვდენ ხელე-ბი დიი მდონი კოცნენ, ერთმანეთი კინაღამ გადაყლაპენ! იგენის პრაშტი-პრუშტი შარაზე ისმრდა!

ხალხი იციანის, იციანის, და ერთიმეორეს ეყავხუნება. მე კი პირჯვარს ვიწერი: რას ხედავს ჩემი თვალები ამამ ამდონი ხალხის რაეა არ ცხენვინათქვა!

ივანიე მისი შეილის ყურებით, სიციანით მუცელზე სკდება, ლა გოგოიეც, ჩემ გეერლზე ლაფშა-ტხენივით ხეიხინობს!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

ბრაზმა თავეკიკირში დამკრა, ვერ მეეითმინე და წოუმუჯღუგუნე უხვიროს: შე თვალზე დასაფსებო, რა გატკენებს, როცა შენი გოგოს პატივს საჯაროდ ყრიენ-თქვა!

მზარე სინამდვილე

„ხშირია შენთხვევა, როცა ახლად ცხრაწლედ დამთავრებულს ცხრაწლედში მასწავლებლობის ადგილს თხოულობს. (ფაქტიდან).

ცხრაწლედდამთავრებული (სკოლის გამგეს ამა ყალ): —აუცილებლად უნდა მიიღოთ... (აძლევს განცხადებას).

გამგე:—მოწადეები ყველა მიღებულია და თავისუფალი ადგილი არა გვაქვს.

ცხრაწლედდამთავრებული:—თქვენ ცდებით თქვენ არ გემასხარაებთო მე მასწავლებლობის ადგილს თხოულობ.

ვეიცინა, ხალხი ჩემკენ მობრუნდა და მომჯღაღენენ: გაჩუმდი, ხელს ნუ გვიშლი. გაგვაგონე, ისე წერია წიგნშიო.

პირვეარი დევიწერე: ეგოიის ქეთიე ივანის პეტრიაძე რომ სახალხოდ, უსირცხვილოდ პროშტოს, და და პურის კვერით ავუნდას“-ო, ეგი თუ წერია, კაა რამე წიგნი კი ყოფილათქვა!

დააძღვეს ენაზე კილტე; ან ქე რა მენალვებოდა! ერთხან მოცილდენ ერთმანეთს, მერე კილო იქუჭიგნეს. და კილო ეტეკენ ერთმანეთს.

წახედიო მეც კაცი ვარ, ცოდვილიანი ვარ. გაროუწიე ყარყანტო ქალს შვისუმზირასავით და ის ის იყო უნდა ჩემელოვნა, იმისანა მტერს, ერთი თუ ორი მიქელაძური ლავაშები ჩემ სახეში ჯგორის ტლინკებივით მომაყარა და თვალეში ნაპერწყლები ეენთო! „აიტ შე უნამუსო, შინ ვინ წაგართვა ჩემი თავი აქანე რო მარცხენო!“

ენა ძლიეს მევიბრუნე: ქალო შე ოხერო რა გიყავი იმისანა, იგენს თუ არ ცხენისენ, შე კბილებ ჩაყრილო მაიძუნო რა შეიქენითქვა. „გააცოვე ენაო მომაყვირა“. რეიზა გაგვუმდე, წიგნში თუ იგენის კოცნა წერია, ქმარმა რო. ცოლს აკოცოს, იმ დასაწევამი რავე არ ეწერებათქვა!

ხალხმა არა ნაკლებ ჩენზე იცინენ! ხო და, რა გათავდა წარმოდგენა, დრუკრეს ზურნა, მარა იმისანა მყარლ გუნებაზე ვიყავი; სატირალ-პესნათ მემეჩენენა.

აგურციონერში ვინცეს ცომი ხაქაპური უღირლად გაყიდეს.

ახლა ფოშტიდან ევლი სახეიროს, მარა მეიცალე? ყველე დანოშრენ და სიყვარულის ქალაღდებს უგზავნიენ ერთმანეთს გოგო მიჭები!

ყოლიფერში მოტყულებული და ჩემი ქალიდან სირცხვილ ნაჭამი დაებრუნდი შინ. ამის შემდეგ რაველა წავალ წარმოდგენაში!

სტუმრათ ქალაქში

(იმერული სცენა)

ეგა! ძამია, ხათაბალაა ქალაქში სიარული წინდუნეკან თვალი უნდა გეგმეს, რო არაფერს დეეტეკო და არაიენ დაკატეკოს! რაცხა საეშმაკოდ ამას წინებებზე მე და ჩემი ქალი გახლით რალაქების საყილად, ამბობდენ: „ყოლიფერი ხელსაყრელად იშოვება“-ო. ვივაჭრეთ და რო შოვალთ ნავაჭრი, ვჩივით საჭირბოროტო საქმეებზე, გადმოვიდივართ გზაჯვარედინზე, აი რა ამბავია: აქედან ავტონობილი მობლორინობს კურო მოზვერევიით, იქიდან მატორიანი ველოსიპედი მოჭყაყის კატასავით, ფაიტეხები, ტაჩკები, კონკა და ერთი სიტყვით ყოველი უბედურება!

ერთს ოუარეთ, მეორეს და გასული რო გეგონია თავი სამშეილობოს, მეფაიტონემ ერთი კი დეიძხა „ბერევის“-ო, და დაატაკა ეტლი ჩემ ქალს! გეიშლართა ამ შუა ქუჩაში დედაკაცი, გაააჯირგალა და წვეიდა!

დავთარი დამებნა, ვაფეთებ თვალებს აქით-იქით, სადაა ქალი? მერე მილიციონერმა რო შუშტუკი მისა, შევედი გრძობაზე, მივევარი ფინთხივით ქალთან, ავაყენე, და ვილაცის ხელში მოჩეჩებულ წყალს ვასხამ და ვასხამ, ვასხამ და ვასხამ!

რავეც იქნა მოვებრუნე, „რა ამბავია, რამ დამასოლაო“ მიჩივის! მარა ისევე არ გაარატუა და გარანაბა თვალები? „ეაი უბედურებებს, ხელში არ ჩაგაკედეს წიწყლივით, ეს ცოდვის შვილი, რას წამოუყვანივართ თქვა ვებუზღუნობ და ჯინდაჯინ წყალს ვასხამ.“

ბოლოს რავეც იქნა მოვასულიერე, და კილო შეგეკითხა: „რამ დამასოლაო!“ არაფერი გენაცვალე დიდი, შეფაიტენემ ფაიტონი დაკატაკა, გული წაგვივიდა და წყალით მოვებრუნე მეთქი!

ამოუდექი ფხარში, ჩემს დღეში რო ხელი არ გამიყრია, გაუყარე, და მიმყავს ასე.

ორი შავი გარავდგი, მივალთ და ვექრობ: ვაი სირცხვილო, რა დროის აგენის „პადრუქია“, საიჭიოს სკორზე მილეიი ნაყიდი უნდა ქონდესყენო!“—არ იტყვის ხალხი? მარა ამას ვივი? თანაც, გამოგიტყდებით, მსიამოვნობს ასე წასვლა, რო მახსოვს მისი კერპი ხასიათი: ახალი ნათხოვი რო მყავდა, გარავაკედი, გარეველიე, და ხელი არ გამაყრევი, ჯგორივით ახტნა, „სირცხვილია“-ო მითხრა! ახლა ხო მევედი მის ოხტში!

მივალთ და აი შეხედეთ, შემტუკით გაგვჩერენ. — რა გინდა ძამიათქვა?

— „რაიოა, მეიცალე „სკორი პომოჩი“ მოვაო! მეტი რა ჩარა გეკონდა, ევეყუდეთ სტოლბაზე ყადივით და ვუყურუტებთ; ქალი თანდთან ავად ხდება, გული უყვინცილობს, ვუცადეთ, და ვუცადეთ, მარა არ შეგეპამოთ ხორელამ, არაფერი მოჭყანობს.“

მერე შევეხვეწე „თუ ძმხარ გაგვიშვი, აგერ ყურიძირეში ვარ, დობტური ნათესავი მყავს, იქინე დაეაწვენ და ვუწამლებთქვა!“

გასტრა ტყულიმა და გოუდექით ყანყალყანყალიო გზას.

ქალმა თეთრად გაათენა, წუხდა, ტკიოდა, და მერე, თქვენ ხართ ჩემი ბატონი, რავეც იქნა გამახსნევია და ვუყურებ: გალუოჯებია, გვერდის ძვალი ფანჯალობს.

ვიშოვე იოდი, წოუტე და ასე კუნთუკუთონით მევიყვანე შინ.

დობტურს გავაშინაჯი და მითხრა: ლეკნის ძვალი შეტეხია, ჭალაქში უნდა აპელაცია უყონ და ამოუღოსო. ახლა ორ ცეცხლშუა ვდგავარ: წვეიყვანო, ვა თუ კილო დაატაკონ და მეორეც შეატეხონ. მაშინ რაღა ექნა? მე რე კილო, ჩოუგდე ხელში ქალი ამ ლიკინდარე დობტურებს, განჩებენ უალავო ალავას შოტბრალეზლად, და გადაჩებდა თუ არა, ღმერთმა იცის! მტერდავისას რო მოზიკედეს, ხო გამიძალდა სიცოცხლე ამ სიბერის ღროს! გამევიცვლო? ჩოხა-ახალისი ხო არაა ჩემი სიდღერის მოქსოვილი? ახლა მეტი რა გზა მაქ, უნდა გავაკეთებო ახალაციე და უნდა ამოვადებო რაცხა აქ შეტეხილი.

ლომ-კახი.

ს ა გ ბ რ ე ჯ მ

(ამბავი ახლო-წარსულიდან)

— პეტრე, დღეს გამგეობის სხდომაჲ და აუცილებლად „ის საკითხი“ უნდა დავსვათ. მაინცდამაინც თუ ამბობ, რომ საკითხი შეუსწავლეულია, ამას არა აქვს მნიშვნელობა.. რა ეუყოთ, რომ რევიმ-ეკონომია! ახლა ჩემს ამბავს არ იკითხავენ? სახლს ვაშენებ და ფულები მჭირდება! — ეუბნებოდა გამგეობის წევრი პეტრეს, რომელმაც ცოტა ყოყმანის შემდეგ თითქოს თავისთვის წაილულულა:

— ვეცე რომ არ იყოს, მაინც ჩვენ ჩვენი გვერდება... გარდა ამისა, შეილი ქალაქში მყავს სასწავლებელში და დღედაღამე ფულსა მოხვას... რა ვიცი, მგონი საქმე კარგად მოგვარდეს: გამგეობის ყველა წევრები დავითანსხე და არც თემკომის მდივანი—იერემია არის უარზე; ისე რომ თუნდაც უკანონო იყოს. ცეკავშირი მაინც ვერაფერს გაიგებს.

სალამოს კრება პეტრეს თავმჯდომარეობით. გაიხსნა.

— ამხანაგებო, ამ წელს ჩვენს კოოპერატივის საქმეა მოგება აქვს...

— ალბად იმიტომ ჰყიდლით ყველაფერს ძვირად! — ჩილიპარაკა ვილაყამ, მაგრამ თითქოს არ გაუგონიაო, პეტრე არ შეჩერებულა და ამბობდა:

— ეს მოგება, რასაკვირველია, გამოწვეულია ჩემი და თქვენი მეოხებით. ეს კი ბუნებრივად აყენებს საკითხს ჩემი და გამგეობის წევრების დაჯილდოების შესახებ. ამაზე ჩემი მოადგილე-საქულა იტყვის კიდევ დამატებით. თუ ვინმეს საჭიროთ მიაჩნია შეკითხვები და სიტყვები...

— შეკითხვები და სიტყვები, ჩემის აზრით, საჭირო არ არის... საკითხი ისედაც გამოკვლეულია! — წაილულულა ნახევრად მთვრალმა საქულამ.

— რატომ არ არის? საჭიროა... მით უფრო, როცა რევიმ-ეკონომია ტარდება! — დაიძახა ერთმა.

— მალე ჩვეო თუ ტარდება! — გაცხარდა საქულა.

— ამხანაგებო — აცხადებს თავმჯდომარე პეტრე — რომ კამათი არ გავსხნათ და სხდომა მალე გავათავოთ, აგერ ჩემს მიერ შემოტანილია რეზოლიუცია: ფული დანაწილდა გამგეობის წევრებს შორის შემდეგნაირად: მე მერგება პირველ კატეგორიით, ჩემს მოადგილეს მეორეით და ასე. ვინაა მომხრე ამ წინადადებისა. მართალია, მომჭირნეობა ირლევია, მაგრამ სხვათა შორის მაინც გავინაწილოთ. მომხრე ყველაა. მდივანო, შეიტანე ოქმში; რომ არც გამგეობის წევრები და არც თემკომის მდივანი წინააღმდეგი არ არიან. (1926 წ. ოქტომბერი. ოქმს ხელს აწერენ: გამგეობის წევრები — პეტრე, საქულა და გრიქულა; სარევიზიო კომისია: იერემია და სამსონა. ამბავი გაშაშვარავდა ბ. წ. მარტ-აპრილში).

ეს ამბავი სადგურში მიაბო გლებმა: გამიკვირდა. და შევეკითხე:

— ნუ თუ აქ აღმასკომი არ არის? გლებს ჩაეცინა და ყურში წამჩურჩულა:

— აგერ, შენი ქირიმე, კოოპერატივის გამგე მოდნს და ის თვითონ აღმასკომის წევრია. გლებს სიტყვა არც კი ჰქონდა დასრულებული, რომ სამიკიტნოდან აურზაურით და კვარტებით ხელში ხელიხელგადახვეულნი გამოვიდნენ მთვრალეები.

— ეის აგინებენ დედმაძას ეს მთვრალეები? — შევეკითხე გლებს.

— ვის, შენი ქირიმე, და გლებკომებს — და თანაც დაუმატა: — ნეტავი მეც შემეძლოს გლებკორობა ვინ არიან ესენი?

— ვინა და, ერთი მათგანი კოლა ვახლავთ, მეორე საქულა, მგონია აჩეიკის ბიჟია. კოლას ძველად სამიკიტნო ჰქონდა და ხალხს ტყავს აძრობდა. ეხლა კი ბანკის გამგეა. ხალხი დაშინებული ჰყავს — ბულა ხაროიეთ უბნ-ღვერის ყველას. ერთხელ კოოპერატივის დარაჯს ისე სცემა, რომ სულ ვაი-დღეა აძახებინა, მაგრამ ვინ მოსთხოვდა პასუხს — პეტრე და საქულა მისი ქომამგებია... საქულასათვის აჩეიკას მიუცია წინადადება — გასწორდით, მარა იგი მაინც თავისას არ იშლის... ეს არ გამოიგონ, სოურემ ცოცხალს რა გამიშვებენ. შე გენაცვალე, არავის უთხრა — დაასრულა გლებმა სიტყვა და გამოემევიღობა.

ჩხლართი

ნ ა რ ხ ე ს ა უ რ ი

სამხრალია

იყო სოფელში ყმაწვილი ვაჟ-კაცი პირბაღნიანი. წვერ-ულვაშა, მოსული ორ არშინ ნახევრიანი. კაცი: ეუბრო, კეთილი, არ-მტერი, სრულად ქვეიანი. მიმწვევი, ჯიბეს ჩამხედი, უხვი პურ-მარლიანი.

კაცი ესე სოფლად იყო, ვასილიკოდ წოდებული. „ბუტკა“ ჰქონდა ვასილიკოს მორთულობით დადებული ღვისო ჰქონდა დამთრობი და გემოთაჲ ჩინებული. ყველი, პური და ტარანი თოკზე ჩამოკიდებული.

დუქანი იყო „პატენტით“ ლამაზი, ნათელ-მზიანი; ვასილის ეზოს მდებარე. წინ დიდი თხრილებიანი. იქა ვილოდენ ყმაწვილნი, მსმელნი და ბოხი ჩმიანი. უკისროდ დაბრუნდებოდენ თუ იყვენ კისრებიანი.

დუქანი ჩხუბის ამტეხი და აყალ-მაყალიანი. თვით ვასილიკოც გაჩრტყმელი, დამდები სიფათიანი. ერთხელც გააჩტყა რომ იყო ჩვენი კვირა დღე მზიანი, მაგრამ ისეთი მიბეგვეს — აღინეს სისხლი ძმრიანი.

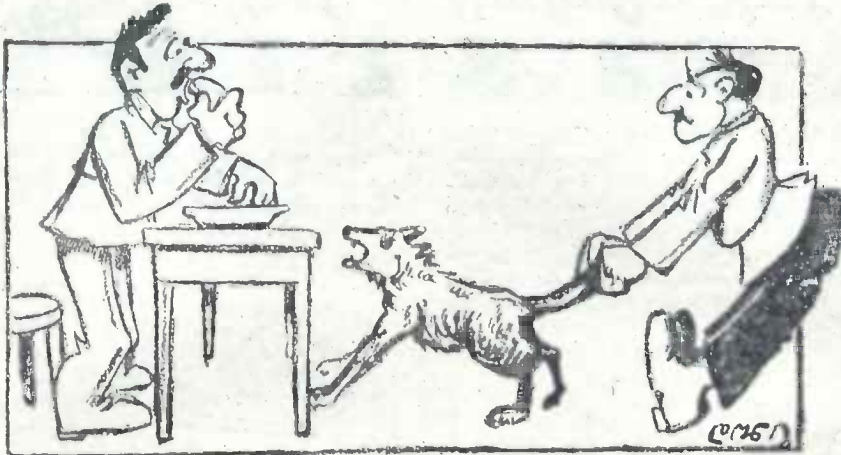
ვასილიკოს მოეწველა გასაჭირში ძმაი ილო. „მეუკურთსა, შეაგინა: — რა შერებით თქვენ ვირიშვილო? მუშტი მისი ვაჟკაცური არ ყოფილა სათაკლო, მასაც დასცხეს, დაუკარგეს ლაპარაკის ხმა და კილო,

ეს! სოფელო რასა ჰგებხართ? რას გვაბრუნებ? რაზნე გვეკისა?

დღეს ვაჭრობა ეღლარ მოხდა, ვასილიკოც მიტომ სტირსა: ფულს ვერ იგებს კვირაობით, უსისხლენ თანაც ცხვირსა.

ტარტაროზო, მოეშველე, იხსენ იგი გასაჭირსა. იგ — იოჟი.

ტყიბულის სასადილოში

მუშა (ამხანაგს):—კაცო, მალე შესჭამე სადილი თორემ, ხომ ხედავ? კუდით ძაღლი მიჭირავს და რაც ხანია პირში გეცემა!

სიფრთხილი

კახეთში

— რა ჩუმად მიპარებ ე გოდრებს, ზოხო!
 — მეზინან, კაცო, ჩვენმა თავმჯდომარემ არ დამინახოს.
 — რა ღიდი რთველი შენა გაქვს, რო...
 — რთველისა კი არ მეზინან.
 — მაშ რისა?
 — იმისა, რო რაკი გაიგებს ჩენი თავმჯდომარე, ერთი-ორი წვეთი ტკბილი ჩავაწყლანტე ქვევრში, მაქრობისას შიგ მარანში ჩამისახლდება.
 — მაგის ნება არა აქვს კაცო, არა.
 — ეეჰ, მამაცხონებულო, ლაპარაკობ რაღა! „ნება არა აქ!“ აგე, ცემის ნებაც არა აქვთ, მაგრამ სამჯერ იგრ დამაყურითირავეს, რო კინალამ ქელენი გაქამე.
 — მერე კაცო, არ იჩილე?,
 — რაღა უნდა მეჩილა, თვითონ მცემა, ვისთან უნდა მეჩილა. შენ რო გაგივია „ნება არა აქესო“. ნებაც არის დი-ნებაც, შეილოსა, საჭმე ის არის ვინ ვისა სცემს.

— შენ უშნო ჰყოფილობარ, შე პობრო, შენა, თორემ იმ დღეს ჩემი პატარა ბიჭისთვის მეზობლის ბიჭს ეცემნა, უჩივლე და დაიბარეს:
 — შენ რათა ჰცემე—უთხრა თავმჯდომარემ.
 — მა რა ეგონა, დედას რო მაგინებდა—მიუგო ბიჭმა.
 — ჰაი შე ძაღლის ლეკვო, აბა ერთი შენ იგემე, როგორია ცემა—და გადაჭკოა მათრახები.
 — აკი ცემის ნება არა აქვთო!
 — ეა, მართლა ე როგო გამოდის ე! წადი, წადი, წაილე გოდრები, თორე ღვინოს ხო დაგილევს და დაგილევს, იქნება ერთი კარგაც მიგჯობოს!

ფეშანგი.

ნამდვილი ამბავი

სოფ. მღვიმევი. შორაპნის მაზრა საუდრის ახლოს ჩვენს სოფელში გლეხმა მოსკრა ძველი მუხა. ამ ამბავმა მეზობლობა მეტის-მეტად შეაწუხა.
 უთარეს:—კაცო,ეს რა ჰქენი? გაგინებდა ხელი-ფეხი. ზედ ჯდებოდა ანგელოზი,

დაგეცემა მისგან მეხი!— და გლეხს მართლაც შიშისაგან გულზე ეცა მწარე ელდა. გააკვირა-გააცხელა და თვალუბი დაუბნელდა. სწრაფ მოპვეარეს მას ხუცესი, (გაშაძეა დიომიდე). ღვთელმა უთხრა:—შე საწყალო, ღვთის შეცოდება თავს რათ ილე? ანგელოზი იყო ის ხე, რად შოსტერი იგი მუხა?!— (და არაყი დიომიდემ ზედი-ზედა ოთხი ჰხუხა). უთარა:—ღვინის მონასტერში მოატანე შესაწირი ცოტა რამე... ღარიბი ხარ, არ დაგიჯდეს მეტად ძვირი: ერთი ბატი, ერთი ცხვარი და არაყი ერთი „შტოდი“, თუ ეს ასე შენ არ ჰქენი, შეგეყრება მანენ „ყოფი“. დაჰკლეს ბატი, დაჰკლეს ცხვარი და არაყიც ბლომად ჰხუხეს. ღვდელი ამბობს:—ანგელოზი აწი აღარ შეგაწუხებს.

კვანტი

კედლის გავითავის მხატვართა საპუკადლეგოთ

შ.პ. „ბარბაროზი“-ს რედაქციას განსაკუთრებულად აქვს შურნალში მონაწილეობა მიადგილობრუ ახალგაზრდა მხატვრებს, რომლებიც პროვინციებში თავისი ნორჩი კალმით მონაწილეობას დებულობან ადგილობრივ კედლის გავითავაში.

მოწონებული სურათები (კარიკატურები) დამუშავდება შურნალში ავტორის უფლებების დაცვით. გონორარი მიეცემათ ჩვენი მხატვრების თანაბრად.

სურათის ზინაარსი უნდა შეეხებოდეს უმეტესად ადგილობრივ ცხოვრებას და იზვიათად უსცომთისას.

სურათს უნდა ჰქონდეს: სათაური, წარწერა და საპრობის მიხედვით ციტატა (ამონაწერი).

რედაქციას უფლება აქვს ყოველგვარი შესწორებებისა.
 შ.პ. „ბარბაროზი“-ს რედაქცია.

ჯღჯღსათის

კუთხე

სოფ ბაღდათში (ზემო დიმი) „ლეთისმშობელ“ მარიამს აუგეს ძეგლი. მართალია: ვაჩეკნულად ეს ძეგლი თითქოს სრულიად სხვა რამეა, მაგრამ თუ კი ციხის-ძირელის განმარტებას დავეყარებით, ძეგლი საცხებით გამოხატავს დანიშნულებას.

კვარცხლბეკზე გამოხატულია ცხვირი, მუშტი და ყურ-ი. ეს იმას ნიშნავს, რომ მარიამობის დღესასწაულის ქეიფობის დროს მორწმუნეებმა ერთმანეთს მუშტებით ცხვირ-პირი დაუმტერიეს.

პირველად, როცა მოესმა ციხის-ძირელს აურ-ზაური, სხვა რამე ეგონა, მაგრამ

ბოლოს კი მომაგონდა
წმიდა დღესასწაული.
„ბრწყინვალე დღე“-ს ქეიფობდნენ;
ნიკა, შალვა, საული.
შავი ლვინით შეხვდენ,
ჯანჭი ხელში ტრიალებს;
ბოლოს დასცხეს ერთმანეთს,
სუფრა გაათილეს.

ჩვენ არ ვიცით, თუ რომელ მათგანის ცხვირია აქ ძეგლზე გამოხატული, მაგრამ ამით ღირსება სრულებითაც არ ეკარება ძეგლს.

პირველად ფიქრობდენ, — ცხვირგატეხილი პიროვნება ამოეკვეთა ქანდაკებათ, მაგრამ ეს ოგიუსტ როდენის (საფრანგეთის გამოჩენილი მოქანდაკე) მიბაძვა იქნებოდა. (როდენს აქვს ქანდაკება: „ცხვირგატეხილი მოქანდაკე“).

იამ-ნანა

სოფ. ვერტყვილში ოდესმე გამოდიოდა კელოს გა-ზეთი „ნორჩი ხმა“. ეს „ნორჩი ხმა“ ისეთი საამური აღ-მოჩნდა, რომ რედკოლეგიას „იამ-ნანა“ უმღერა და სალა-თას ძილით დააძინა.

როგორც აქვე მოთავსებულ სურათიდან სჩანს, რედ-კოლეგია ჯერ-ჯერობით არ ფიქრობს გაღვიძებას. (არამც გაუღვიძიას).

კი მართებს კვხხა

უკრაინის ქალაქში (სართიჭალა) არის არხი; არხზე ბოგირია. მაგრამ ეს ბოგირი ისეა დაზიანებული, რომ ურემი და ხარები გლეხებს ზურგით გადააქეთ მერე ნა-პირზე.

თქვენ ვგებ ვაგიკვირდეთ ეს ამბავი, მაგრამ ლეგარ-სი რობროხაძეს არ ვაუკვირდება. (მან ხომ ეპისკოპოსის ჯორი მხარზე წამოსივა და ისე გამოიყვანა ბოსელიდან!) ადგილობრივი აღმასკომის თავმჯდომარე ასე იკეხ-ნის თურმე:

— აი, ჩემს თემში როგორი ვაჟკაცებია!

ხელიდან ხელში

1. ქვემო-მაჩხანში არის საეკიმო პუნქტი, სადაც გაშვეც არის (ეკიმი) და ბებია-ქალიც. ეს ორი კურთხეული დაზღვეულ ავადმყოფს ერთმა-

ნეთს უღლებენ. ვაზეპირებული აქეთ: — ეს ჩემი საქმე არ არის... მას მიმართეთ!

კარგი იქნებოდა, რომ ადგილობრივი ჯანმრთელო-ბის განყოფილება უეჭიმებდეს ასეთ ეჭიმებს.

როლები შეცვლა

საჯევანოდან ჩოხატაურში (და შებრუნებით) დღის ეტლი, რომელშიც, რასაკვირველია, ცხენები უბია. ეს არაფერია, მაგრამ საქმე ის არის, რასაც ა.ჯ. ვერაძე ცხმელი ამბობს:

საჯევანოს სადგურიდან წახვლა მინდა ჩოხატაურს. მეშინია—ეტლი მომთხოვს სამ მანეთს და თოთხმეტ შაურს.

რა თქმა უნდა, ესეც არაფერია, მაგრამ რაღას იზამ—წახვალ ეტლით, რადგან ფეხით წახვლა სჭირსო. ჯერ შუა გზაზე არა ხარ, და ჩამობრძანდით ყველამ ძირსო.

ცხადია, „ჩამობრძანებაც“ არაფერია, მაგრამ ცხენები ულტიმატუმს უღენენ მგზავრებს:

თუ აქამდე თქვენ გატარეთ, აწი შევსცვალთ როლია. არ გადავდგამთ ერთ ნაბიჯსაც,— ცხენი კაცისა ტოლია.

და მგზავრები იძულებული არიან დააკმაყოფილონ ცხენების სამართლიანი მოთხოვნისა.

შურის-ძიება

ბ. ნატანეში არის „მამაო დიმიტრე“, ყველას გეცოლინებათ (თუ არ იცით, გაუკონეთ „გოლაშ-გოლობს“, რომ:

დღეს მას არა აქვს საკბილო: ბეჭი, დედალი, ვარია.

სულ გახდა, გამოიწანწლა, ვით ძალი ნალეკვარია...

და ამიტომ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, რომ: როცა მან თავის სიმინდში ნახა მეზობლის ღორია, ნაჯახი ხელში აიღო, ჩამოსჭრა ფეხი ორია.

მიუხედავად ამისა, ღორი მაინც გამოცხადდა თავის პატრონთან.

ცხადია: გიორგის არ ესამოვნა თავისი ღორის ასეთ მდგომარეობაში ნახვა (ან და რატომ ესამოვნებოდა, როცა თვითონ იღესდა კბილს—საშობაოთ უნდა დაეცლა) და

დაჰკივლა, როგორც ვრეკლემ, რა ნახა თვისი მტერია. დიმიტრის ჩამოცალა მან ნახევარი წვერია. საწყალი მღვდელი სიმწრითა იძახდა: „ნიაფ-ნიაფსა“, და მისი წვერი ნაკურთხი ველად გაჰქონდა ნიაფსა.

ალბად გიორგი მეტად გაბრაზებული ყოფილა. ნერვების დასამშვიდებლად საჭიროა მილიციამ მას ყურადღება მიაქციოს და რამდენიმე დღით მაინც მყუდრო ალბას ამყოფოს.

ცნობილი შიშვება

სოფლებს (ქვემო-შუხუთი); თქვენს ლექსიდან ამ ოთხ სტრიქონს მხოლოდ რითმის ხათრისთვის ვათავსებთ:

შუხუთის თემში ცხოვრობს ქალბატონი ნატალია. რასაც ამბობენ მასზე, ის სუყველა მართალია.

წაუშატებთ კიდევ ერთ კუბლტას: სენი შეჰყარა აქ მრავალს. (არ არის დემაგოგია). გრიშა და ბარნაბ ჰკვიან... უფრთხილდეს მაინც გოგია.

ქინაქინას (სამტრედია): ყველაფერია თქმული და ეს რაღა ამოცანაა:

კომბინატორ-მეტრიარა შეანგარე კობია, მუდამ მყოფი პურ-მარილში მუშაობას მოსცდა.

თქვეც ტყვილად მომცდარხართ ლექსის წერით. „მყარს“: მოგვეყავს ერთი ადგილი თქვენი „თავგადასავალი“-დან:

დამცხებლა, გეკუა აღუღლა და თითქმის შევიშალეთ.

გადავწყვიტე და წავედი მე აგარაკზე მალეო. როცა დავბრუნდი, ცვლილება მე ვერ შევტყვე თავსაო; თავში კვლავ ძველებურადა რაღაცა ტვინსა ხრავსაო.

ხომ გაგიგონიათ ხალხური ანდაზა:—როგორც წახვალ სვინაო, ისე მოხვალ შინაო.

ღონიერს: თქვენს „მტრებზე“ სწერით: ჯერ არ მცალია, მაკლონ— დედას ვუტირებ ყველასა. იმით მოვსმობ და მერმე კი, ვიმღერებ „დელა, დელასა“.

მაგრეც უნდა მოიქცეთ. არავითარი კომპრომისი მტერთან. იყიდეთ საურაცხელი, წადით აბანოში, თავი დაიბან-დაივარცხნეთ და... თქვენ აღარ გეყოლებათ არც ერთი მტერი, რომელიც ესლა:

მოსვენებასა არ მამღევს, ძილშიაც კმბენს ავი მტერია. თუმც პრილობები ბლომად მაქვს, მაგრამ ჯერ ვერ მომტრია.

ზღაპრული სინამდვილე

1. მიხა ღარიბი გლეხი იყო, მაგრამ სამეურნეო გადასახადი შეცდომით მანეთ-ნახევრით მეტი შეაწერეს, რის გადასდა მას არ შეეძლო; ამიტომ განცხადება შეიტანა მაზრის ფინგანში.

2. დღე დღეს მისდევდა და პასუხი არავინ მისცა.

3. ზოლოს გადასახადის ვადაც მოვილა და ნახსენებში ვუღოთ ის ზედმეტი მანეთ-ნახევარიც გადაიხადა.

4. ერთ დღეს გაბოროტებული მიხა წავიდა ისევ მაზრის ფინგანში და თავისი განცხადება უკან სთხოვა. მიხას ერთი ილლია ქალაღლი მოუტანეს. რამაც მიხა ძალზე გააკვირვა: — მე ერთი „ლიფტი“ მოგართვით, აქ კი რამღე ნია!? ეს სხვისი იქნება!

5. მიხა ძლივს დააჯერეს, რომ ეს იმის ქალაღლების მიმოწერა იყო... და ერთი დიდი ბოხჩა ქალაღლები ილლით ძლივს გამოიტანა სამმართველოდან. მეწვრიღმანე შემოხვდა და ჰკითხა მიხას: — გაა, ჰკიღამ ძმოზიღო? რა მოგეც?

6. ივაკრეს და მანეთ-ნახევრად მორიგდენ. მიხამ ზედმეტი გადასახადი გაინაღდა და მზიარულად გასწიღ სახლისაკენ. მეწვრიღმანე კი მეკურტნეს აჰკიღა ქალაღლი და მანაც მზიარულად გასწიღ თავისი ღუქმისაკენ.

ბრტბრტყბი

დაუჯერეთ!

ღამის პირველ საათზე დაბრუნდა და მაშინვე დაიძინა.

როცა ღრმა ძილს მიეცა, მას მოესმა ჩუმი ლაპარაკი. თავისი საკუთარი ფეხები ეჩურჩულებოდნენ გამგეს:

— შე უსინდისო შენა, ერთი ლაქის ტუფლები არ უნდა ჩაგვაცევა?! არ გახსოვს უმუშევრობის დროს რა გაჭირვება გადაგვატანინე? მოიგონე ის დრო, როცა სამსახურის საშოვნელად ცოფიან ძაღლივით დარბობდი ქვაფენილზე; ფეხსაცმელებს ძირი გამოვარდნილი ჰქონდა და ჩვენ მაშინ ტყავი გადაგვცქვრა. ესლა ხომ გამგე ხარ! ჩაგვაცევი რა ლაქის ტუფლები და „ვიქტორია“-ს ნასკეები!

— თქვენ, ეი, რას ჩურჩულობთ? — ჩამოსძახა ფეხებს თავმა, რომელსაც სიტყვ ჰქონდა და გამოდიოდა ამათ ჩურჩულში. — თქვენზე უმალ მე უნდა მცეს პატივი: ახალი ქული უნდა დამახუროს; მეყო მანეთხავე-რიანი საბაზრო კვაკაში ყოფნა, ესლა ხომ გამგის თავი ვარ?! ხუმრობა ხომ არ არის! მთელი დაწესებულება მე მებარია!

— ნუ ტრახახობ! შენ რა ხარ? რაცა ვარ, მე ვარ! — ისე ჩუმად ჩასჩურჩულა ტვინმა თავს, რომ ფეხებს არც კი გაუგონია.

— კარგი, დაჩუმდი. თუ რამე ხეირი იქნება, შენც შეგხედება; ჩვენ ერთი და იგივე ვართ! — დააჩუმა თავმა ტვინი.

— ვიცით რაც შეილი ხარ. — დასცინეს თავს ფეხებმა. — შენის წყალობით იყო ამდენხანს უმუშევრად, — ხარადრად ვარგოდი, და ესლა ბედად რამის თქმას?! ყურღმსალო, ის არ გეყოფა, რომ ჩვენ შენი ტარება გვისდება? მადლობა ღმერთს — მძიმე არა ხარ და ცარიელ, უტვინო გოგრის ტარება არც ისე გვიჭირს.

— ჩაი, რაო! — გაავაგრადა ტვინი, რომელსაც ესმოდა ფეხების ლაპარაკი.

— ხა-ხა-ხა-ხა! — გაღიზარდა ენამ, რომელიც, თურმე უსმენდა ამათ დავას. — დაჩუმდი, თორემ რასაც ამზობენ, დამტკიცებენ, — და მიმართა მოჩხუბრებს:

— თქვენ ტყვილათ დავობთ; არც ერთი არაფერს არ წარმოადგენთ, რაცა ვარ, მე ვარ. გამგის თანამდებობა ჩემის წყალობით იშოვა ამ უმადლმა ღორმა — და, უჩვენა ლოგინში გაშლართულ გამგეზე, რომელიც, გეტყობოდა, ცულ სიზმარში იყო, — რომ მოგხსენი თავი სიტყვების გუდას, იმდენი ვილაპარაკე, სანამ მთელ დარბაზს არ დაეძინა. ერთ კვირაში, გამგეთ დანიშნეს ეს უშინ ესა... სამსახური სამსახურია, და ერთი ღამეში თანამშრომელი ქალი ისე მოეუხიბლევ, რომ ის ქალი გამგისაგან მალე დედა გახდება.

— ერთი ამ ოხრებს უყურეთ და?! — ბოხი სმით წამოიძახა ზურგის ქვემოთ უკანა ნაწილიმა ისე მოულოდნელად, რომ ესენი შეცბენ. — ჩემდენი ღვაწლი და ჯაფა არც ერთს და ყველას ერთად არ მიგიძღვისთ. ხომ გახსოვთ როგორ იყო უმუშევრობის დროს? ესლა საფულებებს თვალეებზე ატარებს; მაშინ ჩემზე ჰქონდა სათვალეები. შარვალი დახეული ჰქონდა იმ ალაგას, სადაც ჩემი

რეზიდენცია არის, და იქიდან გამოვუყურებოდი როგორც თვალეები სათვალეებიდან. ზამთარში ციცი ქარი მიბერავდა; მუდამ გაყინებული ვიყავი; ქვეყანა მხედავდა და დამცინოდა; რა მექნა, — ვითმენდი... მერმე, როცა საქმის მწარმოებლის ადგილი იშოვა, იჯდა ფიცრის მაგარ სკამზე და ტყავი ვამაპკრო. ყველა კრებებს ესწრებოდა; ეშინოდა არ დამითხოვონო; იჯდა და გამოპარვას ვერ ბედავდა. მაგრამ მაინც მალე ამოპკრეს პანლური და ეს ტკივილიც მე გადავიტანე. ასე რამოდენჯერ იყო! მახოლები მჭონდა ყველგან; მგონი ესლაც კი მაჩნია...

— ჰო, ჰო, რა დიდი რამე ყოფილა! — დასცინა კუქმა, რომელსაც ყური მოეკრა ამათ ლაპარაკისთვის და უსმენდა უკანა ნაწილს. — შენსავით პატივცემული ესლა არც ერთი არა ვართ. ყურღმსალო, ავტომობილით რომ დასერილობ და რბილ სავარძელში ზიხარ, — აღარ გახსოვს რა დღეში იყავი? ეი, ქეუას დაუხმე, რას მიედ-მოედები?

— შენ ბევრს ნუ ლაპარაკობ. შენგან არც ახლა არა მაქვს მოსვენება.

— არც შენ არ გეტქმის ესლა საყვედური გამგეზე. — ჩაერია ლაპარაკში გული. — თუ სადმე კარგი საქმელ-სასმელია, ყველა შენია. შენის გამო არის, რომ სახაზინო ფულეები ისე გაუტკბა, რომ რაც ხანია ისეთ დღეში ჩავარდებით, როგორშიაც ვიყავით; მაშინ ვიკითხობთ ყველამ! არც შენ დაგადგება კარგი დღე — გამსახლის ულუფა მალე მოგიყვანს ჭკუაზე და მეუ ყოყობას დაგაიწყებს.

— ყველას, რომ სათქმელი ჰქონდეს, შენ არაფერი გეტქმის. — უთხრა კუქმა გულს.

— ვაი შენს პატრონს, რომ არაფერი გაეგებება. მე თუ არ მიმიძღვის ღვაწლი, მაშინ ვინ ოხერს მიუძღვის ანა?! როცა უმუშევრად იყო და ისე მიეცა სასოწარკვეთილებას, რომ თვითმკვლელობა განიზარბა, — მე შემოვუძახე, ვავამხნევე, თორემ გული რომ გატეხოდა, ესლა თქვენ ამ რბილ და სუფთა ლოგინში კი არ იქნებოდით, არამედ ცივ და ბნელ საფლავში. მე ყოველთვის მისი ერთგული ვიყავი

— რა ვიცი, რა დაწესებულებ: ში ამზობენ, რომ ჩვენი გამგე ორგულიათ, ფეხებზე ჰკილია წარმოების საქმეო; შენ კი იძახი — ერთგული ვარო! — გადმოსძახეს გულს თვალეებმა, რომლებსაც გამოპლვიძებოდათ.

— „არა მკითხე მოსაბეო, მიბერტყეს და მიავდესო“... ასეა სწორედ თქვენი საქმე! — შეუტია თვალეებს გულმა.

— მართალია, მართალია! — დაადასტურა ცხვირმა.

— ეს ვისი მეცამეტე გოჭია?! — ორივე მხრიდან შეუტის ცხვირს თვალეებმა. — შე უბედურო, ჩვენ რომ არ ვიყოთ და გზას არ ვუჩვენებდეთ ამ სულელ ფეხებს, სადმე გარე უბანში კისერს მოიტეხდნენ და ქვის კედელზე მიგაქეპდნენ, ახი კი იქნებოდა შენზე, მაგრამ...

— ისე მაგრად გაგაწინთ ყველას ამ მუშტებს, რომ ტარტაროში ღმერთად მოგაჩვენოს! — დაიღრიალეს ხელეებმა. — რაზე დავობთ, თქვე მუქთახორებო?! ვინ გკით-

ხავს თქვენ რამეს? ეგდეთ თქვენთვის,—მორჩა და გათავდა. ჩვენ რომ არ ვიყოთ, ყველას სული ამოგძვრებოდათ!
 — რაშია, ყმაწვილნო, საქმე, რომ ასე დიდი წარმოდგენა გაქვთ თავისთავზე? პორტუგელის თრევისაგან ისე დაკრძალვებულხართ, რომ მიწას წვდებით და, მგონი, ფეხების მაგიერობაც გასწიოთ!

— დიას! პორტუგელს ჩვენ ვატარებთ: იმ პორტუგელშია...
 — ძველი საცვლები!—დასცინეს თვალეგმა.
 — უკაცრავად! ეს მხოლოდ აბანოში წასვლის დროს არის! სამაგიეროთ საქმის ქალაქებშიც უწყევია შიგ. თუ ჩვენი არ გჯერათ, შეგიძლიათ ნახოთ, შარშანდელი ქალაქებშიც კი აღმოჩნდება შიგ?
 — რა ამბავია? რა დაგემართათ?—გაჯავრდენ ყურები!—ძილს აღარ გვანებებთ ამ ნაშუალანევეს!
 — ოჰო, რა მომხდარა?! ძილს უფროსობენ თურმე. რას გვეჩხივებთ? დაეგდეთ და იძინეთ!—შესძახა ყველამ.
 — „მეც ნახი-ნახირო!“—უტყბინეს თვალეგმა.
 — ვაი, თქვე ბრუტიანებო!—მიუბრუნდენ ყურები თვალეგს.—ჩვენით გაქვთ სინათლე, თორემ ნახავდით მაშინ, რა ვაქცაცები იქნებოდით! ვერა ხედავთ—გერმანული შავი სათვალეები ჩვენზეა ჩამოცმული!
 — ბიჭოს, რა დიდ მოვალეობას ასრულებენ!—დასცილა ცხვირმა.—სხვა საქმეში მაინც არაფერში გამოდგებიან.
 — არა, შენ აკეთებ უფრო დიდ საქმეს!—ამოსხაძა ყუქმა ცხვირს,—ალბად შენ დიდ საქმეთ მიგანინია, რომ ხმავე სათვალეებს შუაზე შენ ჰყოფ!
 — ყოველ შემთხვევაში შენზე მეტს ყველა ვაკეთებთ. შენ გირჩენია კუჭით იყო, თორემ პირი თუ შეეკართი, სულ ნაკუწ-ნაკუწად გაქცევთ. შენ ხარ ჩვენი ტიპი და შენ ბედავ ჩვენთან ლაპარაკს?—ბრაზისაგან დაცრეჭილმა კბილებმა შეჭართი ჩამოსძახეს კუჭს.
 — კარგად დალეკეთ საქმელი და ისე მომართეთ, თორემ ამბულატორიაში დაქანჯულ მარწუხებით დაგთხრით სათითაოდ ყველას! — ამპარტაენობით და ბრძანების კილოთი უთხრა კუქმა კბილებს.
 — მაგრე ნუ დაიწყებ, თორემ ერთსაც არ გავეკარებთ ლუკმას, ისე ხელშეუხებლათ გამოგვგზავნით; მაშინ ნახავთ რაკა ქართ, ჩვენს პატრონს, ნუ გეშნია, კი უყვარს დიდი ლუკმების ყლაპვა. უმადური, გამოსულა აქ და ულტიმატუმებს ისვრის. მიართვით მაგას კარგი საქმელები. ჩვენთვის კი ჩვენს პატრონს ფხენილი „ოდოლი“ და ჩოთქი ვერ უყვია, რომ დილით მაინც დაგვწმინდოს.
 — კარგი, გეყოფათ, თორემ მგონი ხახამაც დაილაპარაკოს. ჩაილაპარაკა კუქმა და უნდოდა მუშაობა გაე-

გრძელებია, რომ ამ დროს ხახამ გაბრაზებით და მიეღო თავისი სიმძლავრით ამოიყარა ტალა:
 — ოი, შენი... შე მართლა მუქთახორავ და პარაზიტო! ვის უბედავ შენ მაგ სიტყვებს?! ვანა შენზე ნაკლები ბიჭი ვარ?! პირის და კბილების მიერ გამოგზავნილ საქმელს რომ დავხვდებ, რეკვიზიცია ვუყო, ჩემთვის გადავმალე ყელში და შენ არაფერი გახვედრო.—მაშინ რას იზამ, შე გაუმძაღარო შენა?! ხომ გაგინდა ცეცხლი და ანთება? მაშინ რამდენიც არ შემევედრო, ერთ წვეთ წყალსაც არ გალირსებ. უნამუსო! აღარ გახსოვს უმუშევრობის დრო, როცა ნახევარ გირვანქა ხმელ პურს თავიგვით ხრავდი? ვაი, დედასა!
 — კარგი, ნუ ლაყობთ. არც ერთი არ ხართ დიდი ბარაქა!—გაუწყყრენ ხელები ხახას.
 — თქვენ სულელი ხართ. ამ მუტრუკისთვის მუშაობთ!—უტია ხახამ ხელეგს.
 — სულელიც კი ხარ და უარესიც!
 — დაარტყით!
 — სცემეთ მაგას.
 — ახია მაგაზე...

ყველამ ერთმანეთის წინააღმდეგ გაიწია. თავხარდაცემული გამგე გიგივით წამოვარდა...
 ხელები ყელს ცვენ დასახრობათ: გულს შეეშინა და, დარეტიანებული წარამარა იქით-აქით გვერდს ეხეთქებოდა; ამ აურ-ნაურში კუჭს ერთი დაუმუშავებელი ლუკმა გადასცდა და გამგის მუცელში დეზინტერის შეუკავებელმა გრიგალმა დაჰგერა; ფეხები ვერ უძლებდენ სხეულის სიმძიმეს და იკეთებოდნენ, რითაც ვასპირი ადგებოდა უკანა ნაწილს იატაკზე ბრავანით; ყურები განთავისუფლებულყვენ სათვალეებისაგან, რომლის ნამტკრევები იატაკზე ეყარა: შეშინებული თვალეები ცეცხლს პყრიდნენ; ტვინი მაჭარივით დლუდა; ხახა-დაღებულ პირადან ენა ამოვარდნილიყო და დაღრეკილი კბილები ვილაცას შეჭმას უპირებდნენ.
 ყველა ამ სანახაობას გამგე გულიანათ დაჰხარხარებდა.
 — იგი თქვენ! აწი იდევით და იხსუბეთ ერთმანეთში! —ნიშნის მოგებით უთხრა სერეებმა წებანდელ მოჩხუბრებს, მაგრამ გამგის ხარხარში არავის გაუფრონია.

ისელი.

„ხუმრობა“

მე მყავს ნაცნობი, რომელსაც ერთი ახირებული ჩვეულება აქვს: მას ბევრი რამ ხუმრობათ უწევნება. სხვათა შორის ძალიან აინტერესებს პოლიტიკური საქმეები და საერთაშორისო მნიშვნელობის ამბების გასაგებათ სწირად მესტუმრება: — გაზეთში მუშაობ, რამე ახალი გეცოდნებო.

— სხვა, რა არის ახალი ამბავი, — მკითხა მან ინგლისის დიდი გაფიცვის დროს.

— ინგლისში გაფიცვა 4—5 მილიონი მუშა.

— ხა, ხა, ხა, ხა! — ჩაიხარხარა მან ლაზათიანად. — მერე მართლა გაფიცენ გგონია?

— აბა?

— ხუმრობით, ჩემო კარგო, ხუმრობით გაფიცენ... ხა, ხი, ხა, ხა, ხა...

რამდენი დღის შემდეგ ისევ მესტუმრა.

— ახალი არის რამე?

— გაფიცვა შენელდა, ახლა მხოლოდ მაღაროს მუშებია გაფიცული.

— ე.. ე.. ხი, ხა, ხა, ხა! — ასტეხა მან ჩახრახნი. — ხუმრობით, თორემ ისინიც მალე დაიწყებენ მუშაობას. ხა, ხო, ხო...

გამეცინა მისი სისულელე.

კიდევ ორი თვის შემდეგ:

— შეიტყვე რამე საინტერესო?

— ჩან-კაი-შიმ უღალატა რეეოლიუციას.

— ფხხხ! რასაკვირველია ხუმრობით...

— ფინ-იუი-სიანმა უღალატა.

— ოჰ! ღმერთო ჩემო, — ამოითქვა სული. — რა ხუმარა ყოფილა ორივე...

— ასათიანმა რამიშვილი მიბეგვა.

— აბრარ... ხი, ხა, ხო, ხო... გადაპირქვედა სიცილისაგან მოსაყვებული სტუმარი.

— თბილისში შეშა არ იშოვება.

არც მარავია, არც ახალი.

— ხა, ხა... ხუმრობენ...

— სამმა კაცმა თავი მოიკლა.

— ხი, ხი... რასაკვირველია ხუმრობით.

— შტატების შემცირება დაიწყო.

— ხუმრობენ, ხუმრობენ... დავანებე თავი და კითხვას შეუდექი.

ათიოდ დღის შემდეგ ისევ მესტუმრა. ვიცოდი არ მომასვენებდა კითხვებით და ამიტომ შეუდექი ამბების მოგონებას. დაჯდა, გაზეთი აიღო და ჩააშტერდა. მონახა „შემთხვევების“ განყოფილება და გულმოდგინეთ შეუდგა კითხვას. გამიკვირდა მისი საქციელი.

— პაქიო! (მისი სახელია).

ყურადღება არ მომაქცია.

— პაქიოჯან, ახალი ამბავი არ გაინტერესებს? ბელგია გამოირიცხეს ერთა ლიგიდან.

ბინის დამპირავებელი (სახლის-პატრონი): — ბინას არ ვიწუნებ — მომწონს... მხოლოდ, ის მითხარით, ამ სახლში ცუდი ყოფა-ქცევის ქალები ხომ არ ცხოვრობენ?
სახლის-პატრონი: — როგორ შეიძლება!!! მაგ მხრივ ჩემი სახლი უზრუნველყოფილია.
ბინის დამპირავებელი (თავისთვის): — ეს კარგია — კოსკურენტი არავინ მეყოლება!

ყურიც არ გააპარტყუნა.
 — კაცო...
 — თავი დამანებე თუ ძმა ხარ!
 — რა დაგემართა?
 — ბინა გამიტეხეს...
 — ვინ?
 — ქურდებმა.
 — აიჰ! უხუმრობით...
 — რის ხუმრობა, ნივთებიც წაიღეს.
 — ფხხხ! — გამეცინა ძალაუნებურად. — ალბათ ხუმრობით, — რასაკვირველია დააბრუნებენ.
 — რას დააბრუნებენ, ტანისამოსიც გაუყოლებით.
 — იხუმრებდენ...
 — კაცო, ხომ არ გაგიყდი, ხუმრობა კი არა შტატების შემცირებაში მოეყვედი...
 — ხა, ხა, ხა! — წამსკდა სიცილი, — ხუმრობით, ჩემო პაქიო, ხუმრობით...

ველარ მოითმინა და თითონაც სიცილი წასკდა.
 მეორე დღეს, სამსახურიდან რომ დაებრუნდი, ჩემი ერთად-ერთი ოთახის კარები ღია დამიხვდა. გულგახეთქილმა შევირბინე შიგ და ვაი იმ შეხედვას... პაქიო, თავის მეორე ცოლით, ვაჟით და სიდღარით ჩემს ოთახში მოკალათებულიყო.
 — რაშია საქმე? — გაჯავრებით შევეკითხე.
 — გადმოვედი შენთან, ჩემო ოთახი პირველმა ცოლმა და მისა დედ-მამამ წაპართო, ახლა შენ შემოგეკედღეთ... ხუმრობით, ოღონდ, ხუმრობით...

კედლის გაზეთ

შურ. „ბარბაროზი“-ს რედაქციი ახალბაზრდა მხატვრებს, რომლებს დეზულოგენ ადგილობრივ კედლ მოვონებული სურათები (ქარა და ცეცხლი). გონივრარი მიეცემათ ჩნ სურათის ოინაარსი უნდა ზამ უცხოეთისას. სურათის უნდა ჰქონდეს: სათარ(ი).

რედაქციას უფლება აქვს უმ...

— დიხ, თქვენ სტუმართ მოყვარობას ვენდეთ! — გაიღმა პაქიოს მეუღლე.

— არც ისე გწყენიათ ვგონებ ჩემი მოსვლა! — შემომიღრია პაქიოს სიდღარმა (ქვრივია) და ელაში თვალი ჩამიქნია. — მიდი ბებიო. ბიძი-ასთან და მოკოლადს გიყიდის, — უთხრა მან შელიშვილს, 18 წლის „ბავშს“, რომელსაც ჩემი წიგნები გადმოელაგებია, კარგი ყდები მოეგლიჯა, ჩემს ლოგინზე გასულიყო ტალახიანი წაღებით და კედლზე აკრავდა ყდებს.

— აბა სადილი შენ იცი, ხომ უმუშეუარი ვარ... ერთ ნახევარ წელს შეგვიწახე და მერე ვიშოვი ალბათ ოთახს! — სიამოვნებით იფშენებდა ხელებს ჩემი ახალი და მოულოდნელი მღვმური და „სასუმარო“ ამბებს მეკითხებოდა.

ასე იცის თურმე ზოგიერთმა ხუმარა კაცმა.

აღლარ — აღლარსან.

მ ო ხ ს ე ნ ე ბ ა

დღეს, გამგეობის წევრი, მიხო ბრანწი სამსახურში არ წასულა. ის თავის ბინაზე უჯდა მაგიდას და სწერდა მოხსენებას წარმოების მდგომარეობის შესახებ.

ეს არც ისე ადვილი საქმე იყო. თუმცა ციფრები უკვე ორი თვის უკან იყო გამოყენილი, ზოგი გაბედულად ჩაბოტაცებული ჰქონდა, ზოგიც მცირე ყოყმანით მარჯვენა ხელით თითიდან ამოწოვილი, მაგრამ სხდომისათვის ეს სულ ერთი იყო. სხდომა რომ იმის გამორკვევას შეუდგეს, როგორ არის გამოანგარიშებული ეს ციფრები, მაშინ ის სხდომა კი არ იქნება, არამედ რევიზია.

ყველას თავისებურად უნდა გამასპინძლებდა. ყველას თავის გემოვნება აქვს. ზოგს ღვედელი მოსწონს და ზოგს კიდევ ფოფოლია.

დამწვინებული ასეთ აზრებით გამგეობის წევრი, მიხო ბრანწი, გაძალღებით სწერდა:

„მიუხედავად იმ მოკლე დროისა, რომელიც ხელი გვქონდა, მაინც ბევრი რამ იქნა გაკეთებული. არ გვზონია, რომ მეტრს გაკეთება ყოფილიყო შესაძლებელი, რადგან პირობები, რომელშიაც გვიხდებოდა მუშაობა, არ იყო მაინცა და მაინც სახარბიელო. პირველი რასაც მივაქციეთ ყურადღება, ეს იყო ამ არა საშუალო პირობათა მიზეზების გამორკვევა და მოსპობა. არ იქნება კვებნა, თუ ვიტყვი, რომ ეს მიზეზები ჩვენ აღმოვაჩინეთ და ძირშივე აღმოვფხარით...“

მიხო ბრანწი შეჩერდა და სიამოვნებით გადაიკითხა დაწერილი. უკეთესად დაწყება შეუძლებელი იყო. კარგად დაწყება კი ბევრ რამეს ნიშნავს. როცა სხდომა დაიწყო, რაც გინდა ის მიაწოდე, ყველაფერს მოინებებს.

მიხო ის იყო შეწყვეტილ წერის გაგრძელებას აპირებდა, რომ უეცრად მეზობლისას როიალი ახმაურდა.

მიხო უსიამოვნოდ შეჩერდა.

— დაიწყო... განგებ უკრავს... იცის, რომ შინ ვარ...

მიხომ კიდევ გადააკითხა დაწერილი და უკანასკნელი ორი სიტყვას ორჯერ გაუსვა ხახი.

როიალი განაგრძობდა ხმაურს.

ვის შეუძლია თქვას, რომ როიალი არასასიამოვნო მუსიკალური ინსტრუმენტია. მაგრამ როიალი. რომელიც მეზობლისას დგას, ეს უკვე სხვა ჯიშის როიალია. ასეთი როიალი, როდესაც თქვენ შინ ხართ, მხოლოდ გამებს უკრავს, უკრავს მანამ, სანამ არ მიატოვებთ ყველაფერს, ძილს, ჭამას, მუშაობას და ქუჩაში არ გამოვიარდებით.

ეს ინსტრუმენტი სდუმს მხოლოდ მაშინ, როცა დანამდვილებით იცის, რომ მეზობლად შინ არავის არის.

ერთმა კაცმა, რომელიც მეზობლის როიალმა ჩამოახშო და ჩამოაღწია, ასეთ ხერხს მიმართა. დაიწყებოდა თუ არა მუსიკა, ის ხმაურით გავიდოდა კარში, ვითომ მივდევარო, და ჩუმად, ფეხაკრეფით შემოიპარებოდა უკან. ხერხი მუდამ სჭრიდა. ამ ხერხის წყალობით მან 45 წლამდე გასძლო და ბედნიერად თვლიდა თავს. ვინ იცის, შეიძლება კიდევ ერთი ამდენი ეცხოვრა, რომ ერთ ღამეს თავისივე ბინაში შეპარვის დროს მეზოვეს არ შეემჩნია და კომბალი არ ედრეზა თავში. ქურდი გონებოდა. ერთი კვირის წვალის შემდეგ საფლავზე წაასვენეს მუსიკით, და კიდევ ერთი კვირის შემდეგ, როიალზე დამკვრელი მეზობლის ქალიშვილი გათხოვდა და როიალიც თან წაიღო მხოვეად.

გამგეობის წევრი მიხო ბრანწი, გაბრაზებული დადიოდა ოთახში. მოხსენება ერთი სტრიქონითაც არ მიიწვევდა წინ.

— ყახილათ უკრავს... ჯავრს იყრის, რომ სეკრეტარულად არ მივიღე.

ბოლოს მიხომ მოიკრიფა ძალონე და ისევ მაგიდას მიუჯდა.

„ამ მიზეზების აღმოფხვრის შემდეგ, რამაც თითქმის ერთი წელი გასტანა, შენიშნულ იქნა კიდევ ერთი გარემოება, რასაც, თუ დროზე არ იქნებოდა მიღებული ზომები, შეეძლო მთლად შეებრუნებია საქმის მსვლელობა, რადგან როგორც ამას ნიხოზლის როიალი ირწმუნებდა, გაკები პირველ მოთხოვნის საგანია გლეხებისათვისა მხოლოდ რაც შეეხება ამ რეზოლუციას, იმას უარი ეთქვა, რადგან იგი თუმცა ახალგაზრდა და ლამაზიც, მაგრამ 70 პროცენტადაც ვერ დააკმაყოფილებს მოთხოვნის დამკვრელს ხმების დაღის ქმარგაყრილიც უნდა იყოს... საერთოდ ბაზრის კონუნ ტურა ისეთი იყო, რომ...“

მიხო თმაში ხელბრავებული წამოვარდა ზეზე, მოხსენება იღუპებოდა.

უეცრად თითქოს რაღაც გარდაწყვიტაო, შუა კარებზე დააკაუნა და ტეხილი ხმით გასძახა:

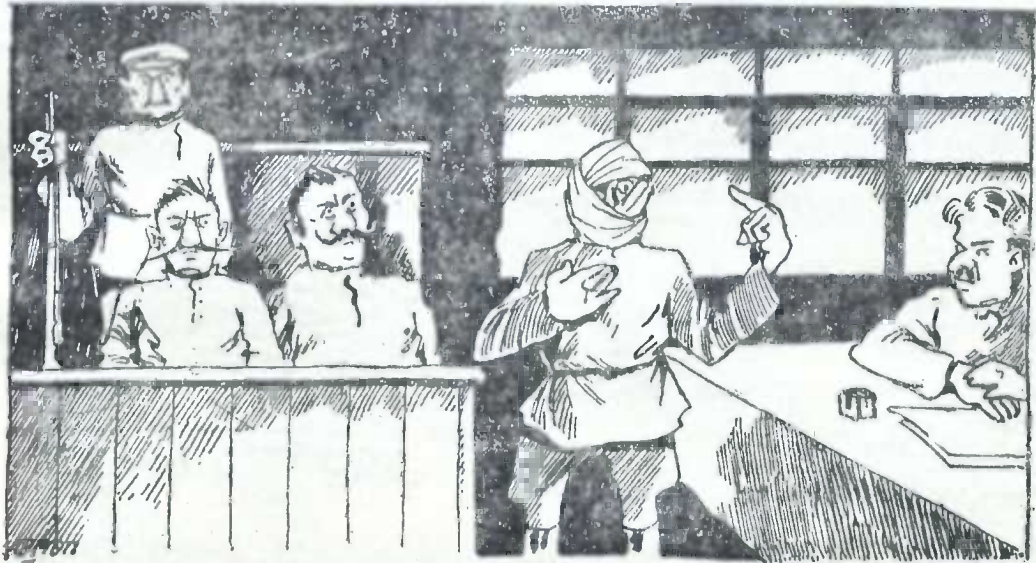
— რა მშენებარა უკრავთ... მუშაობას რომ არ მიშაღებთ, გერწმუნეთ ბედნიერი ვიქნებოდი დღე და ღამე მესმინა თქვენი როიალისათვის... კმარა ნულარ მიჯავრდებით... სარეკომენდაციო წერილს მოგცემთ... და თუ თქვენ ეხლავე წაიღებთ მას...

„აღვილი საქმე“

— კაცო, რა დამართა მაგ შენს ცხვირს—განზე რომ მოღრეცილა?
— ცოლი წამეჩხუბა, მუშტი გამართყა სახეში.
— რაღა მეშველება აწი? როგორ უნდა გაისწორო?
— ეს ადვილ საქმეა—ხვალ მეორე მხრიდან გაგართყამს და ისევ გასწორდება.

ს ა ს ა ე ა რ ტ ლ ო ზ ი

მოსამართლე (მოწამეს):—ვეითხარით როგორ იყო საქმე, თქვენ ხო მოწმე იყავით ამ ჩხუბისა?
მწამალი:—კი ვიყავი მანამ, ხანამ მაგათი მუშტები ცხვირპირში მომხვდებოდა... შემდეგ კი აღარაფერი მახსოვს—თავატებული იქვე დავეცი უგრძობოდ.

ხმაურობა შესუსდა.
 მიხო ბარათის წერას შეუდგა.
 „აჰ. თედო, ეს ქალი შენთან სამსახურის თაობაზე მოვი. დღესვე დაანიშნინე ჩემს მდივნად. ჩემს მოსვლამდის მაქ იყოს, თორემ მოხსენება დალოებული იქნება.“
შენი მიხო.

მიხომ ჩადო ბარათი კონვერტში, დაბეჭდა, დააწერა მისამართი და კარებს ქვეშ გააძვრინა.
 შეზობელ ოთახში ერთხანს ხმაურობა იყო. შემდეგ ყველაფერი მიწყდა.

— სულ ერთი არაა, ქმარეაყრილია თუ ქმარიანი... ახალგაზრდა ხომ არის!—ჩაილაპარაკა მიხომ და მუშაობას შეუდგა. ამოშალა მოხსენებიდან უქნასენელი ხუთი სტრიქონი და განაჯიშო.

„დროზე მიღებულ ზომებით ეს დაბრკოლებაც დაძლეულ იქნა და ამის შემდეგ უკვე აღარაფერი უშლიდა ხელს, რომ წარმოება გიგანტიურ ნაბიჯებით წასულიყო წინ. ციფრებით ეს წაწყვეა გამოიხატება შემდეგში: 267 პროცენტით წარსულ წელთან შედარებით, 153 პროც. გეგმის მიერ ნაფარადღევ რიცხვისა და 147 პროც. 1914 წელთან შედარებით.“

ამის შემდეგ მოხსენება გაქანებულ ცხენივით წავიდა წინ. წინადადებები და სიტყვები თავისთვის მოდიოდნენ. რაც არ მოდიოდა, ასეთები ძველ მოხსენებებში და გაზეთებში მზამზარეულად იყო. საქირო იყო მხოლოდ მათი მონტაჟი. ამაში კი მიხო არც ერთ კინო-რეჟისორს არ ჩამოუვარდებოდა.

უკვე სბდომაზე გამგზავრების დრო ახლოვდებოდა, როდესაც მიხო ბრანწში თავის მოხსენებას ასეთი დასკვნა გაუკეთა:

„ძირშივე ჩაკვალთ საქმის გაქინაურება, ბიუროკრატიაში და პროტექციონიზში. განსაკუთრებით ყურადღება მიექცეით უქნასენელს, რომელსაც მაგრად ჰქონდა გაღწეული ფესვი ასეთ თავდაუდებელ მუშაობის წყალობით წარმოება დღეს ისეთ მდგომარეობაშია, რომ

უკეთესი არ იქნება. მხოლოდ ეხლანდელ გამგეობას შეეძლო ასე წარატებით წაეყვანა საქმე და არავითარი საბუთი არ გვაქვს, რომ მომავალშიც ასევე წარმატებით არ წაიყვანს. რაც შეეხება უქნასენელად გარდაწვეტილ შტატების 2ს პროც. შემოკლებას, უნდა გულახდილად ითქვას, რომ ეს დაე უპავეს წარმოებას. რადგან თავის ადგილას ყველა საქიროა და ერთი მათგანის საქმიდან მოწყვეტა წარუშლელ დღს დასტოვებს სამუდამოდ.“

ესე გაათავა მიხომ თავისი მოხსენება. მოიწმინდა ოფლი, გადაიკითხა თავიდან ნაწერი, შეასწორა ზოგიერთი სიტყვები, დაკაჟა, ჩადო პროტეფელში და უწყაშ ბინაკენ გაქროლდა ეტლით.

პარკულად თედოს შეხვდა.
 — რა ჰქენით... ჩანიშნეთ ის ქალი? — კი...აი. ზის კიდევ... ჩაიკინა თედომ.
 მღენწა ადგილას იჯდა მოხუცი ქალი და დარცხევით უტყურდა გაშტერებულ მიხოს.

— გამდლობთ მიხაილ პეტროვიჩს! მე უკვე იმედი აღარ მქონდა, რომ სამუშაოს ვიშოვიდი... შეიძლება მიცნობთ, მე შარავოს დეიდა ვარ... შარავო, ერთი კვირაა რაც მსახურობს...

გამგეობის წვერი კაბინეტში შეიკეტა. იმ დღეს სბდომა აღარ შემდგარა, რადგან მომხსენებელი ცუდათ გრძნობდა თავს.

მხოლოდ მეორე დღეს შესძლო მიხომ თავის მოხსენების გაკეთება, რომელიც ახალ მდივნის ერთი ბრაზით გადახედვის შემდეგ ასე დაასრულა:

— რაც შეეხება შტატის 20 პროცენტით შემოკლებას, უნდა გულახდილად ითქვას, რომ ეს უმაღლეს წერილობდელ აიყვანს ჩვენს უწყებას, რადგან ჩვენთან კიდევ ბევრია ისეთები, რომლებიც სხვადასხვა ხრიკებით შემოძვრენ აქ.

ყველამ ილფითაიანებით დაუკრა მომხსენებელს ტაში. მხოლოდ მდივანი იჯდა მოწყენილი...

სინემატო.

ჯოჯოხეთზე უარესი

ტელეფონის წკრიალი გაისმა რედაქციაში.
 — გისმენო!— ჩასახა ხილში ტარტაროზმა.— ჰო, მე ვარ ტარტაროზი!.. რაო? გიორგი? რკინის გზის სამმართველოდან შელაპარაკები?... მერე?... ხა-ხა-ხა-ხა... კარგი, კარგი... ესავე მოვალ.. არა, ავტომობილი არ მინდა. მენსაით ავტოთი არ დავეიწრობ.. მოვალ, მოვალ.
 ცოტა ხნის შემდეგ ტარტაროზი რკ. გზის სამმართველოში იყო თავმჯდომარის მოადგილეთან.
 — შენი ავტოლი ნახე, თუ აქ შენს ჯოჯოხეთზე უფრო უარესი ჯოჯოხეთი არ არის!— ეუბნებოდა ტარტაროზს გიორგი.
 სიტყვა არც კი გაეთაყვინა, რომ ვილაყამ კარები გააღო და შიგ შემოვიდა.

თავმჯდომარე. რა გნებათ?
პირგ. მთხოვნ.: მე თქვენთან გამომაგზავნა დავით ნაცნობაშიღია. ხომ იცნობთ მას?
თავმჯდ. მოადგ.: ჰო, როგორ არა, — ვიცნობ და პატრებსაც ვცემ.
პირველი მთხოვნ.: ჰო-და იმან გამომაგზავნა თქვენთან... მეც ძველი რევოლუციონერი ვარ. ბევრი რამ გამიკეთებია რევოლუციისათვის. ცხრაას სუთში სოციალისტები რომ ფურცლებს ავრცელებდნენ, მე რამდენიმე წამიკითხავს... ერთი სიტყვით ბევრი რამე გამიკეთებია...
თავმჯდ. მოადგ.: კარგი, მაგრამ რა გნებას თქვენ ეხლა?

პირგ. მთხოვნ.: რამდენ სოციალისტებს ვიცნობდი. მაგრამ ერთიც არ დამიბუნებია მთავრობასთან.
თავმჯდ. მოადგ.: ბრძანეთ!
პირგ. მთხოვნ.: ცხრაას სუთში მიტინგები, რომ იმართებოდა, მე რამდენიმეს დავესწარი. ჩემს ოჯახში ბევრ დევნილს შეუფარებია თავი და, წარმოდგინეთ თქვენს, დამეც გაუთვია. მე იმათ ახლაც ბევრს ვიცნობ. თუ გნებათ, სათითაოდ ჩამოგივლით...

თავმჯდ. მოადგ.:—რა საქირთა; მჯერა. კარგი კაცი ყოფილხართ, მაგრამ მაინც გვიოხარით რა გნებათ: სამსახური, სამუშაო, ავანსი, გზის ბილეთი, ვაგონი თუ რა?
პირგ. მთხოვნ.: ესენი ყველაფერი კი მინდა, მაგრამ უნდა ვიყავი თუ რა და თუ რაიმე სამსახურს მომიცემთ, დიდი ძაღლობელი ვიქნებო, როგორც მე, ისე ის, ვინც თქვენთან გამომაგზავნა, ე.ი. დავით ნაცნობაშიელი. დიდი ალაგი არ მინდა! რამე უბრალო, რომელიც თქვენი ნება იყოს. (ამ დროს კარებში თავს შემოპყრდნენ მეორე მთხოვნელი).

მეორე მთხოვნ.: შეიძლება შემოსვლა?
თავმჯდ. მოადგილე:—მოზრძანდით. (ეუბნება პირველ მთხოვნელს): არაფერი ალაგი არა მაქვს; ვერაფერს ვერ მოგცემთ; ძალიანს ეწუხება, მაგრამ რა გავწყობა.
პირველი მთხოვნელი: მე ძველი სოციალისტი ვარ, ძველი რევოლუციონერი; გაჭირვებული, ცოლ-შვილია-ნა კაცი ვარ...

თავმჯდ. მოადგ. (მეორეს):—თქვენ რა გნებათ?
მეორე მთხოვნ.: თქვენი სიტყვებით.
თავმჯდ. მოადგ.:—გემდობ, რომ ამ სურვილის გამო ისაცხადებოდ აქ მოზრძანებულხართ, მაგრამ მაინც რისთვის გასჯიხართ?
მეორე მთხოვნელი: მე ღარიბ კაცი ვარ; ქონება არაფერი მაქვს. ცოლ-შვილი მყავს სარჩენი.. რამე უბრალო ალაგს გთხოვთ.
თავმჯდ. მოადგ.:—სამწუხაროდ პრაქტიკული ადგილი არა მაქვს.
პირველი მთხოვნელი: მე რას გეტყვით?

თავმჯდ. მოადგ.:—აკი ვითხარით—ვერაფერი ადგილს მოგცემთ—მეთქი (პირველი მთხოვნელი გაჯავრებული გადის. შემოდის რიხით მესამე).
მესამე მთხოვნელი: გამარჯობა! როგორ ხარ? ცოლ-შვილი ხომ კარგად გყავს? (ხელს ართმევს, როგორც ახლობელ ნაცნობს).

თავმჯდ. მოადგ. (ცივად): არა მიშავს! ცოლ-შვილიც გენარჩანდა მყავს.
მესამე მთხოვნ.: გონი ვერ მიცანით!
თავმჯდ. მოადგ.:—რაღაც არ მაგონდებით!
მესამე მთხოვნელი: როგორ არა, კაცო!—შენ რომ გაგაგზავნეს ციხირში, მაშინ რამდენი ვიდარდეთ და ვიტყვით.

თავმჯდ. მოადგ.:—რატომ ჰქენით მერე მაგი? მაგრამ თქვენ რა გნებათ ეხლა?
მესამე მთხოვნელი (აძლეეს წერილს):—წაიკითხეთ რა სწერია.
თავმჯდ. მოადგ. (წერილის წაკითხვის შემდეგ):—რა ექნა, ძალიან მოგებათრები თქვენც და ამ წერილის დამწერსაც, მაგრამ სამუშაოს მოცემა არ შემოძლია.

მესამე მთხოვნელი: რატომ?
თავმჯდომ. მოადგილე:—იმიტომ, რომ არა გექვს!
მესამე მთხოვნელი: მაშ რა ექნა მე?
თავმჯდ. მოადგილე:—თქვენი ნება!
მესამე მთხოვნელი: რაც ჩემი ნებაა ის რომ ექნა, დამეკრეტენ!

თავმჯდ. მოადგ.:—თუ კი ეს იცით მაშ ნუ იხამთ.
მესამე მთხოვნელი (გულმოსული):—დამიწერეთ წერილზე, რომ არაფერი ყურადღებას აქცევთ, და ვუჩვენებ იმას, ვინც გამომაგზავნა.
თავმჯდომ. მოადგ.:—არაფერი წარწერა არ უნდა, ისეც დაეჯერებს,—და თუ არ დაეჯერებს, თქვენ ხომ გავტრათ, რომ ვერაფერი ალაგს ვერ გაძლევეთ (მესამე მთხოვნელი გამოივლეს წერილს, გაბრაზებული მიდის და კარებს მაგრად გაიხურებს).

მეორე მთხოვნ. (დაიწყებს ისევ):—მე შესანახი ბევრი მყავს. რევოლუციონერი კაცი ვარ... რომ არ მიჭირდეს, რა ღმერთი გამიწყობოდა, თქვენ შეგაწუხებდით. რაც გნებათ და რაზედაც გნებათ, რამდენიც გნებათ იძლევი მაშუშავეთ და რაც გნებათ ის მომიცით!! (შემოდის მეოთხე).

მეოთხე: საქმე იმაშია, რომ თქვენთან სათხოვარი საქმე მაქვს. ამდენხანს პროვინციაში ვმსახურობდი და ეხლა იქ ცხოვრება აღარ უნდა ჩემს ცოლ-შვილს. ამიტომ გთხოვთ ცენტრში გადმომიყვანოთ. შეიღებს უნდა ვისწავლო; ჩემთვის გადმოსვლა აუცილებელია.
თავმჯდომარის მოადგ.:—მიმართეთ თქვენს პირდაპირ უფროსს; ანდა პროფკავშირს; გადმოყვანა მათი საქმეა.
მეოთხე: განა ერთჯერ და ორჯერ მიემართე, მაგრამ ყოველთვის უარი მითხრეს. (შემოდის ორი მთხოვნელი ერთად)

ორივე:—თუ შეიძლება მოგვისმინეთ, საქმე გვაქვს.
თავმჯდომარ. მოადგ.:—იცით, რომ საქმე გექნებათ, ჩემი ნახვა არ მოგენატრებოდათ, მაგრამ ცოტა მოითმინეთ; ხომ ხედავთ მეც საქმე მაქვს.
ორივე:—ჩვენ მოთმინა არ შეგვიძლიათ; ჩამოსვლებზე ვართ და გვეჩქარება.

თავმჯდომარ. მოადგ.:—აბა მაშინ მიზრძანდით! (ორივენი გაჯავრებულნი გადიან. შემოდის თანამშრომელი).
თანამშრ.:—ძალიან მიჭირს;—ცოლ-შვილი აუად მყავს და ერთი ათი თუმანი მომიცით აქნასად და გადამხდევინეთ თვეში თითო თუმანი.
თავმჯდომარ. მოადგ.:—არ შემოძლია; ავანსის გაცემა აკრძალულია.

თანამშრომელი: ეს მეც ვიცი, მაგრამ ჩემი საქმე სხვაა. (ამ დროს შემოდის „უშუშევარი“).
„უშუშევარი“:—მე უშუშევარი ვარ; შორიდან ვარ ჩამოსული; გზის ბილეთი უნდა მომიცეთ და წავალ აქედან აქ მშიერი ვარ; დაიქცეს აქაურობა.
თავმჯდ. მოადგ.:—თქვენ წინეთ სად მუშაობდით? ან რა საქმეს ეძებთ?
„უშუშევარი“:—მე გზის ბილეთი მქონდა, მაგრამ ბატარებელში გამჭურდეს და ბილეთიც თან წაიღეს.

თავმჯდ. მოადგილე:—სად გქონდათ ბილეთი შენასული?

„უმუშევარი“:—ჩემოდანში და ჩემოდანი თავს ქვეშ თავმჯდ. მოადგ.:—კიდევ კარგი, რომ თავი არ მოგვარეს... კი მაგრამ ბილეთს ჩამადანში რა უნდოდა?!

„უმუშევარი“:—აბა რა ვიცი მე!
თავმჯდ. მოადგ.:—არც შე ვიცი, თქვენი საქმე. ბილეთი: ვერ მოგცემ (შემოვარდება ქვრივი დედაკაცი და სტორის).

ქვრივი:—ქვრივი ვარ?
თავმჯდ.:—რა გენბათ?
ქვრივი:—სოფლიდან ჩამოვიტანე რაღაცები. ამიწონეს ხარგი და ათი მანეთით დამაჯარიმეს. ფული არ მქონდა და ვერ მივეცი. ეხლა მილოცვილი მოვიდა და საბანი ამიწერა.

თავმჯდ. მოადგ.:—როდის დაგაჯარიმეს?
ქვრივი:—ორი წლის წინეთ. (თავმჯდომარეს მოადგილე ქახალზე წააწერს: „მოსწენით ჯარიმა“). არ გადამახდევინებენ?

თავმჯდ. მოადგ.:—არა. (ქვრივი მდლობას უხდის და გადის. ამ დროს უკვე შეუღწეველად შემოსული მსუქანი შოქალაქე მიმართავს).

მსუქ. მოქ.:—ბატონო, მე საწყალი კაცი ვარ. სახლისათვის, ოჯახისთვის რაღაცები ჩამოვიტანე; დამიჭირეს ვაგეზალში, ამიწონეს ტყეები. ბატონო, და კაი ხუთმეტა მანეთით დამშტრაფეს; შე გენაცვალე მომიხსენი შტრაფი.
თავმჯდ. მოადგ.:—კარგი საწყალი ყოფილხარ, თუ ოჯახის საქიროებისათვის ტყეებით მოგაქვს ღვინო მიბრძანდით; ჯარიმის პატიება არ შეიძლება!

მსუქ. მოქ.:—იმ ქალს თუ აპატიეთ, მე რა ვარ? ერთისთვის შეიძლება და მეორესთვის არა? ნათლიმამობას და პრეტქეცას ადგილი არ უხდა შქონდეს სოციალიზმის დროს. (გადის).

„გაჯავრებული“: (შემოდის ხილში ქალაღლით):—ჰა, ბატონო, ჰა! აწი ხომ აღარაფერ გექნება სალაპარაკო? (აძლევს აღმასრულებელ ფურცელს) ორი ათასი მანეთი. მეკუთუნის ზედმეტი საათებისათვის.

თავმჯდ. მოადგილე:—შე კაი, კაცო, ვის გაუგონია ორი ათასი მანეთი ზედმეტ საათებისათვის? არ მოგცემ არა გზით! თქვენ, ალბად, სასამართლო შეცდომაში შეიყვანეთ!

„გაჯავრებული“:—პროკურორთან წავალ და მაშის ნახეთ, თუ არ მომცემთ!

თავმჯდ. მოადგ.:—შენ რომ არ წახვიდე, ჩვენ გაგაგზავნიან ასეთი მოქმედებისათვის (შემოდის მდივანი).

მდივანი:—ექვს საათზე სხ... რის შტატების შემცირების შესახებ და უნდა დაგვესწროთ!

თავმჯდ. მოადგ.:—კარგი. (მდივანი გადის. შემოდის რკინისგული).

რკინისგული:—ბატონო, სათი წელიწადია ბინა არა მხაქვს და როგორმე უნდა მიშოვოთ.

თავმჯდ. მოადგ.:—ხომ არ ხუმრობ, კაცო? სადაურა საბინაო განყოფილება მე მხაზეთ! (შემოდის უცნობი მოქალაქე).

უც. მოქ.:—საავადმყოფოში მიცვალბული მყავს და ვაგონი უნდა დამიბოთ.

თავმჯდ. მოადგ.:—კაცო, მკვდრისათვის კი არა პურის მოსატანად გვიჭირს ვაგონების შოვნა დასაფლავებთ ტფილისში. აკრძალულია ვაგონის უფასოთ მიცემა.

უც. მოქ.:—ვიცი, მაგრამ უნდა შეხვიდეთ ჩემს მდგომარეობაში.

თავმჯდ. მოადგ.:—რა ვქნა, ჩემო კარგო, შევედევით თქვენი მდგომარეობაში, მაგრამ ისევე გამოჯივარ, რადგან თავისუფალი ვაგონი არა გვაქვს. ფასიც რომ გადაიხადოთ, საჭიროა ნებართვა. (შემოდის ისევ მდივანი).

*) ვის რად უნდოდა!

ტარტაროზი.

მდივანი:—ექვს საათზე გამგეობის სწდომა შესდგება და უკვე მობრძანდეთ.

თავმჯდ. მოადგ.:—კაცო, ამ 'ალამო' მგონი ექვსი საათი ერთი იქნება და ერთსადამივე დროს რამდენ სხდომა უნდა დაგვესწრო? (შემოდის შრომის ინსპიკტორი ექვსის თანხლებით).

შრ. ინსპექ.:—ეს რა ამბავია—ამოდენა ხალხი ერთ ოთახში? ფორტუჩკაც არა აქვს! ეს შეუძლებელია! გააკეთებინეთ საჩქაროდ.

თავმჯდ. მოადგ.:—კაცო, თქვენ მოცლილი ხომ არ ხ.ბ.ბ.!

ექიმი:—შრომის კანონში ასე სწერია. ლენინმა ასე ბრძანა (გადიან).

თავმჯდ. მოადგ. (რეკს. შემოდის მდივანი):—ეხლავე დააწერე კარგზე, რომ დაუთითხავად შემოსვლა აკრძალუია.

მდივანი:—კი მაგრამ მუშკორი გახეთში გამოგქიმავე!

თავმჯდ. მოადგ.:—რაღ უნდა ის ქანას! ამაზე უარესი ხომ მინც არ დაგვემართება საეკიეთია, ნამდვილი საეკიეთი (ასაო წესილი ჩაეშვება საეარძელში).

გ. ჩ.

ალეასკოუმის თავმჯდომარე

ჩახუნდარიძე თემდამსკომის თავმჯდომარედ აირჩიეს. ახალი ცოცხი ჯარასავით დატრიალდა. აქ სკოლის საქმეს მოჰკიდა ხელი, იქ კოოპერატივს, გლეხკომს და ქონ - სამკითხველს...

— დამაცადეთ ორიოდე თვეს და ჩვენი სოფელი გალაქს დავადაროო, იძახოდა ჩახუნდარიძე.

ერთ დღეს ჩახუნდარიძე მაზრის ცენტრიდან გაჯავრებული დაბრუნდა. იმ საღამოსვე მოიწვია საბჭოს სხდომა, რომელზედაც გარეშე გლეხობაც დაესწრო.

— ამხანაგებო, დღეს დავებრუნდი მაზრიდან და გულისტკივლით უნდა აღვნიშნო, რომ ეს სენი იქ ფართოდ არის გავრცელებული. ერთგან შევედივარ, ვუცქერ—განყოფილების გამეგ ახალგაზრდა ქალთან გახუტს კითხულობს, საჩქარო საქმე მაქვს და ისენი კი კარებს მიკეტენ. დიდხანს იკითხეს. როცა სამი საათი შესრულდა, მითხრეს—მუშაობა გათავებულაო. მეორე ალგას შევედივარ, და გამეგ საუვედურით მხედება, — მოხოველეუბის მიღება პირველი საათიდან იწყებოო. და განა ერთი და ორი ამისთანა შემთხვევა! ნახევარი საათის საქმე არა მქონია სულ და, ორი დღე მომიხდა დარჩენა...

უკაცრავად ამხანაგო, წამოდგა. ერთი საბჭოს წევრი, არც ჩვენს თემშია საქმე კარგად...

— დაასხელეთ თუნდა ერთი შემთხვევა, — გაცხარდა ჩახუნდარიძე.

— აი, თუნდა წარსულ ორშაბათს, გარეთუნელები რომ მოვიდნენ ტყის საქმეზე და შენ სახლში დააბრუნე, კრება მაქვსო, ნამდვილად კი ნათლობაში წახვედიო...

— ტყუილია. — დაიბნა ჩახუნდარიძე, — მართალია, უკან დავებრუნე, მაგრამ მაშ როგორ გინდათ, ხალხი არ უნდა შეეაჩივით წესრიგს?! ყველამ უნდა ვაიგოს, რომ დაწესებულებები სამ საათამდე მუშაობენ...

ჩახუნდარიძემ საქმე გამოასწორა, მაგრამ ახლა მეორე წამოდგა.

— გუშინწინ ოცი ვერსიდან გაღმა სოფლიდან მოსული გლეხი გააბრუნე, ბექედი მდივანმა წაიღო, მე კიდევ არა მცალიანო...

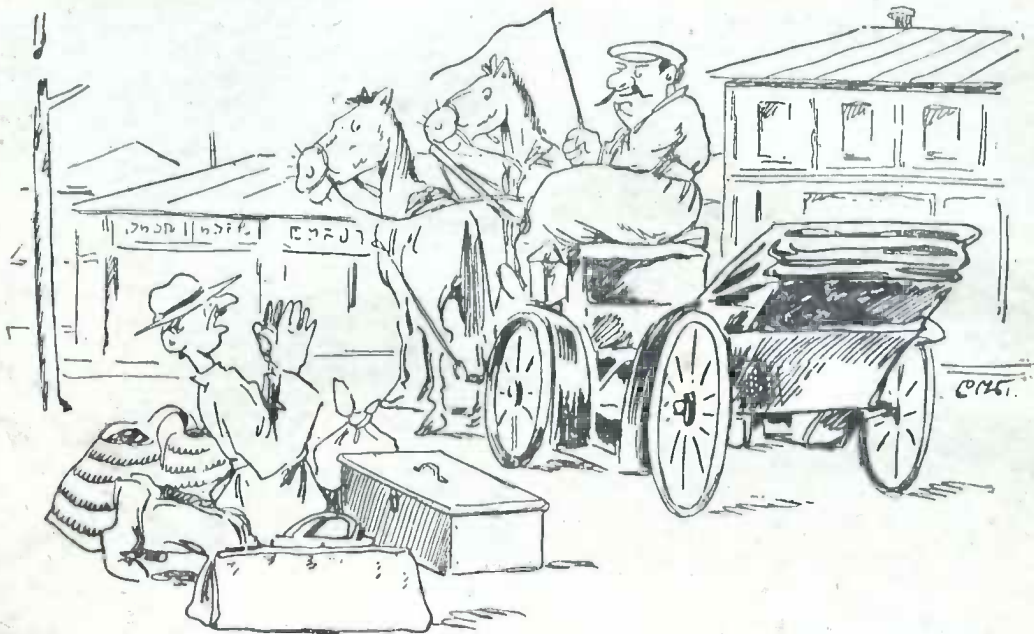
— ეგ რა ვუყოთ, ისეე დაიბნა, ჩახუნდარიძე, ბექედო თუ არ დაარტყი, ქალაქის ისე რა ძალა აქვს?! მაშ მდივანი რალს აკეთებს, ბექედი რისთვის არის მოგონილი სიტყვა სიტყვის ველარ ვადაბა...

— ძირს... ძიირს...! დაიძახეს გლეხებმა.

— უქნარა, მცონარა... მიყოლებს მეორე მხრიდან. ჩახუნდარიძე გაწითლდა, ენა მუცელში ჩაუვარდა და გაიპარა...

ქაქალი.

„კეპრთაყვანის ტყეა“

ჩამოსული მოქალაქე (ქუთაისელ მეტელს):—შენი კირიბე, ცოტა დაძიევილი და წაძიეყავი ბიბახე!
 შპსტლმ:—ნაკლებ არ იქნება,—სიმინდი ძვირია... ხუთი მანეთი შენთან, თორემ სხვას მეტს გადავახდევინებ!

კოწიხას სიბღერა

(ნინოშვილის თემა)

თუმცა გამსახლში ეზივარ,
 მაგრამ მაინც ვმღერი.
 რა გინდ მიყივიონ,
 რას დამაკლებს მტერი.
 როცა ვარდ ვიყავი,
 ყველას ჰქონდა რიდი.
 საქმეს მავალეზდენ,
 კაცი ვიყავ დიდი.
 ნინოშვილის თემა
 ჩემს ხელთ იყო სრულად.
 ყიდეც გამოვანსლე
 რაც გაანჩდა ფულად.
 აქ რაც მომბაზრანეს
 წელი ვადარს მგონი;
 ლაშის შეპომადნეს
 შეძენილი ქონი.

მახსოვს მე დავარქვი
 ჩვენს თემს ნინოშვილი
 ამით „გავიმასქნე“
 საქმე მეტად მსხვილი.
 მივაშურე თბილისს
 დიდი არძით ხელში;
 თავი ამოვიყევი
 მყისვე სასახლეში.

შეეწიეთ ცოტა—
 ვსთხოვდი იქ მე ყველას,
 ნინოშვილის სოფელს
 ბულხაურს და ყელას.
 (გულში ვიციწილი,
 რომ ეჩმხავიდი ასეთს,
 იგი ხომ მეძკვიდრეთ
 ეკუთვნოდა ჩანჩეთს!).
 —უნდა ითქვას მეტად
 ღარიბია იგი;
 რომ ვიზრუნოთ მასზედ
 წესია და რიგი.—
 და გაიღეს კიდეც
 ჩერონცები ბლომად.
 გულში ვფიქრობ:—ან კ
 მზად ვარ გასაძლომად.
 როს ვიბრუნე პირი,
 და მოვიხვე ავტო,—
 ეინახულე წამსვე
 „ორიანტი“, „არტო“...
 და გავქაფე სრულად
 ჩერონცეო ასი, —
 რამაც დამაცლია
 ბოლოს სიმწრის თასი.
 რალაც ჩემდა ბედათ

გავიუქმეს თემა;
 მიაწერეს სადღაც
 შეაკვეცეს ფრთები.
 სარდიო და კოლა
 ამით გაასაჩუკა;
 (მაგრამ ეამთა-ბრუნვა
 მათაც გაამწარებს).
 და ამაზე აქაც
 შე ავტეხე დავა,
 რომ ჩვენ გვეკუთვნოდა
 მოსათლელი გავა.
 ჩემს მხარზე იდგენ.
 უაისო და ესე,
 არ დასდევდენ იმას
 მე თუ რა დავეთეს.
 — ამ დროს მუხოლ მტერსაც
 თურმე არ ეძინა;
 უცნაური ხრიკით
 აქ მიპოვა ბინა.
 მაგრამ ეს სურვილი
 მაინც აღმისრულდა.
 ნინოშვილის თემა
 აღდგა, დავებრუნდა
 მამ, რა ვუყოთ მერე
 დღეს თუ აქა ვმღერი;
 ყველას ავზღავ, ვფიცავ;
 თუ კი გამოძვერი.

ჩახუნდა...იძე.

„გ ე მ ლ ა ვ ე რ ი“

— გამარჯვება ბასე.
 — გამარჯობა, შენ ნუ მომიკედები, მითამ ჩალ-
 ცან-ხაში დამიმარცხებია ჩინეთში, — ანულის დრო გა-
 ვიდა და ერთი კვლი მიწა არსადა მაქვს გაჩინქნილი.
 — მერე, შე ყურუშსალო, რატო არ შაბამ გუთანს?
 — რო შავაბა, შარა გხას ხო არ მოვენაე აგე ?
 ზემლავერია.. რადაცა, სანამ სულ პრ დაპკლანავს არ შა-
 იძლებათ.
 — იქნება იმან წრეულს ვერ დაპლანოს, უხნაეი ხო
 არ დავრჩებით.
 — არ იცი რო ვერ დაპკლანავს? წრეულს კი არა,
 სანამ კარგა არ ისწავლის მიწის გოზვას... აქ უნდა დაას-
 რულოსო კერსები, ჩვენ შიწახე...
 — ავილოთ კაცო და ჩვენც მოვენათ...
 — რო მოჰხნა, მერე იცი როგო უნდა მოჰხნა?
 — როგო?
 — ეხლა სხვანაირად უნდა თურმე. განათლებულად.
 იოფის ლულასავით ვაიშერს ხოლმე ზემლავერი ი „ფა-
 თარატი“ თუ რაღაცა და ერთი გორის წვერიდან მეორე
 გორის წვერს უმისწნებს—აგრე უნდა გაატაროთ გუთა-
 ნით—ასე გონია ჰაიროპლანი იყოს ი თორმეტულელა გუ-
 თინეული.
 — კაცო ვეუბნები ზემლავერს: სად გაგონილა ეგე-
 თი ჰლანი?
 — თუ არ გაგონილა, მე გაგავებინებთ: ეხლა ყველაშ
 ერთი მიმართულებით უნდა ჰხნათ.
 — რას ამბობ, კაცო: ერთი მიმართულებით მკვდრე-
 ბიც არ მიდიან საიჭოში...
 — საიჭოს თავი გაანებე. სააქოში ყველაფერი
 ჰლანზე უნდა იყოს.
 — ეი! დალოცვილო! მაში დავიჯერო შენს თაროშ
 ჯამებმა სუ ჰლანზე აწყვილა!..
 — ეგ რა ლაპარაკია!
 — კაი ლაპარაკია: სუ ჯამები ხო არ გიწყვიტა თარო-
 ში!
 — თაროში თუ არ გაკეთდება, აქ უნდა გავაკეთოთ,
 მიწახე.
 — მაშ, ეხლა აგე ამ გორაზე რო ერთი მტკაველი
 მიწაა, იქ ჰლანი გაკეთდება? კატის ჩულსავით მიწაა სა-
 ით უყო თავი?
 — საითაც ეს ლულა იყურება.
 — ეგ ხო იბრუულად ვამოვა.
 — რას ჰქვიან იბრუული?
 — აი, თქვენ გაკეთებულ საქმესა, შენი ჭირიმე. გინა
 ხავს და გავიგია, რომ ნახნავს ერთი ადლი სიგძე ჰქონდეს
 და ათასი სიგანე?
 — როგორ?
 — როგორ და ა ამ გორაზე რო ერთი ლართხა წაქ-
 რული, გარდიგარდმო უნდა მაიხნას, შენ კი აღმა-დაღმა
 პკლანამ: თორმეტულელა ხარდაკამეჩი. შენ თავშიც აგრე
 ტრიალებენ აზრები?!
 — ხეპრესავით ნუ ლაპარაკობთ! გახსენით თავე
 გლუხებმა და შეუსვით შიგ განთილება: ეხლა ჰლანზე უნ-
 და მოჰხნათ.
 — ეგეთი ჰლანი არ ვარგა, ამხანაგო, მაგრამ მაგ
 ჰლანვასაც რო აღარ ათავებ: ანულოზის დროც წავიდა,
 ნულად მოხენის დროც, ან როდისღა მოვენათ, ან როდის-
 ლა დავთესოთ.
 — ეგ მე არ ვიცი, როცა გვათავებ, მერე გინდა ნე-
 ლა მახანით, გინდა ჰქახა.
 — ვაი ჩემი ცოლ-მეილის ცოლო გეკილოს მაგ კისერზე!
 უაზრანი.

„თ უ ნ გ ი“

ცოცხალი სურათი

სტეხა სწარმოებს გორის მახრის ერთ დიდ სოფელში.
 მთელი რიგი დუქნებისა საესეა ხალხით. შუა ქუჩაში დე-
 დაკაცი მიდის და თავ-პირში იცემს, თან მოსთქვამს:
 დედაკაცო—შაქრო, შენამც დაგმიწებია ეგ ვასაქვა-
 ვებელი ხელები. შენ გულზე ნახოს კეკელამ მიწა. შე
 პირუტულმა დასამარხო შენა!.. ვაიმე, ჩემო მზითვის თუნ-
 გო... (ბავშვები და დედაკაცები აქა-იქიდან ქუჩაზე გად-
 მოდებიან და გაკვირვებით უყურებენ).
 ხილონია—ქა, კეკელო, შე უბედურის შვილო, რა
 იყო ქალო, ნიკლას ხომ არა ასტეხია რა?..
 კეკელა—მიწამ შექამოს ჩვენი შაქრუს თავი!.. გე-
 ნაცვალეთ, ეს რა მიყო, თქვენი ჭირიმე.. აგრემც ოხ-
 რად დაურჩებათ წითელი სასადილოა, თუ რაღაც შავე
 ჭირი! ჩემ ამოსავარდად ვადღეს... ეგ ოხრად დასარჩენი
 დუქანი აგრემც ძირიან-ფესვიანად ამოვარდება აქაურა
 კოფარატი, ბანკიც და კომისარიცა,—სულ იმათი ბრა-
 რილა მაგის დაარსება. გენაცვალეთ, მთელი ქვეყნის გაყ-
 რილა-გამოყრილ მიკიტნებს აქ თავი მოუყარებ
 ტრატირივით დუქანი გამართეს და ეგ
 არის მშრომელი ხალხის ვითომ დასაყენებელი და ია-
 ფად პურის საქმელმ ადგილი... აი, ისემც ჩემი ცოდით
 ამოწყვდიან და ამოიგვებიან. ქრისტიანი თუ ხარ, ამ
 ქალაქია დღე, ხომ თქვენცა ხედავთ, თქვენი ბედნიერი
 თვალით, ამ ქალაქია დღე, ამ ჩვენ კაცებს მუშაობისათვის
 თავი მოუწებებიათ და შეჩვეულ ბაზრის ძალებივით
 სული აქ ამოსდით! წულამდი გაეწყვალდით. გენაცვალე
 წულამდი!
 ხილონია—აქი ნახევარ ბოთლი ღვინის მერის და-
 ლევა აკრძალულიაო?
 კეკელა—აი, ისემც თავი დაუმიწდება იმ თრითიხა
 ბიჭს! ქალო, დახლიდრათ ის დამდგარა და ისეთია, ისე-
 თო... მოაქვს და მოაქვს ის ძირგასაზარდნი ბოთლები, —
 და ე ჩვენი უბედური ხალხიც, მიუფა თუ არა ნაწუქანს
 სენი,—მოიტა-მოიტას გაიძნინან...
 იმ დღეს თურმე ლალაღას ბიჭი ისე დათერა ისე
 იმდენი ფული შაქამა, რომ ვერცხლის ქამარი შემოისხ-
 სნა და გიროოდ იქ დაუტოვა... განა ეგ სამართალია?
 ერთი დედაკაცო—აი, გენაცვალე, მეც მავან გაძაუ-
 ბედურა...
 კეკელა—ის მიწისაგან გამოსახვერილო, ჩვენი შაქ-
 რუს აქ მიეჩვენა, ქალო და ამ ქალაქია დღე სულ აქ
 აღამებს. აღარც მუშაობა, აღარც ცოლ-შვილი, აღარც
 ოჯახი... (ტორის) ვაგზონიათ ეს უბედურება?! დამიბო-
 მავდეს შე თვალები. დედაჩემის სასსოვრად ზანდუქში
 ერთი პრილა თუნგი მქონდა შენახული. ისე პრივლუბ-
 და, ისე შეიღები არ დამესოცება, როგორც კაი ოქრო
 იმისთანა დაბატული გვერდები ჰქონდა, რომ იმი ცქე-
 რით ვერა ეძღებოდნი... (უფრო ტორის) ის თურმე წულე-
 ლის მოუპარავენ და შალომასთან დაუგზავნებია. (თავი
 ში წაიშენს) ვაიმე, ჩემო ლამაზო თუნგო... როგორ მიყ-
 ვარდა, თქვენი ჭირიმე, როგორა!..
 ხილონია—ქა, დედაკაცო, რა გატირებს, გასწი ი შა-
 ლომასთან და ის წითელი წვერები აგლოჯე ამა ნუ მოგ-
 ცემს!
 პატარა გოგო—უი, ძალო, შალომას ცოლს, რახიე-
 ლას, გუშინ, ძმები არ დამეხოცება, ბუხრის თავზე ედგა
 რაღაცა პრილა და სულ იმას შესცინოდა.
 კეკელა—უი, უი, დამიდგეს თვალები... ყველას
 მიწაში გავაცინებ, შაქრუსაც, შალომასაც და ი წითელ
 სასადილოა, თუ რაღაცა ჯანდაბა, ახლა მართლა სულ
 მთლად გაუწითლებ; ჩემს სისხლს იქ დავეურო ყველა
 ფერს მთვრ-მთვრებრემ, ჩემი თუნგის დაგზავნებისათვის
 ერთი იქ ჩავიდე! (გარბის).

ჩველებია

რ მ ე ლ ი ა!

ყოველ კუთხეში თქვენ ნახათ მთვრალეებს,

ნახლენილობა ეტყობათ ხმაში, ერთს უხარია და ეცინება, რომ მან აჯობა მსუყველას სმაში. მთვრალია ყველა, თვით მისირეც კი დარაჯთან უნდა მას მიძინება. იქ კი ვილაცა სიზმარში არის, რაღაცას ბოდავს და იგინება,

ერთი სიდი აქვს მარტო ამ ქალაქს მეორე მხარეს გადასასვლელი. ყვირა-უჩქე დღეს თუ გინდა გავსლა თან უნდა გქონდეს სასმელ-საქმელი.

აქ აფთიაქი მულამ საყსია, როდის მოუწევს კაცს რიგი ნეტა?! (შიგ მოლარე ზის ისე ლამაზი, რომ ყველას უნდა იმისი ჭკურტა).

ქვევით ბაზარში სამხარაძეა (ბეგლარა არის მისი სახელი). რიგა კაცია ის ჭარხალივით, ზეირს ვერ ნახავს მისი მნახველი.

ფულის მდა აქვს ამ ჩარჩს ისეთი, (თანდათან კიდევ ისე გადიდება), რომ მან სიმინდი მანეთიანი სვიდმეტ აბაზზე მტად გაჭაიდა

ოორდანაჲ სპეცი ეჭობი, ქებული არის ფულის ღებამი არ დაგჯერდება სამიშანეთიანს თუ კი შეგებდება გაჭირებამში.

აქ ხომ თეატრი სულაც არ არის, რაღაც სახლია თავლის მიგვარი. თუკი შიგ შედი, მაშინ მშვილობით, არშინზე არის მტვერი ნაყარი.

ერთი თეატრი ქალაქს არ ჰქონდეს, ეს ვერაფერი მოსაწონია. თქვენ ეს ქალაქი სხვა არ გგონოსთ, ჩენი პატარა ზესტაფონია.

ტემუნტა.

ლანიკ-ქუბირი

ჩვენში ამბობენ: — გვეყავს ექიმბაში; სოფელში დარბის იგი ვით რაში.

ამზიანიძე ელპიტო „წყნარი“. დოსტაქარია ის უებარი.

წამლობს ყველაფერს, ციებას, შანკირს (რომელსაც აყრის გოგირდსა ან კირს)

და საემპევილოს წამლით კი ყველას მტკიცე დასტურით ჰპირდება. შველას.

გალესავს აგურს, ზალახის ძირებს, ზატის ნაბანიო აფი აპირებს, რომ ჩაფიგონოს გლეხობას, რომა ნის შეუღლია თვით მკედრის ადგომა.

ქირას ღებულობს სორბლით და ფულით (ტუნწი არ არის ელპიტე გულით). თუ, მაგალითად, რა გაქვს ფარა— მასთვის სასყიდლად გოჭებიც კმარა.

შინაც ღებულობს ის პაციენტებს. სხვებთანაც მიდის (ოაქს არ იმეტებს). ამგვარ ხელობით და მსახურა სიქს ჰყვლეფს ყველას,— და თვითონ მღერის ზოდელა-დელა—ს.

ზიზლინსკი პომპ.

სამბრპლია

პროცინციამი სიძულვილს, არა აქვს ყიდე, საზღვარი! კანგელი ბზივი ყველას სძავს; როგორც აფთიარი საზარი.

შინც კალამი ამბობით, ამ მხარეს ეხმაურება,— არ მინდა ლოთი გრიშხა, არც ცქერა, არც ყურება. გიცი ექიმად აღზრდილა, (თუმცაღა აღზრდა აჯლია); მის წარსულს და მის აწმყოსა შვიი ღრუბელი აკვრია.

ტარტაროზ, ჩემო ტარტაროზ, კირიმე შენი სულისა! ექიმი გველესიანი.

საშინლაო გამიფულისდა.

ღამზედა ჭურაში (ჭურაა, მისი სახლი და კარია)

შემოგვეთა ბარშებო ხალხი, ვითარცა კალია.

ღაიწყო „ლოცვა-კურთხევა“— გამბანა როგორც წესია!

არ მოეწონა, ჭურნალში რომ იყო მასზე ლეჭსია.

როცა რომ ჩემზე იჯერა, „მარგალიტებით“ გულია.

„ქებბათა-ქება“ შენც გიძლენა, არ მოგეხათრა სრულიად.

ტალოა ავიარდა ტრილიოი, მისი ვადითარა სულარა!

ხელხმა გამიგო დემილო— გრიშას დაუწყეს მუდარა.

და გაიფანტა ზოლებათ: ღრუბელი, შავი ნისლეზი,

და წაბარბაცდა ექიმი: მუქარით, რაღაც ნიშნებით—

ესე ამბავი ნამდვილია გულში მეგს როგორც ყინული!— ვინ მოგვაშორის ნეტავი, ეს ვილაც თავგანწირული?!

კანგელი ბზივი

გამოცანა

(მ რისაოვის)

დაჭარი არის თაღლითი, ვერ ნახათ იმის მსგავსაო, პირი ორშიმოს მიუგავს, თავი კი გურულ კვასაო ღიბი წინ წამოუგდება (წიწმტით განაბერია) არშივი არის წყვეული, ქალების ერთობ მტერია! ერთ წელიწადში: ორ-სამჯერ, ჯგვარს იწერს ეს პირშავია, გააწყო ქალის სინსილა (სოროცად არს ერთობ ავია) ერთმა მუელადემ მხოლოდ-და გაუძლიო ხუთი წელია, მაგრამ მოაბა თავს რქანი, დღე გაუთყნა ბნელია! რაც ტყუავი აძრო მან ხალხსა, წელს წაუვიდა მთელათა, შერცხვენილ. იაგ-ლაფ-დასხმული, ილკვეცას ლამობს ბერათა! აწ გამოცნობას, მე მგონი, ვინც კია ოდნავ ფხიანი, თუ ვინ არს ესე მოგავსშე, მაგალი გრეხილ რქინი! ეცადეთ გამოიცანით, ჩხევა ძმური ჩემია, თუ გსურთ მიილოთ საჩუქრად ერთობ ძვირფასი პრემია. პრემია მეტად ლამაზი და თვალწარბეცაკი პლაკატი, მარკოზ ფხალიმის სურათი, დიდ ხაჯალიას ნახატი.

ქვე-შეხა

საქაჟახო

საჯავახოში გვეწვიე, შემოიარე „ეპოსში“ გამგეობის წევრს ნახავ, ვაშლილი დაღის თეძოში.

სახელად ქეია ივანე, მამალაჲ აქვს გვარია, გადაუჭირე მათრახი, გასანთლული და მწარია.

თუმც მბა-ბიჭები ბევრი ჰყავს, ქურდობა დამალულია, შენის ჩამოსვლით, მშობილო, ვიქნებით მოხარულია.

„ეპოს“ კიოსკში პურს ჰყიდდა, გაქაფა ბევრი ფუთია; მოპარვის მიზნით იჯიბა ჩერეონცი ოცდა ხუთია.

მაგრამ გამახალი ანაზეს შიგ იჯდა სამი წელია, რე გამოვიდა იქიდან, კვლავ გაიშიართა წელია.

აბრეშუმის ტრესტს მიადგა და შიგ ამოჰყო თავია. (ხეტავი შიგ ვინ მოაწყო, ეს არის საკითხავია?)

ღარდულის გამგეთ დაბრძანდა, რომ ჰქონდეს მეტი ხერიო... ელოდეთ მალე იქნება ძველდანახული სერიო.

კახე

„სკვანძიანი“

საქულ ჯან, კარგია კაცმა ყველა ენა მოხარულად ხტოდეს. მე რო მცოდნოდა, ისევე შეცდომები არ გამივიდოდა.

ამას წინად ზნაკომებმა კრასნი სტალინოვოში დამპატიყეს. პური როდესაც გაიხელი და ლენინის სმას შეუდევით, ვილაც სხვა შემოვიდა და კარი ღია დააგდო. დაჯდა სტალინთან. მიათხოვა საღილი და საუბრა ქაშას. მე უკვე შემითამაშდა ოპოები ლენინის სმისაგან. ამ დროს ფანჯარაც ღია იყო. სწორე გითხრა—კარგი ნიამი მოდიოდა. ერთმა დამიხაზა:—ჩქარა კარი დახურეთ. „სკვანძიანი“ მოდიის მეორემ სთქვა: ვიმიე, გამიცია; „სკვანძიანი“ მოლის.

მე წამოვხტი, ვიძრე ლევროვი და ვყვირი: — გაუშვით მოვიდეს მე არაგის მეშინიანი მაგის შიში ვერ გამაციებს! გააღეთ კარები შემოვიდეს ვილაც „სკვანძიანი“.

მოხდა არეუდარევა. მეცნენ. უნდოდათ ლევროვი წყართმიათ, შემოვიდა სტარში მილიციონი. მას შემოჰყვა ორი მილიცილი შუშტუთ პირში და ხელში ლევროვებით, რუკი ვერხ მიქნა და წამომიყვანა უჩასტკაში. მებნებიახ:—„სკვანძიანი“ ვინ არის?

ვებნებია:—არ ვიცი, მილიციონჯან; ჩემი ამხანაგები იცნობენ.

მილიციონმა უბძანა მაყევანათ ჩემი ამხანაგები. მაიყვანეს და ჰკითხეს:—ვინ „სკვანძიანი“ უნდა მოსულიყო? რა ამბობს ეს?

უამბეს:—კარები ღია იყო, ქარი ქროდა და ვთქვით—„სკვანძიანი“ მოდის და დაკეტე კარები—ამას „სკვანძიანი“ კაცი ეგონა,—ვინმე მტერი მოდისო; იძრო ლევროვი და ყვიროდა:—გაუშვით, მოვიდესო... ამ დროს მოვიდა მილიციონები და წამაიყვანეს.

მილიციონებმა ტკბლათ გაღიხარებეს და გამამიშვეს.

ამის შემდეგ, თუ კარი ღია იქნება, მეც ვამბობ: — „სკვანძიანი“ მოდის კარები დახურეთ. ჩემ ცოლსაც ერთვანში წერილს რო წერამ, უწერამ: შუშანჯან! კარები და ფანჯრები ღია არ დაქრეს, თორემ სკვანძიანი შამა და გარცივლებითო...

კარაპეტ სიღნაღელი.

ა ც ა ნ ა (გ უ რ ი ა)

არცეს, გიგოს და ნიტიფოს ამშვენებს ბესარიონი.
ამ ჩარჩებს მგონი ვერ გასწმენდს ვერც სუფსა, ვერცა რიონი.
გამდიდრებულან ოხრები,
არ თაკილობენ ყველფასა.
სულით - ხორცამდე ხალხს სკამენ,
თვით იმსუქებენ კეფასა.
სახალხო სახლსაც ვესტუმროთ
დღითი და ღამით მტირალსა,
მოუთავებელს, საბრალოს
და ობოლივით მცქირალსა.
დიდხანს დარჩენა ამ სახლთან
არ არის ხელსაყრელია.
გლებკომის სასადილოსა
გვერდზე შეკრია წელია.
საქმელი შემოლევითა,
ნოქრები სხედან მშიერი.
სიმშლიის გამო აღარ აქვთ
სახეზე ფერი, იერი.
ექიმი არის საკირო,
მაგრამ ვინ ნახავს მიშასა!

ქალებს სდევს, არა სცალია,
ასწორებს მთა-ბარს, ქვიშასა.
წასვლა თუ სთხოვეთ სოფელში;
ზევით აიწვეს ცხვირია.
ას საენის შორე მანძილზე
„იორლ“ ცხენი სჭირია.
ბანკმა დაიწყო ვაჭრობა
და ტყემლის ოპერაცია.
მთელი სოფელი შეინძრა,
ტრიანებს ქალი, კაცია...
და ბოლოს ბანკი აცხადებს:
—ჩვენ გვინდა მორბაულიო.
სხვა გადაჰყარეთ სუყველა,
გამოგველია ფულიო.
გაჯავრდა ხალხი... ისმოდა
წყველა და საყვედურია;
სამაგიეროთ ამ ჩვენს ბანკს
ლორები არ ემდურთან
გადაყრილ ტყემალს მიაძღვნ,
ისმის იმათი ტაშია;
კურკების მტკრევა - ხმაური
მაღლაც კი ისმის ცაშია.

ტ ე ლ ე ფ ო ნ თ ა ნ

ტრ... ტრ... ტრ...

— ლანჩუთი ხარ? აღმასკომი მოვიდეს ტელეფონთან... აბა, გიორგი შენა ხარ?... მე ჩიბათის აღმასკომი ვარ... რა საქმე მაქვს, კაცო, და აგერ გეტყვი: ჩვენ გზებს რაცხას ქე ვაპაიჩნებთ, მარა რათ გინდა,—თქვენს საზღვართან რომ ჩამოვალთ, თავი დასტრახული უნდა გექონდეს; ადამის უამს მერეთ კენჭი არ დაგიყრია. გვეხრობა ხარი, კამეჩი, ქალი და ბალანა... ასი გზობა გთხოვეთ, მარა მან არაფერი გამევიდა. ახლა უკანასკნელათ... რაო? თქვენი საქმე არ არის?... საგზაო კომისიას მივმართო?.. ჰოო, კარგი აბა; უკაცრავათ!

ტრ... ტრ... ტრ...

ვინ არის ტელეფონთან? საგზაო კომისია? მაღლობა ღმერთს, რომ გიპოვეთ... მე ჩიბათის აღმასკომი ვარ... რა იყო, კაცო, და რატომ არ აკეთებთ ჩვენს საზღვარზე გზას?... რაო თქვენი არ არის? კაცო, ნუ შემშლით ქკუიდან! აბა ვისი საქმეა? ჯუნჯუთელების? ჰოო, უკაცრავათ აბა!

ტრ... ტრ... ტრ...

ჯუნჯუთი ხარ? ჩიბათის აღმასკომის გელაპარაკე-ბი... რა იყო და ის იყო, რომ ამდენი ხანია ეძებ და ვერ მივაკლიე ვისი გასაკეთებელია ჩვენს საზღვარზე რომ გზაჯ თურმე თქვენი ყოფილა... კაცო, სირცხვილია; ქვეყანამ შეიგნო გზის გაკეთების საჭიროება და თქვენ კი... რაო? რაო... ო, ღმერთო, ნუ გადამრევე, თუ თქვენი საქმე არ არის, მაშ ვისი საქმეა?... რაო? ეშმაკმა იცის! კი მაგრამ იი ეშმაკი ვინლა იცის? ისევე ჯაოზიას ვარჩევიებ მითარგმოს.

ჯაოზიე ხარ? ძალიან კარგი... საქმე შემდეგშია: ჩიბათის საზღვართან რომ დაქცული გზაა, ვისი გასაკეთებელია იგი და ვინ არის მისი პატრონი? გეთხრეს ეშმაკმა იცისო, და ალბად შენ გეცოდინება... აბა გაშალე კარტი და გვიჩიე... რაო? ტარტაროზმა იცის თუ ვისი გასაკეთებელია ლანჩუთის გზაი?... მაღლობა ღმერთს, ეგებ აწი დაგვადგეს საშველი... ბიჭია და ნუ გააკეთებენ აბა?

შხანკოლა.

ბ ა რ ო

ზემო-სვანეთი

ტარტაროზო... სვანეთიდან მსურს გაგაცნო საქმე ერთი, ქმარიან ქალს... და ცოლიანს შეუყვარდა ერთმანეთი.
კაცი ცოლზედ ფეციკება სიყვარულზე ექიმ ანას, თავს ევლებს სიყვარულით და უმტკიცებს მთელ ქვეყანას. ქალი ასე უპასუხებს: — გენაცვალე, ჩემო. ელო; მე მსურს მაგ შენს ლამაზ თვალებს. ჩემი ქმარი ვანაცვალა. შეგებევწენ ორივენი მოგვცეთ ცნობა უტყუარი— თუ კი შესაძლებელია: ორი ცოლი, ორი ქმარი. რომ ცოლ-ქმარობდეს თანასწორად თუ კი არის არის ასე?... დაჩქარებით გვიპასუხე, ტარტაროზო, შეკითხვაზე. გთხოვთ ქორწილზე აქ მობრძანდით თუ გსურს გასცათ რახი. აქ ბევრი გვეყავს მოსასდენი, წამოიღეთ თან მთარახი.

გაი.

ესტიელი ზნდიკა.

ჯოჯოხეთის კუთხე

„მზარეული ანგელოსი“

შოთა რუსთაველი რომ ეხლა ცოცხალი იყოს და ფოთში ცხოვრობდეს მთლიანი კოოპერატივის მახლობლად, იგი ალბად ასე იტყოდა:
 ...მაგრამ გამგე არ გასწირავს კაცს ბედისგან განაწირსა.

შეიძლება, როცა შოთა ამას სწერდა მეთორმეტე საუკუნეში, მხედველობაში ჰყავდა ფოთის მთლიანი კოოპერატივის გამგე და მისი ზოგიერთი თანამშრომლები, რომლებიც მართლა გასწირა რევოლიუციამ, რამეთუ ისინი იყვნენ შავრაზმელები.

მეცნიერების მიერ დამტკიცებულია, რომ ჩარვაჭურებს და სპეკულიანტებს კოოპერატივი რატომღაც არ უყვარსთ. მაგრამ მეცნიერების ამ შეხედულებას არ ეთანხმება ფოთის მთლიანი კოოპერატივის გამგე და მან კოოპერატივში თავი მოუყარა „ყოფილ ადამიანებს“.

ჩვენს თანამშრომელ „ბუკს“ საშუალება ჰქონდა გადაეღო სურათი, როცა ეს „ყოფილი ადამიანები“ გამგეს სამსახურს სთხოვენ და კეთილი გამგე იწყნარებს მათ ვედრებას.

რომ მან სიკეთე გვიყოსა.

„პრისტავი“, ჩარჩი, ვაქარი

შენ შემოგვეღეთ ყველაო.

კოოპერატივში მივვიდე,

ჩვენ სხვა არა გვაქვს შევლაო.

აი ამიტომ არავის უნდა გაუკვირდეს, რომ:

კოოპერატივი მრავალჯერ გაქურდეს, გაფლანგეს და ერთხელ კიდევ გადასწვეს.

ალბად „შინაურებმა“ „ხელი მოითბეს“ ცეცხლზე.

საკვირველია, ყველა ამის შემდეგ როგორ გადარჩენ კოოპერატივის ვირთხები!

„ქაღლის მოყვანი“

როცა მკითხველმა ენათაური ამოიკითხა, მას ეგონა, რომ ჩვენ ლაპარაკი გვექნებოდა მანდილოსანზე.

მაგრამ ლაპარაკია წაღვერის დასასვენებელ სახლის სასადილოს გამგეზე, ე. ი. გიორგი მაქაროზე, (მამრობითი სქესისა).

ჩვენ მას ვერ ვიცნობთ, მაგრამ როგორცფ. ორტველი სწერს, იგი ასეთი ყოფილა:

„საკმარისია ერთი წუთით დააგვიანდეს დამსვენებელს, რომ მას ულუფის მიღების უფლებას ართმევს და ჩამორთმეულ ულუფით ძაღლს ასუქებს“ (ზაზი ავტორისა).

ბოლოს ასე დასკვნის: ასეთ პიროვნებას დასასვენებელ სახლში ადგილი არ უნდა ჰქონდეს. (ზაზი ავტორისა).

ს მხატვართა საყურადღებოთ

წერს აქვს უშრანალო მონაწილეობა მიაღებინოს კოოპერატივში თავისი ნორჩი კალმით მონაწილეობას ზაზითვაში..

შარბი) დაიგემაღება უშრანალო ამტორის უფლების მხატვრების თანაბრად.

დეს შემეტასად აღმლოზივ ცხოვრებას და იზვიათად

შარფი და სამიროვბის მიხედვით ციტატა (ამონაწე-

მარი უმსოვრებაგისა. შურ. „ტარტაროზი“-ს რედაქცია.

გვიშველე, ჩვენო მფარველო, ჩვენ ობლები ვართ „ნიკო“-სა.)
 შენს გარდა სხვა ჩვენ არვინ გვაყავს,

• ნიკოლოზ მეფესი.

ჩვენ არ ვეთანხმებით დასკვნაში ორტველს. სწორედ ასეთ პიროვნებას უნდა ჰქონდეს „დასასვენებელ სახლში“ (ანუ გამსახლში) ადგილი.

ორანი არიან, ძმები არიან.

„ძმა ძმისთვისა კარგი დღისთვისა“—ასე ამბობენ გავრაში ორი ძმა: სერიოჟა და ეარლამ კეშელავები. ჯა მაგირის მისაღებად მისულ მუშებს ასე ეუბნებიან:

არ გეგონოთ აქ ქალაქი,

ავი არის დაბა გავრა.

არ გვაქვს ფული და რა მოგცეთ,

თქვენი ფული საღლაც გაჰქრა.

სად „გაქრებოდა“ მუშების ფული?

„საჭიროა ადგილობრივმა ხელისუფლებამ ჯიბეები გაუსინჯოს ძმებს. ამბობს ლეჩხუმელი მუშა, რომლის წინადადებას საესებით უერთდება ტარტაროზი.

რედ.

საქამიასელო შარაული

საქამიასერი, გურიაში, ხოლო ნიკოლოზ ოსიძე საქამიასერის ყარაულია. როცა დალაშქრება და ბაზარი იძინებს, ნიკოლოზი წამოწევა და ამოუშვებს ხერენას. ისე ღრმად და ტკბილად სძინავს, რომ ჭრბების და სოფელელების ხმაურიც კი ვერ აღვიძებს.

— ძილში ქე მესმის ხმაურობა,—ამბობს იგი,—მაგრამ თავი ძილისაგან ისე მაქვს დამძიმებული, რომ მაღლა აწევას ვერ ვახერხებ.

(საკვირველია, ასე მძიმე ასაწევი როგორაა ცარიელი თავი).

ამიტომ ოსიძეს მიუჩინეს ყარაული, რომელსაც სოფელი შეეკითხა:

— რა საქირო ხართ ამ პატარა ბაზრისთვის ორი ყარაული? — აწი უყურე ოსიძეს — მთელი ღამე ძილში იქნება!

— თქვენ ცდებით ბაზრის ყარაული იხვევითა? — ოსიძე, — ხოლო მე მას ვყარაულობ, რომ ღამით არ ჩამოეძინოს.

ამ წერილის განხილვის დროს, ლევარსი როხროხაძე რედაქციაში იყო და როცა ეს ამბავი წაიკითხა, მან დასწერა წერილი, რომელსაც აქვე ვათავსებთ.

ამხ. „კირილიხონ“ ცდება, როცა დასცინის ოსიძეს, რომელიც მაღლობის ღირსია, და აი რატომ? ყარაულს ყარაული მიუჩინეს, რომ არ ჩამოეძინოს, მეორე ყარაულსაც გადაედება პირველის სენი. („ხაარი ხართან რომ დაბა, ან ზნეს იცვლის, ან ფერსაო. ბოდიშს ვიხდი, რომ მათ ხარი ვუწოდებ). მაშასადამე, ამ მეორესაც დასკირდება მესამე ყარაული მინება. შემდეგ მესამესაც დასკირდება, — და ასე ამგვარად ბაზრის მთელი მოსახლეობა იძულებულად იქნება ღამ-ღამობით ერთმანეთს უყარაულოს. მაშასადამე: მთელი ბაზარი ღამით გაღვიძებული იქნება და მას შეუძლია ივაქროს, ისაქმოს, იმუშაოს; სამაგიეროთ დღითი ყველამ დაიძინოს. ამგვარად საქმე იმ დასკენამდე მივა, რომ ყარაული აღარ იქნება საქირო რადგან მუშაობა დღის ნაცვლად ღამით იწარმოებს, ხოლო იძინებენ ღამის ნაცვლად, — დღისით.

როცა მკითხველმა ეს სათაური ამოიკითხა, მას ეგოთათვისი აზრის უფრო გასაგებათ, ლევარსიმ მხატვარ ღონს დაახატინა შემდეგი ორი სურათი:

საქამიასერი ღამით, როცა ადგილობრივი მცხოვრებნი ერთმანეთს ყარაულობენ, რომ არ დაეძინოთ.

საქამიასერი დღით, როცა ადგილობრივი მცხოვრებნი იძინებენ, რადგან წინა-ღამით ერთმანეთს ყარაულობენ.

ცნობათა შილაბა

კრაზანას (ზაჭუნა): მაინც არაფერი გამოვა, რომც მშვეასრულოთ თქვენი თხოვნა:

გთხოვთ, ტარტაროზ, რომ ერთხელ ჩვენს ზაჭუნასც ეწვიო და უტვინო თავჯარინს გააგლიჯო ბეწვიო.

ბეწვის გაგლიჯიოთ კი არა, — ერთმანეთისთვის თავ-პირი დაუშტვრევიათ და კჭუა მაინც ვერ უსწავლიათ;

მცხეთას კაცი აფრინებს—
ღვინო არის თუ არა;
ორაგული შესწვეს და
უფელამ ჩამოუარა...
გამოსცალეს ბოთლები,
უფელა გადაირია,
დაუშტვრის ერთმანეთს
ტანი, ცხვირი, პირია.

ამის შემდეგ ტარტაროზს რაღა დარჩა, რომ ჩამოვიდეს და:

მაგრად მუშტი შემოპკრახს,
თანაც ჩანგლის უუაო,
რომ ისწავლონ იმათმა
აწი მაინც კჭუაო.

საკემ ალაგს ტარტაროზი კი აღმოაჩენდა სადმე იმათ სხეულზე, მაგრამ ამით მაინც არაფერი გამოვიდოდა.

ელვის: იმედი არ გქონდეთ—თქვენი წერილი არ დაიბეჭდება და ნუ ელოდებით მას ჟურნალში. უფლება გაქვთ იყოთოთ ცხელი „ტარტაროზი“.

ზაშარს (ვანი. ოზურგეთის მახრა): გასჭრა პროტექციამ და თქვენს წერილს ვთავსებთ... გოცდორში ამ ამონაწერის გამოკლებით:

ფერის-ცვალებას თევზს სჭამენ,
ეს ჩვეულება ძველია.
თევზი რომ ველარ იზოფეს,
საკლავსა მიბჰყვებს ხელია.

კიდევ ამონაწერის მოყვანა არ არის საჭირო, რადგან ყველა მიხვდება და ბუნებრივია, რომ:

ჯერ არაფერი... და როცა შევიდა ღვინო თავშია,—
ვერც ერთი ვერ დაეტიო
თავის საკუთარ ტუაჟშია.
დაპჭროლებს ბოთლებ-თევზებმა...
და ხვეწმეს ერთი-მეორეს...
ამ სისულელეს აწ ნება,
თუ ვინმე განიშეორებს?!

ბომ, გაგიგონიათ:— ახი ურტყი დავითასა, მაინც იზაშს თავისასა!

პაპოს: ჩვენთვის გამოგვგზავნათ და პატივის-ცემას არ მოვკლებდით. აფსუსს ახია თქვენზე. ასეთი ულაზათო და უშნო როგორ უნდა იყოთ? (სურათების წარწერებს გამოვიყენებთ).

ვერ მიცანს, (ქუთაისი) აი ჩვენი პასუხი თქვენს შეკითხვაზე: — როცა ერთდამევე ამბავზე სწერს ორი ავტორი, რედაქცია, რასაკვირველია, მოათავსებს მას, როგორც უფრო უკეთესია.

ზარხოზს (ქუთაისი): ეს სიმღერა კი არარის,—ეს არის „ხრიწინი“. გამხმარ თავს, გამხმარი კლუი სჯობია. ამიტომაც თქვენ უარეს მდგომარეობაში ხართ, ვიდრე თქვენი „სიმღერის“ მომღერალი.

ლ.რ. ს. მარტო ინიციალები არ კმარა. სახელის და გვარის პირველი ასოები ბევრს ერთი და იგივე აქვს,— (მაგ. ლევარსი როსროხაძე). მაგრამ ჩვენ მაინც დაბეჭდავთ, რადგან თქვენ იწერებით, რომ—თუ დაბეჭდავთ ამ ლექსს და ამ ჩემს სურათსაც მოათავსებთ,—მეტს არასოდეს არ გამოგვგზავნი და აღარ შეგაწუხებთ.

გამარჯობა პაპოს

გელოდებოდი ფეხის ადგილთან,
ხადაც სალორში ეძინათ ღორებს.
თუმც სუნი იღვა იქ საზარელი,
მაგრამ მივეყრდნე მე იქვე ყორეს.
იყო შუაღამე. უფელას ეძინა.
ცადან დამცქერდა მე მზე და მთვარე:
ახე ეტრფოდენ ერთი-მეორეს,
რომ ჩვენი თავი მათ შევადარე.

გისურვებთ—ისე ხშირად შეხედეთ თქვენს შეყვარებულს. როგორც მზე და მთვარე ერთმანეთს ხედებიან.

დაპირება უნდა შეასრულოთ—წერილი კიდევ არ გამოგვიგზავნოთ, თორემ თქვენ მიწას და იუპიტერს ერთმანეთს „შეახვედრებთ“, რასაც მოყვება მსოფლიოს კატასტროფა. ჩვენ კი ჯერჯერობით ამისათვის არ გვცა-ლია.

ლიახვმლს (გორი)

„მენშეიკი რამიშვილი,
ვერ ყოფილა კაი შვილი“...

აქამდე გეძინა? ბნელა?

გრიპს: შე გულუბრყვილო, რა გატირებს თუ ცოლი დაგეკარგა? პირიქით—მოხარული უნდა იყოთ მაგნაირ ცოლის დაკარგვისა.

თქვენი ცოლის საპოვნელად აღწერილი გაქვთ მისი ნიშნები: კოვერკოტი საზაფხულო პალტო (კონტრაბანდი) „ვიქტორია“-ს ჩულკი (ისიც კონტრაბანდი), „ლორ-რიგან კოტი“-ს (ისიც კონტრაბანდი) პუდრით შეთხუპნული სახე. თმა რიჟათ შედებილი. ტუჩები წითლად შეღებილი, მანიკურ-გაკეთებული, თხელი, გამჭვირვალე და მოკლე კაბა... და სხვა...

ვინაიდან, თითქმის ყველა მანდილოსანი მაგნაირად არის შემკობილი, ამიტომ თქვენი ცოლის ნახვა, შეუძლებელია. არის ერთი შესაძლებლობა—ეგებ ის, როგორც ყოველმხრივ „ჩაკონტრაბანდებული“, ზის შესაფერ ალაგას. მიაკითხეთ იქ!

მონი არიან, ფეხავსნი არიან...

მამლაქინა (ბიუროკრატს):—აზნაგო, ზრდილობა იქონიეთ—წინ ნუ მისწრებთ! თქვენზე ნაკლები არც მე ვარ.

ტარტაროზი

ნაკლები პირობი

გ.გ.

„ტარტაროზი“ (გ.გ.) — არ ვიცი რაღვთა მანა ან — როგორც ეს კვირა დღე მოახლოვდება — მისებზე
 მე შეპირდება, ვუღი ხშირად მიტეხ და მიღობდები
 მინი — აა.ა.ა.ა. და იმედილი არის, მედი ვარდთ, მან კვირა-დღეს „ტარტაროზი“ კვირის და
 და მინა შეგ არ უფთ „ჩვეთოცხილი“.

„სამართლმეტყველებელი“

— არა მანახებო, მე ცხრაწლიანი არ შევადგა, უმადლესში უნდა შევიდე — დაკონტებით ეუბნებოდა მამა ცხრაწლიანი დამთავრებული შალიკო.

— კი მარა, ფული, ბიჭო? შენაბეა არ გინდა?

— ფული... ერთასან შენ გამომიგზავნე და შერე სახსურში ჩავლდები, ათასი ნაინობი მყავს, საერთო ცოდნა დიდი მაქვს, ინტელისტილიზაციის საკითხები კარგად მესმის, მექანიზაცია შესწავლილი მაქვს დეტალურად.

— მაგდენი თუ კი იცი, აღარ შეშინია, — იმედინათ თქვა მამამ, რომელსაც გული გაუმაგრა შეილის „მექანიზაციამ“.

შალიკო ჩაეცა ქალაქში და უნივერსიტეტში შეიტანა განცხადება:

„საერთო ცოდნა მაქვს, მინდა კიდევ ადვილურად უმაღლესი განათლებით და ცოდნით შეიარაღებულმა გავაძლიერო ქვეყნის თავდაცვის საქმე. მართალია მისაღები ადგილები არ არის ბევრი, მაგრამ ადგილების წინმძინოვან რეკვიზიტს ვატარებთ კი შესძლებთ ჩემს მოღვაწეობას, რადგან ხელს შეუწყობთ ჩემს კულტურულად წინსვლას. რაც შეეხება სწავლის ფულს, გთხოვთ გაატანოთ მისი შემტყობის კამპანია და დამინიშნოთ სტიპენდია, რადგან ვარ პროლეტარული ელემენტი და მამაჩემს — ძველ ბნალოჩინს აღარაფერი შემიძლება და არა აქვს ანტირელიგიოზური კამპანიების წყალობით. ამას ვარდა, გთხოვთ მომცეთ ოთახი საცხოვრებლად. ყარგი იქნება თუ ორი ოთახი იქნება, რადგანაც ბიკოლა ჩემიკ აპირებს თბილისში გადმოსვლას და ბიძაჩემს, როგორც პატარა ვაჟარს, არა აქვს ოთახის შოვნის საშუალება“.

განცხადება შალიკომ თავის ამბანაც — ძველ სტუდენტს წაუკითხა, რომელმაც იმბარა ჭკუა და განცხადებებიდან ამოშალა ყველა „კონტრ-რევოლუციონური ადგილები“.

შალიკო წარსდგა გამოცდებზე.

წერაში გამოცდის დროს იგი დიდი რიხით სწერდა:

„ქართული მწერლობა, როგორც სახვითი ხელოვნება, ვაითქვიფა მეურნეობის აპარატში და აშუქებს ბიუროკრატიზმის უარყოფით მომენტებს. ძველი ფორმები დაინგრა და მოხდა შინაარსის რაციონალიზაცია. ეს კამპანია დღესაც გრძელდება საერთაშორისო მდგომარეობის გართულების პირობებში. მიუხედავად ამისა, ქვეყნის პროლეტარიაციის პროცესი ჩვენ გვიკარნახებს პროლეტარმწერლობას დავაწვეთ და ავიღოთ სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის გეზი. ამ დარგში უმთავრესი უტრადდება უნდა მიექცეს წერა - კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას, ჩიხთიხაც საჭიროა სანიტლექციების და აგიტპროპაგანდოვების გამართვა. წარმოადგენენ ში ყველამ უნდა მიიღოს მხურვალე მონაწილეობა და აგრეთვე თვითუღმა მშრომელმა უნდა დასწეროს თითო - ორობა ლექსი ოქტომბრის დღესასწაულების შესახებ.“

საზოგადოებათ მეცნიერების დარგში გამოცდის დროს შალიკომ ყველაფერი აურია, მაგრამ გამოცდიდან იმედინათ გამოვიდა.

ქართულ მწერლობაში ზეპირი გამოცდის დროს მან კარგად უქაშუხა ნინო შეილის შესახებ.

— დანიელ კონჭაძე რაღას იტყვით? — შეეკითხა მას.

— დანიელ კონჭაძე? — დაიბნა შალიკო, — დანიელი ებრაელი იყო და მისი პოემა...

— დანიელი განა ებრაელი იყო? ან შობა ნაწარმოები პოემა?

— უკაცრავად, მე „დანიელა ურია“ მომაგონდა... არა, ებრაელი არ ყოფილა, მაგრამ... ერთი სიტყვით, უკაცრავად, მარა, მასწავლებელი ავად გაგვიხდა და დანიელად აღარ შევსულვართ... ისე, საერთო ცოდნა მაქვს...

შოვიდა არითმეტიკის გამოცდების დრო.

— რას იტყვით ათწილად ნაწევრების დალოჯგობრიობების შესახებ?

— ათწილადი ნაწევრების თეორია არ ვიცი, პრაქტიკა მაქვს მხოლოდ... ლოჯარითმები აღარ გვისწავლია, რადგანაც ჩვენი მასწავლებელი ქოხ-სამკიხველოს გაშვებულ დანიშნეს და დრო არ ჰქონდა... ისე საერთო ცოდნა მაქვს...

დადგა ფიზიკაში გამოცდის წამი.

— რა მნიშვნელობა აქვს ფიზიკის კანონებს?

— ფიზიკის? — დაიბნა შალიკო, — ფიზიკური კანონი ფიზიკური ძალაა, ხოლო, ფიზიკური ძალას დიდ მნიშვნელობა აქვს მოქიდავისთვის... ისე კი, ფიზიკური ძალა უბნშია და, მაშასადამე, ფიზიკური კანონებსაც არ უნდა ჰქონდეს გასავალი...

— ეერ გჰქონიათ გარკვეული წარმოდგენა ფიზიკაზე? — უთხრეს მას.

— არა, ფიზიკა ვიცი საერთოდ... ვიწრო სპეციალობა მაინც არ მყავს... საერთო ცოდნა მაქვს...

შოვიდა რუსულ ენაში გამოცდის დღე.

— რუსული ენა დეტალურად არ ვიცი — განცხადდა შალიკომ გულწრფელად. — მაქვს მხოლოდ საერთო ცოდნა რუსული ენის შესახებ.

— რატომ არ იცით?

— რატომ და... ჩვენმა მასწავლებელმაც არ იცოდა მან ორი წლის წინად გაათავა ჩვენი ცხრაწლიანი და იქვე დანიშნეს მასწავლებლად. სხვა ვაკეთებდით არ იყო თანვესულო და ისევე რუსული ენა აიღო, ამიტომ ჩვენც ვერ გვასწავლა ზეარაინად... საერთო ცოდნა კი ყველას გვაქვს, მასწავლებელსაც საერთო ცოდნა ჰქონდა...

გამოცდები გათავდა.

— რა ქენი ბიჭო, არ მიგიღეს? — შეეკითხა მამა სახლში დაბრუნებულ შალიკოს.

— არ მიმიღეს... მე საერთო ცოდნა მაქვს და იქ ვიწრო სპეციალობა ყოფილა საჭირო. თურმე ყველა საგნებში უნდა იცოდეს; ისე არ მიგიღებენ... არაფერია, ამ საერთო ცოდნას აქვს გამოვიყენებ, — სთქვა შალიკომ და ისევ სოფლის მასწავლებლობა იქისრა „საერთო ცოდნის“ გამოსავლებლად.

ალლარ-ალლარხან.

„ხ ი შ ა თ ი“

ცოლი: (ქმარს) დიომიდე, აი გოგო აწი გახათხოვარი გახდება, და თუ სკოლაში არ მივევით, — ანა-ბანა არ ეცოდინება!

— ქმარი: გაიე, ქლო, ვინ არიან მასწავლებლებად თუ ახლამომცხვარი მასწავლებლებია, — სახლში ევლეს; თუ ხნიერი და პატიოსნებია, — მაშინ უნდა მივხედო სკოლაში, აბა რა უნდა ვქნათ?

სტუდენტთა მოკარობა

სტუდენტები მოძრავი ხალხია. ისინი დღეს რომ ნოსტალურშია, ხვალ ქუთაისში, ზეგ თბილისში არიან და საგაისოთ საზღვარგარეთაც კი სურს წასვლა თუ გაუშვებს.

სოფელში, დაბებში და მხარებში კურსდამთავრებული სტუდენტები წარელი ფენებისაგან შესდგება. ზოგს რუსული აკლია, ზოგს ალგებრა, — ზოგს ტანისამოსი, ზოგს კიდევ ყვეთელი ბოტინკები. ქალაქებში კი ამ ნაკლებს ასწორებენ. თბილისი სტუმრო სტუდენტებისათვის ხელგაშლილი მასპინძელია — ათასში ერის — (ისიც ხეირიანი თუა) უნივერსიტეტში დებულობს; ზოგს ტრაქტორის ფურსებზე გზავნის; ზოგს სამკითხველოს კურსებზე; ზოგს ხომ კურიერების და ფოსტალიონების ადგილს აძლევს; კარგი სტუდენტები კი (თუ გოგრაში რამე აქვს და ზელი უვარა) რეგისტრატორათაც იგზავნიან.

ღოდ შემწეობას უწევს სტუდენტებს საბუღალტერო კურსები. ის მრავალფეროვანია და მრავალ ფენოვანი ხალხიც ჰყავს. თუ კაცმა ოთხი მოქმედება იცის, ისიც იქ მიდის; 5-6-ს თვეში ბუღალტერი გამოვა და სასპეცო ჯამაგირებით ამოივებს მშვიერ კუქს.

ცხრაწლედში

ყარგ მასწავლებელს თბილისის იქით რომ ქული გაუვდო, არ აიღებს, ისე ეზარება თბილისის მოცილებდა. დაბაში თავს იყრის სშირად ახალგაზრდა და მშიშარა პედაგოგები. მოწაფე ასეთ პედაგოგს წლის ბოლომდე არაფერს ეუბნება. წლის ბოლოს კი რიხიანად ჩაუარს გვერდიოთ და თვალების ტრიალით აშინებს.

თუ კარგი ნიშნები არ დაეწერია, 24 საათში უნდა დასტოვო ეს მხარე. მასწავლებელსაც ეშინია და აკმაყოფილებს მოწაფის მოთხოვნილებას.

ბაღები და მოწაფეები

ძმათ-შეფიცულებია ბაღები და მოწაფეები. ავილოთ ვერის ბაღი. აქ ბევრი მოწაფე-ქალი და ვაჟი მიდის სანაცადინოთ. მაცადინობას რომ მორჩებიან, მერმედ სიყვარულს უხსნიან ერთმანეთს.

თეატრები და სტუდენტები

ქანქარი თეატრებისათვის სტუდენტობას არ მოეუბნება. თუ დაპატრია ვინმე ნაცნობმა, ხომ კაცი; თუ არა და სამი, ან ოთხი ერთ ბილეთს აიღებს და ამ ერთ ბილეთით ყველა ახერხებენ შავ შესვლას.

კამედიები და სტუდენტები

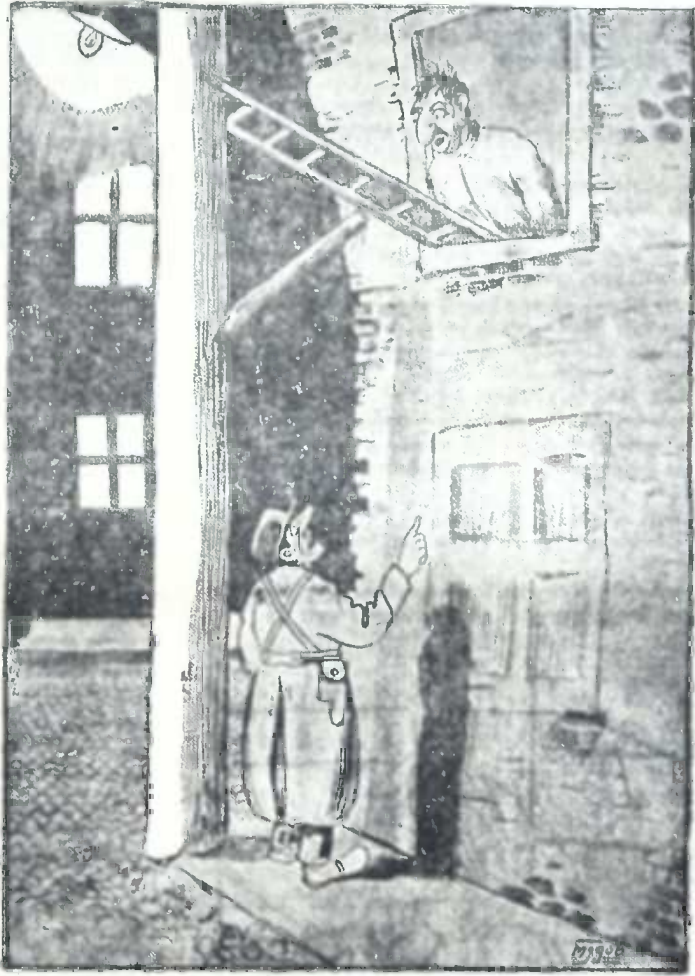
კრედიტები და სტუდენტები ძმა-მიკებია. ვისი გინდა სტუდენტს ფული არ ემართოს. მეჩისტე, მეპაპიროსე, მეპურე, მენახშირე, მენაეთე ეს ყველა მოვალეებია.

ძნელოდლი.

ს ი ფ რ თ ხ ი ლ ე

სახლის მეპატრონეები ყურადღებას არ აქცევენ სახლებს. ბინის ქირას თავისთვის იჯიბავენ და სახლს საკურო შეკეთებას არ უკეთებენ. ამის გამო ბევრი სახლებში უნუგეშო მდგომარეობაშია.

(გაზეთებიდან)

მილიციელი (მდგმურს): — შენ ვინა ხარ, რომ ამ შუალამისას არ გძინავს და კიბე გამოგიდგამს ოთახიდან ბოძზე?... ალბად ჭურდი ხარ? მდგმური: — არა, ძმობილო, მემდგმური ვარ — აქ ცხოვრობ... მძინარე კოლ-შვილს ვყარაულობ — მეში ნია სახლი არ დანგრეს და შიგ არ მოჰყვენ..

გ ზ ა ლ დ ე ბ ა

„სარსტაროზი“-ს სპეციალური ნონარი

„ეცნიერება და ტექნიკა“

ლევასკი როსტროვსკის რედაქტორებით

ს ი ც ო ც ხ ლ ე წ ა რ ს უ ლ ი თ

მთელი საათი ვუჯექი მაგიდას, რომ „ტარტარო-ზი“-სათვის მასალა დამეწერა, მაგრამ ფუჭი იყო პაპიროსების ერთიმეორეზე წვევაც და კუთხიდან-კუთხემდე ბოლთას ცემატ.

— ეი, რა ამბავია? დროვის ცხენი ხომ არ ხარ?! — ამომძახა დემურმა ქვევიდან.

მე შეეჩერდი.

— გადახედე და მიდამოს—ეგებ რამე თემა დამებადლოს თაქში!—გავიფიქრე და აივანზე გავვიდი.

ჩემი ოთახის აივანი ქუჩაში გამოდის.

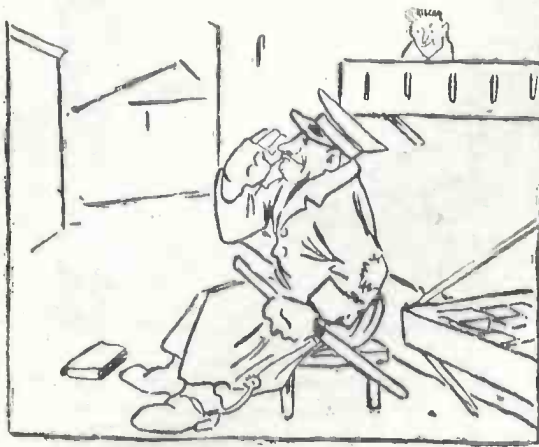
ქვეშ, მოსახვევში ყოფილი სამხედრო პირი პაპიროსებს ჰყიდის. მუშტრებს „ეხათრებათ“ მისი და მიანც-დამიანც არ აწუხებენ. ამიტომ იგი მუდამ რომანებს კითხულობს სამხედრო ცხოვრებიდან.

— რა მასალა უნდა იშოვოს კაცმა ასეთ პირობებში და გარემოში?! შწამს—დრამატურგი ვიყო; ამ მეპაპიროსის ცხოვრებიდან დავსწერდი ტრალედიას. მაგრამ მე იუმორისტი ვარ—სახუმარო ამბებს ვსწერ!—ველაპარაკები ჩემს კარგ ნაცნობს და მეგობარს—ჩემს თავს.

ამ დროს მეპაპიროსემ წიგნი დახურა. ამოიღო „ფედერაცია“—დან ერთი ცალი პაპიროსი და ის იყო ცეცხლი უნდა მიეკიდებია, რომ უტბად პირიდან გამოიღო და ისევე ჩასდო.

— რაც იქნება, იქნეს—ერთხელ მეც მოვსწევ „სა-ვეტსიკი“-ს!—ამოიღო ერთი ცალი „საბჭოთა“ პაპიროსი და გააბოლა.

ქვაფენილზე ბოლთას სცემა დაიწყო. ეტყობოდა წაკითხულის შთაბეჭდილების გავლენის ქვეშ იყო:

იციოდა, ხელებს ზევით იქნედა (აგონდებოდა რომანიდან: კაფე-შანტანი, შტაბს-კაპიტანი როსკიკებში ქეიფობდა და სადღეგრძელოების სმა). ილიმებოდა და თავს აქნედა (აგონდებოდა რომანიდან: ფანჯრიდან ამხანაგის ცოლს ეარშიებოდა და პაემანს უნიშნავდა); ხან შეკრებოდა (აგონდებოდა: ცოლი წამოესწრო არშიყო-ბის დროს); მუშტებს ისვროდა და ბრაზობდა (რომანიდან: ოფიცერმა დღიურს—„დენშიკს“ შემოჰკრა). ხან მხნე სახეს ღებულობდა (რომანიდან: გენერალს პატაკს აბარებს); ხან, ისე მიდიოდა, თითქოს ალღუმს უძღვებო წინო; ხან შუბლზე ხეოს მიიდებდა, თითქოს „ჩისტს“ უღდებს მთავარ-სარდალსო... ყველა ამასთან შესაფერ სიტყვებსაც ლაპარაკობდა.

— კჭიდან შეშლილა! ეშმაკებს ელაპარაკება! მართლაც სასაცილოა!—გამიხარა მე, მაგრამ ამავე დროს რალაცამ წამჩურჩულა:

— სასაცილოა, მაგრამ სავალალოც არის მისი მდგომარეობა. კაცი გენერალი თუ არა, პოლკოვნიკი მიანც უნდა იყოს,—და ესლა კი მეპაპიროსეა! არა. არც ისე ზნედაცემული კაცი ვარ, რომ სხვის უბედურებაზე ფელეტონზე დავსწერო, მკითხველი ვაცინო და მე გონორარი ავიღო!

— Стараго нести!—მოისმა მეორე ქუჩიდან შურუმ-ბურუმის ხმა: მეპაპიროსე შეკრთა და გაბრაზებით მიავფრთხა. ოცნება დაუფრთხო შურუმ-ბურუმმა.

— ანდა იმაზე რა უნდა დავსწერო?! კაცი ძველებს ყიდულობს-ჰყიდის და ამით ცხოვრობს!—გავიფიქრე შურუმ-ბურუმზე.

მეორე ქუჩიდან ორი კაცი მოდიოდა. ერთს მღვდელის ანაფორა ეცვა, ხოლო სვერი კოხტად ჰქონდა შემოკრევილი.

— კარგი ოთახია! ხოლო ერთი თვის ქირის რაოდენობა მე უნდა მომცე!—ეუბნებოდა ანაფორიანი მეორეს.

— შეტიც იყოს, მხოლოდ ბინაში ჩამასახლე!—და მეორე გამომეშვიდობა.

ანაფორიანი მოტრიალდა; მთა-წმინდის ეკლესია დაინახა და პირჯვარი დაიწერა:

— ღმერთო, მოაწყევ ეს საქმე!—სთქვა ეს და შივიდა მეპაპიროსესთან ცალობით პაპიროსის საყიდლად.

— ანდა ამაზე რა უნდა დავსწერო?! კაცი მოძღვარად იყო და ესლა ბინის მაკლერობა დაუწყია. მაგისი ლოცვა-კურთხევით და პროტექციით სამოთხეში ღებულობდნენ ცოდვილს; ესლა კი ოთხსაჯ ვერ შოულობს კლიენტები-სათვის... მოდი და დასწერე სასაცილო ფელეტონი ასეთ უბედურებაზე?!—ამ ფიქრებში ვიყავი, რომ მეორე ქუჩიდან დავინახე აქეთ მომავალი ხმელი და მაღალი, ყელიწორო და თავგამზმარი კაცი, რომელსაც ხელში ჩანთა ბეირა. ეტყობოდა იგი შიკრიკი იყო. რომელიმე დაწესებულებისა.

მართალია: როცა პირველად დავინახე, კინაღამ სწოცილი წამსკდა და გამიხარდა:

— აი, ეს კია ჩემი მუხა!—მაგრამ, როცა ამათთან მოვიდა და ახლოდან დავინახე, შემოცრდა.

იქვე ჩამოჯდა მეპაპიროსესთან, რომელთანაც ისევენებენ, „იმუხლებენ“ „მოგზურები“, და ხალათის კალთით ოფლის წმენდა დაიწყო სახიდან.

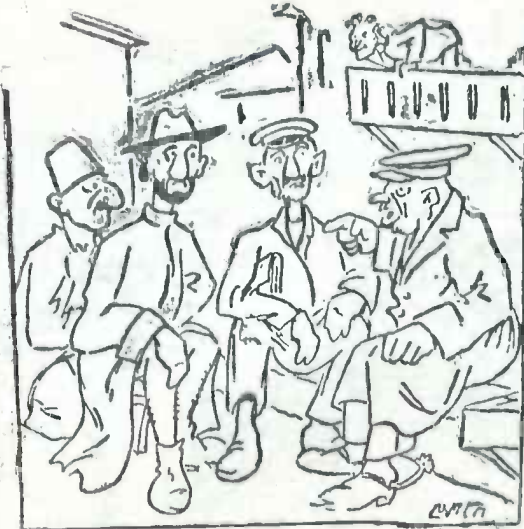
— კაცი დამდნარა! დღეს თუ ხვალ საიჭიოში წაბრძანდებდა და მაგას უნდა დავსცირო? არ ეყოფა მას მისი უბედურება?! არა... არასოდეს!...

Стараго нести... ხარა-ხურა!—მოისმა იქვე და უტბად მოსახვევიდან გამოვიდა შურუმ-ბურუმ, რომელიც „სადგურთან“ შეჩერდა პაპიროსზე ცეცხლის მოსაკიდებლად.

— რაღა სხვაგან ეძებ—აგერ ვართ „სტარია ვეში“ და ხარა-ხურა!—უთხრა ხუმრობით შიკრიკმა შურუმ-ბურუმს.

ოთხივემ საუბარი გააბეს ერთმანეთში.

— ამით გაქირვების ამბავს თუ ვუყურე, სამუდამოდ დამეკარგება იუმორისტული ფელეტონების წერის უნარო და სურვილი!—გვიფიქრე ერთ წამს, მაგრამ მაშინვე სხვა აზრმაც გამიბრინა თავში:

— დაიცადე... აბა, ყური დაუგდე რას ლაპარაკობენ: შიკრიკი:—ეგეე! ასეთია ცხოვრება... საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარე ვიყავი... როგორც მინდოდა, ისე მიმყავდა საქმე... მთელ გუბერნიას ვატრიალებდი... ისეთი შეშვებვება მქონდა, რომ...

მეპაპიროსე:—ეე! შენ ჩემი იკითხე! რა დიდებული ცხოვრება მქონდა? კვალურიასი ვიყავი... ისეთი ბედაური ცხენი მყავდა, რომ...

შურუმ-ბურუმ:—ეგეე! ერთი ჩემიც იკითხეთ და! პრისბეტზე მქონდა ორი მაღაზია. ქალაქის ცენტრში საამი სახლი ავაშენე... თვითონ მე ისეთ სასახლეში ვცხოვრობდი, რომ...

მაკლერი:—ეგეე! თქვენ, თქვენ ხართ და,—მე რომ ცხოვრება მქონდა... ეხსი რა ცხოვრება დამეკარგა? როცა მომაგონდება, ცრემლები მადგება თვალზე... სწორეთ ვითხრა, ისეთი მრეველი მყავდა, ისეთი რომ...

შიკრიკი:—ხუმრობა საქმე ხომ არ იყო, ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარეობა? გიყვარდეს ფული და ძღვენი... იმდენი მოდიოდა, იმდენი მოდიოდა...

მეპაპიროსე:— როცა პოლიციელობა მივიღე, ისეთი აღლუმი იყო, რომ მთელი ქალაქი დაესწრო. მუსიკის ხმა უსადაც კი სწვდებოდა და...

შურუმ - ბურუმ:— რა კარგი დრო იყო, რა კარგი... ჩემს მაღაზიებიდან მუშტარი გაწვილებული არასოდეს არ წასულა — ყველაფერი მქონდა და კიდევაც...

მაკლერი:— მართლაც რომ მქონდა მაშინ ცხოვრება... ქორწილი, ნათლობა, დასაფლავება — ყველა ესენი ფულის და ქაშა-სმის წინამორბედი იყო. მიხაროდა: ქორწილიც, დაბადებაც და სიკვდილიც. რატომ არ გამიხარდებოდა, როცა...

შიკრიკი:—ოი-ოი, ოი-ოი... რა კარგი იყო, რომ სასამართლოს დარბაზში გამოვეცხადებდი: ამა და ამ კანონის მუხლის ძალით მიესაჯა — დახრობა. შეიქნებოდა წვილ-კვილი... მე კი არხინად გამოვბრძანდებოდი, ჩაეჯდებოდი კარეტაში და, ჰაბარდა, — გაეჭროლდებოდი... მომდევდენ უკან მაგრ...

მეპაპიროსე:—ჰო-და გოსულარ-იმპერატორი რომ გვესტუმრებოდა, რა მზადება გვექონდა მაშინ!?! ცხენები

ისე უნდა ყოფილიყვნენ გაწმენდილ-დასუფთავებულნი, რომ თეთრი პერჩატკებით ვსინჯავდი და ვაი იმ ჯარისკაცს, რომლის ცხენს მტვერის ნამცეცი აღმოჩნდებოდა; იქვე ეროზგავდი... რომ ეუკამანდრებდი ჩემს პოლკს:—
 ОМНИУМ!—მთელი ჯარი ისე გაქვევდებოდა, როგორც...
 შურუმ-ბურუმ:—ჰაი, ჰაი, რა კარგი ცხოვრება გვექონდა ყველას. ვინც ჩემი მაღაზიის წინ გაივილიდა, ყველას თვალი რჩებოდა და ვიტრინაზე; უნდოდა თუ არ უნდოდა, მაინც შემოდიოდა და ყიდიდა...

მაკლერი:—როგორც კი მნახე ზარბებს შემოჰყავდა, ხალხი მაშინვე იწყებდა ეკლესიაზე დენას... იმდენი შესაწირავი მოჰქონდათ, რომ...

შიკრიკი:—შენ ჩემი იკითხე! ოი დედასა რა ცხოვრება გაგვიფრინდა? ეხლა აჩრდილს ვგეყვარ; მაშინ რომ გენახეთ...

მეპაპიროსე:—თქვენ არ ვიცი და, მე რომ მაშინ გენახეთ, პირჯვარს დაიწერდით და იტყოდით:—სიღამა-ზის განსახიერება ეს არისო! ისეთი მოყვანილი ისეთი კობტა და ისეთი...

შურუმ-ბურუმ:—ჰმ! ჰმ! ბედის დაცინვა ამაზე მეტი შეიძლება? მე რომ საღამოს ალაზის დეაკეტინებდი ნოქრებს და პრისბეტზე გაიფრინებდი, ყველას ჩემზე რჩებოდა თვალი: — ვინ არის ასეთი შეხედული და მდიდარი კაციო? გასათხოვარ ქალებს ჩემზე ეპირათ თვა...

მაკლერი:—მე უნდა გენახეთ თქვენ—ბლალოჩინის ოქროს ჯვარი როგორ მშვენებოდა აბრეშუმის შავ ანაფორაზე! პირდაპირ მაცხოვარს ვგავდი. ზიარების აღების დროს, ეკლესია ლამაზ ქალებით იცებოდა და გიყვარდეს თქვენ რომ იცით იგი ამბავი—მოდიოდა და მოდიოდა ძღვენი და...

შიკრიკი:—და ეხლა კი, ჩემი სიკეთის არ იყოს, აპრუ-წუწუნ თქვენს საქმეს... საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარე ვიყავი და ეხლა კი საბინაო სასამართლოს შიკრიკი ვარ... აი, დამსახურება და კარიერა, თუ გნებავთ, ეს არის! კანკები გამომწვარი მაქვს წალმა-უკულმა სირბილით; ყელი და კისერი ყანჩასავით გამოგრძელებულია... ფეხებზე ტყა...

მეპაპიროსე:—შენ ჩემი უნდა იკითხო! ვზივარ აქ და დღეში ორ-სამ კოლოდ ჰაპიროსს ძლიეს-ლა ვყიდი. ზამთარი მოდის, ამ გაფხვიელ მუნდირის მეტი არაფერმ აღარ შემრჩენია... ისე უბრაავს ზამთრობით აქ ქარი, რომ...

შურუმ-ბურუმ:—მეც მაგრე არ ვარ! ფეხის გულზე ტყავი ვადამძვრა. ორ-სამჯერ შემოვივლი ამ უბანს, მაგრამ ხეირი მაინც არ არის. ეს ტანსაცმელია ჩემი სწამით-რო-საზაფხულ...

მაკლერი:—სამი კვირაა ერთ ოთახს გადავყევი და ახლქნა ხელში ჩავდებ. ეგებ პურის ფული მეშოვნა. ეს ერთი ანაფორა შემრჩა; ქვეშ არც ზარვალი მაცვია და არც ზარვალის მეორე. ჯერ-ჯერობით კი გაფდივარ იოლათ, მაგრამ ზამთარი მოდის და...

ტუჩებს კბილებს ვაჭერდი, რომ არ გამცინებოდა, მაგრამ სიცილი ვერ შევიმაგრე და ისე ვადენიარხარე, რომ დთხივენი ზეზე წამოვარდენ და ყურები ცქეტიტს.

მე ოთახში შევარდი და ტახტზე დავეგდე სიცილით მოსავეებულმა.

ეს ამბავი მართალი იყო. ვისაც გინდათ, დაიჯერეთ! ვისაც არა და—რა მენალვლება, თქვენნი ნებაა!

ისელი.

მ ს გ ა მ ს ე ბ ა

„კედლის გაზეთებში დაწესებულების თანამშრომლები მონაწილეობას არ ღებულობენ; ადგილკომის მდივნები მათხოვრებივით სთხოვენ მოსამსახურეებს წერილის დაწერას, მაგრამ...“ (მუშაკრის ზენიშენიდან)

— წამოდი, კაცო, რას უტყვობ? ნუ თუ მათხოვარი ამის მეტი არ გინახავს?
— არა, კაცო!.. საქმე იმაშია, რომ ეს მათხოვარიყველას ისე ეღრბება და სთხოვს მოწყალებას, როგორც ჩვენი ადგილკომის მდივანი გვთხოვს—დავუწეროთ წერილები კედლის გაზეთისათვის.

ო ს , ც ი კ ლ ო ნ ო !!!

უა, კაცო, რა ყოფილა ეს რევოლიუცია?, როგორ აჯაფსანდალივით ატურია ყველაფერი? არა, ვოზდუხი რომ შაიცელა! შაიცელა, მაშ რა ჯანაბაა, კაცო! ზამთარი — ზამთარს არა ჰგავს და, ზაფხული—ზაფხულს! თურმე ყველაფერი ნესხასტია ამ რევოლიუციას დასდევს თანა და მე კი არ ვიცოდის!
არა, რევოლიუციის ბრალი რომ არ იყოს ყველაფერი, განა წინათ აქ არ ვიყავით რატომ მაშინ არ იყო ასე არეული, ეს ვოზდუხი ან მე ვარ გლუპი და ტუპი, და ამ ქვეყნიერებისა არა გამეგება რა, ანდა ქვეყნის იმენენია ბოუვიდა რადა!
ხან ნიაღვარი მოეარდება და მთელი სასტაინია მი-აქეს, ხან თოვლი გვახრჩობს, ხან სიციხისაგან ვიხრჩობით, ხან ქარი ამოვარდება და მიგვლეწ-მოგვლეწავს!... ერთი სიტყვით, პრამათ ბეწვზედაც კი იღია რაღა ჩვენი ცხოვრება! როდის მოვა მიქელგაბრიელი, სულის ამოსაძრობათ, ცაცმა აღარ იცის! ბარემ თუ ამოძრობაა, ამოგვაძროს სრიაზე და მოჩრეს. რაღა უქნითოთა გებრუყავს ნელ-ნელა ეორანიკზე!

იხიხიან: — ციკლონმა გადაიარათ და ეს ვოზდუხის იზმენენია იმისი ბრალიაო.
კაცო, წინათ სად იყო ეს ციკლონია, თუ ბიკლონი? როგორ, წინათ ხალხი არ ვიყავით? წინათ ვოზდუხს არა ცულაბედით? „ციკლონმა გაიარათ“... ეა, კაცო, ქრისტეს ჯორით ხომ არ დაღის, რომ აქამდის ვეღარ წავიდა! წავიდა კი არა იმდღეს იმისთანა შამოტრიალდა, იმისთანა ქარი ასტება, რომ ურავანმა მთელი ტიფლისი მიღევს — მოღევსა! კაცი დაებერდი და ამისთანა ქარი ქალაქში არ მინახავს! ამ უზარმაზარ ხეებს ისე გლეჯდა, თითქოს სტაფილო ამოაძროვო! შუშები ხომ სულ მიღევს! მოღევს! სახლებს კრიშებს ისე აძრობდა, თითქოს შლაპა მოხადაო. ერთი სიტყვით მთელი ქალაქი მოგლიჯა რადა!
ჰოდა ამისთანა ურავანში. გარეთ არ მოგვევით მე და ჩემი ფეფეა!...
რალაცა ღმერთი გამიწყრა და ჩემ სიმამრიშვილთან წაველი სტუმრათ. ამიტუდა ჩემი ფეფეა:
— გინდა, თუ არა, უნდა წაწოდეთ სახლში!

ს ვ ლ ა რ უ ი

„ბათომში ზოგიერთ საბჭოთა სახლებში წვიმის დროს შეუსლებელია ცხოვრება — წვიმა, რაგორც ვარდ, ისე ჩამოდის სახლებში“.

ს(ი)ლი: (ქმარს ვაბრაზებით):—თავი გაანებე მაგ ვა ზეთო კიოხვას; ბავშს და ძაღლს მიხედე, რომ არ დაიხრჩვან... ხომ ხედავ მე არ მცალია—სადილს ვაკეთებ!

ვეებები:
 დედაკაცო, რა დროს სახლია? ვერა ხედავ ქარი ყველაფერსა ჰგლეჯავს?
 — რა უყოთ, რომ გლეჯავს! მე რას მამაგლეჯავსო? ეპ, რას ვიხამდი. დედაკაცის გაჯავრება არც ისე ადვილია! რომ ჩამოუშვებს იმ ცხვირს, ვეელი ბადროჯანივით, ერთ თვეს ახლო აღარ მივიკარებს!
 მეც ავდექი და გამოვყევი, მერე პირშავი ჩემი ფეფელა ისეა ჩაძმული, თითქოს საჭიდაოთ იყოს გამზადებული! ეს კლავები მოტიტვლებული, გრუდი საცემ ატკრიტი; კაბა ხომ მუხლის კვირისტავ ზევითა აქვს ატანილი! ისეა დაკარწყებული, თითქოს მეთევზე გიგუა იყოს!
 მოვდივართ სახლში, მაგრამ რომ დაუბერავს ქარი და ამ კაბას წამოასურავს თავზე, სირცხვილით ვიხრუქები კაცი! მთელი პადვიაჯები და რამე - რუმეები სულ მოუჩანს და მთელი ქვეყანა მისჩერებია ფეფელას! საწყალს კაბა ხელით უჭირავს და ძლივს მობაჯბაჯებს! მიყვიროს:
 „კარაპეტ, მაიცა კაბას მიწვეს ქარიო“!
 ვეებები: არა, რომელი ქორფა ბარიშნა შენა მყეუხარ, რომ მოდნის კაბას იკერავ?!
 — ეა, მაშ რბჩესტვაში ხომ არ გამოვწყდები? ვისზე რა ნაკლები ვარ!
 — ნაკლები, თორემ უშენოთ კრუთოკები დაიკეტება? დედაკაცო, სხვები რომ იკერავენ მოკლე კაბებს, ახალგაზრდები არიან და რიგიანი ფეხები გამოუჩნდებათ! არა, შენ რა უნდა გამოიჩინდეს, რომ ფეხები რაბოჩი დვორეცის სტოლებს მივიგავს?! ტანი ხომ ისე გაქვს გაშვებუ-

ლი, რომა სუთასმა მალიარმა რომ გიხანუნოს ჩოტკები, სუთას წელიწადს ვერ გაავათიარებს!
 ამ ლაპარაკში რომ ვართ, ერთი უცებ წამოუქროლა ურაგანმა, ფეფელას კაბა თავზე წამაახურა და რაგორც ბურთი ისე გააგორა ძირს! ყვირის ფეფელა:
 — მიშველეთ, მიშველეთ! საწყალმა ფეფელამ მართო ღრიალი. მივარდი, მიხდა ავაყენო, მაგრამ დამქროლა ქარმა და ფეფელას მიმხებეთქა. ფეფელა ისევ ყვირის და ღრიალებს. მაგრამ ბუნჩუნეს! რამდენი ავიწვევ, იმდენი ურაგანი ზევიდან მაწვება და მე კი საწყალ ფეფელას ვაწვევები და ვეყლებთა!
 მოცივდნენ მილიციონერები, მსტაცეს ხელი, წამომაგდეს ზევით და ერთი ორიოდ რიგიანათ მითავაზეს!
 — კაკ ტი სმიტ აბიუაიტ ვენჩინაო.
 ვეებები: — კაცო, ურაგანმა შიშხებთქა ფეფელას! მაგრამ ყურს ვინ გვგდებს! მსტაცეს ხელი, წამათორიეს მილიციიაში. და ჩამაგდეს პადვალში!
 ახლა ვზივარ ქარლმა ყაჩაღივით, არესტოვანი. სად არის ის ჩემი მოკლე კაბიანი ფეფელა? ოხ, ჩემი ცოლო ელოს ამინსუკუნისამდე ამ ციკლონს და ვინც ეს მოკლე კაბები მიიგონა იმსაც! ვა, ვა, ვა, ვა! როგორ შავრცხვი ეს კაცი, როგორ ობჩესტვენი მასხარათ გავხადე ჩემი ფეფელა!.. აფსუს!... კაცო, ამ ბალშეიკებმა ყველანი მოხარეს, ყველანი თავის პლათორმაზე დააყენეს და, ნეუქელი, ამ ციკლონის პლათორმაზე დაყენება ასე გაუჩნელდათ! ანა რა ვახდა ეს ციკლონია, თუ ბიკლონი!!!
 გომია.

№ 2 „ტარტარო ჯი“ ს უფასო დამატება № 2

მსავგებრებელი საკითხი

მეტწიერების გამოკლებით წელსაც გამწიფრება ზამთარი, რომელსაც ჩვე ნამდვი რამდენიმე კერხი დარჩენია. არ უნდა დავიწყოთ, რომ ზამთარში სიცხვეობა, და ზაფხულის ტან-ფესხაც მელი არ გამოვადგება.

უნიდა გვახსოვდეს, რომ ზამთარში, შე ხაზლებლია, ჩვენ მოვებოდეს ბუზრებ-ღუბლებების გობობა, რისთვისაც, რო-ბორც ამბობენ, (და ტყე-ტრესტიც ადა-ტურებს), საჭირო არის ერთგვარი სა-ბობი მხალა, რომელსაც უმუხს ეძახიან.

საჭიროა ამოვიდინდეთ დაფაცურული ზამთრის ყოველივე „ხიამოფნების“ თა-ვიდან ასაშორებლად.

ჩვენ მიზანშეწონილია მივჯანია, რომ ყოველ ოჯახში ცოლის თანგვლიმარე-ბით და ქმრის მდივობით შესდგეს ზამ-თრის სიცივისთან მებრძოლი სა-ჯოგადრობა.

ამ ღონისძიებათა გატარებით, თვითუ-ლი ჩვენგანი უზრუნველყოფილი იქნება ზამთარში და, როგორც იტყვიან, თამ-ჯი ჰქული გმურებამათ.

ლმვარსი როზროზამე.

ფუკადუქუქი

მიწისძვრა

თავის ძვბა კიბრალ, კიბრი კაკი-კატო. (როტომ კაკიკო! ბაზარზე ქსლი წველი დამტკნარი კიბრი ღირს 15 კაბა ტარტარო ჯი).

წარსაზა, კონსერვაციულ ჯგუფების ყრილობაზე, პილსულეკიმ ძალიან მოი-წონა და შეეჭო თავისი პოლიტიკა.

უპი კატამი

იჩილანკვი. მოავროზახ და სეიხს შო-რის ისევ დარბაზან შავი კატები.

უპუსი კიცივისი

კვანა, პარლამენტის მდივ ახლად მოხუცი ნახმბი

ვარშავა. ყირიმში მომხდარი მიწისძე-რა ძალი ბლიერი იყო, რომ პოლიტიკა-თის სეიმის და სენატის ნიადივი შეარყია განადურებულ (მთავრობის—პილსულ-სკოს მიერ) საკანონმდებლო პალატების უფლება და ძირითადი კონსტიტუცია.

ჟურკლის ჟურკლი (არ წაწყებუბო ტარტ.)

პეკინი. გაცოცრეს ორი უტეო სახელმწიფოს ელჩი. გაცოცრეა მოახლონეს მთ-ვე ქვეყნის პირებებს. ამის გარე ჩან-სიანსა, გილონსა, გილონსა, გილონსა

ტარტარო ჯი სხრას-ფლიქი

მოწაფეების ცოდნის გამოხარკვევად, ტარტარო ჯი რევინა მოახლონა ერთ-ერთ ცხრაწულელში, რის შედეგსაც აქვე ვათავებთ:

ტარტარო ჯი:—**Что такое виноград?**
მოწაფე:—**?** !
ამხანაგი (მოწაფეს ჩურჩულოთ):—**ქ-ლაქია, ბიჭო!**
მოწაფე (ეყვი შედის):—**მატყუილებ!**
ამხანაგი:—**არ გატყუილებ:** **ლენინ-გრაღიც ხომ ქალაქია? ბიშხალადმე!**
ვისობგრაღიც ქალაქი ყოფილა! **უთხა-რა; ნუ გე შინაი!**
ესე городиши (ტარტარო ჯი): — **Виноград**
ტარტარო ჯი (ეკავებს სიცოცხლს):—**რო-მელ სიტყვიდან წარმოადგება თუ იცი?**
მოწაფე (მაშობე):—**Вино, ღვინავან.**
ტარტარო ჯი:—**რომელ ქვეყანაშია ეს ქალაქი?**
მოწაფე:—**?** ! ?
ამხანაგი (ჩურჩულოთ):—**კახეთშია, ბი-ჭო, მგვი ქალაქი!**
მოწაფე:—**მატყუილებ!**

ამხანაგი:—**ეი, შე გლახა! ნუ თუ არ იცი, რომ კახეთში მოიღოს ღვინო ღვინო? მგვი ქალაქიც იქ იქნება; ამა სხვაგან სად-ჯანდალაში უნდა იყოს? უთხარა; ნუ გე-შინაი!**
მოწაფე (ტარტარო ჯი):—**ქალაქი „ვი-ნოგრადი“ არის კახეთში.**
ტარტარო ჯი:—**კახეთი რომელ ქვეყანა-შია?**
მოწაფე (თავდათვებს):—**ოჯახი დაგვ-ცეს, ძალი გავტყუეს. (ტარტარო ჯი):—**
შეგიტყუაოვია.
ტარტარო ჯი:—**შევიტყუაოა რომელ ქვე-ყნას ნაწილში?**
მოწაფე:—**შევიტყუაოა არის ტარტარო ჯი.**
ტარტარო ჯი:—**რა არის ტარტარო ჯი?**
მოწაფე:—**ტარტარო ჯი არის ქვეყალ-ფაშია....**
ტარტარო ჯის ადიუტანტი.

ს ე ლ რ ე ნ ე ბ

ახალი პიესა. ზმუკი სწერს ახალ პიე-სას: „ამა-ბიჭები“, ცემი-ტყეპია 5 მსხვერ-პლათ და ას მუშტათ.

სიუჟეტი აღებულია სოფლის წიფელ-სასადილოს და თემზღმასკომის ცხოვრე-ბიდან.

ახალი ოპერა. პანლუჟოთის მღვდელ-მა მიცევაფელთა გასახვერებლად ჭაბ

უშუალოდ აკრიბოვდა...
რაც ამოიწვევდა სახელმწიფოს მხარე-
თველთა შუივი კრიზისი.

კომუნა ნავარაში

პაკიზი. დეტერმინაციის მიერ გამო-
ბრუნებულ კომუნაზე (ეფულისაგანა ქიმიკი)
ფლავის სახეობით მომხილებულ სტუმ-
რებს მიაჩნდა შემოქმედებ დაბრუნების
გაზი კოფი ნიკარაგო ჩაუფიკად.

სისიხის დავაყრდა

ნიქილაფი. ამერიკელ ფაშისტურ სემ-
გონანა დღესასწაულის ჩატარების შემ-
დგე შეინაგან საქმეთა მინისტრის—სარ-
როს სიცხე თითქმის ნორმალურად იქცე-
და გულზე ზომიერად უცემს. დაკარგუ-
ლი ფეხი და ხორცი თანდათან უბრუნ-
დება.

გოგონი ხულიგნობა

ერთა ლოცვის სემაზე ხუმრობით. ნი-
გაღიერი ამოსცხეს.

ახალი თეატრი

ნიუ-იორკი. დილარის პრაბსიტე-
თამბაქუქის უბანში საპროკვილი ჩაუ-
რეს სპანსტრო-კომიკურ თეატრს, რომე-
ლც უღელსი იქნება მთელ მსოფლიო-
ში. თეატრს მათი დანერგულების დამა-
ხსათი მთელი სხეულიდან უწოდეს—
ერთა ლოცე. ყველაიდან ამ თეატრის-
თვის სპანსტრობო იქნება მოწყობილი
ჯამბაზევის დამხასოების დრამატო-
ლი დამი, რომლის შემადგენლობაში შემ-
ულენ ერთა ლოცვის ყველა დღელვარები.

ფერილები

ალაგითი რუფიკაი

წვიმიან დარში, როცა ქუჩებში (ზოც
ალაგას) ტალახი დდება, მრავლების სი-
ხარულს სახეობით არა იქნეს.
თუ დარბანს—მოდის ლიმბათ ჩატ-
მულ-დაბრუნული კობა ქალა, ანდა კონ
ტი ცხველი, ნიშნე ქუჩის ნაპირზე
მთავდენენ ატრის, რომ ტალახის ნაშ-
ხეობით დამგრობენ გავლელი.
ამს წინეთ ადარბი ჩერქეზივილის
ქუჩაზე მივიღოთ მარტოთა ხუნწონი.

ქალბატონი ფრედი ექიმბრება ზამთრის
და არა ხაერ-კამ მთიერელობით. საზამთრო
შაბაზობის დანდაც თითქმის—ოჯახის წე-
ნიჭები დატოვებენ. გვიანდეს საზამთროს (საბუ-
რატო) სულადა.

ნატორი ლი-დუ-იანს და სამასაუოილინ
დაითხოვდა.

კუჭის კატარი

ფინა. საბჭოთა ფლობის მანერებმა
შეზღუდა გულის მანკი გაუწინდა რუმბ-
ნეთის სახეობით მინისტრს, რომელსაც
ამ ნიადაგზე აუშალა კუჭი და გაუწინდა
დუხინტროია. შემინებელი მინისტრი
მთელი დღე-ღამის განმარლობაში ზის
საჭიროების ალოგას და გარედ არ გამო-
დის.

აგარაკოდან დაბრუნება

ფინევა. 28 სექტემბერ მისტერ-ბარონ-
გრაფის ბატონ ავადმყოფ ვეფობის პო-
ლიტიკის (ალდამიანი) კითხვები (ერთა
ლოცვის დეკლარაცია) დაბრუნდენ თავ-
თავიანთ სახლში. ავადმყოფის მოვლა-
რეობა თანდათან უმძულა ხდება,—ამბო-
ბენ: ერთა ლოცვის საკავადმყოფოში მალე
განუტყვევებს სულსო. (გზაც იქით ჰქონე-
ბია! ბარბ).

გაქცევის კუსკები

შანხი. რეგიონალური გარეების
მოახლოების გამო, უცხოების საეწი-
ებმა გახსნეს ერთდღიანი გაქცევის კუ-
სები. ყურადღაობით უნდა აღინიშნოს
მა უკვე სხადეს თავიანთი მუხლები და
გაქცენ. ზონკოფიში. (ინდაზა: გაცაქ-
რი მანგვე, და გაქცევას განაგებ-
ბარბ).

გონს მიგვემობინა მანაბლი, სანამ უქანა
გაქცეზე საეწიოდ არ შეთხერულდებო-
ბეზფერები.

მოგვემეტი ბატონან ხალის ტრაგედი-
ში ჩაჯდომის საშუალება.

"დიდი ლუკა"

სამსახურის შემდეგ პუწკიანე წითელ
სასადილოში შევიდა სადილის საქმე-
ლად.
პუწკიანემ ფორმალურად მიიბარეა
ნუტელიაზე, რომელმაც მშინვე თანმშე-
ვა განაცხადა.

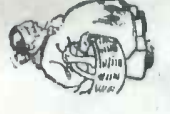
სადილის ჰუმის ღრის მუტელიაზე ისეთ
დიდ ლუკებს იღებდა ბორობი და, ჩას-
ყვირულია მუტელიაზე აგზაწიდა, რომ
მშინველი ხანა-მზოლი დაჩაჩა.
სტუდენტს არ შეუფერის ასეთი საქ-
ციული.
პუწკიანის კუჭი.

"სკვინი"
მონაგარიზე (გამგეს): — თუ შეი-
ლება, გონდოთ ჩემი ცოლი მიიღოთ სპე-
სახურზე.
გამგე: — კი მაგრამ, რა საქმის გა-
თება შეუძლია?
მონაგარიზე: — ბუპალტერია!

გამგე: სიღ უმეშინა?
მონაგარიზე: — არასდ!
გამგე: — გამ რეობი?
მონაგარიზე: — როგორ და, — ჩემს
გაბავის ისე ატრიბოებს წაღმა-უქულ-
და ისე გაქცევა ანგარიში, რომ შე-
პართ იცის თვითმული კაკიკის გზ-
კვალი; გახეგრული გროშის გამოჩინე-
ნაც კი არ შემიძლია. რია-რია.

ქრო ახალი მეთოდი
კინო-საზოგადოლება გამარევი სიღამს
ახალ სურათებს: "მემბ ქონენბაზე შკი-
ლია" და "რეპობობა".

რეპე-დარკინებს

კითხვა: მე-ვედ ლამაზი ცოლი. საზო-
გადოლებაში როგორც კარგი ხელსაძინ,
ცნობილი იყო ჩემი გვიარბი. ვიღაც ე-
მაცხე შეუწინდა და შეუყვარა,—მანვე გათ-
ხივდა. ფირობს და რეკლამაზე კოდვრ
ჩემს გვიარს აწერს. გთხოვთ გამაგებო-
ნოთ—მაქცე თუ არა უფლება აუქონ-
ლო ჩემი გვიარის ტრეგებზე.
პასუხი: გაქცე, —მეგრამ სჯობს მოით-
მინოთ. ახალ ქმარსაც მალე მიატრევებს
და. მოსალოდნელია, ისევ თქვენი დავი-
ბრუნდეს.

შეკითხვა: დავაბათავრე ცხრაწლიელი.
კავიოზე უნივერსიტეტში სწავლის გავრ-
ცელებას, მაგრამ ვერ ამომიარჩევია ფა-
კულტურა. გთხოვთ მიჩიოთ—როგორ
ფაქულტეტზე შემიძლება გვევლინო-
ბა?
პასუხი: როგორც თქვენი შეკითხვი-
დან სჩანს, არც ერთ ფაქულტეტზე არ
გამოდებებით. ვიჩიევე უნივერსიტეტს
თავი დაანებეთ.

კითხვა: უბუნებური ვარ, ფული არ
მაქცე, როგორ მოვიქცე?
პასუხი: დადქითე სამასხურში და ვა-
ბგროს მიიღებთ.

კითხვა: ერთ კაცს უნდა ცხველები ორ-
მა აშხანგმა (ინიქომ), რომ უფრო მან
გვეცხე ორივეს). მაგრამ უბედურება იმა
შია, რომ მე გაქცევი არ ვიცი.—დარბ-
ქმელი თ კარგი ვარ,—ხოლო ჩემი აშხ-
ნავი დავამტყელი ვერ არის,—სამაგიე-
როთ გაქცევა კარგად იცის, როგორც მო-
ვიქცეთ ასეთ შემთხვევაში?
პასუხი: შენ, რადგანაც დარბცემლი
ყოფილხარ, დაარბე, — შენი აშხანგე
კი, როგორც კარგი გაქცევი, გაქცევი.
ამგებლად შიგნა განაწილებული იქნება
თქვენი სპეციალის მიხედვით.

—ოქრისე-კონსულია.
—რეპე-დარკინებს

ს ა მ რ ე ჯ ვ ე ლ ო ს ე ს ხ ი

ბ ა ვ შ მ ა ც კ ი ი ც ი ს ...

ე რ თ გ უ ლ ი

მასწავლებელი (მოწაფეს):— ერთმა კაცმა მოიგო ოცდახუთი ათასი მან...
მოწაფე (წამოძახებს):— ალაბად სამრეწველო სესხის ობლიგაცია ჰქონება!

— რა გადარდებს გულს ნუ გაიტეხი ამდენ გაჭირვების და ზარალის შემდეგ, ეგებ ბელმა ვაგვიღიძობ და ოცდახუთი ათასი მანეთი მოიგო! იყიდე ინდუსტრიული-ზატისის სესხის ობლიგაცია.

გ ა მ ო ც ღ ე ზ ზ ე

პროფ. ალგებრა კარგად არ გცოდნიათ, მაგრამ თუ ერთ ამოცანას შეადგენთ და გამომიყვანთ კარგ ნიშანს დაგისვენებ.

აბიტურენტი (ცოტა ხნის შემდეგ):— ერთი ამოცანა მზად მაქვს, ბატონო!

პროფ. ბატონოს ნუ მეძახით, თორემ კოწია გაჯაერდება. სთქვიეთ.

აბიტურენტი (თავისთვის): თუ ჩემი ამხანაგი ხარ, რაღას მაწვალე შე დალოცვილო? ხომ იცი ალგებრის არაფერი გამეგება? დამიწერე სამი და გამიშვი ასე უნდა ყავი ამხანაგობა. (პროფესორს):— ამოცანა ასეთია: მასწავლებელ ალექსანდრე მგალობლიშვილს უმაღლესისათვის მოსამზადებლად აყვანილი ჰყავდა 18 ჯგუფი მოწაფე; თითო ჯგუფში იყო 15 კაცი; თითო კაცი იხდიდა 45 მანეთს. ამ ფულებიდან მან იყიდა ერთი სახლი 4.000 მანეთად; დანარჩენი კი ოჯახში დახარჯა. ამოცანა გვეკითხება—რაოდენი დაუხარჯავს ალექსანდრეს ოჯახში?

პროფესორი (სიხარბით გაბრაზებული):— მაგ ხომ არიოთეტიკა! მე ალგებრაში უნდა ჩამბარო გამოცდა!

აბიტურენტი:— გვადროვეთ. ამხანაგო პროფესორო! ბოლოს ალგებრაე მოკვება. (ანგარიშობს დაუაზებ): სულ აილო 12.150 მან. შეკამა 8.150 მან.

პროფ. (გამოცდა ავიწყდება).— ოჰ! რას ამბობ, კაცო! 12.000 მანეთი 3—4 თვეში?! მსოფლიო რეკორდია! პირდაპირ სასწაულია... შე პროფესორი ვარ და ათას მანეთს თორმეტ თვეში ვერ ავიღებ... ეს პირდაპირ უსამართლობაა.

აბიტურენტი (სარგებლობს პროფესორის აღელვებით და ცდილობს დაავიწყოს გამოცდა):— დიახ! უსამართლობაა, ამბ. პროფესორო, 12.000 მან. შემოსავალი და „ნალოგი“ კი არც ერთი კაპეიკი. მამაჩემი სამტრედიისში ძველი, ან დამსახურებული მიკიტანია. წელიწადში ხუთი ათასი „აბაროტი“ აქვს და 1.500 მანეთი „ნალოგი“ შეაწერეს... ალექსანდრე კი ამდენს ღებულობს!

ეს კიდევ რა ირის!— მომავალ წელს სხვა საგნებიც შეუნდა ვასწავლოო. ისე რომ შემოსავალი კიდევ ემატება. ასე და ამგვარად აქ არის პროგრესია, პროცენტები და ალგებრის ყველა დანარჩენი მოქმედებანი; რომლებიც მე ნაკლებათ ვიცი.

პროფ.— იი, უსამართლობა კვადრატში აყვანილი. მოწაფეებს კლასების რიცხვი შეუმცირეს; იქ ვერაფერს სწავლობენ. — ატესტატებს მაინც აძლევენ— უფლება აქვს ანაგრობოს სწავლა უნივერსიტეტშიო. ამზადებენ, ფულს ახდენენებენ, სწავლით კი ვერაფერს ასწავლიან. აი, თუ გინდა, ამ ვირის თავს რომ ჰკითხო, ყველაფერი იცის, მაგრამ სინამდვილეში არაფერი არ იცის. ცხრა წელიწადს არაფერი არ გაუკეთებია...

აბიტურენტი (ხვეწით):— ბატონო ამხანაგო! ხვალ გეომეტრიაში მაქვს გამოცდა და თუ შეიძლება მიღე გამიშვი.

პროფ.: პო, წადი... სამი იქნება (აბიტურენტი გახარებული გამოდის)... 12.000 მანეთი... ვაისად კიდევ შეტი... 15 მან. გამრავლებული 180 მოწაფეზე. უუუჰ, რამდენი? პირდაპირ მსოფლიო რეკორდია... უსამართლობაა კუბში აყვანილი... დაუშვებელია!..

მისი თვალსაზრისით

აწუ

როგორ ეჩვენება ბიუროკრატს თავისი თანაგზრომლები

„პ ა ტ ი ვ ი ს ტ ე მ ა“

ყორიფელს დევიგერბდი, მარა ძველებურ—ჩვენებურ—ქართველურ პატივისცემას თუ ფულში გაყიდვდნენ, ეგა არ მეგონა სწორეთ!

ავგარ გარყვიით ახლა რაფერ დემემართა ეგი აზბავი:

ქალაქში გეახლებით, ჩემო ბატონო, ამ ზაფხულში; ბაღანე მსახურობს, შენ ხარ ჩემი ბატონი, იქინე. სიმაართლე გითხრა—პირველად ვიყავი ქალაქში და ჩემმა ბიჭმა ბითხრა:—თუ მე ვერ დავგვხდე სტანციაზეო, ანდრეზი გექნება ჩემი, აჩვენე კონკას და ქე მოგატარიხინებს ჩემამდე შეურათო.

აქაწყვე ბარგი-ბარხანა; ხვირჯინე, კალათი—და გო უდექი ერთ მშვენიერ დღეს ქალაქისაკენ.

სიმაართლე გითხრა—ქე ვიმგზავრე გეარიანათ. ჩევედი დიღას ქალაქში და ჯერ კილო არ დამდგარა ხვირჯინად პოეზდი, რომე შამოფარდა ვინცხა ყაძახი ვაგონში და მეუბნება:—ხაბაკი ხომ არ გინდა წაგიღოვო?

იმე, შე დალოცვილო, რაეა არ მინდა, თუ კი მეგისთანა სიკეთეს მიზამ!!! უარს რაეა გეტყვითქეა!—გუთხარო, დაელო ხელი. შენ ხარ ჩემი ბატონი, ამ ჩემს ხვირჯინას, კალათებს და მიეგლო ზურგზე. მიეყობი უკან. ვფიქრობ:—ამ დალოცვილ ქალაქში კილო ქე ცოდნიენ ახნაურის პატივისცეო? ოქეა!

ჩამევედით ვაგონიდან სტანციაში თუ არა, მოვარდა მეორე ვინცხა თეთრი ფართუკიანი, გულზე დიდი მენდალი ეკიდა ჩენი ცხონებულ მამასახლისის პოპოშნიკიეთ; ეცა ამ ჩემი პატივისცემელს ხელში და დოუწყო ქიჩავი ხაბაკს:—რაეა ბედაე შენ ამის წაღებას? ეგი მე უნდა წოულო მეგასო!

— იმე! ვადავირეე კაცი! ეგი ნამეტანი პატივისცემა იქნება. თქვენ ნუ შეწუხდებით, მაგან წამომიღოს, არა უშავს-თქეა,—ვეუბნები მენდალიანს!

არ შეგკამოს კირმა არ ესმის არც ერთს. ებდღენა მენდალიან-ფართუკიანი და მოუერთო თავში ჩემი ხაბაკის წამომღებს. შეიქნა ჩხუბი—არა მე უნდა წევილო, არა მეო!

ვეუბნები ორვეს:—რაზე ჩხუბობთ ბიძია? რადგან აეე გამწარებული გინდათ ჩემი პატივისცემა, ნახევარ გზაზე ერთმა წამიღეთ და მეორე ნახევარზე—მეორემ-თქეა!

მარა შენც არ შომიკვდე! დოუწყეს ამ ჩემს ხვირჯინას ქიჩავი აქეთ-იქეთ და ქე მიმიტჭრიეს შით ღვიწინანი დოქი, კვერცხები და კვანწარახიანი ბოთლი!

გამოლიტა ხელში ხაბაკი მენდალიანმა, მიეგლო ზურგზე და მიაჩინილებს სწორედ გითხრა ქე მომიეიდა გული. ეგი პატივისცემა კი არა, გალანძღვა გამევიდა ჩემი. გამეიტანა სტანციის უკან, დაავლო მიწაზე და მეუბნება:

— ჰე! აწი შენ წეილე და მალე გამისტუმრე ფული მომეცი!

— ვაი!—ქიარ დაეაღე ხარხაა!—კაცო მე მეგონა პატივს მცემდი და სახლამდი მიმიტანდი ამას,—და ფულს რაეა მთხოე აქანე გამოტანისათვის? იმ კაცს რომ გამოლიტე ხელში, რას ერჩოდო? იქნება იმას მიეტანა სახლამდე!?

— უი! შენ ვადარეული ხარ ვინცხა ხარ! რა დროს პატივისცემაა? მე ამის მოხლეე ვარ აქანე. მე ნახილჩიკი და არტელის წვერი ვარ, იგი კი ჩუყოი კაცი იყო—არა წვერი და აქანე მუშაობის უფლება არა აქვს და იმისა

წვართვი ხაბაკი მალე ქენი. მანათი მინდა, მეჩქარება!—რას ვიზამდი? ვერაფერი ვერ ვთქვი უცხო კაცმა. ამოვილე გამოკონჯილი მანათი და მივეცი. მევიკიდე ზურგში ჩემ ხურჯინე - კალათი და გოუდექი გზას.

ეგია ახლა სამართალი? მე მეგონა პატივისცემით მიქნეს ყორიფელი და თურზე ნუ იტყვი—ფულს გულიწა კლავდენ ერთმანეთს, თვარა შენი პატივისცემა ფეხებზე ეკიდათ! დამიმტვრა ხაბაკი და კილო მანათი ქე წეილო ორ ფეხის ნაბიჯზე! მანათათ დღლეენით მევედი ჩენ სოფლიდან მუხიანის სტანციამდე! ამოვივარდათ ოჯახი...

ბალაჯან.

უნივერსიტეტის ეკოუზი

— რა დაგემართა? რაზე ვაჯავრებულხარ?

— იმის ოჯახი დაიქცეს, ვინცხამ საქართველოში უმალღესი უნივერსიტეტი ვახსნა, თვარა ქე ვიქნებოდო მოსვენებული; ნუ გეშინია, საზღვარგარეთ ვერ გამავგზავნიდა მამა ჩემი!

გამოცდებზე

მასწავლებელი: — რა, ან ვინ უფრო სწრაფია ამ ქვეყანად?

მოწაფე: — ყველაზე უფრო სწრაფი მებნანძრეები არიან.

მასწავლ: — როგორ?

მოწაფე: — თუ სადმე ცეცხლი გაუჩნდება სახლს, შენობის დაწვისთანავე იქ გაჩნდებიან.

მასწავლ: — უფრო მეტი სისწრაფე არ იცით?

მოწაფე: — თბილისის ელსმენები.

მასწავლ: — დამიმტკიცეთ.

მოწაფე: — ესთქვათ — თქვენ დაგვირდით რომელიმე დაწესებულების გამოძახება. ელსმენით უფრო ადრე მიიღწევთ მიზანს, ვიდრე ურმით წახვიდეთ თქვენთვის საჭირო დაწესებულებაში. (რა თქმა უნდა, თუ შეელსმენე ვინმეს არ ეარშიყება, ანდა ცუდ გუნებაზე არ არის და არ შემოგვიკურთხა).

მასწავლ: — ესენი მარჯალია, მაგრამ კიდევ უფრო მეტი სისწრაფე არ იცი?

მოწაფე: — როგორ არ ვიცი! სახლში მწოლიარე მძიმე ავთამყოფისათვის გამოძახილ ექიმის მოსვლა.

მასწავლ: — ეს როგორ?

მოწაფე: — როგორც გასულ წელს მასწავლეს კოსმოგრაფიიდან — დედა-მიწა თავბრუ - დამსხმელ სისწრაფით უტრიალებს თავის ღერძს გარემო მზის ამოსვლიდან — ჩასვლამდე. დილით რომ ექიმს გამოუძახო ავთამყოფის სანახავათ მზის ჩასვლამდე აუცილებლად მოვა. მაშასადამე: განა ამაზე მეტი სისწრაფე შეიძლება?

მასწავლებელი კმაყოფილი დარჩა პასუხებით და მოწაფე შემდეგ კლასში გადაიყვანა.

მ. საქარდლი.

თბილისის აღმასკომის სავალდებულო დადგენილების თანახმად, ძალის პატრონები ვალდებული არიან ძალღებებს პირბადე გაუკეთონ. (ქრონიკიდან). (რეზო გა-ძის მიხედვით).

ძალის პატრონი (ძალს):— შე გასაცოფებელო, ვერა ხედავ გაქურდეს, და შენ კი კუდაც არ აქანებ?

ძალლი (ნიშნის მოგებით):—ახია შენზე! რატომ ამიკარი პირი ამ ბალით? სულელი ვარ—თავი შევიწუ-ხო?! „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“.

განსჯვლებლის ღიღინი

(ილიახებური)

მისთვის ვმლერი, რომ ვიმლერო, ვით ცრინველმა გარეგანმა; მე ამ ქვეყნათ მასწავლებლათ ნობავლინა პოლიტგანმა.

მე დამნიშნეს მასწავლებლათ და ფულს მაძლევს „ნარკომპროსი“

და ვარ მათი მე უფროსი. მოწაფეებს მე ვასწავლი

„ნარკომპროსის“ დავალებით, იმიტომ მაქვს ეს ხელობა, რომ ერისა სამსახურში მეტი ენახო სარგებლობა.

ერის ფული ჩემათ მიანდეს, და მით ჯიბე შევსებოდეს; მის ბედით თუ უბედობით პატივი არ მაკლდებოდეს.

და როდესაც მოწაფეებს, ვითხოვთ ხოლმე საზაფხულოთ;

გამოცდებს თან გავაყოლებთ... ვინ ამზადებს მათ უფულოთ?!

მე ვამზადებ, მე გამოვცდი შემდეგ ჯგუფში, რომ ჯდებოდეს. ისა სჯობს, რა ჩემი ლუკმა, ჩემსავ ჯამში ვარდებოდეს.

მასწავლებლებს ყველას ვიცნობ, მიკამია მათთან პური; ერთმანეთს არ უღალატებთ. ასეთი გვაქვს სამსახური.

ჰო-და! ჩემებს მე ვამზადებ ყველას მოაქვს დროზე ფული, მოწაფეა სუსტს თუ ძლიერს არხინათ ჰქონდეს გული.

და აი მეც მიტომ ვმლერი. მზიარულათ; ჰერი ჰერი! მაგრამ დადგა სექტემბერი— და გულს მიკლავს ეს ოხერი!

ნაშურელი შმაილა.

ტ რ ი

ნუსა და რუსა შეხვედენ ერთმანეთს. ნუსა იყო ყოფილი მეჭარხნის ცოლი.

რუსა—თევზის მოვაჭრისა.
— მე როცა დაეინიშნე, ჩემი საქმე-რო ქარხნის პატრონი იყო. მიხაროდა უზრუნველი ცხოვრება მექნებოდა, წავიდოდი პარიზში, ლონდონში, ბერლინში, ნიუ-იორკში—აქეთ და იქით: მაგრამ რა ღამესაც გავთხოვდი, იმ ღამეს ჩამოვადგეს ბოლშევიკებმა მექარხნების ბედი ტახტიდან. ჩემმა ქმარმა მხოლოდ სულიდან ვაღიარა ჩინა-ქმედსა საუბედუროდ.

— ჩემმა ქმარმა კი—დაიწყო რუსამ, თითქმის ყველაფერი შეინარჩუნა. მართალია ძალიან ემდურის ბოლშევიკებს; მაგრამ ვერ ვატყობ რომ სამდურავი ჰქონდეს—ისევე ვაჭრობს თევზით და ფულიც საკმაოდ აქვს.

— ამასთანავე—განაგრძო ნუსამ,— ჩემი ქმარი მეტად ცუდრ კაცი გამოდგა: აღარსად გამიშო, აღარავისთან დამლაპარაკა, არც ჩამაცო, არც დანახურა და აღარც მაქამა რამე: გასუქვალაშხდები და შენი კველარების თავი არა მაქვსო. ქორწინების პირველ დღეებში მხოლოდ ორჯერ მოვინახურე სხვასთან გასეირნება... აი ეხლა, მიყურე, საფრთხობელას დაეშვავს: ჩემი ქული ჩიტებისაგან ვარჩინო მშემიქვრიტესა ჰგავს. პალტო—მამა ანტონის ძველის ძველ ანაფორას და „ტუფლები“ ხომ... არც ქალმებსა ჰგავს, არც ფლოსტებს, არც ქოშებს. ერთი სიტყვით, რაღაც, ბევშეებისაგან ცუდათ დაწულ კალათებსა ჰგავს. სახეც, ხომ ჰხედავ—ცარიელი ყურებიდა ვარ. მერე, რო იცოდე რა ლამაზი ვიყავ!

— ვგრე გეჭკევა, შენი ქმარი და ვერ გაეყარე?

- სად წავიდე?
- ლამაზი ყველგან გზას იშოვის.
- მერე მე ეხლა ლამაზი ვარ?
- რა საშინელება!

— ჩემმა ქმარმა არ მიმიყვანა იქამდე, რო ცოტათ მაინც მოვეკითებულყვი. ჩემს გამოყვებაში ის თავის უბედუროებასა ჰხედავს, რომ მქონდეს საშუალება. ცოტათ მაინც დავიბრუნო ჩემი წარსული სახე—რას დაუდგებოდი ქმარს! სად არ წამიყვანდნენ მაშინ კველარები!..

— ოჰ, რო იცოდე, ნუსა, ამ მხრივ რა ბედნიერი ვარ!

- როგორ?
- აი ხომ ხედავ: მოდათა უკანასკნელი სიტყვა ჩემს ტანზეა აღებული ფარჩეულობით! მერე რა კუთარლები, რა სეირნობა, რა დროს ვატარებ!
- ქმარი არ გიშლის?
- სრულიადაც არა.
- რა პატიოსანი კაცი ყოფილა!

„ჩინური“

„თელავის შინამრეწველთა კლუბის აბრას და განცხადებებს დამწერის მეტი ვერაფერ წაიკითხავს.“
(მოხეირნეთა საუბრიდან),
(ლოს მიხედვით).

ჩამოსული—უკაცრავად.. ხადარის აქ შინამრეწველთა კლუბი? შესაბამი: აი ეგ უნდა იუოს! სახელი კი ძან ნამდვილი დაურქმევით—შინამრეწველთა. ხალხსა სწველიან რა-ღა და სახეიროს კი არაფერს უჩვენე-

— სადაც კი მოვისურვებ გამიშვებ, რამდენსაც კი ვსთხოვ, მომცემს ფულს, არც ვისთანვე სიარულს მიშლის და—წარმოიდგინეთ — იმდენად პატიოსანი და სეინდისიანი ადამიანია, რომ ერთხელ მომასწრო კიდევ სხვასთან გახურებულ კონცაში და თავი ისე მომაჩვენა, ვითომ ვერც კი დავინახეო.

— რა პატიოსანი კაცი ყოფილა! რა ბედნიერი კყოფილხარ! ასეთი ბედნიერება მხოლოდ ზღაპრებში წამიკითხავს...

— ზღაპარი არ გეგონოს. პატალო ს:მართლუა!

— ალბად შენი ქმარი სოციალისტია.

— სრულებითაც არა! ისე ეჯავრება სოციალისტები რო!

— ჩემსას სოციალისტებიც ეჯავრება და არც მაგისთანა პატიოსანია.

— რატომ არ წასვალ ყენოღელში?

— ეენოღელი რას მიშველის? გამასუქებს, რო ვისმე მოვეწონო?

— გაგანთავისუფლებს ქმრისაგან.

— ეგ ხო მეც შემიძლიან: ვაეჭკევი და აღარ მივალ შინ. მაგრამ სად წავიდე? რაღამ მაცხოვროს?

— იმუშავე და იცხოვრე.

— შენა მუშაობ?

რუსა გაჩუმდა.

— მე შენისთანა ქმარი მენატრება მხოლოდ... მაგრამ მუშაობაც რო მოვინდომო, ვინ მიიღებს ჩემისთანა საფრთხობელას სამსახურში? ჩემი ყურები მოეწონებათ, თუ ნიკაპი?

— წარმოიდგინე, ნუსა, რომ ზოგჯერ ეგეცა ხდება...

— რა ხდება?..

— ისა, რომ საფრთხობელას იღებენ სამსახურში ვისმე დასაფრთხობათ. აი მაგალითად: ერთ გამგეს ლამაზი მექმანქანე ჰყვანდა; მექმანქანემ გამგეს სიყვარულზე უარი უთხრა; გამგემ იგი დაითხოვა და მის ალავას კუზინო მიიღო.

— რათა?

— გამოსაჯავრებლად.

— გაზაფხულის შემდეგ არ მინახავხარ... როგორ გასუქებულხარ ამ მოკლე ხანში ალბად აგარაკზე იუაფით ხადმე?
 — აგარაკზე არ ვყოფილვარ არსად!
 — მაშ როგორ?
 — გაშვეთ და მნიშნეს და...
 — ჰა! აწ ყველაფერი ვიცი... განმარტება აღარ არის საჭირო!

— შენ?
 — შერე და ის ლამაზი მემანქანე მივიდა და თანხმობა განუცხადა გამგეს სიყვარულზე.
 — მიიღო ისევ სამსახურში?
 — არა.
 — რატომ?
 — იმიტომ რომ ცოლად შეირთო.
 — ისე რომ კუზიანს შერბა სამსახურში არა?
 — არა.

— არა.
 — როგორ?
 — ისე რომ კუზიანი დაითხოვა და ისევ ის ლამაზი ქალი დასვა იქ.
 — რათა?
 — უნდა გავეყარო და ეგ საცხოვრებელი მაინცა ჰქონდესო.
 — თუ ჩემი სამსახურიც დროებით იქნება, რაში გამოვადგება?

— რატომ არ გამოვადგება: მანამ ეს დავი-დარაბები გათავდება, მანამ გამგე თაფლის თვეებს გაათავებს, შენც მოკეოლები და ვინ იცის იქნებ შემდეგი თვე შენც დაგეთაფლოს...
 — მაინც შენს ბედს ვერ დავეწვიო ნეტა! შენ!
 — ცდა ბედის მენახევე... სინჯე!
 ფაშანგი.

„დაესახურებულნი ღირიუოხრი“

მეფე ზიორაბი: (ქალბატონი გვირგვინისა): ვიმა ყობ კემბერდენიო ჩინებულნი დირიუოხრია სხვადსხვ
 ჰეინების შემუსიკენი იბე შეხმარეილიო ვლა რომ დიდებულად ვამო უდის ფოკსტროტი
 მალბატონი მუროკინა: თქვი ურუ არ ვესმიო... ეს სიბერობი არალოჲ თოთოემ გ რდასუდებ-
 ში და წიურენწუნი საზარელ დისონანსებს მანეკდით!

ტარტაროზი

რედაქციის კავშირი

ტარტაროზი (ჩემპერლენს): ტყვილით, ცდილობს, ხელი აორბოთ, აგენს მინა-წყალზე, დაფრენას. ქარხნის შის ბოლოში ამოვანრობთ, შენს ვერაგ ზრახვებს.

ინდუსტრიალიზაციის სესხი

(ეს მოგონება დაწერილია ათი წლის შემდეგ—ე. ი. 1937 წელს, მაგრამ ვფიქრობ, რომ დღესაც, არ იქნება რიგი ინტერეს მოკლებული და ამიტომ ვათავსებთ. რედაქცია).

ეს იყო 1927 წლის შემოდგომაზე. მახსოვს, მაშინ მთავრობამ გამოუშვა ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაციები, სულ რაღაც 200 მილიონი მანეთის.

ახლა, 1937 წელს, ოქტომბრის რევოლუციის 20 წ. თავზე, ალბათ ყოველ თქვენგანს გაუკვირდება: რა არის 200 მილიონიო, მაგრამ ამ ათი წლის წინად ეს ფული დიდი თანხა იყო მით უმეტეს ჩვენთვის, რადგანაც მრეწველობას საფუძვლიანი გადახალისება ესაჭიროებოდა.

დღეს,—1937 წელს თქვენ ხედავთ აუარებელ ფაზრიკა-ქარხნებს და ჰიდრო-ელსადგურებს. მაშინ—1927 წელს მხოლოდ დაწყებული იყო ახალი მშენებლობა.

მაშინდელ გაზეთებში ყოველდღე ნახავდით ქრონიკას:

„დაიწყო ქალაქის ქარხნის მშენება“.

„მეუღლენ ჰიდრო-ელსადგურის მშენებას“.

„იწყებდა მადნეულობის დამუშავება“.

თქვენ ასლა აღარ გაკვირვებთ ზაჰესის, რადგანაც რიონის ჰიდრო-ელსადგურს 65.000 ტონის ძალა აქვს და თათარაენისას 100.000. მაშინ—1926—27 წლებში ზაჰესისთან სადგურიც დიდი ზედწიგება იყო.

ინდუსტრიალიზაციის სესხით და სხვა ხახელმწიფო შინაურ სესხებით. მაშინ ჩვენ ვეროპა ესევე გვიღრუნდა და სესხის მოცემას კი არა, ომის გამოცხადებასაც ეპირებოდა. ასე კი არ იყო საქმე დაწყობილ-დალაგებული, როგორც ახლა.

ჰო-და იმას მოგახსენებდით, 1927 წლის შემოდგომაზე მთავრობამ გამოუშვა ინდუსტრიალიზაციის 200 მილიონიანი სესხი. მე მაშინ შემხაბველ სალაროში ვმუშაობდი და ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაციებს ვაერცულებდი.

ერთხელ ჩემთან უმუშევარი მოვიდა. მაშინ ბევრი იყო უმუშევრები. ისე კი არა, ახლა რომ სანთელით ეძებენ უმუშევარს და მაინც ვერ პოულობენ.

მოვიდა უმუშევარი და ადგილი მიშოვეო მითხრა.

— სადაა ძამია ადგილი, ხომ ხედავ შტატებს ამიკრებენ, აპარატის რაციონალიზაცია ხდება!—უთხარი მე.

— აბა რა ექნა, კაცო?

— შეიძინე ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაცია.

— დამცინი, თუ რა არის?

— არა შეგობარო, იშოვე ერთი ხუთი მანეთი და შეიძინე ობლიგაციის მეხუთედი, შეიძლება ფული მოიყო.

— უმუშევარი დაფიქრდა და წავიდა. მართლაც სადღაც ეშოვა 5მანეთი და ობლიგაციის კუპონი შეეძინა.

— შეეხვდი მუშას..

— რას შვრები, ივანე, იძენ ობლიგაციას?

— ფული არ მაქვს, შემომეხარჯა..

— მაინც შეიძინე იცოდე, მაგას მოველით შენგან?

მუშამ მართლაც შეიძინა.

გადავეყარე ნაცნობ ბუღალტერს.

— შეიძინე სესხის ობლიგაციები?

— საიდან ძმოო, წვრილი ცოლ-შვილი მყავს..

— რა უყოთ მერე? რა არის შენთვის 25 მანეთი? ზქნება ფულიც მოიგო.

შეიძინა ბუღალტერმაც.

წავედი ერთ დაწესებულების გამგესთან. ერთ ხანს არ მიმიღო. მაშინ—1927 წელს ისე კი არ იყო, როგორც ახლა.—1937 წელს: ცოტა ბიუროკრატიზმშიც გახლდათ, ცოტა „ვოლოკიტაც“. გამგესთან შესვლა მნიელი იყო. მხოლოს მაინც შემიშვეს.

— შეიძინეთ სესხის ობლიგაციები!

— ნება არ გვაქვს,—მომჭირნეობის რეჟიმიო.

— ნუ გეშინიათ, მომჭირნეობის რეჟიმის კამპანია მაგას არ ეხება.

— კარგი, შევიძინე დაწესებულებისათვის.

— თქვენც შეიძინეთ პირადათ.

— კარგი, მეც შევიძინე.

წავედი სოფლად და გლეხებს უქადავე სესხის მნიშვნელობა. მაშინ—ათი წლის წინად გლეხობა კიდევ არ იყო შეგნებული.

— მანქანებს გააკეთებენ, ფართალს მოგაწვდიან, მიტკალი ბევრი იქნება და ფანელი.—ვეუბნებოდი მე. ახლა, რომ მუშკოოპის ნოქრები მუშტარს ხელში ალღეტენ ერთმანეთს—ჩემგან იყიდეთ, ისე კი არ ყოფილა: მიტკალს წვეთობით ყიდდენ. ფანელი მხოლოდ ზაფხულში იშოვებოდა. სამრეწველო საქონელი ასე უხვად არ ეყარა.

გლეხებმა დაიჯერეს და რამდენიმე იყიდეს კიდევ ობლიგაცია.

კერძო ვაჭარ-სპეკულიანტებშიაც ვეცადე ობლიგაციის გავრცელება (მაშინ კერძო ვაჭრობა ასე მიკნავებული კი არ იყო) და ზოგმა ვაჭარმაც შეიძინა.

ქალები პირდაპირ არ მასვენებდენ:

— მოგვეცი ობლიგაცია, ფულს მოვიგებთ და კოკერკოტს ვიყიდითო.

— მომეცით სამი 25 მანეთიანი ობლიგაცია.

— მომეცით ოთხი!

— მიბოძეთ ხუთი ობლიგაცია.

ერთი სიტყვით ჯანი გამაცალეს, ერთმანეთს ხელიდან სტაცებდენ ობლიგაციებს. ჩემ კასასთან სულ რიგი იყო.

სულ რაღაც 1 ნახ. თვეში გავასაღეთ 200 მილიონი მანეთის ობლიგაცია მთელ კავშირში. მაშინ ეს დიდი საქმე იყო, რადგან ფული ბევრი არ გვქონდა: მუშა რაღაც 70—80 მანეთს იღებდა თვეში, ახლანდელივით 200—300 მანეთს კი არ იღებდენ.

ობლიგაციები გავასაღეთ და დაიწყო სესხის გათამაშება, ანუ ტირაჟი. როგორც მოგეხსენებათ, თუ ობლიგაცია გაქვს, ტირაჟის, ანუ ობლიგაციების გათამაშების დროს შეიძლება ფული მოი:ო. თუ ვერ მოიგებ, შენი ფული მაინც არ გეკარგება. ტირაჟი წელიწადში 4-ჯერ ხდებოდა.

აირველი ტირაჟი მოხდა 1927 წ. 28 დეკემბერს.

სწორედ სამი დღის შემდეგ, ახალ წლის დღილით ჩემთან მოვიდა ის უმუშევარი, რომელსაც ობლიგაცია შეეძენიე. მოვიდა, მაგრამ რა მოვიდა: პირდაპირ ფრანტივით იყო გამოწყობილი, ასე გეგონებოდა დიდი ხნის შვილიშვილებში ყოფილა და შესაფერი გამოსარჩენიც ჰქონიო.

ძვიდა კი არა, შემოვარდა, მეცა და სამჯერ მაკოცა. თან წითელი კვერცხები მომიღოცა.

— შოგილოცავ გენაცვა ახალწელს..

— კი მარა ეს წითელი კვერცხი?

— ეს ხომ იცი, ძველი ჩვეულება..

— კაცო, დღეს ახალი წელია..

გიყვივით ხარხარი დაიწყო. საწყალი ისე გახარებული იყო, რომ ახალი წელი აღდგომით მოჩვენებოდა და წითელი კვერცხი შეეღება.

უცებ შემოტრიალდა, მეცა და ამიყანა. ამიყანა და ჰაერში შემავდო, ისე რომ კინაღამ ჰერს დავეტაკე თაკით.

— კაცო, რამ გაგაგოე, თავი არ გამიტეხო!

— გაგიტეხოვო! გაგიტეხო კი არა, ოქროთი უნდა მოგიქედო, შენით გავკეთდი კაცო..

— როგორ?

ს ლ ო რ ი რ ე ტ ე პ ტ ი

აპადემოზი: — ენაზე რაღაც მაზოლები გამიჩნდა...
 ეპიმი: — მაჩვენეთ აბა... ჰაა! თქვენ ალბად ბევრს ლაპარაკობთ მოხ-
 სენებებზე და ცოტას აკეთებთ; საჭიროა პირიქით: ცოტა ილაპარაკოთ და
 ბევრი გააკეთოთ, ენა მოასვენეთ და სატკივარიც გაივლით

— როგორ და ხომ გახსოვს ობლივაცია რომ შევი-
 ძინე?

- მახსოვს.
- ტირაყი რომ მოხდა 28 დეკემბერს ისიც გახსოვს?
- მახსოვს.

— ჰო-და ტირაყი მე მოვიგე... მოვიგე ორი ათასი
 მანეთი, ათი ათას მანეთიანი მოგების მეზუთელი... მე ხომ
 ხუთ მანეთიანი კუპონი მქონდა... ოხ! იმ პიონერს ვენაც-
 ვალე ხელებში, რომელმაც ჩემი მოგების ნომერი ამოი-
 ლო ლოტარეიდან... მოდი ერთი დაველიოთ...

— ლენის მოტანა მიწოდდა, მაგრამ არ დამანება,
 ახალ ნაყიდ პალტოს ჯიბიდან ამოიღო ორი ცვარტი კა-
 ხური, ერთი კონიაკი, (ძალიან დიდი ჯიბე ჰქონებია! ტა-
 რტაროზი) უბიდან ბუტერბროდები ამოალაგა და ქეიფს
 შეუღღქოთ.

— ეს გაუმარჯოს ინდუსტრიალიზაცია, რაციონა-
 ლიზაციას, ნაციონალიზაციას, ტირაყს, მირაყს, ფინანს,
 და ეირაფს. ერთი სიტყვით, გაუმარჯოს აპარატის გამარ-
 ტიკებას და მის შედეგებს,—გაცხარებით ლაპარაკობდა
 ჩემი სტუმარი და სავსე ჭიქებს სცლიდა.

შემდეგი ტირაყი მოხდა 1928 წლის 20 თებერვალს.
 რამდენიმე დღის შემდეგ ჩემთან მოვიდა მუშა ივანე, რო-
 მელსაც ობლივაცია ვაყიდვინე. მოვიდა ახალ სპექტანი-
 სამოსში გამოწყობილი (მაშინ სპექტანისამოსს სახლშიაც
 იცვამდნენ).

— იცი რა გახარო? ფული მოვიგე,—მომამხა მან-
 —ტირაყი მოხდა და ათასი მანეთი მოვიგე. ახლა ყველა-
 ფერს ვოყიდი. ჯერ ეს სპექტანისამოსი ვიყიდე, რადგა-
 ნაც აღმინისტრაცია მაინც არ იძღვოდა. შენ გენაცვა-
 ლე ერთი საღამოს დამეპატოე, შენგან მაქვს ეს ათასი
 მანეთი.

ბევრი ვიუარე, მაგრამ მაინც წავედი საღამოს.
 მესამე ტირაყი მოხდა იმავე წლის 20 მაისს.

ერთ დღეს, ტრამეის საფეხურზე ასვლის დროს ვი-
 დაცამ წელში ხელი მტაცა, ციმ-ციმ ამიყვანა და იქვე
 რესტორანში ჩამიტანა. გაჯავრებულმა სიტყვის თქმაც
 ვერ მოვახერხე. მხოლოდ რესტორანში შევხედე ჩემს მო-
 მტაცებელს.

— ლენო! მწყვდი!—გასძახა მან რესტორნის პატ-
 რონს

ინდუსტრიალიზაციის სესხი

(ეს მოგონება დაწერილია ათი წლის შემდეგ—ე. ი. 1937 წელს, მაგრამ ეფიქრობ, რომ დღესაც არ იქნება ზგი ინტერესს მოკლებული და ამიტომ ვათავსებთ. რედაქცია):

ეს იყო 1927 წლის შემოდგომაზე. მახოვს, მაშინ მთავრობამ გამოუშვა ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაციები, სულ რაღაც 200 მილიონი მანეთის.

ახლა, 1937 წელს, ოქტომბრის რევოლუციის 20 წ. თავზე, ალბათ ყოველ თქვენგანს გაუკვირდება: რა არის 200 მილიონიო, მაგრამ ამ ათი წლის წინად ეს ფული დიდი თანხა იყო მით უმეტეს ჩვენთვის, რადგანაც მრეწველობას საფუძვლიანი გადახალისება ესაქიროებოდა.

დღეს,—1937 წელს თქვენ ხედავთ აუარებელ ფაზრიკა-ქარხნებს და ჰიდრო-ელსადგურებს. მაშინ—1927 წელს მხოლოდ დაწყებული იყო ახალი მშენებლობა.

მაშინდელ გაზეთებში ყოველდღე მახავდით ქრონიკას:

„დაიწყო ქალაქის ქარხნის მშენება“.

„შეუდგენ ჰიდრო-ელსადგურის მშენებას“.

„იწყება მანუქლობის დამუშავება“.

თქვენ ასლა აღარ გაკვირვებთ ზაჰესი, რადგანაც როინის ჰიდრო-ელსადგურს 65.000 ცხენის ძალა აქვს და თაფარაენისას 100.000. მაშინ—1926—27 წლებში ზაჰესისთანა სადგურაც დიდი ბედნიერება იყო.

ინდუსტრიალიზაციის სესხით და სხვა სახელმწიფო შინაურ სესხებით. მაშინ ჩვენ ევროპა ესეე გვიღრწნდა და სესხის მოცემას კი არა, ომის გამოცხადებასაც ეპიზებოდა. ასე კი არ იყო საქმე დაწყობილ-დალაგებული, როგორც ახლად.

ჰო—და იმას მოგახსენებდით, 1927 წლის შემოდგომაზე მთავრობამ გამოუშვა ინდუსტრიალიზაციის 200 მილიონიანი სესხი. მე მაშინ შემწახველ სალაროში ვმუშაობდი და ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაციებს ვაზრტელებდი.

ერთხელ ჩემთან უმუშევარი მოვიდა. მაშინ ბევრი იყო უმუშევრები. ისე კი არა, ახლა რომ სანთელით ეძებენ უმუშევარს და მინც ვერ პოულობენ.

მოვიდა უმუშევარი და ადგილი მიშოვეო მითხრა.

— სადა ძამია ადგილი, ხომ ხედავ შტატებს ამერიკებენ, აპარატის რაიონალიზაცია ხდება!—უთხარი მე.

— აბა რა ექნა, კაცო?

— შეიძინე ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაცია.

— დაშკინი, თუ რა არის?

— არა მეგობრო, იშოვე ერთი ხუთი მანეთი და შეიძინე ობლიგაციის მეხუთედი, შეიძლება ფული მოიგო.

— უმუშევარი დაფიქრდა და წავიდა. მართლაც სადღაც ეშოვა მანეთი და ობლიგაციის კუბონი შეეძინა.

— შეეხედი მუშას.

— რას შერები, ივანე, იქენ ობლიგაციას?

— ფული არ მაქვს, შემომეხარჯა...

— მაინც შეიძინე იკოდე, მაგას მოველით შეგან?

მუშამ მართლაც შეიძინა.

გადავეყარე ნაცნობ ბუღალტერს.

— შეიძინე სესხის ობლიგაციები?

— საიდან ძამო, წერილი ცოლ-შვილი მყავს...

— რა უყოთ მერე? რა არის მენთვის 25 მანეთი?

ჩქნება ფულიც მოიგო.

შეიძინა ბუღალტერმაც.

წვედი ერთ დაწესებულების გამგესთან. ერთ ხანს არ მიბოლო. მაშინ—1927 წელს ისე კი არ იყო, როგორც ახლა,—1937 წელს: ცოტა ბიუროკრატიზმიც გახლდათ, ცოტა „ვოლოკიტაც“. გამგესთან შესვლა ძნელი იყო. მხოლოს მაინც შემიშვეს.

— შეიძინეთ სესხის ობლიგაციები!

— ნება არ გვაქვს.—მომჭირნეობის რეკიშია.

— ნუ გეშინიათ, მომჭირნეობის რეკიმის კამპანია მაგას არ ეხება.

— კარგი, შევიძინო დაწესებულებისათვის.

— თქვენც შეიძინეთ პირადათ.

— კარგი, მეც შევიძინე.

წავედი სოფლად და გლეხებს უქადავე სესხის მნიშვნელობა. მაშინ—ათი წლის წინად გლეხობა კიდევ არ იყო შეგნებული.

— მანქანებს გაგიკეთებენ, ფართალს მოგაწვდიან, მიტკალი ბევრი იქნება და ფანელი.—ვეუბნებოდი მე.

ახლა, რომ მუშკოპის ნოქრები მუშტარს ხელში აღლტენ ერთმანეთს—ჩემგან იყიდევ, ისე კი არ ყოფილა: მიტკალს წვეთობით ყიდდენ. ფანელი მხოლოდ ზაფხულში იშოვებოდა. სამრეწველო საქონელი ასე უხვად არ ეყარა.

გლეხებმა დაიჯერეს და რამდენიმე იყიდეს კიდევ ობლიგაცია.

კერძო ვაჭარ-სპეკულიანტებშიაც ვეცადე ობლიგაციის გავრცელება (მაშინ კერძო ვაჭრობა ასე მიკნავებული კი არ იყო) და ზოგმა ვაჭარმაც შეიძინა.

ქალები პირადაპირ არ მასვენებდენ:

— მოგვეცი ობლიგაცია, ფულს მოვიგებთ და კოკერკოტს ვიყიდითო.

— მომეციო სამი 25 მანეთიანი ობლიგაცია.

— მომეციო ოთხი!

— მიბოძეთ ხუთი ობლიგაცია.

ერთი სიტყვით ჯანი გამაცალეს, ერთმანეთს ხელიდან სტაცებდენ ობლიგაციებს. ჩემ კასასთან სულ რივი იყო.

სულ რაღაც 1 ნახ. თვეში გავასაღეთ 200 მილიონი მანეთის ობლიგაცია მთელ კავშირში. მაშინ ეს დიდი საქმე იყო, რადგან ფული ბევრი არ გვექონდა: მუშა რაღაც 70—80 მანეთის იღებდა თვეში, ახლანდელივით 200—300 მანეთის კი არ იღებდენ.

ობლიგაციები გავასაღეთ და დაიწყო სესხის გათავაშება, ანუ ტირაჟი. როგორც მოგეხსენებათ, თუ ობლიგაცია გვაქვს, ტირაჟის, ანუ ობლიგაციების გათავაშების დროს შეიძლება ფული მოიგო. თუ ვერ მოიგებ, შეიძლება ფული მინც არ გეკარგება. ტირაჟი წელიწადში 4-ჯერ ხდებოდა.

პირველი ტირაჟი მოხდა 1927 წ. 28 დეკემბერს.

სწორედ სამი დღის შემდეგ, ახალ წლის დღით ჩემთან მოვიდა ის უმუშევარი, რომელსაც ობლიგაცია შეეძინა. მოვიდა, მაგრამ რა მოვიდა: პირდაპირ ფრანტივით იყო გამოწყობილი, ასე გეგონებოდა დიდი ხნის შივლინებაში ყოფილა და შესაფერი გამოსარჩენიც ჰქონიაო.

მოვიდა კი არა, შემოვარდა, მეცა და სამჯერ მაკოცა. თან წითელი კვერცხები მომილოცა.

— შოგილოცე გენაცხე ახალწელს...

— კი შარა ეს წითელი კვერცხი?

— ეს ხომ იცი, ძველი ჩვეულებაა.

— კაცო, დღეს ახალი წელია...

გიჟივით ხარხარი დაიწყო. საწყალი ისე გახარებული იყო, რომ ახალი წელი აღდგომით მოჩვენებოდა და წითელი კვერცხი შეეღება.

უცებ შემოტრიალდა, მეცა და ამიყვანა. ამიყვანა და პაერში შემავლო, ისე რომ კინაღამ ჰერს დავეტაკე თაკით.

— კაცო, რამ გავაგოცა, თავი არ გამიტეხო!

— გაგიტეხოვო! გაგიტეხო კი არა, ოქროთი უნდა მოგიტელო, მენით გავკეთდი კაცი...

— როგორ?

ს ლ ო რ ი რ ე ტ ე პ ტ ი

ა ვ ა დ მ უ შ ი : — ე ნ ა ზ რ ა დ ა ც მ ა ზ ო ლ ე ბ ი ვ ა მ ი ხ ნ დ ა ...
მ ე მ ი შ ი : — მ ა ჩ ე ნ ე თ ა ბ ა ... ჰ ა ა თ ქ ე ვ ნ ა ლ ბ ა დ ბ ე ვ რ ს ლ ა პ ა რ ა კ ო ბ თ მ ო ხ -
 ს ე ნ ე ბ ე ზ ე და ც ო ტ ა ს ა კ ე თ ე ბ ე ; ხ ა ჯ ი რ ო ა პ ი რ ი ჯ ი თ : ც ო ტ ა ი ლ ა პ ა რ ა კ ო თ და
 ბ ე ვ რ ი ვ ა ა კ ე თ ო თ , ე ნ ა მ ო ა ს ვ ე ნ ე თ და ხ ა ტ ჯ ი ვ ა რ ი ც ვ ა ი ვ ლ ი ა

— როგორ და ხომ გახსოვს ობლიგაცია რომ შეუძინე?
 — მახსოვს.
 — ტირაჟი რომ მოხდა 28 დეკემბერს ისიც გახსოვს?
 — მახსოვს.
 — ჰო-და ტირაჟი მე მოვიგე... მოვიგე ორი ათასი მანეთი, ათი ათას მანეთიანი მოგების მეზუთედით... მე ხომ ხუთ მანეთიანი კუპონი მქონდა... ოხ! იმ პიონერს ვენაცვალე ხელეზში, რომელმაც ჩემი მოგების ნომერი ამოიღო ლოტარეიდან... მოდი ერთი დაველიოთ...
 — ლვინის მოტანა მინდოდა, მაგრამ არ დამანება, ახალ ნაყიდ პალტოს ჯიბიდან ამოიღო ორი კვარტი კახური, ერთი კონიაკი, (ძალიან დიდი ჯიბე ჰქონებია! ტარტაროზი) უბიდან ბუტერბროდები ამოალაგა და ქვიფს შეუღეჭით.
 — ეს გაუმარჯოს ინდუსტრიალიზაცია, რაციონალიზაცია, ნაციონალიზაცია, ტირაჟს, მირაჟს, ფინანსს, და ეირაფს. ერთი სიტყვით, გაუმარჯოს აპარატის გამართვებს და მის შედეგებს,—გაცხარებით ლაპარაკობდა ჩემი სტუმარი და სავსე ჭიჭებს სცლიდა.

შემეგი ტირაჟი მოხდა 1928 წლის 20 თებერვალს. რამდენიმე დღის შემდეგ ჩემთან მოვიდა მუშა ივანე, რომელსაც ობლიგაცია ვაყიდვინე. მოვიდა ახალ სპექტანისამოსში გამოწყობილი (მაშინ სპექტანისამოსს სახლშიაც იცვამდნენ).
 — იცი რა გახარო? ფული მოვიგე.—მომბახხა მან.
 —ტირაჟი მოხდა და ათასი მანეთი მოვიგე. ახლა ყველაფერს ვიყიდი. ჯერ ეს სპექტანისამოსი ვიყიდე, რადგანაც აღმინისტრაცია მაინც არ იძლეოდა. შერ გენაცვალე ერთი საღამოს დამეპარტეე, შენგან მაქვს ეს ათასი მანეთი.
 ბევრი ვიუარე, მაგრამ მაინც წავედი საღამოს.
 შესამე ტირაჟი მოხდა იმავე წლის 20 მაისს.
 ერთ დღეს. ტრამვაის საფეხურზე ასვლის დროს ვილატამ წელში ხელი მტაცა, ციმ-ციმ ამიყვანა და იქვე რესტორანში ჩამიტანა. გაჯავრებულმა სიტყვის თქმაც ვერ მოვანერხე. მხოლოდ რესტორანში შევხედე ჩემს მოტაცებულს.
 — ლვინო! მწვადი!—გასახხა. მან რესტორანის პატრონს

— რაშია, მეგობარო, საქმე?— შეუბღვირე მე.

— ოს, შენ კი გენაცვალე სულში, შენს პატივისცემას ვინ გადაიხდის!— ალტაცებით მეუბნებოდა იგი.— ვერ მიტანი? მე ის ბულალტერი ვარ, რომელსაც შენ თბლი-გაცია თითქმის ძალით აყიდივინე... მერე იცი რა მოხდა? მე მოვიგე... დიდი, მოვიგე ათ ათასი მანეთი... ბულალტერობას თავი დავანებე. ერთ-ორ თვეს ვიჭივებ და მერე ერთ ლამაზ ქორწილს გავმართავ.— ცოლი უნდა შევიერთო... ათათასი მანეთი ხუთ წელიწადს მეყოფა... მერე ვიდევ ვიყიდი ობლიგაციას, კიდევ მოვიგებ, კიდევ ვიყიდი და კიდევ მოვიგებ... სულ მოგებაში ვიქნები...

ძლივ-ძლივობით დავალწიე თავი გაბედნიერებულ ბულალტერს.

ერთი წლის შემდეგ, როცა ისევ მოხდა ტირაჟი, გლეხების დღეუვაცია მომადგა.

— რა გნებათ?

— ლატარია მოვიგეთ შენი ქირიმე... დიდი ფულბ მოვიგეთ და კომუნა გვინდა გავაკეთოთ. ერთი აგრონომი გვიშოვე, რომ კომუნა მოგვიწყოს... ი ქიტე ძალლი აბლივაცია რა მადლიანი ყოფილა... ნატარეაში ოცდახუთი ათასი მაიგეს ჩვენმა ბიჭებმა. ახლა წყალსაც გავიყვანთ, ტრახტორსაც ვიყიდი, კამუნასაც მოვაწყობთ...

სამ-ოთხ წელში მოსვენება არ მქონდა: ხან ერთი იგებდა, ხან მეორე. ზოგმა სახლი იყიდა, ზოგმა ცოლი გაუშვა და ახალი შეირთო, ზოგმა მალაზია გასსნა, ზოგმა ბეტომობილი იყიდა...

ასეთია დაახლოებით იმ ინდუსტრიალიზაციის სესხის აზბავი, რომელიც 1927 წელს გამოუშვეს.

ახლა, 1937 წელს ორასი მილიონი დიდი არაფერი თანხა ჩვენი სახელმწიფოსათვის, მაგრამ მაშინ, ათი წლის წინად, როცა ასეთ წერილში ოცი მანეთის მეტს არ იძლეოდა (ტყვილად გვეკრავთ, ქათინაური არ გავივით, ამ წერილში ოც მანეთს არ მოგცემთ. ტარტაროზი). „ტარტაროზი“ რედაქცია, სხვა მდგომარეობა აყო: ახალი მრეწველობა იწყებოდა და ისეთი პატარა სადგურიც კი, როგორც არის ზაპსი, განცვიფრებას იწვევდა. თბილისში მაშინ ხეირიანი კანალიზაციაც არ იყო, ვერის დამართვებ მტვერის ბული ადიოდა და პლეხანოვის პროსპექტის შეკეთებას ორი-სამი წელი უნდებოდა ქალაქის აღმასკომში.

აღლარ-აღლარსან.

ჩუბი, 1937

- მეუზოვევ, რომელი საათია?
- არ ვიცი ბატონო.
- კარგი მეუზოვევ ხარ— დრო არ იცი.
- კარგი ბატონი ხარ— საათი არა გაქვს.

მოქალაქე იოზი

ამ წერილის დამწერი ეხლა მკვლარი უნდა იყოს. მისი სიცოცხლის და სიკვდილის შესახებ, არავინ არაფერი იცის. არც არაფერი დარჩენილა მისი სიკვდილის შემდეგ, გარდა ამ წერილისა, რომელსაც სრულიად შემთხვევით წააწყვედი. როგორც დაინახავთ, მისი გვარიც გამოურკვეველი რჩება ამ წერილიდან. ვტყობობთ მხოლოდ, რომ მისი სახელია იოზი. ვინ იყო იოზი, სად დაიბადა, სად გაიზარდა, ეს ჩვენთვის წყვედილით არის მოცული. დანარჩენს ეს წერილი მოგვითხრობს.

წერილის სათაურია:

„უიჰრაბი თავის მოკვლის წინ“

.....არასოდეს არ ვიფიქრებდი, ასეთ საშინელ საქმეს, თუ ჩავიდენდი. სხვას უმტყუნებდი თავის მოკვლას, ამბობდი: სილოელი ყოფილა და მოსანაღვლიც არ არის-მეთქი. მართლაც არ არის მოსანაღვლი ის კაცი, რომელიც თავს იკლავს. ესლაც ამას ვამბობ. მეც არავის ვსთხოვ შებრალებას, თუმცა ბევრიც რომ ვსთხოვო, ვინ სცალია ჩემთვის. ცოცხალი არავის გავხსენებია, მკვლადი რომ მოვაგონდე, ეს ხომ სასწაული იქნება.

ჩემი თავი მაშინ დავლუპე, როცა საშუალო სასწავლებელი გავათავე და თავი ნასწავლ კაცად წარმოვადგინე, როცა სოფლის მასშტაბით არ დაეკმაყოფილი და ქალაქი მოვაშურე, მუშაობას მოწყურებულმა. ვფიქრობდი: ჩემისთანა ნასწავლ კაცს შესაფერად დამაფასებდნენ. ქალაქში და შესაფერად სამუშაოსაც მომცემდნენ. პროტექცია ყოველთვის სათაკლო საქმედ მიმიჩნდა და მართალი გითხრათ, კვებით შემოიძლია ვსთქვა, რომ ისე მივიღვიარე საიქიოს, რომ არავისთვის პროტექცია არ მითხოვია.

შევიღოდი რომელიმე დაწესებულებაში, ენახავდი (თუ შემეშვებდნენ) დაწესებულების უფროსს, და განუცხადებდი, რომ მე სურვილი მაქვს ვიმუშაო შესაფერად თანამდებობაზე. უფროსიც შესაფერად კასუსს მომცემდა და მეც თავაზიანად კარებს გამოვიხურავდი.

არ დამიტოვებია თბილისის არც ერთი დაწესებულება. თვით სასაკლავოზედაც ვიყავი სამჯერ, თუ ოთხჯერ ნავთლულში, როცა თბილისის შიგნით ჩემთვის ადგილი არ აღმოჩნდა.

აქა-იქ მეტყუოდენ „შემოიარეთო“. მეც, რასაკვირველია, ხშირად შემევილა, მაგრამ როგორც შემევილა, ისე ჩამივილა.

„მოთმინებითა შენითა იოზი“... ვეტყვი ჩემს თავს და ვუცდიდი ბედს. ჩემს დღეში არ დამეიწყებია ერთი კაცის სახე, რომელსაც ყოველთვის სიცილი აუფარდებოდა კანტელარიაში, როცა მე დამინახავდა დაწესებულების უფროსთან. შემევალოს.

ერთხელ ის გამომყვა დერეფანში, გამაჩერა და მითხრა:

— შენ, ჩემო ძმაო, ისე დაბერდები, რომ სამსახურს ვერ იშოვი.

— რატომ?— გაკვირებული შევეკითხე.

— შე კაცი, კვერში ხომ არ ცხოვრობ. „მალაჩეო, შენ სურვილი გაქვს იმსახურო. (სიცილს ძლივს იკავებდა). უშველე ძმაო, შეუინე ჩვენს გამგეს ვინმე დიდი კაცი. ოთხი ადგილია ცარიელი. ვინ მოგცემს უპროტექციით ადგილს? დაფაქურდი ესლავე.

— მოვკვდები და მაგას არ ვიზამ.

— არ იზამ და მასე იარ, ჩემო კარგო!— მითხრა მამ და გაიხურა კარი.

მე ისევ დავდივარ. ჩამოვხმი კვირკობისთვის ტარანგით, ჩემს ტანსაცმელში ვგვევარ ყანის პირას დასობილ საფრთხობელას.

მოვიდა ბედი. გამოჩნდა პატიოსანი კაცი და მითხრა: ადგილი არის, მხოლოდ კავშირის. წვერობაა საჭირო.

— მიმიღო და კავშირში შემდეგ ჩავეწერები.

— არა, კავშირის წვერი თუ არა ხართ, უფლება არ მაქვს სამსახურში მივიღოთ.

— ძალიან კარგი, ვუპასუხე და გავსწიე კავშირისაკენ.

— სურვილი მაქვს კავშირში ჩავეწერო, ვეუბნები კავშირის მდივანს.

— სად მუშაობთ?

— არსად.

— თუ არსად არ მუშაობთ, კავშირში ვერ ჩავეწერით.

— ჰერი ჰაა! კავშირში არ მღებულობთ თუ არ ემსახურებათ, სამსახურში არ მღებულობენ, თუ კავშირის წევრი არ ვარ. როგორ არის თქვენი საქმე? ქვეყნის უკანონო შეიღი ვარ? ზედმეტი თუ ვარ, ამ ქვეყანაზე, მიიხზაო.

....და ბოლოს დაგწმუნდი, რომ მართლაც ზედმეტი ვარ.

გავიდა დრო. ავად იყო, თუ კარგად, ერთ-ერთ დაწესებულებაში მოვეწვეე. თანამდებობა არაფერი სახარზიელო იყო, მაგრამ ჩემი პროტესტი არავის გაუგონია. ვმუშაობდი, უკაცრავად სიტყვაა, ვირიეით. ერთი კვირა ვიმუშავე. შემდეგ დაიწყო შტატების შემცირება და, რასაკვირველია, პირველად ჩემგან დაიწყეს. დაერისი ისევე გადავიღო.

გავიდა დრო. მოვეწვეე ერთ პატარა დაწესებულებაში, შეაძვირეს, კიდევ მოვეწვეე, კიდევ შემამცირეს, კიდევ მოვეწვეე, კიდევ შემამცირეს. ბოლოს მომბეზრდა ჯავი; როგორც კი დაწესებულებაში ფეხს შევდგამდი, მაშინ გაასხენდებოდათ მომჭირნეობაც, რაციონალიზაცია, აპარტის გამარტივებაც და ყველაფერი. დარწმუნდი, რომ ჩემს ბედს დასდევდა ყველაფერი უკუღმართობა. ჩემმა ბედმა მართო მე კი არ დამლუპა. სამარეში მიმყვება ერთი დაწესებულების ცოდვა. როგორც მიგ ფეხი შევდგი, მაშინვე, მეორე თუ მესამე დღეს, ლიკვიდაცია უყვეს. მე რომ არ შევსულიყავი იქ სამსახურში, ღარწმუნებული ვარ არაფერი მოუვიდოდა.

მოთმინება კარგი საქონელია, მაგრამ როცა ყოველგვარი აზრი ეკარგება, აღარაფრად ღირს. ძალიან მეზარება თავის მოკვლა. მე თვითონ ჩემს თავს ვეუბნები:

— იობი, ძალიან ცუდი საქმე განიზრახე, მაგრამ რას იზამ, რა შენი ბრალია. რომ იცოცხო, რა უნდა აკეთო? ხნ რა სიცოცხლეა შენი სიცოცხლე. გამოხვალ ქუჩაში და მე შენ გეტყვი, სალამს მიცემას ვერ აუხვალ. შენთან ვაზრდილი ამხანაგებიც რომ შეგხედეს, სწორედ შენ რომ გაგისწორდება, მაშინ დაუწყებს კიტრინებს უტრებას, ვითომ შენ არ გამჩნევო. შენი ამხანაგი შიო ავტომობილით, ჩაგივლის გვერდით და მტერს თუ მოგაყრის თვალგზში, თორემ სალამი დიდი ხანია მიხანშეუწონლად მიასნია. შენ კი, საწყალო იობი, ტრამვაიზე ოცნებობ, როგორც მიუწვდომელ ბედნიერებაზე. რა ღმერთი გაგიწყრა, იობი, ცონსტანტინესთან „უდაკლადოთ“ არავინ შედის; შენ კი უზრალო გადამწყურის ადგილი რა არის!—იჭიდანაც ოცდაათჯერ მოგსნეს.

ზედმეტი ხარგი ხარ ამ ქვეყანაზე, თუ დარწმუნდები. ხედავ, ხალხი ცხოვრობს, ხალხი ნეტარობს. რამდენიმეჯერ დაკვირვებისარ: მოვლენ სასადილოში, სკამენ, სემენ, ეს სუკო, ეს ცუცხალი, ეს სალათაო, კასურიო. ღესერტო და რა ვიცი რა არა, შენ კი, შენ გაჭირვებულიო, მესამე წელია ბორშს არ გასცილებინარ. სოფლიდან რაც წამოდი, ღვინის გემო არ იცი როგორია. ღვინო კი არა, რამდენი ბაპანაქება ზაფხული გაატარე ისე, რომ ლაღის წყალიც არ გადაგიშვია პირში. შენი

ახალგაზრდობა (რალა ახალგაზრდობაა, ოცდაათ წელს გადაალაჯე) ისე გაატარე, ერთი რომანი არ გქონებია. სხვის რომანს რომ წაიკითხავდი, ყოველთვის შეხი გული თრთოდა და სტებბოდი მხოლოდ სხვისი განცდებით, აბა ერთხელ თუ გამოგიცდია პაემანზე ლოდინი? რამდენ ლამაზ ქალს შეხვედრიხარ, რამდენზე თვალი დაგჩრენია. აბა ერთს რომელიმეს თუ შემოუხედავს შენთვის? (თუმცა რა შესახედავი შენა ხარ!).

ეს! მოკვდი და გაათავე. რა გაქვს საერთო ცხოვრებასთან? აბა, შენ კიდევ კი გაქვს საერთო, მაგრამ ცხოვრებას რა აქვს შენთან? თო? სამსახურში ზიდმეტი ხარ, შემცირება შენგან იწყება, მოდი და სამუდამოდ შეამცირე შენი თავი. ფული შენთვის არ არის. ერთხელაც მაგრად არ გამძღარხარ. რა კაცი ხარ, თბილისში ცხოვრობ და ტრამვაიზე დაჯდომა გენატრება, მაშინ როდესაც სოვი ავტომობილს „სისტემის“ მიხედვით იწუნებს. შენთვის არ ვაჩენია თეატრი, კინო, პაემანი, ქალი და არაფერი.

მართალია ჰერი, რომ ყლაპო, ეს ხომ ცხოვრება არ არის. კილობით ყველაფერო! უპროტექციოდ ემორღებები ცხოვრებას.

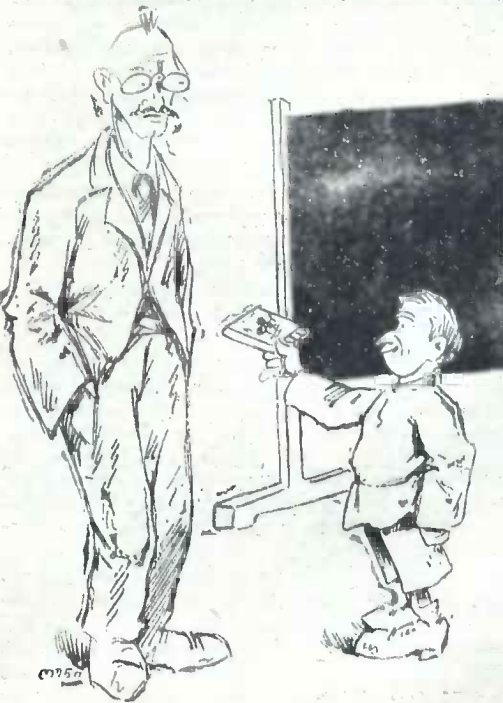
იობი“.

შენიშვნა: ესლა მოვიდა ცნობა, რომ იობის თავის მოკვლა დახარებია; წასულა ისევე სოფელში, დედამისის მიერ გამომცხვარ ქალს სქამს და ცხოვრებით კმაყოფილია.

ხეგირ-ბენ-შეიხ.

მონსრეგული კასუხი

(ი. ბეჟ-ის მიხედვით).

მასწავლებელი:—რა არის ფედერაცო? მოწაფე:—(ვინიდან იღებს პაპიროსს):—ფედერაცია აი ეს პაპიროსია.

გ ე ო ს უ ი ს ე ა თ ი

— გეზნები, ანგელოზმა ჩვენი ყისმათის ბაშბორთი ეშმაკს ხათაბალებს კნიშკაში გაუცვალა მეთქი! ამ ბე-
მურაზ ვეშაქსაც, რაც რომ ფინთი ნესხასტიები იყო სულ ამ კინიშკაში ჩაუწერია: — ასმა გეოჯან, ქრის-
ტიანული ყაბანაკები აგრიწოა, ხათა და შარი კი აღარ
დაგვიოლს! ჰამაც რაც აპანის სლუჩი შაგზედეს, შიშე.
შუტკი მამენტები, — რამე — ისიც სხვა იყოსო მამაში?

ჭუჭურში ასე გამოდის რალა, სიყმეს გეეცები, თე-
ლეთის მადლმა — ჰამ არევე-ქუ არევე, ტრჩი-ტრჩი სიმართ-
ლეს ეამოვ, გინდა დაიჯერე, გინდა ნუ!..

ვახს! ქრისტიანებოჯან, ამტროლი ხათა გინახათ? სა-
დაც რომ არ წაველ, ყველგან ნეუდახა და ნედარახუმე-
ნიებთ, ყველგან ბრიაბრა და მახხათთ გაკეთება, შიშე,
ზარალი და ათასი ღოზანა — გინ მოსთვლის? სლოვოში ჩე-
მი საქმე ამ კიტრიცის ღენერლებივით სულ უკან-უკან
მოდის რალა, ჩინამეები აიჩია.

ახარ ზარალსაც ზარალს ეტყვიან, ჰამა ამისთანა ჰა-
კარაკი ზარალი? — ფეფელი ერთი წყვილი კრიპდინინც-
კის საცვლი დაკარგა, გრანდიკის საქონელა იყო, — თავის
აუტურნი ვიშპაკებით, რამით, — ჰამაც კარქი ფარდალა
კაპოტის კაბა, ტუფლ-პადუსკი, გუმბი ჰამადა თავის რი-
ბეკლეთია და ღორიგანცის პუდრითა, სულ კანდრა-
ბანტის რამეები იყო, ოქროსკეთი ხალასი — პოლიკრიანი
რამეები.

ჰამაც ამას ჩემი ფინჯაკშარვლი და ბაშმაკები მიუ-
მატე, იქაც ქული და ახლათ ნაყილი ბანდაჟი ჩაიღ ჩოთქ-
ში! ნახე რა სუმა შადგეს? არა, რომ დიდი ზარალია? ჰუ-
ჭურში შიში და აბრდა; ცალკე გვიქამია — მამაში?

ჭობულეთის ამბავს გეზნებით...

ვახს! არ გაგივითა ჭობულეთში რა სლუჩი მოგივი-
და? ერიჰა, მამ ქვევრში იგუქით თუ რა ღოზანა დაგე-
მართათ? ყური დამოგდეთ, თავიდან ვამოვ:

ხომ იცით, ბარჯეოში, რომ ფეფელა ავით გახდა,
იმ ბემურაზ შავი ქათმის ჰუმე ჯიგარი რომ ჰამა და ბო-
ლოს ასლაენენია ქნა. ის იყო რალა, კინალამ უბაშბორ-
თით პირდაპირ საიქიოს გამიფრინდა ეს სალსალსათი
დედაკაცი. ბოლოს ჰაი ეეტერინარნი დობტური, ჰაი ოყ-
ნა, ჰაი ღოზმანცკის კაპლები, ჰაი ფლანი, ჰაი ფსტანი და
ახში ისევე საჩვენოში მოვიდა რალა — მორჩა, ფეხზე ადგა,
და ძველებურათ ისევე მწყურები აათამაშა. ერთ დილას
სწყელივით ტკილი და ლასკოვი ლაპარაკი დამიწყო:

— გეოჯან, ხომ ნახე ზაფხული ამ ჩორტი-ნაკუ-
ლიქაზე გავტარე და განათლებულ ხალხში გამოვაკლ-
დი, ეხლა კი რეშენია მიქნია ახალ ჰავარაკზე მივდივარ.
ეშმიში გავხდი, ვერაფერი გავიგე:

— დედაკაცი, იასნათ მითხარი, დიდმარხვის ანგე-
ლოზებმა ხომ არ მოგვიარეს? რის ჰაკარაკი, რის ნაკული-
ქკა, სად უნდა წახვიდე მეთქი?

იცინის, მაგისტანა ნედაგადლივით უნდა დაბერდო?
მე ინტლიგენტურ რამეებს გეზნებო, ჰაკარაკი კი არა
ჰავარაკიო, ჰავარაკს განათლებული ხალხი დაჩას ეტყვი-
ანო, ახალ დაჩაზე მინდა წასვლა, ეხლა მონდაში ჭობუ-
ლეთი შაშოსულა და ყველა ნასწავლები იქ
მიდიოანო. შენ სიყმეს ვენაცვალე უარს ნუ იტყვი, ერთი
თვით ჩავიდეთ, ჰამ ვისიამოვნებთ, და ჰამაც შენ კანდრა-
ბანტი რამეები იყიდე და როცა ჩამოვალთ ფულს მაი-
გებო...

— ფეფელ, ჰოპოპები ნუ ავიშვია, აღარ გახსოვს
ერთხელ ჭობულეთში ზურგიელმა რომ გიკინა და ბარ-
კალში თიაქარი გაიჩინა?

— უი ფჩანეს შენისთანა წუწურაქი ქმარი! ჰაზირ
სწორეთა სთქო, რომ ფული მენანებათქო? ჰამაც რის
ზურგიელი, რის სელიოტკა, მე მამინ ღოშმა მიკინა და
ეხლა კი დოშები შავ ზღვაში აღარ ყოფილანო მამა?

— მამ სად წასულან?

— ამას წინათ ციკლონი ქნა და რაც რომ დოშები

ქკი, სდლ კაპას ზღვაში გაცურებულანო — ვერემ-ვერ-
დში ასე ეწერაო!

მახლახ, ბევრი ვინალამეთ, ბევრი ვიჩხუბეთ, ჰამა
ახში იმან თავისი ქნა და მეც ისევე მაქნეინა — დასტურ
რალა, სალლანნი გამხდა!

პუპუს, მესამე დღეს ჭობულეთში ვართ!... გავსულ-
ვართ ბერეგზე და ვა, ვა, ვა — გული მარწყვით მექცა,
ეშ სეა-ც დააუნა. ატ-ა ტრ-ც ცეცხლი მამეკილა. ხი-
წიწვით დამბრუცა, სისხლი. პაყრათ გადამექცა, შამამე-
სვია, ქრახათ ამანთო, ტრინში კანარეკა ამიკიკივია, სა-
ფეთქელში კიკიას ზურნამ დაუქრა, ყურებში ჩოპკას
ქიანური აკენსდა, — გავში, სტალბნიაკი მაივიდა თე-
ლი ველარ მოვაშორე:

იცით რა იყო? ვა, სამოთხე დაბლა ჩამოვარდნილა
რალა, თავისი ცხონებითა და ანგელოზებითა — ჩემბ მზემ
მართალს გეზნებით, საძოთხესავით ყველა შიშველი იყო,
ანგელოზებითა ყველა ერთმანეთის გვერდით ტიტლიკა-
ნა გორავდა, წინ უწყებოდა, ეზმორებოდა, ხან ერთ ხა-
რეს უჩვენებდა ხან მეორეს; ანგელოზებით დედიშობი-
ლა დარბოდნენ, ერთმანეთის კამუშებს ვსროდნენ, ზღვა-
ში ავდებდნენ, ერთმანეთს იხებენ უშვებოდნენ, — კენ-
ჭებში აქეცდნენ, რალა, ასმა ფიზიხსკი კულტურათაო.

ლაზათ გეოჯან, უყურე და ნასლაკედნია ქენი, ნერ-
წყვი ყლაპე, თვალები აცეცე, მეტი შნო ხომ ღმერის შენ-
თეს არ ეტყვი? ან იქუ რა გინდა? საშოთხეში ხარ,
ანგელოზებსა ხედამ, ვა, ცოცხლათ ცხონება მოგივია,
ეე, მეტი ყისპათი? ჰამა ჭობულეთისა და სამოთხის შუა
მართო ერთი პატარა რახნიცა — სამოთხეში ადამ და ევა-
სა ლეღვის ფოთლები ეყარათ, — ჭობულეთში კი კანც ლე-
ღვა ბეჭიყო, ჰამა ლეღვს თუ თოლს შინც არავინ იფა-
რებდა, ყველა ისეა, როგორც ღმერთს გაუჩენია — რათ
გინდა ლეღვის ფოთლი? შენ ყურება გინდა, თოდ უყუ-
რე — გინდ აქედან, გინდ იქედან — ვა, ჰაქალუსტა, დამშ-
ლული მოგიკვდეს!...

ვინ გინდა რომ აქ არ იყოს? ქალი, კაცი, ჯეკელი თუ
ბებერი, ლაშაში თუ კუხანანი, გიკი თუ ჭკვიანი — გინ მოს-
თვლის? ყველა გატიტვებულა, თავის ალუხ-მალუხა
გამოუფენია და ანგელოზთ გაშხარა — მამაში!

შენ კამუნისტები თქვი; იმათაც ანგელოზობა დაუწ-
ყვიათ... ეგ ბემურაზები აქ სობოროს გეიკეამენ და შიგ
შახმარნი კლუმს ალებენ, იქ კი ანგელოზებში ერევიან!
ჰაი გიდი აბასთუმან? კლანდაძე ბენუას იცნოვ? შიგ
შუაზღვაში ფეხ-დაფეხ შედიოდა და სელიოტკებს ხელით
იჭერდა მამაში?! ვარსილოვი იამა გავიგინა? აი სულიე-
ბის და პროკლოვ-ადვკატების მინისტერი როა რალა,
ვაჰა, — ასე ქეკუპალაოდა, გეგონება ყუმისის ლებე-

ლიაო... ჩეჩლოვ ალიას ერთი კიტისთვის წიხლი გაურტყავს და სულ წინა კბილები ჩაუმტვრევია—ჩემა მზემ მართლა!...

ახარ ფარსადანი? ეა, ეგ მანვილაკი ექ არ დამხედა?! მექისე, თათარივით გაშიშვლებულიყო და ტრუსკებით დადიოდა,—თურმე კული ჰქონია მაგ ბემურასსა, ეშმაკის პრასისაყდენიისა ყოფილა... აკი იმტომ ეშმაყურთაც წავიდა პანტი დაიხრაო :

ერთიკ ენახო, ზღვა ლელავს, ისეთი ვალნები ხტება, გეგონება ფუნეკულიოჩიოაო. ყველანი შორიდან ვღგევართ და შიშისგინთ ასლო ვერ მივდივართ. ჰუბუზ, საიდანლაც გაძვრა ეს ფარსადანი და მამენტალნათ იხვის ბარტყივით შიგ ჩავარდა, ბაც!... შეახტა ერთი ვოლნა და ჩიტის ბუმბულივით წაიღო, აქეთ მიარტყა, იქით მიარტყა და სრავუმ მასპო.—საღდაა ფარსადანი? ქაფიც აღარ დარჩა! ბერეგზე წიოკობენ. ზოგი ტირის, ზოგი გარბი, ზოგი იძახის უშველეთო. მე კი მისხარიან და ვყვირი:

— აფერუმ ჩემა მზემ, ესე მოკედი, ჩაძალდი, შე ლუბუსტაცო, მამ ლმერთი შეგარჩენდა ჩემსა და ფეფელოს მახსარათ გაკეთებას? პრავა ვალნაჯან, არ გამოუწმო, თევზების ზაკუსკათ გააკეთე მეთქი. ერთი ჩეთვერ საათი რო გავიდა, ენახოთ, ფარსადანმა ისევე ამოყო თავის დიპლომატოს ჩხირბივით დაგრეხილი ფეხები და ცუღს აქწევს—მიითომ მიშველეთო რაღა... ვინ უშველის? მე სისხარულისგინთ ფეხზე აღარ ვდგევარ. უტბათ ვილაკა მეძახის:

— ახტი ბეზუმნი სტარი მარტიშკა, კაკ ტი სმეიშ სმეიდაცა, ამისთანა ჰკვიანი ჯეპელი გველუბება და შენ იცინო? მივხედე, ვხედავ ნახევარ დუღინი დოგოლა ტიტლიკანა ნუგბარი ბარიშნები შამამხვევიან და მიჯვარდებიან...

— ეა, ბარიშნებოჯან, ჩემი სიყმე თქვენ გენაცვალოთ, მაგისთანა ნუგბარი ვინმეები ხართ, ფარსადანიშ შვილები ხომ არა ხართ მეთქი?

— შვილები კი არა იმის პაკლონიციები ვართ, ვინც რომ აქ არის ყველას ჯეგარი ეწვის და შენ კი იცინო? ამ ნიშტში ჩვენს კავალრებს დაუმახებთ და შენ თავს ავაკატავებინებთო.

ამ შიშველ ქალებთან ლაპარაკში ცოტა ავღელდი, ფეფელომ შამატყო და რევენოსტობა დაიწყო, მტაცა ხელი და სახლში გააქცუნა. ფარსადანი კატასავით გაიგულდა და ზღვაში დარჩა. ნუ, ჩოროთ, სნიმ, ახია იმაზე!...

მაგრამ შენ მერე თქვი: ორი კვირა გავიდა, მე და ფეფელო სულ გავრტყბივით ტიტვლები დადივართ, გაიხდის, მეც ჩემებურათ გაუყრი პალუქს და ბერეგ-ბერეგ დადივართ!... ჯერ კი ბევრი ვერსუბე.

— ფეფელო, ახარ ცოტა ნამუსი შინახე, ყველაფერს რო იხდი სიტყვებით არ არი, ტრუსკი მაინც ჩაიკვი, თოდ, წელის ქვემოთა ხარე მაინც დაიფარე, მთელი მილეთი გიყურებს!

— პაქალუსტა მეშჩანცობას თავი დაანებე, ჩაცმული შინაც მეყოფა, აქაური მოღდა გასდაა, იმტომ ვიხდი, რომ განათლებულ ხალხში მეც გავერეთო,—ყველამ შამამხედლოს და ინტლიგენტ ქალათ ჩამთვალოსო?...

— ეა, მამ თუ გახდა განათლებაა, ფოსოს აბანოს მექისეები სულ პრაფესორები ყოფილან მეთქი, განათლები კი არა, ბემურასობა, შარლატნობაა, ჰამაც, ის ქალები, რომ ტიტვლებთან ისინი თავის ლამაზ ტანს აჩვენებენ და შენ იმათ რას ებამები მეთქი?

— უი ქი, ფჩანეს იმათი თავი, იმათ თავის ტანი აჩვენონ. მე ჩემსას ვაჩვენებ, აღხანას, ჩალხანა არ დაღლევაო არ იცი?... ბოლოს მაინც უტრუსკით არ უშველდა და ასე პაროქკათ დადდიოლით.

ერთ დღეს მზეზე ვწვევართ ჩერესსურ დავიწვით და ტყავის როსპუბი მოგვივიდა. მამენტალნათ ავირბინეთ და იქვე ხეების ქვეშ წამოვწექით... ჰაკარაკათ არ დაგვძინებია? საღამო მოსულა. გავიდივე, ვხედავ ჩვენი ტანისამოსე, და რამეყები აღარ არი. მოუხარიათ. ფეფელო დოგოლა შიშველი დარჩა, მე კი ტრუსკება შამარია. აქედ ვეძებ; იქით ვეძებ. არ არი, ტიტველი გავლა უფე აღარ

შაიძლება, ბაზრის ხარეს უნდა გავიაროთ, აბიდას ხომ არა ვქამთ. ჯერ ვიტრიეთ, მერე ჩხუბი და ყალმაყალი ვქვსით, ჰამა, ბოლოს გადავწყვიტეთ, დაღამდეს და გავიკაპროლი.

ჰამაც ხაენის იქით, ერთ ეზოში ნაგვის იაშიკი იყო, მოვათარიე. და ვებნებთ:

— ფეფელო, ჩაჯექ, აგიკიდევ და სახლში მიიტან!... ჯერ უარა: თქო, ჰამა ახრჩამანში სალასანი გახდა! როცა შამინდა აკიკიდევ და ხენეშით მიმაქქს!... ერთიკ ენახო, უკნიდან ორი ახმახი მობრბის და მეძახის:

— სტოი, ნი სმესტა კანდრახანდისტ, ლევროვს და გარტყამო... თურმე, მელიციონერები არიან, კანდრახანდისტები გამოპქცევიათ და, მე რომ იაშიკი დამინახეს, ეგონათ კოდრახანტი საქონელი მიაქცსო და მამცვიდნენ. მოგვადგენ და მკლავის სოგრძე ისმეები მოგვიშვირეს. მაიზორცკის ლევიოვები...

— რუკი ვერხ, მამენტალნა ბრასიტ იაშიკ, თორემ ესლავე პულიმეტრს მოგაყრიო.

მე ენა მივარდებ, მუხლები მიცახცახებს, ჰამა იაშიკს მაინც არ უშვეფ, ეებნებთ:

— მებოჯან, რის კანდრახანტი, რის ბოზბაში, ეს ის საქონელი არ არის რასაც ეძებთ. ვერა ხედამთ ნაგვის იაშიკი მკილია, შიგ ფინთი რამეა და შორს გადასაყრელათ მიმაქქს, გამიშივი წაივიდე, მეთქი.

ბან ჩუნეს? ერთი ახმახი მოვიდა და იაშიკს ხელი წაატანა. ვიფიქრე: ეს ტიტლიკანა დედაკაცი რომ ამით ხელში ჩავადლო, ვინ იცის, კაცნი ვართ, რა მიშტის ხალხია და რამე აპასნი არ მოხდეს მეთქი. ვაგქტუნდი.

უტბათ: ბრახ! ლევროვი არ გააგდეს?... დეოჯენეუუუ, რაზბონიკ, კანდრახანტა მიაქცს, მამენტალნა სტრული, ლევროვ, ბომბუ, პულიმეტრ, კინკალუო და და ბრახა-ბრუხი ამიტუნეს?... იაშიკი დაეუადე და ისევ გაფფონდი, როგორც გუგულუ.

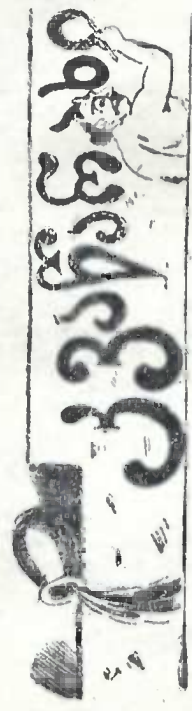
უკნიდან ფეფელოს ღრილი მესმის, ჰამა რა მიმახედებს?... ბევრი ვირბინე... ბოლოს ის ახმახი დამეწია, კისერში მწვდა და დამიჭირა. წამათრიეს კამისარიატში —ატყდა ჩოჩქოლი, დამიწყეს დაპროსები, პრატაკოლები:

— რათ იყო, როგორ იყო. ვინ იყო, ფლანი, ფსტანი და პუბუზ, ფეფელოც იაშიკით ზედ არ მამაყენეს? ასმა ვეშისტეები დაქანატელსტეაო...

ერთის სიტყვით, სამ დღე-ღამეს გავწავლეს ტიტლიკანა ხალხი და ბოლოს ახში გამოარკვიეს, რომ ჩვენ კანდრახანდისტები არ ვიყავით და ნაბაროტ ტანისამოსიკი მოგვპარეს... ახარ იმ ანიდასაც ნუ მათქმენებთ, რაც იქ მე და ფეფელოს გადაგვხდა. ჰუზუჩოში, საქმე იმით გაათადა, რომ მელიციონ ჩვენს ტანისამოსის ძებნა დაიწყო: და გვიოხრა, რასაც ვიპოვნით... ბოლოსში გამოგაგზავნიო.

აი ჩემი ყისმაია!... აი კმისთანა დაჩხვარება მამიკიდ ქობულეთში; აი თელეთი გაუწყურეს, ვინც რომ ქობულეთში მამარაკათ ვაქეთა!...

ფარსადან.

№ 3 ,,ტარტაროზონს უფასო დამატება № 3

ჩვენი

უხუთი

ძმური პატივისცემა
 ხონი. ბერლიდან მიღებულ დათხოვნი თანაბრად სოციალ-დემოკრატიის წარმომადგენლებმა პრეზიდენტ პლენარულ დაბადებად ფიქსირებულ მსჯელობას გთხოვთ საბჭოთა-საბჭოთაობა და ხელზე ერთობა.

გვამათხილავთ
 მოსხი. პარიზთან უშუალო კავშირის აღდგენის ნებდებ დაუბოლოებლად მოვლით ცნობებზე, რომლებიც ადამიანურად, რომ... (გამოთვლებულია)...
 ახ. ჯაკობი და საბჭოთა კავშირის... (გაუკაცხვებელი)... მიღწერა და პუნ-ქონი თითქმის ყოველი ათიან მსჯელობა და... (ბოლო არ არის მიღებული).

ველი იტინის... იტინის...
 ბუბუბუ. თანამედ ნიუ-იორკიდან მიღებულ რადიო-დებულებისა, პოეტიკური კრეატივით კრია ლეის სესის უნი-ფორმალ დასრულების გამო ყოველ საათში საბოლოო გლობალიზაციას.

ძმ-პირის-ზიარება
 ოსკიბი. რეკონსტრუქციის ბერლინიდან პრეზიდენტის მსჯელობით იტინობებთან, გერმანიის სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ საბჭოთა წინააღმდეგობა პრეზიდენტის პრეზიდენტობა.

ადგილოზონი

სპირიტუალუ
 ნიუ-იორკში, სოფ. ტეგვი (გორის მხარეში) სანტარული კონსტრუქციის დიდი პარტია ცხვირ-ბაღი, რომელიც ამ დღებში დაიბრუნდა მცხოვრებლებს, რომ საბჭოთა მივლით ფორმულა გზაზე გაეშალა.

წინაშეა: მკითხველი იფიქრებს
 გზის მძობისაგან? საჭე იმავია, რომ ავთოლოგულ ლემონ მკარება თვლია. ხოლო თუ კი (ქვემო-ბაღი) მკარება მკარება, მაშინ სუნის ალერგია უნდა იქნება საჭირო (იქ, სანამდე მის აღმოჩენის გონება).

წინაშეა: მკითხველი იფიქრებს
 სტამბოლში. როგორც ამაღუფის და ხუნდის (შოკანის მხარე) საბჭოთა გვერდობების, ვეჭვი ცხონდა მარცხე ცხონდება, რადგან იგი ტყვეს ახლობს ავტოლოგულს (უფრო სწორად მათი პირობების).

წინაშეა: მკითხველი იფიქრებს
 ოსკი. სოფ. კინაფში (გუბია) დაბრუნდა ქიხი - სამკითხველი - "მუზეუმი"; სადაც იმავს დევნი-მელო გახე-თები მუხატობა-მელოები.

„მეფის დალაქი“

ვილქობის მაჩვენებელი. გერმანიის „რეპუბლიკის“ პრეზიდენტი-პრეზიდენტი ნიხაღეს აჩვენებს გერმანიაში მონარქიის აღსადგენად „...“ გაუთეხილან.

„მეფის დალაქი“
 დავებრი, დავჩანაკი, წვერი გამიხდა კალარა... ნუ თუ კვლავ მეთვალ გზხდამა აღარ მელისხს, აღარა?!

„მეფის დალაქი“
 ვინა? ურგი (ვილქობის); ულვაშიც დავიჩინებ, მოგბარებ წვერი ჭალარა. გავაჩინებ... სიბერე აღარ გჩინა, აღარა.

„ტარტაროზონი“ № 123

სტამბოლში ნიუიორკის „მეხანგრებუ და სხვანის“ ჯგუფი
 ლემონის რეკონსტრუქციის დამატება

ტარტაროში წაშლანდა ჰაერი და ამის გამო პარტიზან ხოცი წყობებში — პილსუდსკის მფლობელები ცხვირზე ხელმოქცევილი გარბანან პარტიციდენ.

პუიკრილა. როგორც ტოკიოდან გეტყობთ: აქამდე ფაშისტული პარტიკულარული მფლობელი უარესი სტრუქტურა მქონდა.

რ მ დ კ მ ც ი ბ შ ი

ტარტაროში გართულ მუშაობაში იყო, როცა უტნობი მოქალაქე შემოვიდა მის კაბინეტში.

— ასე გეტყობა სოფელში, რომ ტარტაროში შენ უნდა იყო!

— დიხს! მე გახლავარ!

— ხა-ხა-ხა-ხა! — გადისახობარ მოქალაქე. ტარტაროში გაუცქირდა და კითხვად შეეცინა:

— თქვენ ახალ-შექმნილად მუშაობთ ხომ არ ხართ? — მაგრამ მოქალაქე წინ დუკვდა.

— ამ ბოლო დროს ძალიან მასწრაზობდა მეც გადგასწავრიტე თქვენთან თანამშრომლობა! — და გზიდან ქალღმერთები ამოიღო.

— პაპროსი მომეცით თუ გეტყვით? — ტარტაროში პაპროსის მიაწოდო. მოქალაქემ ერთი ცალი პირში ჩაიდგო და ითხო — ყურეებზე გამართო.

— პა-ლა, იმას მოგასწავრებდით, რომ განაგრძო მოქალაქე-მასალა მოგიტანო, მარა თუ წინდაწინვე არ შეუთანხმდებით, ისე ვერ მოგართმევთ... ხა-ხა-ხა-ხა!

— პა-ხანო!

— ვა-ლა, შენ ასე მუშაობა გეტყობ, როგორც ჩვეულებრივი ადამიანი! რისთვისაა...

— ასე რადო... ყალბი რაოდენობა ავარულა... ხა-ხა-ხა-ხა-ხა.

— უნდა იმას გეტყობოდი, რომ გქონოდა: მას...

— უნდა იმას გეტყობოდი, რომ გქონოდა: მას...

— უნდა იმას გეტყობოდი, რომ გქონოდა: მას...

თუ რომ თვის შემდეგ ჩაბარა მარტოხან. გუშაობის რამორადი ვაუხობინი. საუბ. მანავს (ტუვილი-სის მანარა) გლუქოკმას დამაყარა მუშაობის უმჯობესი რეკორდი: თავისი ანტი-სილარობის მიზნობაში ვასცა რომაანობა როგორცაა გარდა ხორბლმუქულადა.

— კიბოთ, ხა-ხა-ხა-ხა! ხომ კარგია... ხომ გასკდი სიცილოთ, შე მართლა გასხეთქით! — ტარტაროში კიდევ უფრო წასკდა სიცილო, რომელიც მუშაობებზე ხარბარო გვდავიდა.

— დემოკრატი, დემოკრატი სიცილოთ... ხა-ხა-ხა-ხა... ხხია შენზე... აბა რა გეტყვინა? მე რომ დავსწყო. ისეთი იწყება, რომ სიცილოთ ტანზე კანი არ შეეჩრება... ხა-ხა-ხა-ხა... მივი რა არის, ეს რომ წიკი-ხო, სიცილოთ მოკვდებით... ხა-ხა-ხა-ხა...

— თქვენი მასალები დაბეჭდვა ჩვენ არ შეგიძლია. მეორეხელს ვერ დადგით ცკათ სიცილოთ! — და ტარტაროში მასალაში უკან დაუბრუნდა.

— მესმის თქვენ! ხა-ხა-ხა-ხა... არაფერსაც არ გეტყვობთ! ვიხილეთ ხელს ნუ გვიშლით და მიზრდებით!

— არა, არა; გაჯავრებდაც არ გშენის... ხა-ხა-ხა-ხა... შენ ამისთვის უფროგის ხარ. ხა-ხა-ხა-ხა!

— მე თქვენ არ გეტყვობთ! ხა-ხა-ხა-ხა! გეტყობთ რაც შეიძლება... ავა შენ დაბრუნდით, კარგი დრო გეტყვობთ... და იტოვეთ და დაბეჭდეთ; არ თქვენ... მიიდა და არც ათხვე რი: შემომიწინავს თქვენთვის.

— ტყველოთ, ტყვეობ: ჩვენ მგ ლეკსებ, როგორც უფროგის, არ დაგებდით!

— როგორ, ხუმრობთ თუ მართლად ამბობთ? ხა-ხა-ხა-ხა! — აერია ხარბარი მოქალაქეს.

— სრული კომპროტიზმა, და გთხოვთ, ხელს ნუ გვიღობთ.

— თქვენ ცდებით... ეს ლეკსები ისეთი ლეკსები, რომ, როცა სახლით ცოლ-შვილს ხავეცი სიტყვით კრავდა დაიბრუნებდა: ძალიან მოიწონეს და...

— შეკითხეთ ცოლ-შვილს; ატარებთ როზნა ყიდდა აღარ დაგებდით და ესეც ხეობია.

— მე თქვენ მასწრაზობ და სხვა ხალხი მეგონა... თუ რამე ჩვეულებრივი ხალხი უფობოდა... გადით თქვენი დე... — უკანასკნელი სიტყვები ადარა გუგურობა, რადგან გახურულ კარების ხმურობამ შეაჩანა.

— მოქალაქეს გასვლისთანავე ყველამ გადვიდებარობო.

— კიბოთ, ხა-ხა-ხა-ხა! ხომ კარგია... ხომ გასკდი სიცილოთ, შე მართლა გასხეთქით! — ტარტაროში კიდევ უფრო წასკდა სიცილო, რომელიც მუშაობებზე ხარბარო გვდავიდა.

— დემოკრატი, დემოკრატი სიცილოთ... ხა-ხა-ხა-ხა... ხხია შენზე... აბა რა გეტყვინა? მე რომ დავსწყო. ისეთი იწყება, რომ სიცილოთ ტანზე კანი არ შეეჩრება... ხა-ხა-ხა-ხა... მივი რა არის, ეს რომ წიკი-ხო, სიცილოთ მოკვდებით... ხა-ხა-ხა-ხა...

— თქვენი მასალები დაბეჭდვა ჩვენ არ შეგიძლია. მეორეხელს ვერ დადგით ცკათ სიცილოთ! — და ტარტაროში მასალაში უკან დაუბრუნდა.

— მესმის თქვენ! ხა-ხა-ხა-ხა... არაფერსაც არ გეტყვობთ! ვიხილეთ ხელს ნუ გვიშლით და მიზრდებით!

— არა, არა; გაჯავრებდაც არ გშენის... ხა-ხა-ხა-ხა... შენ ამისთვის უფროგის ხარ. ხა-ხა-ხა-ხა!

— მე თქვენ არ გეტყვობთ! ხა-ხა-ხა-ხა! გეტყობთ რაც შეიძლება... ავა შენ დაბრუნდით, კარგი დრო გეტყვობთ... და იტოვეთ და დაბეჭდეთ; არ თქვენ... მიიდა და არც ათხვე რი: შემომიწინავს თქვენთვის.

— ტყველოთ, ტყვეობ: ჩვენ მგ ლეკსებ, როგორც უფროგის, არ დაგებდით!

— როგორ, ხუმრობთ თუ მართლად ამბობთ? ხა-ხა-ხა-ხა! — აერია ხარბარი მოქალაქეს.

— სრული კომპროტიზმა, და გთხოვთ, ხელს ნუ გვიღობთ.

— თქვენ ცდებით... ეს ლეკსები ისეთი ლეკსები, რომ, როცა სახლით ცოლ-შვილს ხავეცი სიტყვით კრავდა დაიბრუნებდა: ძალიან მოიწონეს და...

— შეკითხეთ ცოლ-შვილს; ატარებთ როზნა ყიდდა აღარ დაგებდით და ესეც ხეობია.

— მე თქვენ მასწრაზობ და სხვა ხალხი მეგონა... თუ რამე ჩვეულებრივი ხალხი უფობოდა... გადით თქვენი დე... — უკანასკნელი სიტყვები ადარა გუგურობა, რადგან გახურულ კარების ხმურობამ შეაჩანა.

— მოქალაქეს გასვლისთანავე ყველამ გადვიდებარობო.

კარავტორების დაუდევარი ბით გაფხვებული შუქლებით გასწორება

სწრაი: ჩაბრუნდა პრაიმი უნდა იყოს: რაოდენობა პრაიმი. სწრაი: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

უნდა იყოს: ყველას უნდა მიუყვოდოთ სიცილისისაყენ.

„სამკითხველო“

სატირა სინამდვილედან.

(საწირე ქუთაისის მარა)

სცენა წარმოადგენს საწირის ქობ-სამკითხველოს, რომლის გამგეთ არის მუშაბატონი საშა—„პატარა ბიუროკრატი“. სამკითხველოში არეულობაა, მაგიდაზე არის ერთი ძველი გავეთი, რომელსაც ეტყობა რომ ერთ დროს „სტარლსაფარის“ როლს ასრულებდა. სამკითხველოშია აგრეთვე რადიო-მიმღები აპარატი, რომელიც, სხვადასხვა მიზეზების გამო არ მუშაობს. შკაფში არეულად ყრია წიგნები, რომელსაც იცავს დიდი ბოქლომი. გუშინ იყო პირველი (და შეიძლება უკანასკნელიც) შეშინებევა, როდესაც სამკითხველო თავის დროზე გაიღო.

გლეხი: (შემოდის და ათვალე-რებს გაზეთებს):—ქალბატონო საშა, (ამხანაგოს ვერ გაუბედავს) რო-დინდელია ეს გაზეთი?

საშა:—„როდინდელიაო“? ისე მე-კითხებიან, თითქოს მე მარჩიელი ვი-ყო! შენ გაზეთი ხელში გიჭირავს და მე მეკითხები როდინდელია? დახედე, წიკითხე და გაიგებ.

გლეხი:—შე მამა ცხონებულის შვილო. რომ წყრები, რას წყრები; დახედე, წავიკითხე გავიგე, რომ გა-სული კვირისაა! დღეს კი პარასკე-ვია?

საშა:—მერე-და ჩემი ბრალია ისიც, რომ დღეს პარასკევია?

გლეხი:—შენი ბრალი ის კი არ არის რომ დღეს პარასკევია,—შენი ბრალია ის, რომ მაგიდაზე პარასკევს კვირის გაზეთი ძეგს და ისიც ნახმარი და მხოლოდ ერთი ცალი. ვთქვათ ამ ერთს მე დაუწყე კითხვა; მეორე რომ მოვიღებ, მან რა წაიკითხოს?

საშა:—ერთი ამას უყურე და! დიდაც დღეს თუ ძან აინტერესებს ამ ოხერი გაზეთების კითხვა და როდესაც შენ წიკითხავ, შემდეგ მან წაიკითხოს.

გლეხი:—ყველაფერი ეს შენი ბრა-ლია...

საშა:—(აღარ დასრულებინებს) ტყუ... აქ ხმაშიაო ლაპარაკი აკრძა-ლულია: შენ არავინ გეკითხება—ვი-სი ბრალია! თუ გასურს გაზეთის კით-ხვა დაჯედი მანდ და იკითხე; თუ არა და ე. მანდ კარებია და მიბრძანდი. (გლეხი გაის. შემოვიდა ვანო).

ვანო:—ქ-ნო საშა, წიგნი მინდა, (საშა ყურადღებას არ აქცევს)... წიგ-ნი გინდა, საშა! (ისევ დუმული. ვა-ნო ხმას აუწყებს) მე გგონია თქვენ გა-ლაპარაკებინან; წიგნი მინდა. წიგნი.

საშა: (გულმოსული):—მერე მე რა შეუაში ვარ? აქ სამკითხველოა და, არა წიგნების მაღაზია!

ვანო (თავისთვის):—კი სამკითხვე-ლოა ვინა—ამ კვირაში მხოლოდ დღეს გაიღო! (საშას) რა შეუაში ხარ და

გამატანე ერთი რომელიმე წიგნი. მა-გალითად: „ლენინის თხუზულება-ნი.“ ტომი...

საშა (აწყვეტინებს): აქ მაგისათან წიგნები არ არის. რა ტყუულს ამბობთ! აი, მე თითონ აგერ ვებედავ.

საშა:—გასაღები არ მაქვს სახლში დამრჩენია.

ვანო:—რა ექნა? ძლივს გნახეთ სა-მკითხველოში დღეს. ასჯერ ვარ მო-სული; ხან დაკეტილია, ხან თქვენ არა ხართ; როგორც იქნა აქ „შემოგისწა-რით“ და ესლა მეუბნებით—გასაღე-ბი არა მაქვს! შეიძლება ასე?

საშა:—ამ განცხადებას ზედვეთ თქვენ? (უკითხავს ხაზგასმით) „სამ-კითხველოში აკრძალულია: ხმა მაღ-ლა ლაპარაკი!.. მინვლით?

ვანო:—იმე მიგხვდი რავე, ვირის თა-

ვი კი არა ვარ, რომ ვერ მიგხვდე! ხმა დაბლა წუხან გთხოვეთ; არაფერი არ მითხარით და ესლა ხმაშიაო გით-ხარით...

საშა:—ჰოდა, თუ მიხვდი,—ხმას ნულარ იღებთ (ვანო გადის. „შამოდის კომკავშირელი“).

კომკავშირელი:—ამხ. საშა, ამ რა-დიოს საქმე როგორ არის? აგერ ექვს თვეზე მეტია რაც დადგმულია, მაგ-რამ მაგისი ხმა ჯერ არ გავიგონია. ე, თომ, როდის დაიწყებს მუშაობას?

საშა („ამხანაგო“):—ს დაძახებით ნაწყე-ნი:—როდის დაიწყებს მუშაობას და უხუთშაბათო კვირაში.

კომკავშირელი:—არა, მი უფროდ უკეთ ვიტყვი: ეს რადიო ამუშავდე-ბა მაშინ, როდესაც თქვენ ამ სამკით-ხველოს გამგეთ აღარ იქნებით ჩვენი „მარტაროზის“ დახმარებით.

საშა. (წამოვარდება, ეტყავს სამ-კითხველოს და ჩქარი ნაბიჯით მიდის სასეირნთო)

ლონ—გან.

„თანახმად განცხადებისა“

გაშხმე: რაშია საქმე, რომ მოხვენებან არ მაძღვეთ?
მოპალაქი:—საქმე იმაშია, რომ ორი დღე თქვენი ნახვა მინდა და აჩ მიმიღეთ. თუ თქვენ მართლა გჯერათ, რომ **დრო ფულია**, კეთილი ინებეთ და თქვენთან გაცდენილ ორი დღის ქირა მომეცით!

„ვლავს არიგუენ“

მმარი (ცოლს):—ნუ გეზინია... ვერა ხელავ ჩვენმა ბიჭმა უველა კედლები როგორ დაჯღაბნა?! ალბად მწერალი იქნება და რამეს კი დასწერს... წაიფანე ხვალ დილით სახელგამში და ავანსს მისცემენ... ასე უვრება უველა და ჩვენც რომ ვქნათ, ღებრით კი არ გაჯავრდებთ!

მელორა და ჩოღარი

- შენია ეს ღორი?
- ჩემია.
- აბა ბურჯულაძე შენა ჰყოფილბარ.

— შენ ნუ მომიკედლებს! ახლა ვეგააგებინე კიდე ჩვენ თავმჯდომარესს! თავად სინსილა გამიქრო შინ ქათმისა და ახლა თუ აქ ჩაეჩვიო — დავიღუპები.

— ისე შინც არ დაიღუპები, ძამია, რომ კარაქი და ღორის ქონი დაგაკლდეს.

— ისევე ავიშენდება ოჯახი! სამი დღეა ბიჭს ველი სოფლიდან და არსადა სჩანს, ალბად ჯერ პური არ გამოუტყვია ჩემ დედაკაცს. სამაღლის უქმელი ვარ.

— რა ტყუილები იციტ ე ბურჯულაძემა! რა ტყუილები!.. რამდენადა ღორს, ძამია, ეს ბურჯული?

— შენ არ ამბობ ტყუილები იციტო! რო გითხრა, არ დამიჯრებ. თა-

ნაც ბურჯულაძეს შეძახი და თვითონ კოლაში სამეორამდე გავიდია. სიგამჭოლისავანა ხენეში, გინდა მომატყუო: გალმა ირემებ, რომ გამოლმა შინც დაგჩრეს...

- ნუ გააბი ქრიკინასავით... როგორ ეს ბურჯული?
- ხუთ მინეთად.
- ეს შაქი?
- ჩერგონცად.
- ის ტახი?
- ხუთ ჩერგონცად.
- ავე ის ნეზევი?
- სამ ჩერგონცად.

— მაგის შემდეგ ამბობ ბურჯულაძე არა ვარო? აბა უყურე რა რიყესავით არის გაფენილი ღორი ამ ქუანტობებში. ყველას ვერც კი ვხედავ: ვინ იცის რამდენი კიდე მოფარებულა!

ამდროს გავარდა თოფი სიმინდში.

— მოჰკლეს.—დაიძახა მელორემ. სიმინდში გადასულიყო და მეველემ მოჰკლა.

გამოიწვიეს არჩეულები. დაიარეს. ზარალი ნახეს და ოცი თუმნისა შედგა წანახელი.

— ამხანაგო—მოძმართა მელორემ არჩეულებს: რა გეჩქარებათ წანახელის აწყვა, პური გეშობათ, ცოტაოდენი ვკამოთ რამე და შემდეგ გავზომოთ რამდენისა იქნება წანახელი.

— არა, არა, არა!—აქიქყინდა სიმინდის პატრონი: ოცი თუმნისა წანახელი—მორჩა და გათავდა!

— იყოს. ოცი თუმნისა იყოს კაცო, ვინ გედავება, მაგრამ ამ კაცებს შვიერს ხომ არ გაუშვებთ, სთქვა ისევ მელორემ და წამოაქცია შაქი.

ორ დღეს მწვადებს შიშხინი გაჰქონდა.

— აბა მითხარით თქვენი ქირიმე არჩეულებო, რამდენია წანახელი.

— რა გეჩქარება, შინ რო მივალთ, ერთ კვირა დღეს შავიკრიფებით და გადაეწვიტავთ,—სთქვა ერთმა არჩეულთაგანმა.

— აბა ერთი ეს გოჭები დაიქი და წამომგვარე მელორე, მინდა შენ სახელზე გამოვზარო, ენახო რა ჯიშის ღორი გყავს.

გოჭები დაუქირეს ამორჩეულს.

— აბა ერთი ეს ორი ბურჯული მე დამიქირე, ტამადლურად მინდა გავიჩინო.

დაუქირეს ორი ბურჯული მეორე არჩეულს.

— აბა ის ნეზევი ღორი წამომგვარ, მელორე, ერთი სააღმგომოდ მინდა გავასტუო და თანაც ზარალს ალარ მოგცემს.—სთქვა მესამე არჩეულმა.

— აბა ერთი ის შაქი მე გამომოგდეო, ამაღამ მგელმა არ შაქმოს — სთქვა მეხუთე არჩეულმა.

— ეი, მელორე!—დაიძახა სიმინდის პატრონმა: ის გოჭებიანი ღორი კიდევ მე გამომიგდე, შენს საღლეგრძლოდ დაეზარო, თორემ ეს არჩეულები იგრე იქერენ საქმეს, რომ შინ რო მივალთ ალარაფერ ზარალსაც ალარ დინახავენ!

არჩეულებმა თვითონ გამოუგდეს გოჭებიანი ღორი სიმინდის პატრონსა და წაიღიდნენ სოფლისაკენ.

— ლიპიანო!—უთხრა მელორემ ლიპიან ჩოღარს: დაინახე? აბა რაღა დარჩა აქ? თუ ამათაც ზეგ არ დაეარეს გოჭები—დავიღუპები.

სალამოთი სამიოდე ღორი-ლა წააღრუტუნეს ბაკში დასამწყვედეად.

ჩოღარი ცხვირ ჩამოშვებული იჯდა და ცაში მარსკვლავებსა სთულიდა. ამდროს უეცრად გადახტა ბაკში მგელი. დაავლო პირი რომემიღაც ღორსა და ქვიცილით წაიღო.

— ლიპიანო, ჰხედავ, ავე სამ ჩერგონციანი მიაქ.

— შერე რალას უყურებ კაცო, და უყვირე, გაავდოს.

— ი, შე სალავათ-ძაღლო, თუ დაყვირებაზეა საქმე, ის ღორი უფრო შიგ ყურში არ ჩასჰყვირის?!

იყმანგო.

ჯოჯობის

კუთხე

ნესტორ კვაჭი

ბიოგრაფიის მაგიერ*)

ნესტორ ნასრია, ანუ, როგორც ხაშურში ეძახიან ნესტორ გაღვლეტილაძე დაიბადა ჯერ კიდევ ძალიან პატარობას.

ნესტორს თავიდან ეტყობოდა, რომ იგი დიდი ნიჭის პატრონი იყო.

ყველა მისი „საქმენი საგმირონი“-ს ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა, მაგრამ ზოგს მაინც დაეახსენებთ.

შარშან ნესტორს დასჭირდა მოწმობა იმის შესახებ, რომ მას კერძო საკუთრება არა აქვს. (ეს სჭიროდა მას ზაღაც კომბინაციისათვის).

ჩაეარდა კაცი საგონებელში.

მოდო ნუ ჩაეარდები! კაცს თბილისში 48 ოთისიანი სახლი აქვს; ხაშურში მიწა-წყალი და სახლ-კარი.

ნესტორმა საჩვენებელი თითი მიიღო „შუბლზე და... მოაგონდა: იგი ოდესმე ერთხელ ცხოვრობდა ქუთაისში, სადაც კარგი ქონება ჰქონდა; მაგრამ გაჰყიდა... მაშასადამე: მას ქუთაისში არაერთი კერძო საკუთრება არ აქვს.

*) ცნობები აღებულია ხაშურელ წურბელას გამოგზავნილ მასალებიდან.

ტარტაროზს სწორად უსაყვედურებენ, რომ იგი ყველას მასხრად იგდებს და პატივსაცემ პირებს ყურადღებას არ აქცევს. საყვედური სამართლიანია. ამ ნაკლის გამო-სასწორებლად ჩვენ სწორად გავუშვებთ „საპატიო პირების“ სურათებს და მოკლე დახასიათებს. თანამშრომლებს უკვალვბათ მოგვაწოდონ: მათი სურათები და საჭირო ცნობები.

ნესტორი ვაემგზავრა ქუთაისისაკენ... და აიღო საკირო მოწმობა.

ამგვარად, საქმე „მოგავრა“...

ნესტორისათვის არც მიწის კანონი არსებობს. ადგილობრივ მღვდელს მიჰყავდა ერთი ნაჭერი მიწა. მერმე რა ვუყოთ, რომ კანონი ამას უკრძალავს. მისთვის, როგორც თვითონ ამბობს:

— არ არსებობს კანონი და დეკრეტი!

აი, ასეთი პლიერი კაცია ნესტორი. და ამის შემდეგ ყველასათვის გასაგები უნდა იყოს მისი ლილინი.

რის კანონი, რის დეკრეტი?

ხომა არ გიქრით თავში ქარი?!

მერე რა, რომ აქ ხაშურში

საუცხოვო მაქვს სახლ-კარი?

მერე რა, რომ აქ თბილისში

მე სახლი მაქვს ეგვომ დიდი

მერე რა, რომ, როგორც ძველად

მიწებს დღესაც ისევ ვყიდი?

„ემანსიპაცია“

ყველაფრის გაგება შეიძლება თავისებურათ.

მაგ. „ემანსიპაცია“ სოფ. დაბა-ძველაში ქუთაისის (მაზრა) დარიკო ქარქაშაძეს და მის მეგობრებს ასე ესმით:

მზადება რაუტისათვის

16 სექტემბერს უ— გაუშართეს „რაუტი“. თვითეულმა მათგანმა (ისინი იყვენ 18 ქალი) მოიტანა თითო დოქი ღვინო და ქათამი. თამალობდა დარიკო.

— ამხანაგებო ამბობდა იგი სუფრაზე.— რითი ვართ ჩვენ ნაკლები ჩვენს ქმრებზე? არაფრით. ჩვენ უნდა მოვიზოვოთ და გავტაროთ ცხოვრებაში „ემანსიპაცია“... და მართლაც მამკაცებზე არა ნაკლებ ყლაპავდნენ საესე ჭიქებს....

რითი უნდა დასრულებულიყო „რაუტი“?

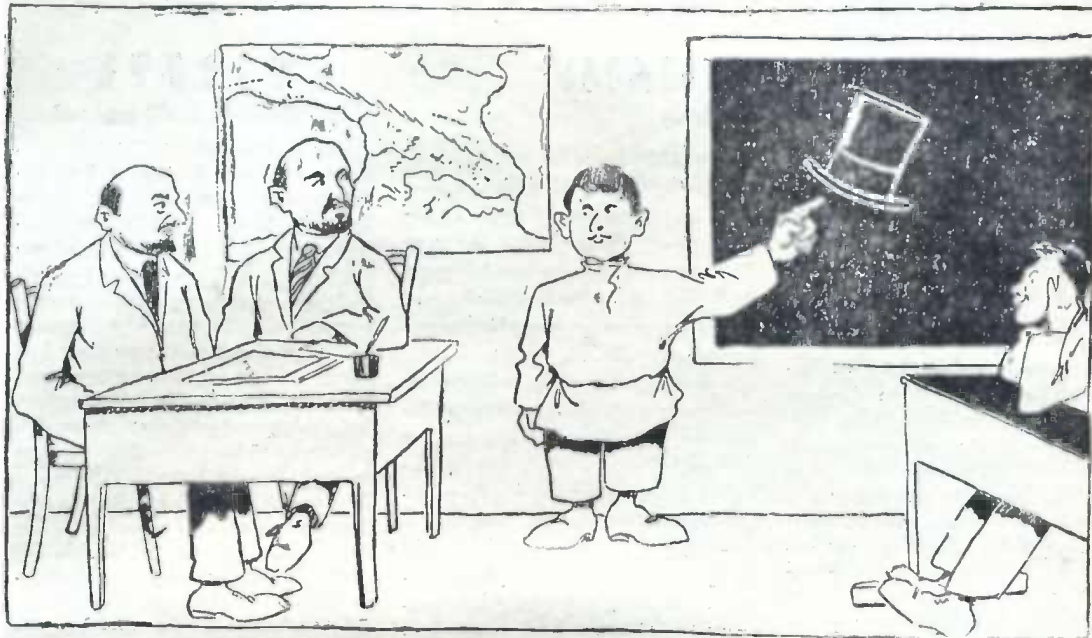
ღიახ! ეს კითხვა უნებლიეთ დაეგადა კაცს.

რაუტის შემდეგ

პილავ „მოსწრებული კასუნი“

(ი. ბეუ-ის მიხედვით).

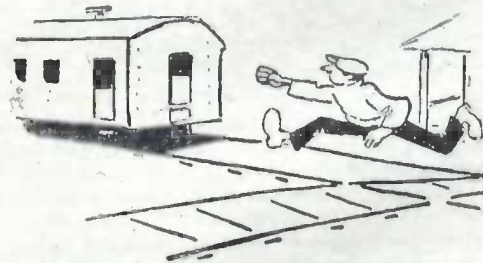
მასწავლებელი:—აბა, შენ დამიხატე ცილინ დრი...
მოსწავლე:—მზად არის მასწავლებელს.
მასწავლებელი:—ეგ არის გეომეტრიული ცილინდრი?
მოსწავლე:—ეგ არის ბატონო... ნამდვილი ჩემბერ ლენის ცილინდრი...

მამაკაცების „რაუტი“ რომ იყოს,—მაშინ დასასრულიც გვეცოდინება—ჩხუბი, ცემა-ტყუება... მაგრამ აქ ხომ მანდილოსნებია! ძნელია ეჭვის შეტანა, მაგრამ... ჩვენ გვეძნელება თქმა; გაუგონეთ, რას ამბობს ისარი: როცა ქალები დათვრენ, ისეთი ჩხუბი და ცემა-ტყუება ატყდა მათ შორის, რომ მგონი ერთსაც არ შერჩენია თავზე თმები, ტანზე ტანსაცმელი და ზოგიერთს პირში კბილები. მართლაც გათანაბრებულან თავიანთ ქმრებთან; რას ერჩით—„ემანსიპაციას“ იცავენ.

შეჯიბრი

ვინ არ იცის, რომ ამ ბოლო ხანებში ძალიან გახშირდა სხვადასხვაგვარი შეჯიბრი—დოლი, ავტო-გადარბენა, ცურვა და სხვა. ეს რა დიდი ამბავია. საჭმე ის არის, რაც ბათომ-ოზურგეთის მატარებლის № 44-ის რევიზორმა მიქაძემ ორ ოქტომბერს საოცრება მოახდინა. იგი შეეჯიბრა სატანებიდან ოზურგეთისაკენ მიმავალ მატარებელს. სასოცაროდ მიღებულია: როცა კაცი „გადაკრულშია“, მეტი ენერჯია აქვს. „ამიტომ მიქაძე შევიდა ბუფეტში და ბლომად დაჭკრა. ამბობენ:—ღენის სმამი ისე გაერთო, რომ მატარებელი დაეჩქვალა... და მხოლოდ მაშინ მოაჯონდა, როცა სადგურიდან გავიდაო! ეს არ შეეფერება სინამდვილეს.

მიქაძემ განგებ „დაიგვიანა“, რომ მას შესაძლებლობა ჰქონებოდა ფეხდაფეხ გამოჰკიდებოდა მატარებელს. ერთჯერ შეუტყურთხა სადგურის უფროსს მის დაუკითხავად მატარებლის გაშვებისათვის და გამოედევნა მატარებელს.

მაგრამ, როგორც სჩანს, ღვისო გადაჭარბებით დაელოია და მუხლები მოეკვეთა. უსინდისო მატარებელმა აღარ დაუცადა. მიქაძე ისევ სადგურში დაბრუნდა და, როგორც „ტრიო გაცნობებს: იქეიფა მთელი დაშე... თუ გააჩნდა ფული რაზე. მართალია: პირველ შეჯიბრში დამარცხდა მიქაძე, მაგრამ მას იმედი აქვს შემდეგში აუცილებლად დაეცემა მატარებელს. (ასეთი შემთხვევა ხომ ბევრია მის რევიზორობაში). ყოველ შემთხვევაში ევაშ მიქაძეს!—პირველმა მან ვაბედა მატარებელთან შეჯიბრება.

„საიქიოს გემგზავრება“ (ს. ჩიბათი—პური)

დ ე კ ე შ ა ნიგოზიანის თემი (გურია)

რამდენიმე დღის წინათ, ჩიბათის იმედიანსკოების თავმჯდომარეს სულაზერის წარუდგა საიქიოდან გამოგზავნილი ოთხი კაცისაგან შემდგარი დელეგაცია.

დელეგაციაში შედიოდნენ: ალ. კუკულაძე, ნიტ. ვალოგრე, ამრ. ჯორბენაძე და პოლ. სანაძე.

დელეგაციამ აღმასკომის თავმჯდომარეს ნათლად დაუხატა საიქიოს თვალწარმტაცი სიმშვენიერენი.

იქ საიქიოში—სთქვეს დელეგაციის წევრებმა—სრული თანასწორობა არის ცხოვრება შეიძლება უშრომით. თემის აღმასკომის თავმჯდომარეს პირადთ არაფერის გაკეთება არ დასჭირდება; ის იტყვის ითუ არა—ყველაფერი თავის თავად კეთდება....

დელეგაციის წევრებს ჯერ კიდევ არ დაესრულებინათ ლაპარაკი, რომ ერძილეს მეტის-მეტე სიხარულისაგან თავბრულ დაესხა; აუვარდა გულის ფანტკალი:—ამას რაღა ჯობია! მხოლოდ ლაპარაკი თქმა მოასწრო და მიიკვალა...

მართალია მან საიქიოში კარგი ადგილი იშოვნა, მაგრამ მისი დაკარგვა

ძლიერ სამეფნაროა ჩიბათის თემისათვის. და მერე როდის?—როცა თემსაბჭოს არც ერთი დადგენილება არ გაუტარებია ცხოვრებაში. მხოლოდ წლის ბოლოს სცილობდა (ან უკეთ რომ ვსთქვათ ფიქრობდა) რომ ერთი ხელის დაკვრით ყველაფერს მოიყვანდა სისრულეში.

თემადმასკომის თავმჯდომარეთ ეხლა ილიკო ჯორბენაძე დაეყენეთ; მარა არც იმის იმედი გვაქვს: ვაი თუ ერმილემ—საიქიოში განცხრომას ნახავს—ილიკოს დელეგაცია გამოუგზავნოს და შემოუთვალოს.

— რა გინდა! რას უტედი? ჩიბათში თეატრი არა გაქვთ; არც საკრედიტო ამხანაგობა; ვაჭრები ტყავს გაძრობს; ქუჩებში უსუფთაობაა... ყველა ამას რომ გადაუჩრე გომასურის ღელე მინაც წავიღებ, რადგან მის ნაპირებს არაფერ ამგვრებს!—

წამოდი რა აქეთ? და თუ მართლაც წავიდა, მაშინ რაღა გვეშველება!?

მ. ჩიბათელი.

ზლაგორთი.

შ ა რ ა ლ ა

„ტარტაროზ“, შენის ნებართვით მსურს წერა ვიწყო მარადა და, თუ შევეძლო, ავკინძო ეს სადღეისო შარადა.

ორი მარცვლიდან შესდგება სიტყვა გვეჭირია რომელი, — სათვალავისა დასაწყისს მას ხმარობს კაცე ყოველი.

გვეჭირია მხოლოდ პირველი ამა სიტყვისა მარცვლი; მერე გადავისროლოდ, ვით უფარვისი. დამალო.

აწ ახლო-მასლო ვეძიოთ, რათ გვინდა შორი მანძილი მოვენათო ჩენი სხეულის სულ უმთავრესი ნაწილი.

ნაწილი, რომელ სხეულის: დიქტატორ-მბრძანებელია. (ზოგი საესეა გონებით, ზოგი სულ კარგილია!)

შუაზე გაკეთა ამ სიტყვის, არც ისე ვასაჭირია; შერადისათვის მარცვალი მხოლოდ პირველი გვეჭირია.

ესე ნაკვეთი რჩეული ავილოთ მოწინააღმდეგეთა და შემონახულს პირველსა მივაკრათ მორიდებითა..

აწ ერთი დაგვრჩა მხოლოდ-ლა, ჩვენ მოსახსი საგანი: სადაც ფრინველია ამწყვდევენ. რომელ არს მათი საკანი.

ამა სიტყვასა ბოლოდან მოკვეთოთ ერთი ანბანი; დააგვრჩება ორი მარცვალი— ჩენი ძიების საგანი.

აქ დოსტაქარი არ გვინდა, აღარ გვაქვს რადგან საჭმელი, გვაქვს მხოლოდ ორი მარცვალი— წინ-უკან გადასასმელი.

წინ დაუყენოთ მეორე, უკან დაეწიოთ პირველი, — მით გათავდება შარადა, რისაც ვიყავით მსურველი.

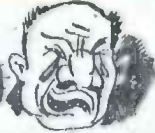
ორგანოს სახელს მივიღებთ, რომელსა იცნობს ყოველი, (თუმცა მე მისგან აროდეს, ხეირს, ბიძია, არ ველი.)

მას თავი მოაქვს მოსარჩლედი, ვითომც ჩაგრულთა მხსნელია; საქმე არა სჩანს, მუსაიდეს უსდება მრავალ წელია.

ეზლასან ჰქონდა სდომები, ისმოდა ბაქი-ბუქია. თუმცა მას იქ აქვს მრავალი, — ჩვენში კი არვის უქია

გოგია.

ცნობათა შიშვება

ბარტონს:—თუ ლექსს არ დაბეჭდავთ, ცნობათა მიღებაში ნუ გამომაცხადებთ... ჩვენც ასე მოვიქცეთ.

ვალკო რაქველს (წესი. რაქა):—მასალა უნდა შეეხებოდეს ადგილობრივ ცხოვრებას. გაეცანით ჟურნალში განყოფილებებს: „სატარტაროზი“ და „ჯოჯოხეთის კუთხე“-ს.

მაქსიმის (ტყუბული):—მაგ ამბავზე უკვე გვქონდა ტარტაროზში კარიკატურა. მოგეწოდეთ სხვა მასალა—(კარიკატურა).

ვერმიცანის (ქუთაისი):—ეს ძველი ანეკდოტია, რომელიც ძველ ჟურნალებშია მოთავსებული. მოგეწოდეთ კარიკატურები ადგილობრივ ცხოვრებიდან.

ამცივინის (ჭ. სოხუმი):—მასალა უნდა შეეხებოდეს ადგილობრივ ცხოვრებას და მის მახინჯ მოვლენებს ფაქტებს დასახელებით.

ჯიშინის:—თქვენ გვიგზავნით იაგორ ლოთაძის სურათს, ალგვიწერთ მის თავგადასავალს და გვთხოვთ მოვათავსოთ ასეთი წარწერით:

კაცი, რომელიც გადაურჩა ქირურგიულ განყოფილებაში პრაქტიკანტების აქიმობას და უვნებლად გამოვიდა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ დაუანგულ ნემსების გამო დაავადების უფრო გართულებას და ამ ნიადაგზე ავთომოფის წელში მოხრას.

პართლაც, იშვიათი მოვლენაა და ჩვენც სიამოვნებით ვათავსებთ მის სურათს.

ფითრაბოს:—საბნათ გამოგადგებოდით; ჩვენ რად გვიგზავნიდით! გვინდოდნ—თავიდან ბოლომდე წაგვეკითხა, მაგრამ ქალაქი მაგიდაზე არ მოთავსდა.

მუხური (სადგ. მცხეთა):—აზირებული კაცი ხართ! რასე რჩით მოლარე ქალს! ნუ მიმართავთ კითხვით ისეთ დროს. როცა იპულდება—„იკრასკება“ და აღარ შემოვიყვირებ. ლანძღვა-გინების კი არა, უარესის ღირსი ხარ თუ არსიყობის დროს ხელს უშლი ბილეთის ყიდვით.

თარალეს (სუფსა):—სუფსელ რასკუტინს—ლ. მითა-იშვილს უგზავნით ლექსს, რომელსაც ასე ათავსებთ: რა გიშავს ციხის კედლებში, შენ გენაცვალოს თარალე-ილოცი... იმხიარულე, იმდრე: „ჰარი-ჰალალე...“

ჩვენ გადაუგზავნეთ თქვენი ლექსი, მაგრამ არა გვეგონია, რომ იგი ესლა სიმღერის ხასიათზე იყოს!

ბ. დიგარდმელს (ბაღდადი. ს. ზედა-ღიმი):—„კუდიანი ბებია“-ს (ნიკოს ნაამბობი), როცა ტარტაროზში კული (ბოლო) მოაჭრა, აღარაფერი დარჩა. ტარტაროზს არც კულიანობა სწამს და არც თქვენი წერილი.

ომერ-ოღლს (სადგ. ვაზიანი):—აბესაძეზე გიწერთ!

მოგვევლინა აბესაძე.
კაცი არის ბრაზიანი.
მოსვენებას არვის აძლევს.
მთლად აიკლო ვაზიანი,
მებუფებტეც გამოსცვალა...
კედლის გაწეფს მოჭკრა თჯა
არ იამა, გაიღრინა,
შეგვიკურთხა მან მრავალი...

უფრთხილდეს—ტარტაროზმა არ შეუკურთხოს, თორემ შემდეგ ვეღარ უშველის ის, ვინც

ცენტრში მას ჰყავს „იდი კაცი“
და ამისი აქვს იმედი...
ამიტომაც არის ალბად
აბესაძე ასე უმელი.

მეტეორს (სუფსა):—დაბეჭდავთ მაშინ, როცა ტყეში მიშალულ ვანოს ნახავს ნიკო. გზა თუ დაულოცა ცოლს, მაშ რაღას ერჩით ნიკოს?!

ზღვიპირელს (ნატანები):—იწერებთ ნატანების ღირების ზრდილობაზე... თქვენც იქონიეთ ზრდილობა და მრავალჯერ მოთავსებულ ამბავს კიდევ ნულარ გავწვდით.

ბ. ბზიკის მეგობარს (მარანი):—„კნიაზ“ ვასო წულუკიძეს, რომელიც:

აუროთოა უვიროდა; ძმებო, რაღა დროს ძილია;
ვერვინ გაბედავს აქ რამეს, მე ვარ „კნიაზის“ შვილია,
—თვითონ თქვენ უთხარით (რაღა ჩვენ გევალებთ), რომ:
დამშვიდლი... აუნაურომანს სჯობს ერთი ჭიქა მაჭარი
და დღეს ჩვენს რესპუბლიკაში არაფრად ფანობს ვაჭარი.
სხაპოს. სხვანაირად არ მიილოთ, რომ თქვენს ლიქსს
აჭ ვათავსებთ მართლწერის დაცვით:

მოგესალმები ტარტაროზ
როგორც საკუთარ ძმასაო.
თუ მოღალატე გავგინდა
მას ცხვირში ვადენ ძმარსაო.
პირველი არის ჩემი წერილი
და ნულარ მტევეი უარსაო,
თორემ სიცოცხლე არ მიღირს
და ჩამოვიხრჩობ თავსაო.
ჩვენსკენ წვიმები ხშირია
და არ მოველით დარსაო.
ერთი უღელი ხარს ვვიდი,
მანც არ ჰყოფნის მქადსაო.
სიძინდს ფასები უმატეს
ერთი მანეთის შვიდამდის;
თუ რომ მე ამას ტუვილს გეტყუ
აღარ მივედი შინამდის.
კიდევ მინდოდა, რომ დამეწერა
სოფლისგან მონაპოვია,
მაგრამ შენ ჩემზე უკეთ ი
დღეს რევიმ ეკანოშია...

პ რ ე მ ი ა

ვინც გაიგებს და ტარტაროს შესატყობიწებს ნინამდ ვაღებს - ნიქოლოზ მიწიშვილმა დაიწერა მისი პიესა "ქაშარი ხიჩხიში", შიიღებს საჩუქრად ნახეფარს ამ გათხოვრების რაოდენობისა (1.000 მან.). რომელიც სააზრდგაშიდან გატანილი აქვს ავტორს ჯერ კიდევ მთელი ქრებულ რომანის "ბიკაშვილი"-ს ანგარიშში.

ტატატატო

„ბევრი სახლი უნუგეშო მდგომარეობაშია, მცირედენი ნიადაგის შერყევისაგან მოსალოდნელია მთელი შენობა დაინგრეს. ყურადღებას კი არავენ აქცევს.“
(გაზეთებიდან)

ლონი

მეზოფე (მოქალაქეს):—არ შეიძლება შენი აქ გავლა! შენი სიძიმე სახლს შერყევს და დაანგრევს!
 შემწვანოლე (ვირს):—ჰაიბ, შე მართლა ვიროს წაღარადა; ფიუტობ?! შენი პატრონის...
 ვირი:—რად ყვირი ამხანაგო? ვერა ხედავ ამ სახლს,და ამ განცხადებას!? თავი კი არა შექვს სასიკვდილოთ გამაწვირული!

9 ს ა ა თ ზ ე

დილის 9 საათი იქნებოდა, რომ თქვენმა უგულოთა-
დესმა მეგობარმა (გეგულისხმები მე), შეალო ერთ-ერთი
დაწესებულების კარები. მოგესხენებათ, მუშაობა ახლა 9
საათზე იწყება.

ჩემი უდიდესი სურვილი იყო (და არის ანლაც) სამ-
სახური მეშვნა როგორმე და მით დამეკმაყოფილებია ჩე-
მი კუჭის კანონიერი მოთხოვნილება საკვები პროდუქტუ-
ბის მიწოდების შესახებ.

— ჰაი, შე მატყურავ, — მეუბნებოდა კუჭი, — შენ
არ იყავი, დამდეგ საოპერაციო წელში რომ მეუბნებოდე,
გეგმვანდ მოგაწოდებ საკვებ ნივთიერებასო? სად არის
შენი დაპირება? რამდენჯერ გადაუხვიე გეგმას და მთე-
ლი დღეობით შშიერი დამტოვე? ლამის არის გაეხზე და
სასესებო შეეჩირო მუშაობა. როგორ გინდა მერე ვაე-
ტარო საქმელის მონელების რაციონალიზაცია?

— რა უყო ძმობილო, — ვუპასუხე კუჭს, — ადვილს
შპირდებიან და როცა ვიშოვი შენც სამუშაო გექნება.
მე და შენი გულისთვის ხომ არ შექმნიან ხელოვნურად
თანამდებობას! მოიცადე, შტატების შემცირება ჩატარდ-
ება და იქნებ შემდეგ მიიღონ...

ასეთიანი მუსიკაში გართულმა შევალე დაწესებუ-
ლების კარები, რომ მენახა ყოველის შემდეგ გამგე, ახლ
თავმჯდომარე, ახლ შპართველი. ხშირად, ძალიან ხშირად
მოესულვარ ამ დაწესებულებაში, ისევე, როგორც სხეებ-
ში, მაგრამ პასუხი ყველგან ერთი მიმიღია: — „შემოარეთ
შემდეგ“.

დილის 9 საათი იყო. კარები შევალე და შევიჭერი-
ტინე: წინდახედული კაცი ვარ, ვინ იცის, იქნებ გამგე დე-
რეფანში გამოვიდა და შემეჩხება, ან გვერდი წამკრა, ან
ეულ ხასიათზეა და უცხო კაცი დამინახა დაწესებულება-
ში... ერთი სიტყვით, შევიჭერთზე მხოლოდ. დერეფანში
არავინ არის. სრული სიჩუმეა. მხოლოდ რომელღაც ოთა-
ხიდან მოისმის ნელი ლიღინი. ფეხაკრეფით შევედი. კან-
ცელარიაში არავინ არის. საქმეთა მმართველის კაბინეტი
დაკეტლია. გამგის ორივე მოადგილეების კაბინეტებში
არავინ არის. არც დამგველია, არც შიკრიკი.

გამგის კაბინეტს მიუახლოვდი. ლიღინი გარკვევით
მომესმა. გული ამოფანქვალა. ვატყობ გამგეა, მაგრამ
ასე ადრე რამ მოიყვანა? ალბათ მაგალითს უჩვენებს თა-
ნამშრომლებს, რომ ისინიც ასე ადრე მოვიდნენ.

— დივიანიშ, გჯერ არსად სჩა-ა-ანან... — მომესმა სიმ-
ღერა კაბინეტდან.

— სწორედ თანამშრომლებზე ამბობს ალბათ, — გა-
ვიფიქრე გულში. ჰაი გამგეო! ერთი ადგილი მომეტი და
ყოველთვის უთენიას აქ ვიქნები, — ვფიქრობ გულში და
თან ყურს უგდებ სიმღერას.

— ახ ეტო დიენი სონია-ა-ა... ლიღინობს გამგე.

— ვინ არის ნეტა ის ბედნიერი სონია, — ვფიქრობ მე,
— ნეტავი ვიქნობდე, იქნება საქმე მომიწყოს...

— რად გამაჩინე მე ღმერთო-ო... დაიწყო სხვა
ჰანგზე გამგე.

— ვინ რად გაგაჩინა, შენ? — ვეკითხები გულში მომ-
ღერალს, — შენ თუ საყვედური გაქვს ღმერთთან, მაშ
მე დიდი ხანია დიპლომატიური ურთიერთობა უნდა გა-
მეწყვიტა მასთან, ჩემი ასე დაჩაგვრისათვის. შენ გიჭირს
ბედნიერო? კაბინეტი გაქვს, ავტომობილი გაყავს, ძვლის
სათილებებს ატარებ, ზინა გაქვს, ჯამაგირი და გამოსარ-
ჩენი...

— ნუ თუ ჩვენი ცხოვრება, მუდამ ასე იქნება, —
დაიწყო მან „არშინ მალ-ალანის“ ხმაზე.

— ღმერთმა ნუ ქნას, რომ ასე დარჩეს, — შევეკამათე
მე აქედან (გულში, რასაკვირველია), ჩვენი ცხოვრება
რომ ასე გაგრძელდეს, ეს იმას ნიშნავს, რომ შენ გამგეთ
დარჩე მუდამ და მე უმუშევრად... მაგას ერთი წუთითაც
პრ დაუშვებ!

— თავი ჩემო, ბედი არ გიწერია-ა-ა... ჩანაკანა
კაბინეტში მჯდომმა.

— ერთი ამას დამიხედეთ! შენ თუ ბედი არ გიწერია,
მაშ მე ბედის მწერლის ახლოსაც არ გამივლია! ბედიც
შენ გიწერია და იღბალიც, თორემ გამგეობას ვინ მოგამა-
კებადა?

— ანდაჯდი ია ვ ზაფომ ეხალ, სპარახოდომ რაზ...
შღერის გამგე.

— რასაკვირველია, პირველი კლასის კაიუტიტო, —
ვფიქრობ გულში.

— უდიელაუს, შტო ტეპერ ესტ, შტო ბილო... — ჩაი-
ღიღინა მან კუპლეტი „ამერიკელ ძიადან“.

— მართლაც უდიელაუს, — მწარედ გავიცინე მე, —
რა იყავი შენ უწინ და რა ხარ ახლა? მაშამენს ლეღლათ
უნდა ეკურთხებინე... და ახლა გამგე ბრძანდები... მე კი?
ყოფილი მთავარდიაციანი, ახლა სტუდენტი, შენი კაბინე-
ტის წინ ვდგევარ...

ვინ იცის, სანამდე გაგრძელდებოდა ეს სიმღერა და
ჩემი ვაუთაგებელი კამათი, რომ ბოლოს არ გადამეწყვიტა
გამგესთან შესვლა.

— ეტყობა კარგ ხასიათზეა, — ვიფიქრე მე, — ვინ იცის,
როდის დადგება კიდეც ასეთ ხასიათზე? რომც დადგეს, მე
ვერ გავიგებ და რომც გავიგო, ვინ შემიშვებს... სწორედ
ახლა არის დრო, არავინ გვაწუხებს, შევალ და ვთხოვ
ადგილს... რაც დამეშორება დამეშართოს!

ნელა, ძალიან ნელა დავაკაქუნე კარები.
არაფერი გაუგონია, სიმღერას მოუმბატა.

კიდეც დავაკაქუნე.
ხმა არ გამცა. კრიზანტულზე გადავიდა.

ჩავსველე.
პასუხი არ არის.

ცხვირს დავაცემინე.
არავითარი გამოხმაურება.

კიდეც დავაკაქუნე.
სიმღერა შეწყდა.

— ვინ არის?
— შეიძლება?

— რა გნებათ?
— თქვენი ნახვა.

— მობრძანდით, — მომესმა პასუხი და გავიგონე ფე-
ხის ხმა. ეტყობოდა, კარის გასაღებად წამოვიდა.

კარები გაიღო და ზრდილობიანად მიმოწვიმ. მე თაი-
ჩალუნული შევედი კაბინეტში. კართომით თავი ვეღარ
ავიღე, შებეღვის შემეშინდა.

— ვაი თუ გაუბრაზებ რომ სიმღერა შევაწყვიტინე, —
ვფიქრობდი გულში, — ალბათ სამუდამოთ უნდა გამოვიემ-
შიოდობო აქაურ ადგილს...

— დაბრძანდით, დაბრძანდით, ავე სკამი — მიმიწვია.
მან ამხანაგურათ. ალბათ გამგე გინდათ.

— დიალ... თქვენი ნახვა... ბოღინს ვიხდი, სიმღერა
დაგიშალეთ...

— იმე, რას უნობ შე კაცო, სიმღერა რა, რომელი
დიდი კაცი მე მნახე, რომ სიმღერა ვერ შემეწყვიტინო...

— რა დიპლომატიავფიქრობ გულში და მაგდის წი-
თელ საფარს ჩავცქერი. თავი მალლა ვერ ავიღე შიშით.

— ძაინც ვისი ნახვა გინდოდა?
— თქვენი...

რახე გინდა. კაცო, სადმე გასაგზავნი ხომ არ გაქ
რამე?

ეს კი შედმეტი იყო. აშკარად სხანდა, რომ გამგე
დამცინოდა. გადავწყვიტე თავი მალლა ამელო და შემე-
ხედა. შეხედე და გავემუღიე: ჩემს წინ იდგა შიკრიკი,
სრულიად ჩვეულებრივი. შესახადავობის შიკრიკი, რომე-
ლიც ალბათ დამგველის როლსაც ასრულებდა.

— თქვენ ვინ ხართ?
— რა გიკვირს, ჩემო ძმაო, ვინ ვარ და შიკრიკი! ვერ

კეთილი რჩევა

ტარტაროზი (სახინძროფვის მეეზოვეს):—ნავახრომ ცოცხავ და ეზოს ახუფთავებ,—ისა სეგობია შიგ შტა-ტი დაქავო და გასწინდო. დამერწმუნე—იქ უფრო საჭი რთა შენი ცოცხი!

მატყობ თუ?

- მერე... შენ იყავი რომ მღეროდი?
- მე ვიყავი, აბა ვინ ეშმაკი იქნებოდა კაბინეტის ვალაგებდი და თან ვლილიზობდი...
- კი მაგრამ გამგე სად არის?
- ერიპა! შენ გინდა ჩვენი გამგე ამ ალიონზე მოვიდეს სამსახურში თუ? ხომ ხედავ, გერ საქმის მწარმოებელიც არ მოსულა... აქ მართლა 9 საათზე კი არ იწყება მუშაობა... ცოტა მოგვიანებით იწყებენ. ისე მაინც გამგე არ არის ახლა აქ, აგარაკზე წავიდა ცოლის ჩამოსაყვანად და ერთ კვირას იქ დარჩება.
- გამგის მოადგილე სადღაა?
- სიდერი გაუხდა ავთ და იმას უყვლის.
- მეორე მოადგილე?
- ცოლს ირთავს და საქორწინოდ ემზადება' სამსახურის დრო არა აქვს.

- საქმეთა მმართველი?
- გუშინწინ ცოლის დღეობა გადაიხადა და ეს-ისი დღეა თავი სტკივა; მოგვიანებით მოდის.
- საქმის მწარმოებელი?
- საბუჰალტერო კურსებზე გამუცლებს აბარებს და აგვიანდება.
- ბულალტერი?
- სახლში მუშაობს, დილაობით აქ არავინ არ არის და მარტობა ეზარება.
- მეძანქანე ქალი?
- არ ვიცი... ალბათ მანიკიურს იკეთებს... ერთი სიტყვით, ათი საათიდან ზოგიერთები მოელე... შეძლებ შე-მოარე, ჯობია.—მიპასუხა კითხვებით თავმოებრებულმა შიკრიქმა და გამომაცოლა კაბინეტიდან.

აღღარ-აღღარხან.

„ახალციხეში პურის ფქვილი იმდენად გაძვირდა, რომ ხალხი ხილს და კარტოფილს ეტანება“.

მოხუცი: (კინტოს):— შვილო, შავი ფქვილის ასე გაძვირება იქნება?

კინტი:— ვა, კუკლავან, არ იცი, რომ დღეს მაზან და აწუღლია? მოდი ეხლა ხილი იყიდი და ხვალ ფქვილიც ვაიფლებ.

ტყიბულის მაღაროს მოსამსახურე:— დედი, სად მიგაქვს ეს ბოთლი.

ლორთქიფანიძის ძალი:— აგერ, შვილო, ჩვენს მმართველ კვანდლიანთან... ქე კი ტრაბახობენ ეს ეკიმე-ბი— ქვეყნას ვარჩენთო, და, რა ვიცი, —ის თქვენი მმართველი ჩემს წამალს ხმარობს...

სასკინმრეშვის ახალი აზგები

ოზურგეთის სამაზრო აღმასკომმა აღძრა ხელმძღვანელ ორგანოების წინაშე თხოვნა გოსკინპრომი გადატანის იქნეს ლხინურში.

„ვინ არის დამნაშავე“-ს დადგმის შემდეგ ოზურგეთის მაზრაში რაც ხალხი ცხოვრობდა, ამის ნახევარზე კინო-მსახიობების ხელობას მოჰკიდა ხელი.

ამ სურათში მიიღო მონაწილეობა ორი ათასმა გურულმა: ქალმა და კაცმა, ორას ორმოცდა ათმა ცხენმა და ორმა ჯორმა.

სურათი დაუჯდა გოსკინპრომს 150.000 მანეთი და მიზანსაც მიახწია.

შეიქმნა კინო-მუშაკების ახალი კადრი, ამ ახალი მუშაკების საუკეთესოდ გამოყენებისათვის წელს კვლავ გაემგზავრა გურიაში ალიოშა წუწუნავა.

მან. მართალია, თან წაიყვანა ორი მატარებელი კინო-მომუშავეები, მაგრამ იქაც მოუღნდა სამი ათასი კაცის დაქირავება სურათში მონაწილეობის მისაღებათ.

ამბობენ ისეთი მშვენიერი და ძლიერი ფილმა „გამოყვანილია“, რომ არსტანოვმა არ იცის, გოსკინპრომი სურათს დატრიავებს თუ სურათი გოსკინპრომი.

გოგითის აზრით (გოგითის აზრი ხომ ასე ხელწამოსაყრავი არაა) მეორე უფრო მეტი მოსალოდნელია, არსტანოვი დეპეშას დეპეშაზე უგზავნის წუწუნავს.

— ჩამობრძანდით თქვენ და თქვენი ექსპედიციაო, მაგრამ წუწუნავს თურმე გადაუწყვეტია

— სამუდამოთ გურიაში უნდა დავრჩე მე და ჩემი დასიო.

მართლაც და მისი დასის თბილისში ჩამოყვანა ხომ არც ასე ადვილი საქმეა.

ასე და ამნაირად წუწუნავა გურიაში აარსებს მეორე გოსკინპრომს.

დღეს ხმები გაერცულა,

— ახალი აღმშენებლობისათვის სახელმწიფო ბანკს გადაუღვია სათანადო თანხაო! ტყუილია, თუ მართალი ეს ამბავი, ალაჰმა უწყის.

უეცრად დაბრუნდა ბარსკის ექსპედიცია ჩრდილიეთ-კავკასიიდან. ექსპედიცია მონაწილეობას მიიღებს იმ დისკუტში, რომელიც სამუდამოთ გამოარკვევს საკითხს, თუ ვის უფრო მეტი უფლებები აქვს ექსპედიციის მუშაობის დროს— უპარტიო რეჟისორს თუ პარტიულ თანამემწესს.

საკითხის გამოარკვევის შემდეგ ექსპედიცია ხელახლა გაემგზავრება სამსოფთოსკენ, რადგანაც მას მთელი ჩრდილოეთი უკვე მოეღლია აქვს.

დისკუტში მონაწილეობის მისაღებათ გამოწერილია რუსეთიდან საუკეთესო კინემატოგრაფისტები.

— კოლია შენგელაიამ კაცებიდან ჩამოიყვანა თორმეტი იხვი. *) თითონ ძალიან კარგად არის, მხოლოდ ცოტა გაშავებულა.

— განთქმულმა რეჟისორმა პუშმა დაამთავრა სურათი „ბოშის სისხლი“.

არსტანოვის თხოვნა,

— „პარავოზი“ და ერთი ორიოდ სხვა რეველიუციონური სურათი დამიდგო. პუშმა უარი განაცხადა. ჯერ ერთი ის თხოულობს იმდენ გონონარს, რამდენსაც კულიშოვი, გარდა ამისა ოთხ თანამემწესს, მათ შორის უმუშევრათ დარჩენილ რეჟისორებს შაქრო ბერიშვილს და კოლია კახიძეს.

*) შენგელაიამ ერთი გზობა ცხერებში გაიმარჯვა და ახლა ისვენებს დარჩევით.

დაუკავშირებელი სტუმრები

ქალები:—ამას ვისა ვხედავთ! ჩვენი მიხო... ო. გენაცვალე მისოჯან... როგორ მოგვანატრე შენი თავი...
მიხო:—ჰაი თქვე ჩემანალებო თქვენა; ესლა მაშიგო-ნეთ, როცა ი ვენასში თვალი შევიდა? წამამყეთ ჰა, ემა გოდროხებშია, თითო მტევანს ჩავიგდებთ და ჰაიდა ქალა. ქისაკენ!

რადგან რეჟისორ **კიაურელი** სურათის დადგმის მოლოდინში ცოტა შეირყა (დაუსრულებელი ლოდინი, რა კარგს დამართებს ადამიანს), სახკინმრეწვის ადმინისტრაციის განკარგულებით მას მიუჩინეს მეთვალყურეთ ცნობილი სახლვარ-გარეთელი ფსიხო-პათოლოგი **შაროცა**.

— სოხუმში გაგზავნილი მიხინის კინო-ექსპედიცია გაპარულა ყაბარღოში, სადაც „შურისძიების“ დადგმის დროს დატოვებულ სისხლს ღვრას ისე უმოქმედია რეჟისორზე, რომ მას მოუკლავს ოპერატორი **ნივიცკი**. გამგებობის განკარგულებით გაგზავნილია დიდი რეჟისორი, რადგანაც მოსალოდნელია ახალი სისხლის ღვრა.

— რეჟისორი **მაკაროვი** ძალიან საარაკო სიჩქარით (არაჩვეულებრივი ამბავია გოსკინპრომისთვის!) შეუდგა თავის პირველი სურათის მონტაჟს. სისწრაფე გამოწვეულია ცნობილ კინო-მოღვაწე **ლევონილოვის** დებუებით, რომელიც ექვსი თვით აპირებს თბილისში ჩამოსვლას სპეციალურად მაკაროვის სურათის მონტაჟის სახელმძღვანელოთ.

— შაქრო ბერიშვილს, მას შემდეგ, რაც იმას „მენავეთე აბასა“ წაართვეს გადაუწყვეტია ეროვნულ შვიდღის ნავთის გამყიდველოთ. რადგანაც მოსალოდნელია, რომ მოთმინებიდან გამოსული უპუშეგარი რეჟისორი ამ ნავთს მიიხმარს გოსკინპრომის დასაწვავად.

ფაბრიკის „პატარნიკების“ შტატი გადიდებულია ათი წევრით. მთავარ ბუკვალტერის გამოანგარიშებით შტატი გადიდების ჩარჯები საქარისი იქნებოდა ერთი ახალი სურათის დასადგმელად.

— გოსკინპრომში შესდგა დიდი თაობირი. დაესწრენ საუკეთესო კინო-რეჟისორები. თამაჯდომბა-

*) კორექტორის შეცდომაა, უნდა იყოს კინო-ძალები.

რეთ ერთხმად არჩეული იქნა ჟორჯიკა მღვივანი ერთმა საკითხმა დიდი უთანხმოება გამოიწვია. ეს იყო საკითხი კულიშოვის ჟურფიქსების დამსწრეთა სის შედგენა. ზოგიერთები დაჟინებით მოითხოვდნ ამ სააში შეტანილდ ყოფილიყვენ ერთი ჩაის **ექსპერტი**, ერთი ყავის და ერთი **კონდიტერი**. ყველა დამსწრეთა სიტყვებს სწერდა ოთხ სტენოგრაფისტკა.

კრებას კინო-ალუმბის სასიათი ჰქონდა.
 — ნატა ვაჩნაძის ქალს გადაუწყვეტია თითონ დასწრის ისეთი სცენარი, სადაც მას არც მოკლავენ და არც გააპატიურებენ.

— გოსკინპრომის გამგებობის მიერ მიღებულია შემდეგი ახალი სცენარები:

ლეონილოვისა—„ფეოდალისმის ნაშთები საქართველოში“

ტრეტიაკოვისა—„არ იბღაელო სვენეთო“

შკლოვსკისა—„გოგილოს აბანოს მექსე და ჰუსეინას ქაბაბი“ (საქართველოს ყოფა-ცხოვრებიდან).

გ. **გოგიტიძისა**—„მეფუტკრეობა ჩვენში“ *

ხ. **ამაღლიძელისა**—„ცოცხი და გოსკინპრომი“

პ. **საუვარელიძისა**—„კინო-საქეების მუტლის ტკივილი“

საქულასისა—„სიღვდრი გამბრყენეს კინოში“.

— გერმან გოგიტიძეს გადაუწყვეტია, იმ შემთხვევაში თუ მას არ დაუტლებენ ჯამაგირს, დაარსოს **ლენინგრა**დის კინო-ტექნიკუმში საკუთარ ხარჯზე პავლე საყვარელიძის სახელობის-სტიპენდია.

ახალი ვინები.

*) ოლონდაც, გოგიტიძეს თავლი უყვარს! რედ.

„ამოკი“

გულ შემატკივარი

ცოლი: (ლაპარაკი იწყება პირველი ნაწილის შემდეგ) რა არის ამოკი?
 ქმარი: ამოკი არის საშინელი ავად-მყოფობა.

ცოლი: ვის დაემართა?
 ქმარი: ჯერ კ. მარჯანიშვილს, მერე ს. აბალობელს, ზაბოზლაევს, სი-დამონ-ერისთავს და ასე გავრცელდა ცეცელია წუწუნაზე.

ცოლი: კარგი, მაგრამ რატომ ყვე-ლანი, არ გვიჩვენებს?

ქმარი: ისინი, ალბად, სავადმყოფ-ოში ჰყავთ დამწყვდული. ცეცელია წუწუნავე გამოქვეყნათ სავადმყოფ-ოდან. ხომ დაინახე, როგორ გამოი-ბოდა?

ცოლი: ვის ემართება ამოკი?
 ქმარი: (ეტყობა ცოლის დაშინება უნდა) ვინც ეჭვიანობს.

(ეს ისე მავრად უთხრა ქმარმა, რომ ცოლს გული კინალამ ჩაუხეთქა ცო-ლმა ერთი ამოითხრა და დაჩუმდა. დიდ ხანს არაფერი უთქვამს. მესამე თუ მეოთხე ნაწილის ანტრაქტზე ცო-ლმა კვლავ დაარღვია სიჩუმე)

ცოლი: ესლა ვის სჭირს ამოკი?

ქმარი: ყველას.

ცოლი: ნატასაც?

ქმარი: ჰო! ნატასაც.

ცოლი: (გულმომსულია) შენ არაფ-ერი გაგვიბა. ამოკით გადარეულია იმედაშვილი, რადგანაც სხვის ცოლს.

ქმარი: გაჩერდი, დედაკაცო, მე შე-სამეჯერ უყურებ ამოკს. და ახლა შენ მასწავლი, ვის რა სჭირს?

ცოლი: (ერთი ისე ამოიოხრა, რომ სკამებმა ქოჩინი დაიწყეს. ეკრანზე აჩვენეს ის ადგილი, სადაც იმედა-შვილს ზანგი თავდაყირა გადმოაგ-დებს კიბეებიდან) ეჰე! მასე გეკადრე-ბა... სად მიძვრები? ბატონისანი ქალი. გინდა გაათახსნირო?

ქმარი: ისე ღმერთი შენ გიშველის, მაგი რომ პატიოსანია. ვერ ხედავ, მუ-ცლის მოშლას ვერ უთავებდა?

ცოლი: იქნება არ უნდა შეილი გა-იჩინოს?

ქმარი: მე შენ გეტყვი და ვერ გაზ-რდის შენსავით გაჭირვებულთა.

ცოლი: გოგი, აბა მითხარი რაშია საქმე. მე ეკრანზე ვერაფერს ვერ ვკი-თხოვლობ! გაამაგებე, ამისხენი.

ქმარი: საქმე იმაშია, რომ პატიოსან ქმარს ლაღატობს. ყოველ დღე ორ-სულაი არის და ყოველ დღე მუცელს იშლის. ახლა ქმარს ელოდება და „პატიოსნათ“ უნდა დახვდეს. თუ მო-უსწრო, ორსულად მყოფს, თუ მთლად ჩერჩეტი არ არის, მიხვდება, რომ სხვისი „ნამუშევარია“, და შავს დღეს დააყენებს.

ცოლი: გოგი, რომელია ნატას ქმა-რი?

ქმარი: ჯერ გამორეკეველია (კი-თხოვლობს ეკრანზე)... „საიდუმლოე-ბა უნდა შევიანხოთ“..

ცოლი: საყვარელი რომელია?

ქმარი: საყვარელი? მაგის რა მოგაყ-

მათხოვარი: — ხალხნო, მაჩუქეთ ერთი კაპიკი...
 მოძალატე: — არა, ქმაო,— შენ კაპიკი ვერას გიშველის!
 მათხოვარი: — მაშ შაური მაჩუქეთ!
 მოძალატე: — შენდა ჩემი ოჯახი თუ შაურები ვურბებ მათხოვ-რებს.

ხსენო, როგორც ხედავ: ყველას უყ-ვარს და რა ვიცი!..
 ცოლი: შეილი ვისგან გაუჩნდა?
 ქმარი: შეილი?... ჰო! შეილი? (და-ბეჯითებით უყურებს ეკრანს) ეს აღ-არ ვიცი (კითხოვლობს ეკრანზე: „საი-დუმლოთ უნდა შევიანხოთ“).
 ცოლი: ყველაფერი საიდუმლოთ?
 ქმარი: ასეა მაშ! აბა შენ რომ არა-ფერი დაგიმაგრდება ენაზე, ასე კი არ არის აჟ.
 ცოლი: მოკვდა?
 ქმარი: მოკვდა მაშ! ასე ემართება ქმარის მოღალატეს.
 ცოლი: არც სხვისი ცოლის მო-ტრფილევებს ადგიათ კარგი დღე. ვერ ხედავ ყველა გადარია მისმა ცოდვამ? (ცოლ-ქმარ შორის ლაპარაკი გამწყვდა. ერთი დაჩუმდა, და-ჩუმდენ. და როდესაც კუბო ზღვაში გადააგდო იმედაშვილმა, ცოლი მის ქმარს უყურებდა ამოკით შეპყრობი-ლივით. ელემქრონი აინთო. ქალი მომიბრუნდა, მე მეკითხება):
 ცოლი: როგორ გათავდა?
 მე: რომ არ დამერღვია ცოლქმარის საუბრის სტილი, ვუშასხვებ: — „საი-დუმლოებაა: უნდა შევიანხოთ“...
 სეფიერ-ზენ-შეის.

ჩვენი ღროის სიმღერა

ყარ შთაფრობის მსახურია. მიყვარს ღვინო კახურია. ხელში პორტყელი მიჭირავს ქული გვერდზე მახურია!

ყარ მუშკოპის ბაზაზია; მიყვარს ქალი ლამაზია,— სულ მთლიანად გამოესცალე მუშკოპის მალაზია!..

ყველა შიცნობს სადაც შევალ; ავტო-მაშინებით დავალ,— რევიზია რომ გაჩნდება— ვიცი, გამსახლშიაც წავალ!..

სანამ დრო მაქვს ვიპარაპაზო ხან ექნია, ხან კი მაჩო. სანამ ჯერ არ გაუგვიათ, შენ დაუყარ სათაპაზო.

სანამ არ იციან ჯერე, სულ მოიტა, დამიჯერე,— ცხებში რომ მიგბრძანდები ეთიმ, ლეკსი დამიწერე.

ეთიმ ჯურჯუაძე

პირველი, (რომელმაც ეს-ეს არის ნახა „ამოცი“).
 —ქარიშხლის წინ“ ვერ ვნახე იმისთვის, რომ ვერ მოვა-
 სწარი... „სამანიშვილის დედინაცვალი“ არ მინახავს იმი-
 ტომ, რომ არ უჩვენებიათ... და ამის შემდეგ რა ღმერთი
 გამიწყრა, რომ „ამოცი“-ს სანახავად წამოვედი...
 მეორე:—შე კაი კაცო, მარჯანიშვილი სამჯერ შეც-
 და... შენ კი ერთხელ რომ შეცდე რა დიდი ამბავი იქნება!

მზის პანუზის ზრალია

—ასტყვიჯან, რამეს გებნები, ესტელ არი. მოდი, ქა,
 ისეთი ცხელ-ცხელი სმეზნოვი ხაბარი გითხრა, სულ მუ-
 ცელი ხელში დაგაქვიინო.
 —უი, ქა, სირანჯან, რა გაგახრებია ამ ჰუმოზზე
 აღარ იტყვი? რა ხაბარია? თქვი ქაჯან, თორემ გულმა
 ლამის გაპისქიდეს!..
 —ო, ქა, ფჩანეს შენი გული,—გაგისქიდეს რომელია?
 —ხაბავნი რამეს გებნები, გული კი არ უნდა გაგისქიდეს,
 უნდა იცინო, მამაშ?!—ბანემ ასუმე, ახარ მართლა არ გაგი-
 გია, ჩვენი ტერტერას ცოლისთვის, რომ ღორს მოუქამია?
 —წელს ქვემოთ რბილი ზურგი რაღა...
 —უი ჩემს თვალებს, როგორ თუ მოუქამიაო,—რას
 მებნები აღამიანო?
 —პო, პო, ჩემი გურქას შარჩენამა, ღორს თურმე
 წველს ქვემოთ, რბილი ზურგი პარტი მთლად კინალა
 გამოუღლეჯია—საწყაღს იარა თურმე ჩასდგომია და ახ-
 ლა ამბლატორიაში წასილევებით დაჰყავთ, პირქვე დაწო-
 ლილი..
 —უი ქა, და სალორეთ როგორ გაიხადა. მაგ ოხრბლ
 დასარჩენმა, მაგანა?
 —როგორ და სუველთუისინ რო ოინბაზი და მაკვი-
 რალა იყო—ეგ იმან უყო, მამაშ?! არა, ქეყანაზე რა დამა-
 ლულა, რომ ეგ დაიბალოს? გახსოშ? მაისში ავეიკლო.
 ჩემი ქმარი ქობლეთში მგზავნის, დობტურებმა ურ-
 ჩიესო. ერთი ისე ტრამბაზობდა, ისე ყვინიზობდა, გეგონება
 ამ ქობლეთის პაგარაკზე, მთელი მილეთის ყარტა-ყურტა
 არ მიდიოდეს! ახარ ჰუმოზში რა გახდომიათ ეს მარია-
 ლიანი წყაღე? ყველა თემავლეჯილი. პაი-პარათ იქ
 გარბის: ეს ჩვენი აბრტუს ცოლიო. ვართამეტას-სიდელ-

როო, ეს პეტრუხანთ ქიმ გამოვიარდნილი თათუშაო, ვინ
 მოსთვლის!..
 —ვა, ვა, ვა, დიდი რამე ჰგონიათ, გეგონება ზალრანი-
 ცას მიდიანო.
 ახლა ყური დამიგდე და, რა ოლოსპორობა ქნა
 ჩვენმა ტერტერას ცოლმა: გესმის? აქედან დიდი ხაბარია
 და დიდი ფრაზტი-ფრუშტით ორი ფაიტონით წაეიდნენ.
 ახარ, სანამ წაეიდოდნენ, მანამდისინ წარა-მარა ბალკომ-
 ში გამოზობოდნენ და ხან დედა, ხან ქალი, მითომ პაა, მე-
 ზობლებს გაგვეგო, რაღა, მატაოცებოვით ყვიროდნენ:
 —ქა, ჩემი ტრუსკა არ დაგაეიწყდესო, ჰამაც ჩემი
 მარსკოი შლაპკა თავის რიგზე ჩამიდეო...
 თურმე რის ქობლეთი, რის ბოზბაში?—იმ ტერტერას
 ეს თავის ცოლ-შვილი გასრიოცებულ გლდანზე არ წაუ-
 ყვანია?! რას იცინი? ნებრემენ სიმართლეს გებნები. ჩემი
 გურქას სიყმის მზემ მამაშ ქა! უყინდია ქალო, ორი გირ-
 ვანჭა შეჭარი, ასმუშკა ჩაი, ერთი გირვანჭა შაეი საპონა,
 ორი მეტროც ბაბლაწო ჩითი და ეს თავის ოჯახობა ვი-
 ლაც ქართველ ნათლიდედასთან ამ პადარკებით მოუყვა-
 ნია—და მთელი ზაფხული იქ თურმე ყრილან.
 აქ კი, ჩვენი სანთლრეკულოვი, შურით შუა ქაბზე
 სკდებოდა ასმა, ტერტერა ამ ბალშევიკების დროსაც რა-
 ლაცას ახერხებო.
 ახლა, ქალო, რაკი ხმა დაყარა ქობლეთში ვარო,
 ჰამაც უნდა გაშავებულყო რაღა. აღგება, თურმე, ეს
 ასტანჯილა დედაკაცი და ცისმარე დღე თავისი გოგობი-
 ჭებინათ შადიან თავისი ნათლიდედის ისემში—ვენაქში
 რაღა, შექისებოვით გაშიშვლდებიან. ჰამაც ხელ ზეთს
 ისხამენ.
 ამისგანით კინალამ უფროს ქალსა გულყრა დაჭარ-
 თნია, ჰამა, გესმის? აღარ ეშვებოდა ის ოლოსპორო,
 დედაკაცი, მამ მეზობლები როგორ დაეჯერათ, რომ
 ქობლეთში ვიყავითო? მართლაც, რო ნახო, დედაშვი-
 ლიანათ სულ მეცხავე ყაიმასხსა ჰვეანან. ნახშირის ყაურ-
 მასავით დაშავებულან. მამაშ?!
 მაგრამ გაშავება კი ძვირად დაჯდომიათ ჰაა! ყური
 დამიგდე და რა მოსვლიათ.
 ერთხელ თურმე ეს ტრეტევა ბეშეგები მეორე ვენახ-
 ში ხილის მოსაპარავათ გადასულან. დედასა და დიდ გო-
 ვოს შისი გულზე ტკბილად მისძინებოდათ. ამ დროს,
 საიდგანაც ერთი კაი კახური ღორი მიჰპარებია და ხა, ხა,
 ხა... თურმე ამ ბეშურაზ ღორსა ი სქელი ტრეტევა დედა-
 კაცი პირქვე შწოლაე რომ დაუნახია, კაპუსტას თავი
 პგონებია რაღა, ჯერ ღინგი წაუტყრას, მერ კბილებით
 ჩასქიდებია. რომ არ ჩაუტყებია? თურმე აღარ უშვებს.
 ატებილა ერთი ტრეტევიანი ბაბანი, ყალმაყალი, ეს
 ტრეტერას ცოლი დედიშობილა გარბის სოფლის შარაზე
 და ყვირის:
 —ნათლიჯან, მიშველეთ, თქვენმა ოსენმმა უკანა
 ხარე სულ მამაგლიჯაო. აქ შაყრილა მთელი სოფლის
 ხალხი და ერთი დიდალანი დაუქობათ. თურმე ჯეკელა
 ბიქები მახარად აკეთებენ და ებნებინან—
 —ტრატჯან, ნუ გეშინიან, მაგ მოგლეჯილ ადგილ-
 ზე აბლაბუდას მოგაფარედ და მამენტალნათ გაგიეღოსო:
 ჩვენ ჯორსაც მევლმა მაგისტანა ადგილას მაგლიჯა და
 აბლაბუდით მოვარჩინეთო მამაშ.
 ახში, ცოტათ მოუშუშნია გლდანში და მერე ტერ-
 ტერას ტელეგრაში დატრუსკა:—ხლავში სელიოტკამ დამ-
 გლიჯა და აპანდი ქრილობა მამაშო. ჰქარა ჩამოყვანე თო-
 რემ ზარაყენია მამივა და მოგიკვდებო.
 ჩამაყვანეს. ესლა ამბლატორიაში წასილკით დააქეთ.
 ჰამაც ტერტერა ყოველდღე ეჩხებება
 —ახარ შე ბეშურაზო, რატო ნაბლულდენიან არ უშე-
 რებოდი, რაზე დამიკარგე მაგოტოლა ისემყო, ზდაროვია-
 ზე ებნება რაღა, გული სტყვივა. ქმარია, მამაშ?!
 ახია მაგაზე, მითომ მოდენას აყუვა, მარაჭში ჩავარდა,
 ხალხში ფეხი გაიშვირა—ასმა მეც ნახირ-ნახირო. ამ ნახირო
 ში გარევემ კი ასეთი ნაწენები მისცა. არ ერთიენა, პაზირო
 თავის ქერაში დატეოლიყო? ხომ ყველაფერი დღესაც
 მთელი ვჭენებოდა? ესლა იმან იმან ტრუსკა ჩვენ კი იქ დღუ-
 ნათ ვიცინით, რა მასალი რამეა!..
 ბუზანკალი

„ერთი მთოხნელი ასი მცოხნელი“

რაციონალიზაცია ზოგიერთ დაწესებულებაში

„მოკლებილ“

(რუსულიდან გადმოკეთებული)

გაბო მთქნარებაზე დარაჯად მსახურობს ტრესტის კანტორაში.

თითქმის ყველა თანამშრომელისათვის დარკმეული აქვს შესაფერისი ზედმეტი სახელი, რომელსაც იგი იშვიათად თუ ვინმესთან იტყვის.

ამ ზაფხულზე, როცა გაბო შევბუღებაში მიდიოდა, მის მაგიერ ბირჟიდან მოიყვანეს ახალგაზრდა უმუშევარი.

— აბა, გაბო, გააცანი შენს მოადგილეს თავისი მოვალეობა; კარგად აუხსენი, თორემ ახალი კაცია და გაუჭირდება! — უთხრა გამგემ გაბოს, რომელიც მაშინვე შეუდგა გამგის განკარგულების შესრულებას.

— აი, აქ არის შენი ალაგა! — უჩვენა მთქნარებაძემ თავის მოადგილეს ტრესტის ბინაში, სადაც ხის სკამი იდგა. — ეს სკამი „ინვალისა“, რადგან ოთხი ფეხის მაგიერ, სამი შერჩა, მეოთხე ფეხი დაკარგა უთანასწორო ჩხუბში, როცა გაბრახებულმა გამგემ ეს სკამი შიკრიკს მოუქნია; შიკრიკმა აიკლინა, სკამი იატაკზე დაეცა და ერთი ფეხი მოიტეხა! ჰო-და, ამ სკამზე შენ შეგიძლია ჩამოჯდები, მხოლოდ ისე კი, რომ არაინ დაგისახოს. როგორც კი ფეხის-ხმა მოგესმას, მაშინვე წამოხტები. ერთი სიტყვით, სკამზე ჯდომა ლეგალურად აკრძალულია. ერიდე გამგემ თვალი არ მოგკრას!...

— არ ჩამოჯდები; სულ ფეხზე ვიდგები; ნუ გეშინია, კი ვარ შეჩვეული დგომაზე ბირჟაში! — დაამიდა გაბო თავის მოადგილემ.

— უკეთესი იქნება, მაგრამ ვერ გაუძლებ. მთელი სხეულიდან ფეხებში ჩაივსება სისხლი... ჰო, მართლა რაც მთავარია: პური ჯიბეში ლუკმებად დაკრილი და ჩაწყობილი უნდა გქონდეს. მოხერხებულ დროს შეგიძლია ჯიბიდან ამოიღო უცბად და ყლაპი უქნა ერთ ლუქმას...

— ორი ერთად არ შეიძლება! — შეეკითხა მოადგილემ.

— სასიფათოა! თუ თვალი შეგასწრეს, ორი ლუქმის ერთად გადაუკაპე გაგრირდება; სიფრთხილეს თავი არ სტკივა, ერთი სჯობია!

— ძალიან კარგი! — დაუთანხმა მოადგილემ.

— სამოვარი კარგად უნდა ადუღდეს, თორემ იცი ერთხელ რა დამემართა? — აღუღლარი წყალიდან და ვალევიანე ჩაი მთელ კანტორას. ამის გამო მთელი დღი განმავლობაში ფეხისადგილის რიგში იდგა ყველა თანამშრომელი. სამსახურის შემდეგ სალაშქრო იცადეს, — ეშინოდათ სახლში წასვლა, რომ ქუჩაში სასირცხვილს არაფერი მოსელოდა...

— რა თქმა უნდა, აღუღლარი წყალი მუცელში გაქსპირდა ყველას! — გამოიტყვა თავისი შეხედულება მოადგილემ.

— ეს არ ხუმრობს! დახე, ესეც კი სცოდნია! ყოჩაღ! დარაჯობა კი არა, მეტრც ეკუთვნის! გაიფიქრა მთქნარებაძემ და განაგრძო:

— ჩაის ჭიქები და ლამბაქები წყლით უნდა დაასუფთაო და არა ნერწყვით.

— რასაკვირველია, აბა აქ წითელი სასადილო ხომ არ არის, რომ ნერწყვით დავასუფთაო! — გაიკვირა მოადგილემ.

— აი, ეგრე რომ ქალა ზის „ყელწითელა“, ხომ ხედავ წითელი ბანტი აქვს, — ყველას უმაღ იმას მიუტანე ჩაი სამი ნატეხი შაქრით, ის გამგის დაი არის...

— ჰა! — სიტყვა მოადგილემ და უბის წიგნაკში ჩააწერა: „ყელწითელა“ — „გამგის დაი“.

— აი, იქ რომ ქალი ზის და იპურდება — „იკრასკება“, იმასაც ადრე უნდა მიართვა ჩაი სამი ნატეხი შაქრით, ხომ ხედავ როგორი სუქანია, ნამდილი თამბაქო-სწორად აღერგია“. იგი გამგის საყვარელია და, ხომ იცი...

— ჰოო, რაკი მაგრავა; რა თქმა უნდა, პატვისაცემია!

„აბესალოა და ათეარი“

— მომიტანდე, შემასმევდე, — ეგებ ცოტა მოვჯობინდე!

— მომიტანდე, შემასმევდე, — ეგება ცოტა მოვჯობინდე! მილიტიანი! — წამო, წამო კომისარიატში და იქ მოვჯობინდებში!

— და წიგნაკში აღნიშნა: „თავბოლოსწორი ღერგი“ — „გამგის საყვარელი“.

— არ დაგაეიწყდეს ადგილკომის მდივანი.. იშვიათად მოდის, მაგრამ როცა მოვა. მაშინვე, მიართვი ჩაი, მასაც სამი ნატეხი შაქარი, თორემ იგი ისეთი „უემური“ა, რომ...

— კარგი, კარგი! — წიგნაკში ჩაიწერა:

„ადგილკომის მდივანი“ — „უემური“.

— ეხლა, შეხედე იმ კაცს სათვალეები რომ აქვს ცხვირზე და სათვალეებს ზემოდან იცქირება. თეი რომ აულერია; უგი მდივანია. იმას მიუტან სხეების შემდეგ; ეყოფა ორი ნატეხი შაქარი; „ჩერჩეტა“; მაინც კერაფერს შეატყუებს!.

— ძალიან კარგი! — და წიგნაკში ჩაიწერა: „ჩერჩეტა — მდივანი“.

— იქ სალაროა. შიგ რომ კაცი ზის, ის მოლარეა; მთელი დღე იქ ზის, — ნამდვილი „კრუხია“... იმას შეგიძლია ჩაი არ მიუტანო; სულ ერთია. მაინც არ სცალია და არ დალევს. თუ დრო გეკონდეს და ჩაი მოგჩრჩეს, მხოლოდ მაშინ მიუტანე!

— ძალიან კარგი! — და მოადგილემ წიგნაკში აღნიშნა: „მოლარე — კრუხი“ — „ზემდებია ჩაი.“

მეორე დღეს მოადგილემ ჩინებულად ჩააბარა გამოცდა მოქანარებადეს, რომელმაც სამსახურის შემდეგ, აღდო შეკებულების ფული და სახლში დაიმედებულნი წავიდა.

მესამე დღეს მოქანარებადის მოადგილემ ლაპაზად მოართვა ჩაი გამგეს და მის თანაშემწეს.

— ეგ დარაჯი სჯობობა, ზგონი, ჩვენს დარაჯს! — გა. მოსთქვა თავისი შეხედულება გამგის თანაშემწემ.

— მეც ასე მგონია და; თუკი გაამართლა ჩვენი შეხედულება, მაგას დაეტოვებ და მოქანარებადეს დაეთხოვო! — სთქვა გამგემ და ჩაი მოსვა.

ამ დროს მოქანარებადის მოადგილემ თაბახით რამდენი-მეტი ჩაი შეიტანა კანცელარიაში.

ყველაფერი კარგად იქნებოდა, რომ „ყელწითელა“ — ს ალაგას სხვა ქალი არ დახედნოდა. (თუმცა იგივე ქალი იყო. მაგრამ იმ დღეს სხვა ტანსაცმელი ჩაეცვა და ახალმა დარაჯმა ველარ იცნო იგი).

დაიბნა დარაჯი. ყველაფერი აერია.

— ვაი თუ შემცდეს და ერთმანეთში აეურთიო?! რა გქნა? — სწუხდა იგი;

— ყველას გამოვიძახებ რიგის მიხედვით, როგორც ჩაწერილი მაქვს! — გაიფიქრა მან და ფერი მოუვიდა.

თაბახი იქვე დასდო მაგიდაზე. უბიდან წიგნაკი ამოიღო და დაიძახა ხმაშალა:

— მოქალაქენო, ყური დამიგდეთ. გამოვიძახებთ სათითაოდ და მიიღეთ ჩაი.

პირველი: გამგის დაი, ანუ „ყელწითელა“...

— არ არის? კარგი... შემდეგი: გამგის საყვარელი, ანუ „თავბოლო სწორი ღერგი“...

— ? ! ?.. ფხ! ფხ!..

— არც ის არის? აბა შემდეგი: ადგილკომის მდივანი, ანუ „უემური“...

— არც ის არის? ძალიან კარგი. აბა შემდეგი: მდივანი, ე. ი. „ჩერჩეტა“.

— მოლარე, ე. ი. „კრუხი“! ჩაი ზემდებია, მაინც არავის უნდა.

— ხა-ხა-ხა-ხა-! — ისტერიული ხარხარი აუტყდა ყველას. ზოგი ვერ უძლებდა სიცილს და გარედ გარბოდა ზოგს მოსაუბროდა და იქვე ჩაეცლიყო.

მაშინვე კაცი აფრინეს მოქანარებადესთან. მას კომპენსაცია მისცეს და შეგებულბაში აღარ გაუშვეს.

ენჯი:

„ღ ა რ ბ ა რ ო ზ ი“

შენ გასაკვე ტარტაროზო!
უნებურად გეძინებო, მიუხედავად
იმისა, რომ გამოცდები აი ასე ჩაეხატა:

პარტიული წმინდა

თემა: „ფიზიკური მნიშვნელობა“. ყოველ ადამიანს, პირველ შეხედვით, მოეჩვენება, რომ დღეს ესა თუ ის ადამიანი ფასდება არა მისი ფიზიკური ძალით, არამედ მას თავში ჩალა აქვს თუ ტენი.

ჩემი აზრით ეს ყალბი შეხედულებაა. უფრო სწორი ქნება რომ ვსთქვა. იქ სადაც გონება არ გასკრის. ძალა უნდა აამოქმედო. მაგალითად, დღეს „ოჩერედი“-ს გარეშე ვერაფერს ვერ იყიდი, გარდა კუბოსი. აქ გონებით ვერაფერს ვახდები, საჭიროა ძალა. თუ ასეთი ვაგანია მკლავებში, ჩაღებში რიგს გარეშე და კარგი ბიჭია— ვინმე ხმა ამოიღოს. ამაში მე უფრო დავრწმუნდი, ჩემს ცხოვრებაში მომხდარ შემთხვევით: გიყვარსო, ჩვენ რომ ქუჩებში ვიღრობით და მოქალაქეებს გვერდები აუზილეთ. სულსაც ევრაინ ვახლებსო. ასეთია ფიზიკური ძალის მნიშვნელობა.

რუსული ენა

Господин профессор! Если меня волю даете, я Вас расскажу, какой у меня вчера случился один случай случился. Стою это я, как дубина, и жду трамвай. Трамвай приехал, я ссел. На вагоне один человек акавался лишний Я говорю его:

— Вас говорит, трваришич! Не видишь вагон битками набит, слези пожалуйста!

Молодой человек не хотел пригить. Тогда я закричал на него, как осел!— „Через вас вагон стоит, слезай сей минута без драться“.

Молодой человек не слез пока один большой панбури не получи. Публика ха-ха-ха-ха и мне благодарит.

პროფესორამც ჩაიციანა.

— აბა მითხარით, პანლური როგორ იქნება რუსულად? — შემეკითხა იგი.

— პანლური?.. მგონია ეს სიტყვა რუსულად არ არის, ვინაიდან პანლური მხოლოდ ქართველებმა იციან.

— როგორ იტყვიოთ რუსულად: მგელი შემხეთა და შემეშინა?

— დედალი თუ მამალი მგელი. ბატონო პროფესორო!

— თუნდაც მამალი მგელი იყოს.

— პეტრუხ ვოლკ შენია ვსტრეტოლ ი ისპუგალსია.

— საკმარისია, მიზრძანდით!

ისტორია

კითხვა: „გვიამბეთ 1905—6 წლებში რუსეთში მომხდარ მოვლენების შესახებ?“

პასუხი: თუმცა მე მაშინ დაბადებულნი არ ვიყავი, მაგრამ ძალიან კარგად მახსოვს, რომ რაღაც არეულობა მოხდა. ჩამდენადაც შემდეგში ვავიგე, თურმე რუსეთის მეფეს, ნიკოლოზ მე-2-ის მამას, ნიკოლოზ მესამეს აუჯანყდა ხალხი იმისთვის, რომ მას არ სურდა ომი იაპონიასთან. ბოლოს, როგორც იქნა მან გაუწვია ანგარიში ხალხის მოთხოვნებს და შეუდგა ომის სამზადისს.

იაპონიის მეფე შეიქრა რუსეთის მიწა-წყალში და რაკი მოწინააღმდეგე ევრაინ ნახა, შეუთვალა რუსეთის ხელმწიფეს:

— გამოგზავნე ჩემს წინააღმდეგ შენგ ჯარი, თორემ შენი მიწა-წყალს დავიპყრობო.

რუსეთის მეფემ შეუთვალა:

— კაცო, რა ვაქვს საომარი. მიწა ბევრია. ჩამდენიც გინდა იმდენი წაიღე!

ამრიგად ჩამოეპარა ხავი.

— რომელ სახელმძღვანელოდან ამოწურეთ ეს ამბავი. თქვენ?

— მე არავითარი სახელმძღვანელო არ მქონია. ყველა ჩემ მიერ თქმული, გაგონილი მაქვს ბაბუაჩემისაგან. რომელიც 120 წლის არის და 5—6 მეფე გამოუცვლია.

საგოთა აღმოჩენა

კითხვა: რა არის მონარქია, რესპუბლიკა და კერძო საბჭოთა რესპუბლიკა და მათ შორის განსხვავება?

პასუხი: რესპუბლიკა ეწოდება ისეთ ხალხს, რომელიც თავის თავს განაგებს, წინააღმდეგ მონარქიისა, სადაც ხალხს არა სურს თავის პატრონობა და ასეთი ჩაბარებული აქვს მეფესთვის.

უპირატესობა უნდა მიეცეს რესპუბლიკას, ვინაიდან მონარქიის დროს ხალხი ზარმაცობს, მას თავის მოვლა-პატრონობა არ აწუხებს, მაშინ როდესაც რესპუბლიკის დროს ხალხს სიზარმაცისათვის ვინ მიუშვებს.

დაშატებით ამისა საბჭოთა რესპუბლიკაში, საბჭოში მჯდომი პირები ადგენენ და ადგენენ ელექტროფიკაციის გეგმებს და ხალხმა ის უნდა შეასრულოს. ასე რომ საქმე ბევრია გასაკეთებელი.

მაონომიური პოლიტიკა

კითხვა: რა არის ეკონომია, პროტექციონისტური სისტემა და ვინ იყენებ პირველი პროტექციონისტები?

პასუხი: სიტყვა ეკონომია ბავშვაც კი იცის რა არის. აი მაგ. თქვენ დაგვირდათ კოსტიუმი. ბაზარზე მატერია ძვირად ფასობს; თქვენ მიღიხართ ჩუმად კონდრაბანდოს სტებთან და ნაკლებ ფასით უკეთესს მასალას შოულობთ.

რა არის პროტექცია? ესეც ყველამ იცის. განმარტება შედგება. უპროტექციო საბიჯსაც ვერ გადადგამ.

ვინ იყენებ პირველი პროტექციონისტები? პასუხის გაცემა ძალიან ძნელია. პროტექცია მენშევიკების დროს დაიწყო და დღესაც არაა ნაკლები. მან მიიღო სისტემატიური ხასიათი, ამიტომ უწოდებენ მას პროტექციონისტურ სისტემას.

მათემატიკა

კითხვა: რას მეტყვიოთ პითაგორეს თეორემაზე?

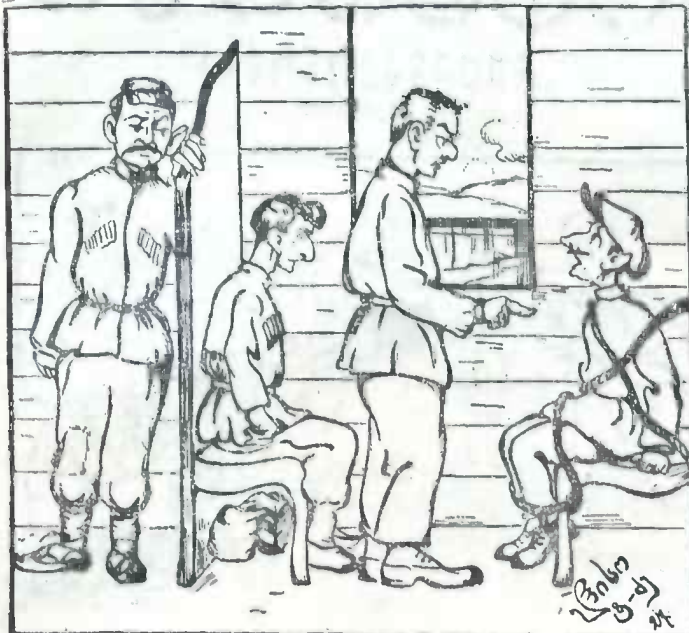
პასუხი: პითაგორე ბატონო იყო ბერძენი. მან დახახა საკეთილად, ააგო მის გვერდზე კვადრატები და მიიღო რაღაც შარელის მაგარი ფიგურა, რომელზედაც რუსები ამბობენ: „პითაგორეა შტანი ვო ვსე სტორონი რაენი“. ჩემი აზრით იმ დროს ბერძენები ატარებდნენ პითაგორეს მიერ გამოგონებულ შარელს, რომლის ყოველი ნაწილი თანახსოვი იყო.

სტუდენტო:— ვავიგე, თითქოს ფარმაცეპიული კურსი რსები იხსნება; იმასაც დავათვებ და ვეგებ ერთი შარვლი იქიდანაც შევიყვრო; სხვაში მაინც არაფერში მარგია ეს ატესტატები!

შეზინებულნი

პროტექსტია

თქვენ გყავთ ნათესავი უციცი და მრუდი; არ აცვია ტანზე, არ ახურავს ქული. თქვენ გაწუხებს მუდამ, როგორც ავი სული რომ არ დაგხმაროთ. არ გიშვებთ გოლი. მოგაბენზრათ თავი, გზავნით მეგობართან და სწერთ:—სამსახური მიეცე, ჩემო ვართან! შენაც გეყოლიბა ვინმე ამაგვარი... მერმე მე მოგიწყობ შენი მეგობარი. ხელმა ხელი ბანოს, ორივემ კი პირი და მით მოიშორიან თავზე თითო ვირი. და მით დაამყაროს კაცმა კუჭთან ზავი,— რა არის აქ ცუდი, რა არის აქ ავი?

ი.ხ.

— გადარეული ხომ არა ხარ, რომ თოკებით დაკრულხარ მატარებელში?
— ეჰ! ვიცი ჩემი მუცელის აზბავი— არ მომახვენებს და ადგილს და-მაკარგვინებს,—მე კი ფხეზე დგომა არ შემიძლია.

„ტარტ 'რ'უზი“ № 123 სპეციალური ნომერი „მ. ცნიღრაუა და ტახნიკა“

„კ უ კ ე“

4 წელიწადია ნათესავები არ მენახა და ვიფიქრე:
— ეგებ გაიხად ველარ მივალწიო და ვნახავ!
ავიღე ქალაქის სადღურზე ორი ბილეთი, ერთი ჩემთვის და ერთიც ჩემი ცოლისათვის დანომრილ საწოლ ვაგონში. მივედი თაის დროზე სადღურში; შევედი ჩვენი ნომრის ვაგონში, დავიკავეთ ჩვენი დანომრილი ადგილი. ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ქონდა, რომ ისეთ კუბეში მოვხვდი, სადაც მხოლოდ ორი ალაგი იყო.
ენახოთ გაილო კარხ და ბარგი-ბარხანით შემოვიდა ერთი ვილაც ახმახი. დახედა ნომერს და დააწყო თავისი ბარგი.
— უკაცრავათ მოქალაქე, — ეუბნები, აქ თქვენი ადგილი არ არის; ეს ორი ადგილი მე მაქვს ნაყიდი, პა, ბილეთის ნომრები!
— მე არ ვიცი თქვენი ნომერი და ჩემს ბილეთში კი სწორეთ ეს ადგილია აღნიშნული! — და მაჩვენა ბილეთი. მართლაც მის ბილეთშიაც აღნიშნული იყო № 7.
— ეგ რალაც შეცდომაა! — ეუბნები მე.
— რალა ჩემთვისაა შეცდომა და თქვენთვის არაო? აა, ბატონო, ქვედა

საწოლი ჩემი ნომერია, ბარა მე ზევით დაეწობი და თქვენი მეუღლე ქვეშ ბრძანდებოდეს.
— რათა ბატონო; ის არა სჯობია ჩემს ცოლთან მე ვიყო და თქვენ სხვან განს დადებარდეთ!
— რავე გეკადრებთ! სხვა ადგილები „დაზნაიანებულთა“ — კატეგორიული უარი განაცხადა.
გაკვეთი კონდუქტორის დასაძახებლად.
მოვიყვანე კონდუქტორი, გამოგვართვა ბილეთები. სანამ სათვალეებში ამოიღო, სანამ ფარნის სინათლით ბილეთებს ჭერებდა დააწყო, მატარებელიც დაიძრა. დაიბრუნა ბილეთი და მითხრა:
— გამოიყვით; მე თქვენ გიშოვით ბინას ჩემს „კუბეში“!
— რათა ჩემო, ძმაო, რისთვის გინდა ამ სუბეროს ღღეს მე და ჩემი ცოლი გავჯავროთ? ეს კაცი წაიყვანეთ თქვენს კუბეში და მე ჩემ ცოლთან დავრჩები!
კონდუქტორმა გაიცინა და მითხრა:
— მე კი არა „კასირშას“ მოუწოდებია თქვენი გაყრა, რომ ერთნაირი ნომერი მოუცივათ ორთავესათვის.
— კაი ბატონო, კაი, — დაიყვირა ახმახმა, გააჭირეთ საქმე; არევიან არ

გართმევთ თქვენს ცოლს; მე ჩემი ცოლიც მეზარება და სხვისი რა ოხრობალ მიხნა?! — გაიტანა თავისი ბარგი-ბარხანა და კარებში გაილაპარაკა:
— შენ რომ კაი კაცი იყო, წვერულაშიც არ გეჭნება მოპარსულიო... დაესურო „კუბეს“ კარები.
არ გასულა 3 წუთი, რომ მეზობელ „კუბეში“ შეიჭნა აურ-საური. თურმე, ნუ იტყვით, იმ დალოცვილ „კასირშას“ სამი მგზავრისათვის მიუყიდნია ერთი და იგივე დასაწოლი ნომერი. ამიტომ მგზავრები ერთმანეთს თავპირს ამტკრევენ. სტაცეს კონდუქტორს ხელი და ყოველი მხრიდან უძახიან:
— ეგ როგორ შეიძლება? მოაგვარეთ ჩქარა საქმე!
— ნე მოი დელო; ჩორტი ელო ზნაით. ეტა კასირშა ვსგედა პრილოჟენიე დელოიტ სეოი ნომერ ნა ჩუჟოი შტრემპელ. ა ია მინოვათ შტოლი? — ჩაურუსულა კონდუქტორმა.
— ჩვენზე უარეს დღეში სხვები ყოფილან! — უუთხარი ცოლს, კუბე მაგრად ჩაეკეტა და დასაძინებლად დაეწვი, რომ ჩვენთვის მგზავრი იო შემოემატათ.
ვახ-ბა-ლანჩი.

ჩოხატაური

„ჩეხიეკონომია“

ბეიბული

ვის ვაეკარი კბილი ჩემი,
დღესაც ეწვის დანაკოდი,
გადავყარე ყველა ხრამში.
მე კი ამით ვამაყობდი,
მარა როცა ვაიბრისხუფ

და წაბართვი, ძმაო, პიკო,
დახე! როგორ ვათამამდენ
და აქედით კულის რიკი?!

აი, თუნდაც ვაეი იგი,
საუკუაზოს სადღურზე რომ
„ნაჩანიქობს“ (რა თქმა უნდა,
ეს წოდება მისცა მას დრომ...)
ძნელი არის პპოვო სადმე
მგზავსი მისი მუცელ-ხრამში,
არც კოწია მარშალს, მგონი,
არ უყვარდა ასე ქრთამი!!
გარეგნულად კენტლემენობს,
რას შეატყობ არის ფრანტი...
მარა, თურმე „თავის დროზე“
გოცირიძის იცის კვანტი!..

„ნაჩანიქთან“, როცა მივიღოთ
საქონლისთვის, — ამბობს „ეპო“ —
იმ ოჯახს ქარს, იმ საქონლის
ნახევარიც აღარ ეყო!..

თურმე ვამგე ვეღარ აძლებს
ვერც ვანშიით და ვერც საკუსკით...
(ასე არ უნახს, მაშ რას იზამს
თუ „სკლადის“. წინ ის სდგას მუშ-
ტით?)

და ამ რიგად ნოაქეს უხვად:
პუჩი, ჩაი, ქერი, თივა,
მარა დახე! ამ მუცელ ხრამს
თურმე მაინც გული სტკიავს!
სულ სხვა არის „ეპო“ — საგან
რომ იწვევა ნისიობას;
თვითონ მოსვლას არ კადრულობს,
სტელეფონით აძლევს ცნობას!..

ესლა ვკითხობ მეტრეებებს:
ზიგო იყოს, თუნდა გიტოც,
გეტყვიან რომ: „ნაჩანიქმა“
დაგვიღუპა საკრედიტოც!..
იპატიე ბანკის გამგე,
(თუმცა წყველით, თუმცა კრულვით),
მარა მაინც ხან წითელს და,
ხან თეთრ ღვინოს გზავნის ურმით...!

საცოდავი ფიადორე,
ამას წინად კილამ მოკვდა,
რომ „ნაჩანიქს“ ვერ უშოვდა,
მოსაქრთამათ სანთლის „ოლკა“
პოდა, ჩემო ტარტაროზო,
თავემობდილი, ხელში ქუდი
გვედრებდი — მექრთამებს და
ქრთამის მიმცემს — ვათრეე კუდილით!..
თორემ ასე თუ გავრძელებდი...
მართალს ჩივა გიგო, გიტოც:
„ჩახვადდება ჩვენი „ეპო“...
ჩაფლავდება საკრედიტოც“!..
ამისთვის, უცილობლად
დროზე მომეც, ჩაეკრა ამათ...
საჭიროა შენი „შუბი“
სხვა ფრთხილებზე შევექმნა ჩხუბი!..

მოჩუბარი,

მამალაძე (პარტკომის პასუხისმგებ.
მდივანი თავის „კაბინეტში“): ამხა-
ნაგებო, ადგილი დაიკავეთ, დაჯექით.
ერთი: სკამი არ არის და რაზე დაე-
ჯდეთ!

მამალაძე: — ზოგმა მაგიდაზე ჩამო-
ჯექით, ზოგმა თათრული წესით —
იატაკზე, ზოგმა ერთმანეთის ზურგ-
ზე, — და ასე იოლად გავიდეთ. ნაგვის
ყუთზედაც შეგიძლიათ ჩამოჯდეთ!
ახალ-შემოსული: — ვა! ეს რა ამბა-
გია! მე სადღა დაეჯდე?

მამალაძე: — არა უშავს რა; ან ფე-
ხზე დადები, გაიზრდები, — ან და
აგერ ჩამოჯექი კოსტას ზურგზე,
სქელია და კი ავიტანს.

ახალ-შემოსული: — კაცო, სკამები
აღარ არის?

მამალაძე: — სასადილო ზომ არ
გვონია აქ? რეჟიმ-ეკონომიაა, ძმაო.

მე: — მაღაროებშიაც რომ გაატარე-
ბდეთ ასეთ ეკონომიას, მაშინ საქმე
კარგად წავა.

„არ-მოღვა“

**გამოსახვავს სურათებზე საჭირო წარწერა-
ბთან ერთად უნდა აღნიშნოთ ბარკვებით თქვე
ნი ვინაიზა, მისამართი და სად და როგორ კე-
დლის გაზეთში თანამშრომლობათ.**

ბეიბული

გამარჯობა „ტარტაროზო“
ჩამომართვი, ძმაო ხელი.
ვერ მიცანი? აგერ გეტყვი —
მესტიური ვარ მე ძველბ
გაიცანი თვენი სიმონ,
ქალაღებებს შლის წარა - მარა
აკეთებს თუ არ აკეთებს.
დაფატურობს მაინც ჩქარა.
კავშირიც ზომ უნდა ვნახო,
გამარჯობათ ყველას თქვენა
პასუხს არავინ იძლევა
დაუმუნჯდათ თითქოს ენა.
შესვლის უმაღლესი ბუბაშვილმა
გაღმინაბა ისე თვალი,
ბოროტია კაცის სული.
გულს მომედო ცეცხლის ალი.
ფელიანე არ შეგხედას,

სამ დღეს იდექ თუ გინდ იქა.
დღედაღამე შრომისაგან
ამოღებული აქვს სიქა.
ვარლამ ძმაო, კურო მიგდა
ასე მიიხრა ჩემო ძმაო
შემთხვევაა მეტად ხშირი
კასაში რომ დულბი არ მაქს
ჯიბებს აწევს ვასაქირი.
მოუწონე მას ეს აზრი
მოგონება მშვენიერი.
(ეკ რამდენი არის — თურმე
დამალული მეცნიერი).
იქვე ერთი ოთახია
პატარაა როგორც კუთი...
შიგ დამჯდარა ჩვენი კოსტა.
სწორეთ არის — ათი ფუთი.
ოკრიბელი რქიანე

გ ა თ ო მ ი

ბათუმის მუშაკებს საწყალსა გაჰკრეს-გამოჰკრეს კბილია. ბლომად „გაიმასქე-ამასქეს“ გემრიელი და ტკბილია.

სევაკო დარგის გამგევი კეიგელუხისი სვიანი. ბეჯითი, სპეცი, ვაქარი. ზრდილი და თავაზიანი.

იქის მან ოპერაცია დახლართულ-ჩახლორზიანი და ამით მუშაკებს აჩვენა ზარალი ლაზათიანი.

კურკულულობა იყიდა გასულ იანვრის თვეშია; კაი სულმეტე ათასი ჩაჰყარა ამ საქმეშია.

მოსწყინდათ... ცრემლი ჩამოსდით: ბოთლებს,საინებს,კიქებსა. ერთი კი არსად აკლია ჩამწყრივებულსა რიგებსა:

ნოქარს სულ სძინავს, რომ ეგებ სიზმარში ნახოს მუშტარი... ტარტაროზ, ამის შესახებ მოსწერე მუშაკებს უსტარი. სო.რ.ო.ბი.

ხ ი დ ი ს თ ა ვ ი

— ხიდისთავი „ნიჩეგო“ გვარიანი დაბაა!—მეუბნება ხიდისთაველი.

მდინარე გუბაზოულზე ხილია. ხიდისთავთან მარჯვენა ხიდისთავია გაშენებული. ხიდი ფურტურისტ მხატვარის სურათს ჰგავს, ისე აქვს ეშვები აქეთ-იქით გამვერილ-გამომვერილი.

ეს ხიდი მრავალი რაშით არის შესანიშნავია; მასზე ხშირად იციან „გამოლეკვა“ (ტერმინი ხიდისთავისა).

საერთოდ, ეაქვებს გამბედაობა ახასიათებთ, მაგრამ ქალებს რატომ არ ეშინიათ ლამით ხილზე დიდი ხნით გაჩერება? ხიდის ქვეშ რომ ვინმე დინამიტები შესდოს და ხიდი აფეთქდეს,—ეს ხომ დასაშვებია? მიადგე და მისდევ მე რე ბოროტმოქმედებს! ვინ გამოეკიდება? ეს კი არა ნასაკიროლზე ყოველ დღე ძარცვავენ მგზავრებს და ოზურგეთის მილიციას ამისათვისაც არ მიუტლია ჯერ.

„ნიჩეგო“! ჩვენი ქალები შეჩვეული არიან! მეუბნება ხიდისთაველი.

უხერხული მღვლმარეობა

(ა. კიკნაძის სურათიდან)

მოკალაძე:—გავეწმენდინებ ამ ოხერს, მარა ვაი თუ სხვებმა უარესი მიყონ—მცემონ!

თვალვებს „მოგკრის“ სახალხო სახლის კუბოს მგზავსი შენობა. „გარედან მტერს მოკლავს, შიგნიდან მოყვარეს“.

სახაფხულო თეატრია ნამდვილი. აბა როგორ შეგიძლია (თუ თავი არ გაქვს განწირული) ზამთარში ისხდე გამტვერულ ფიცარზე, ფეხები გაყინულ მიწაზე გქონდეს დაწობილი, ორივე მხრივ ქარები გცემდეს.

„ნიჩეგო“!—ამბობს ხიდისთაველი.

— ახალი ამბავი! ახალი ამბავი! მოქალაქენო! მოქალაქენო! დღეს ხიდისთავის ისტორიული დღეა. დღეს განკურნის იმედმა უნდა მოიცვას ჩვენი რაიონის ავადმყოფები. დღეს, მხოლოდ დღეს ექიმი ჩივავიძე ნასვამი არ არის... ფხიზელია! ეყირის ვილაც.

კულტდაწესებულებებს ეზოში კომუნარებია დასაფლავებული. საფლავი უბრალო მესერიით არის შემოვლებული. ზედ კენჭები ბლომთაა დაყრილი. არც წარწერა და არც სხვა რაიმე ნიშანი.

— ნუ თუ ბრძოლაში განგმირულ რევოლიუციონერებს მეთი არაფერი ეკუთვნოდათ?!

— „ნიჩეგო“! ჩვენი ძმები იყვნენ! —მიპასუხებს ხიდისთაველი.

ყველაფერზე ნიჩეგო, ნიჩეგო, და ამის შემდეგ ხიდისთავი მართლაც — „ნიჩეგო“.

— ექიმი და ლოთობა როგორ შეიძლება?!—მიკვირს მე.

— „ნიჩეგო“! ჩვენი კაცია!— მიპასუხებს ხიდისთაველი.

იანო.

ჯოჯობის კუთხე

მეცნიერება და ტყუილი

დღეს, როცა ინდუსტრიალიზაციის სესხის თბლიგაციებს ყველა იტაცებს, ვასაკვირი არ უნდა იყოს, რომ მიქელანჯელო (თქვენ გგონიათ ეს სახელწოდება არის? ქუთაისის მანრამია) ასეთი ამბავი ხდება:

ააშენეს სკოლა არც პატარა—დიდი;

წყლის გაღმა იგი, წყალზე არ აქვთ ხილი...

მაგრამ ეს გარემოება ხელს არ უშლის სწავლას. ვაკეთილის ახსნის გადაცემა გაღმიდან გამოდმა განძრახულია მოხდეს რადიოს საშუალებით. აგრეთვე მოწოდებები იქნებიან შეიარაღებული გამადიდებელ სათვალეებით, რომლებითაც ადვილათ შეძლებათ დაინახონ დაფაზე დაწერილი ციფრები და სიტყვები, აგვარად, თავიდან აცლებული იქნება ხილის ვაკეთების საჭიროება.

ყველა ამის შემდეგ, ამხ. იქაური დაიმედებული უნდა იყოს, რომ გზების შეკეთება საჭირო აღარ არის და ნუ სეყვედურობს:

ძროხა ხარისა სწორია; ძუ იყოს თუნდა ხვადია, ხარად და ძროხად მოვიხმართ, ისე ვიქმნ როგორც მწაღია; სახნავ-სათესში და ტვირთში ატარონ მათ უღელია.

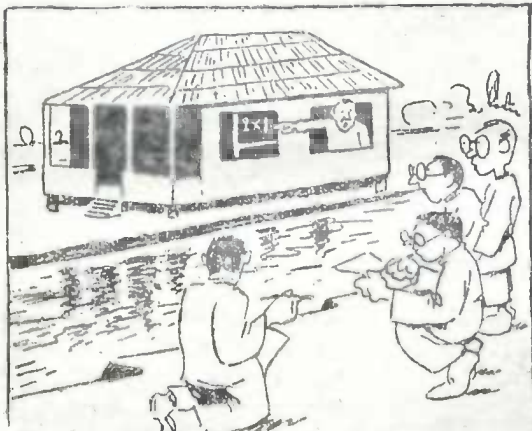
დავბამ, რძესა მოვწველი,—რძიდან კეთდება ყველია...

ასეც იქცევა კესა. ამ მოსახრებებს იგი კიდევ ერთ არგუმენტს უმატებს: დღეს ქალი და კაცი გათანასწორებულია. რატომ არ უნდა გათანასწორდნ ხარი და ძროხა!

ღვთის მეთოდით

სოფ. ხაშში (გაბე-კახეთშია) იმით არის შესანიშნავი, რომ, ჯერ ერთი, როგორც თვითონ სოფლის სახელა ამბობს, იქ არის ხაშში და მეორეთ—საკლავში სწავლა ხდება ღვთის მეთოდით, რომელიც შემოღებულია მასწავლებელ გიორგი ნახუცრიშვილის მიერ.

მართალია, როგორც გიორგის გვარი ამბობს, გიორგი ნახუცრიშვილია, ე. ი. ნახუცარი, ანუ ყოფილი მღვდელია, მაგრამ ეს არაფერს არ ნიშნავს და ჩვენ ამაზე შეცდომაში არ უნდა შეგვიყვანოს. გიორგი ეხლაც მღვდელია და იგი არც ფიქრობს ასაფორის გახდას.

ჩვენ სოფლის აესევეურებათ არიან ვანო, პლატონი; ასე გგონიათ, რომ თითქოს არიან ჩვენი ბატონი.

ქმნას „მანსნიპაცია“

დღეს პირდაპირ საოცრება სდება გამოგონებებში. აღამიანი მარსზე და მთვარეზე აფრენას აპირებს. ასეო დროს უბრალო. მიწიერ საკითხებს ყურადღება არ ექცევა. დაუკვირდით თქვენ ხარს და ძროხას და მათ შორის დიდ განსხვავებას ვერ ნახავთ. ძროხა არის დედრობითი სქესის (დედალი) ხარი. ხოლო ხარი კი არის მამრობითი სქესის (მამალი) ძროხა.

ძროხა იძლევა რძეს. ხარი კი—არა. ძროხას უღელწი არ აბამენ, ხარს—კი.

მართო რძის საჭიროებისათვის ძროხის გაჩერება, ხოლო მარტო უღლისათვის ხარის ყოლა. სხვა რომ არ იყოს რა, წარაღს რომ თავი დაეანებოთ.—ფუფუნება, რასაც დღეს სასტიკად ვებრძვი.

დღეს ჩვენ ვატარებთ რაციონალიზაციას—აპარატის გამარტივებას; დღეს ჩვენ ვტვირთავთ მუშა-მოსამსახურებს საშუალოთი...

ასეთივე უნდა ხდებოდეს ცხოვრების ყველა დარგში. გერ-გერობით ეს მხოლოდ ჩოხატაურელ კახამ შეიგნო და როგორც ღრიანკლა გვატყობინებს, კარგი შედეგი მიუღია.

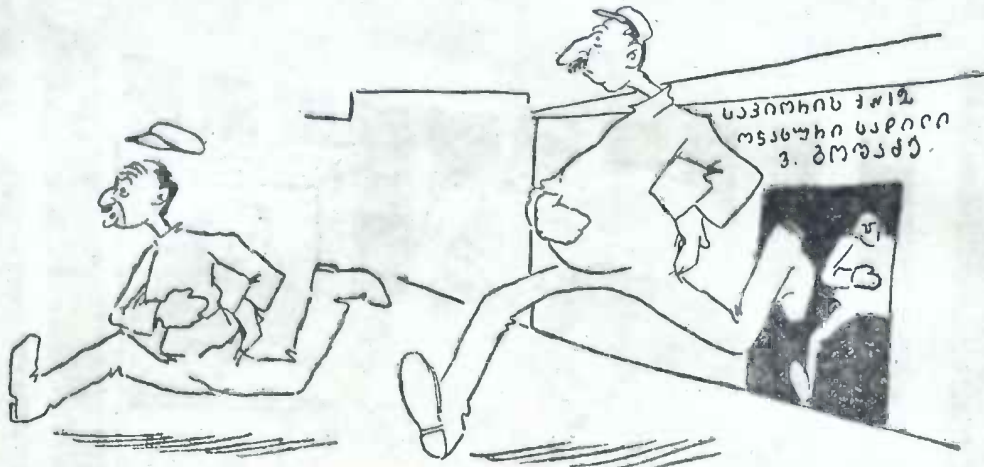
კესა ამბობს:

ანდა რატომ უნდა გაიხადოს? კაცი მასწავლებელიც არის და მღვდელიც. დილით სკოლაში „ასწავლის“ მოწოდებებს, ხოლო საღამოობით და კვირა- დღეს „მამო ჩეფს“—ს და „აღილუა“—ს ლაღაღებს საყდარში. (კარგად იქცევა; მაღლობას უხდის თავის ღმერთს, რომ ხელი გაუმართა.. ჩვენ კი გგონია, რომ მისი ღმერთი მიწიერი ღმერთია და გიორგისათვის მაგარ კედელსაც წარმოადგებს).

ერთმა ციციანთელამ ეს დაინახა ხაშში. და რა აღმოჩინდებოდა, რომ ვინმემ მუგუზული შეანროს! ალბად ბევრი რამ არის ასეთი „კარგი“ სანახაობა.

გაჭირვების ნახიჯი

სწრაფად შეინგურეს (სოფ. სხვადა, რაჭის მაზრა): ვერ არის კარგად მომართული თქვენი ზონგულო. მომართეთ სიმუხი კარგად-და შემდეგ ვსინჯოთ. (ეს შარადის შესატებ).

რაც შეეხება იმას, რომ: ნოქარი ღიბიანია, ვერცხვს სჯობს იმას ქამაში; დახლში ვერ ნახავთ ვერას დროს, უყვარს კარტ-ნარდის თამაში,—

ალბათ ეს იმიტომ, რომ: თემალმახკომში ბრძანდება: ჩვენი ამაყი ილია; მას ძლიერ უყვარს გლეხების მწარე დაცინვა, კილია.

და ყველა ამის შემდეგ რაღა გასაკვირია: სამკითხველოში რომ დაგხვდეს გამგე ყოველთვის მძინარე და შიგ მკითხველის შესვლაზე შიშით იკითხოს:—ვინ არი?

მაჩქარეთელს: არ დაიბეჭდება. რატომ? იმიტომ, რომ გურული სცენა მასე არ იწერება. (საერთოდ ტარტა-როსს არ უყვარს სცენები არც კერძო ცხოვრებაში).

იღვას: უმაღლური კაცი ყოფილხარო. მაღლობის ღირსია თქვენი ცოლი და თქვენ კი, პირიქით. საყვიდურს იოხნებით. ვერ გეტყვით ვისი შვილია. (ჩვენზე ნუ გეკნებათ ეჭვი!).

თუ ცოლმა სხვა შეიყვარა და მასთან ცხოვრება უნდა, გაბედნიერებულხარ კაცი. ოთახზე მედავეებიანო. დაუტოვე; რა ოხრად გინდა.

კონსტანტინე ნოღიას:—უაცხადებთ მოქ. გაჩეჩილამის საყურადღებოდ, რომ „ტარტაროზში“ მასზე მოთავსებული ცნობა თქვენ არ გეკუთვნის.

ი. ცეცხლიდს: ამნაირ ლექსებშიმ სატრფო შეგიყვარებს კი არა—შევიტულებს.

ცარიელ კუხს: ჩვენ ვერ ვავაჟვირებთ თქვენი ამბავით:

ჩვენი მოლარე ანდრია ჯამაგიის ოთხი-ხუთი დღის დაგვიანებითაც არ გვაძლევს. ყველასთან ახეთი ამბავია:

— დრო არის და ჯამაგიერი მოგვეცი, ძმაო ანდრია!
 — ვა, რა დროს ჯამაგიერია? ვერ დარიგება აღრეა.

არ იწერებოთ—სად ხდება ეს ამბავი, ისე კი გამოურკვეველია, რადგან ბევრია ასეთი მოლარეები.

პაპას (სადგ. ჭიათურა):—თქვენნი დებეშა დაგვიანებით მივიღოთ და ამიტომ აქ ვითავსებთ:

მოლარე ქალმა ვერიქამ უმატა მგზავრებიდან ხურა და ფულის შენარჩუნებას.

ამბობენ ახლო ხანში გათხოვებას. აპირებს და მშობივების ჭაჩილათო ფულს აგროვებსო.

მ ი ზ ი ა ზ ი

— ჩვენს გამგებს დღეს ერთხელაც არ უყვირიან... რაშია საქმე?
 — იმ თანხებში, რომელიც რევიზიამ მოთხოვა გუშინ!